

GRAN KOMMUNE

ÅRSMELDING 2016

Versjon: 1 kommunestyret 18.05.2017

Rådmannen har ordet

2016 var et utfordrende år ledelsesmessig, ved at man hadde tre rådmenn i løpet av året og at man måtte konstituere virksomhetssjef i Helse og omsorg inntil ny var rekruttert og tiltrådt.

2016 har vært et viktig år med mange sentrale saker; flomsikring av Brandbu, tvistesak vedrørende pasienter fra andre kommuner på Røysumtunet og utredninger for lokalisering av nytt sykehjem. Ikke minst har åpningen av Brandbu barneskole, Fagerlund barnehage og igangsetting av rehabilitering av Brandbu ungdomsskole gjort at 2016 har vært et merkeår for Gran kommune.

Det har også vært et år der en har arbeidet med utviklingsprosesser for hvordan man kan ha en mer innovativ tilnærming til utvikling av politikk og tjenesteyting. Gjennom prosjektet «piloten» har vi i samarbeid med administrativt og politisk nivå i Lunner kommune sett på nye arbeidsprosesser og innovasjonsverktøy. Dette er viktig kunnskap og utviklingsprosesser som vi må bruke i de kommende årene.

Det viktigste arbeidet i Gran kommune skjer ute i tjenestene; i barnehagene, i skolene og i møtet mellom personale og den enkelte innbygger. I Helse og omsorg har det vært store utfordringer med å komme i havn innenfor budsjetttrammene. I sommer så vi for et relativt stort merforbruk på driftsbudsjettet med bakgrunn i noen virksomhetsbudsjetter. I løpet av siste halvår har vi klart å redusere merforbruket totalt. På grunn av en god skatteinngang klarte kommunen også å komme ut med et lite mindreforbruk. Det er gjennomført et godt arbeid i alle driftsenheter for å få til dette. Rådmannen vil rette en takk til alle medarbeidere og ledere som har lagt seg i selen for å klare å komme i havn økonomisk også i år!

I praksis balanserer likevel økonomien i Gran kommune på en knivsegg. Driftsbudsjettet går i praksis i underskudd de siste årene og det er til slutt finansielle disposisjoner, eller ekstra skatteinntekter som gjør at man kommer i balanse. Det er lite som skal til av budsjettavvik

som går i feil retning før man vil få et samlet merforbruk i regnskapet.

Gran kommune har også behov for store investeringer i infrastruktur og tjenester i årene som kommer. Nytt sykehjem, flomforebygging i Brandbu og andre infrastrukturiltak er nødvendige investeringer som vil kreve økte låneopptak som igjen vil belaste driftsbudsjettet. Vi har i tillegg en stor eiendomsmasse som har behov for vedlikehold. Dette gjelder formålsbygg til skoler, barnehager og sykehjem, samt utleieboliger som etter hvert har for lav standard.

Vi bør derfor å frigjøre 20-30 millioner kr. i driftsbudsjettet for å kunne gjennomføre nødvendige investeringer og tilpasninger i driften. Dette vil være en krevende øvelse som innebærer redusert tjenestenivå innen de fleste tjenester i kommunen og kanskje kutte tjenester som mange vil mene det er kritikkverdig å nedprioritere.

Det er en nødvendig oppgave for administrasjon og politisk nivå i Gran kommune å redusere driftsnivået i kommunen. Gjør vi ikke det vil man ikke få til den utviklingen av lokal samfunnet som man ønsker. Vi kan også risikere å komme i en situasjon der man må kutte brått på grunn av underskudd og uten nødvendige prosesser for å tilpasse tjenestenivået til et nødvendig og bærekraftig nivå.

Fra et rådmanns synspunkt vil mye dreie som økonomi. Det er likevel som ny rådmann, godt å komme til en kommune å oppleve at her er det meste på stell i forhold til faglig nivå på tjenestene og at man har orden i «sysakene». Vi har gode tjenester i Gran. Vi er ikke nødvendigvis landsledende, men vi har et godt nivå på de fleste områder. Ikke minst skyldes dette medarbeidere på alle nivåer som gjør sitt beste for at brukerne skal få den omsorg og service som de har krav på. Rådmannen vil rette en takk til hver enkelt medarbeider for innsatsen, og en takk til ordfører og kommunestyre for samarbeid i året som gikk.

Innhold

Rådmannen har ordet	2
Innhold.....	3
Merknader.....	4
Generell innledning	5
Gran kommunes visjon og mål 2030	13
Årsberetning 2016	14
Nøkkeltall fra KOSTRA - samlet for alle virksomhetene	43
Rådmann og staber	57
Fellestjenester	64
Grunnskole	66
Barnehager	71
Barn og familie	76
Helse- og omsorg.....	82
Samfunnsutvikling	87
Teknisk.....	92
Kultur	97
Politiske organer.....	105
Vedlegg: Oppfølging av politiske vedtak 2016	107

Merknader

Målrapportering

Økonomiplanen for 2016-2019, var lagt opp slik at økonomiplanen fokuserer på økonomi og målene for hvert enkelt virksomhetsområde og mindre på enkelttiltak.

Mål for virksomhetsområdene er avledet av forslagene til mål i kommuneplanens samfunnsdel. I økonomiplanen for 2016-2019 er det lagt inn mål for fireårsperioden. I tillegg ble det lagt inn noen mål/prioriteringer for budsjettåret. Det gir et bilde av utviklingen på de enkelte fagområdene.

Rådmannen har valgt å samle de mest aktuelle KOSTRA-tabellene i ett felles kapittel i årsberetningen.

Kreditering forsidebilder:

Bildet nederst til venstre av feier Ronja Jensen, er tatt av BT Stokke. Bildet av Markadompa omsorgsboliger øverst til venstre er tatt av HadelandNytt.no, og bildet fra åpningne av Brandbu barneskole (midten) er tatt av Atle Nielsen, avisen Hadeland. Resten av bildene er tatt av kommunens egne ansatte.

Gran kommune

Adresse Rådhusvegen 39, 2770 Jaren
Telefon 61 33 84 00
Telefaks 61 33 85 74
E-post postmottak@gran.kommune.no
Internett www.gran.kommune.no

Generell innledning

I denne delen av årsmeldingen presenterer vi generelle utviklingstrekk ved Grans-samfunnet, samt rammevilkår og prioriterte oppgaver som omfatter hele organisasjonen.

ØKONOMISKE UTFORDRINGER I DRIFTEN

Gran kommune har også i 2016 hatt en krevende økonomisk driftssituasjon. Rådmannen erfarer at noen av virksomhetene har for trange driftsrammer i budsjettet til at de kan opprettholde dagens aktivitetsnivå. Dette gjelder spesielt for virksomhetene helse og omsorg og barn og familie.

Gran kommune går inn i et spennende år hvor rådmannen har startet ett omstillingsprosjekt med mål å frigjøre 20-30 mill kr. Dette gjøres for å skape en mer robust økonomi, samtidig som en frigjør midler til å dekke økte finansutgifter til nye planlagte investeringer og økt vedlikehold av kommunale bygg. I tillegg mener rådmannen at budsjetttrammen til helse og omsorg må økes noe i framtidige budsjetter.

Gran kommune søkte om deltagelse, og kom med i Forsøksordning med statlig finansiering av omsorgstjenester. Man valgte likevel å trekke seg fra ordningen da staten ville trekke rammetilskudd i henhold til regnskap i 2015 og ikke ta hensyn til budsjettet lavere forbruk i 2016.

I tvistesaker om pasienter ved Røysumtunet fikk Gran kommune endelig vedtak fra Fylkesmannen i Oppland vedrørende avgjørelser i tvistesakene. Avgjørelsen falt dessverre ut i Gran kommunes disfavør. Det innebærer at Gran kommune får fullt ut økonomiske ansvar for disse pasientene og dermed en årlig ekstrautgift på 3 mill kr per år. Dette innebærer en økonomisk merbelastning for Gran kommune som vi mener er klart urimelig. Gran kommune har mottatt skjønnsmidler for en liten del av ekstrautgiften.

ORGANISASJON

Vi i Gran^{SFI} – styring, fornyelse og innovasjon

«Vi i Gran» er Gran kommunes arbeidsgiverplattform. Den definerer hvilke

kvaliteter som skal prege arbeidshverdagen i hele kommunen. Erfaringene fra prosjektet «Vi i Gran^{SFI}», i perioden 2013-2015, var så gode at rådmann besluttet å videreføre en helhetlig tilnærming til områdene styring, fornyelse og innovasjon. Organisasjonsutvikling er et viktig stikkord i denne sammenhengen. «Vi i Gran^{SFI}» har en sentral rolle i rådmannens oppfølging av sine ledere og medarbeidere. Dette ser vi blant annet på ledersamlinger og ansattes dag. Viktige prinsipper for utviklingsprosesser knyttet til «Vi i Gran^{SFI}» er at de skal være medarbeiderdrevet, brukerorientert, kulturbyggende og initiativbasert. Fire personer i kommunen har utdanning innen innovasjon i offentlig sektor og har spesialisert seg på prosessveiledning og lederstøtte. En rådgiver er ansatt i deltidsstilling. Øvrige ressurser frikjøpes fra sine arbeidsoppgaver på timebasis. Sammen med ledere og medarbeidere, bidrar disse ressurspersonene til å finne mulige løsninger på sammensatte utfordringer i kommunale tjenester.

Komplekse administrative oppgaver knyttet til «Ansattreisen» kartlegges ved hjelp av metoder fra tjenestedesign og LEAN. Rådmannens staber tok selv initiativ til dette arbeidet våren 2016.

I praksis betyr det at «Vi i Gran^{SFI}» bidrar på initiativ fra tjenestene – når ledere og medarbeidere ønsker å få veiledning. De fleste slike prosesser starter nedenfra, men noen ganger initieres det også fra rådmannsnivået.

Tre eksempler på prosesser igangsatt gjennom året 2016:

- Ideprosess Skjervum – Nytenkning om hvordan vi løser oppgavene i

langtidsavdelingene. Dette resulterte blant annet i ny måltidsorganisering med tilhørende endringer i daglige rutiner og arbeidsfordeling.

- Ansattreisen – Forenkle og fornye det administrative arbeidet knyttet til ansatte. Prosessen er fortsatt i gang, og man ser mange muligheter til å skape positive effekter.
- Beholde og rekruttere – Finne nye tiltak for å rekruttere og beholde sykepleiere og andre høgskoleutdannede yrkesgrupper i helse og omsorg. En forslagsbank er overlevert rådmann og helse- og omsorgssjef.

Eksemplene over viser at det er et stort spenn i temaer det jobbes med. Felles for alle, er at det jaktes på nye løsninger – og at det brukes utradisjonelle metoder underveis.

I 2016 har Vi i Gran^{SFI} bidratt spesielt med prosessledelse knyttet til fase 1 i prosjektet «Eureka integrering». Det er et samarbeid med Lunner kommune hvor vi jakter på nye metoder for å lykkes med integrering.

Ledere og tillitsvalgte fra Gran og Lunner på forelesning om innovasjon i offentlig sektor, med professor Rolf Rønning, Høgskolen i Innlandet, 23. september 2016.

Vi samarbeider også med Lunner kommune gjennom «PILOTen Hadeland». Prosjektet er støttet med midler fra Fylkesmannen i Oppland og i 2016 har vi samarbeidet med ledende kompetansemiljøer som Høgskolen i Innlandet, NTNU Gjøvik og Sintef Raufoss Manufacturing. For PILOTen Hadeland har det vært tre arbeidsområder: politikerrollen,

organisasjonsutvikling og ledelse og helse og omsorg.

Politikerrollen har handlet om læring og refleksjon rundt de folkevalgtes rolle og konkret utvikling av en innovasjonsstrategi for Gran kommune, sendt til politisk behandling på nyåret 2017. Innen organisasjonsutvikling og ledelse har de to kommunene samarbeidet om bygging av kultur, klima og kompetanse for innovasjon – med særlig vekt på ledelse. Sammen har kommunene driftet ledernetttverk og arrangert ledersamlinger. Innen helse og omsorg har fokuset etter hvert blitt konsentrert rundt velferdsteknologi og hverdagsmestring. Delprosjektet vil bruke 2017 til bred implementering av tiltak og arbeidsmetoder som har blitt prøvd ut over tid.

Folkevalgte i Gran og Lunner utvekslet ideer om hvordan kommunene kan bli mer nyskapende og kom med innspill til innovasjonsstrategi for hver kommune. Samling på Harestua Arena 7. november 2016.

En film om hva hverdagsmestring er, og hvordan det innarbeides i eldreomsorgen, ble laget i 2016. Videoen kan sees på Gran kommunes YouTube-kanal.

Administrativ organisering

2016 har vært et år med utskifting i virksomhetsledelsen. I løpet av året har det vært tre personer som har fungert i rådmannstillingen.

Gjennom høsten 2015 til mars 2016 ble det gjennomført en rekrutteringsprosess for å finne ny rådmann til Gran kommune. Formannskapet gjennomførte sluttintervjuer i samarbeid med rekrutteringsfirmaet Habberstad AS.

Det endte med at man i kommunestyremøtet 31.03.2016 ansatte Lars Ole Saugnes som ny rådmann i Gran kommune. Han tiltrådte stillingen 5. september.

Henning Antonsen var konstituert rådmann fra 1.10.2015 til han dessverre ble sykmeldt i slutten av mai 2016. Samfunnsutviklingssjef Leif Arne Vesteraas fungerte i rådmannsstillingen fram til Lars Ole Saugnes tiltrådte i september.

Helse- og omsorgssjef Tone Reidem sa opp sin stilling i juni og fratradte ved utgangen av september. Barnehagesjef Mona Mikalsen ble konstituert i stillingen som Helse- og omsorgssjef og Hege Flatla trådte inn i stillingen som Barnehagesjef fra samme tidspunkt.

Organisasjonsstrukturen har for øvrig ligget fast i dette året.

Folkehelse

Stillingen som folkehelsekoordinator er i løpet av året overført til Kultur og fått endret arbeidsoppgaver. Kommunestyret vedtok å melde Gran kommune inn i nettverket for Sunne kommuner våren 2016.

Partnerskapsavtale med OFK om regionrådet

Kommunestyret fornyet Partnerskapsavtalen mellom Oppland fylkeskommune og Jevnaker og Lunner kommuner. Dette legger grunnlaget for et viktig regionalt arbeid som betyr mye for Hadelandsregionen.

Beredskap

Kommunestyret behandlet reviderte beredskapsplaner og ga et nytt delegasjonsvedtak for krise og beredskapssituasjoner til rådmann. Det ble vedtatt å opprette et felles beredskapsråd med Lunner kommune der Politi, Sivilforsvaret, Kirken, Kommunale kriseteam, kommuneoverlege og frivillige organisasjoner er representert. Det første møtet i beredskapsrådet ble avholdt i april 2016.

Flyktningsituasjonen og prosjekt Eureka

Høsten 2015 og vinteren 2016 var det en situasjon der en forventet en stor økning i antall flyktninger som kunne komme til landet bl.a. via Russland. Gran kommune fikk forespørsler fra IMDI og BUFETAT som gjorde at en måtte forvente å motta inntil 20-30 mindreårige flyktninger i mottak (EMA). Dette ville gitt ekstra oppgaver til det kommunale tjenesteapparatet. I praksis har dette ikke slått til. Det er fram til årsskiftet ikke blitt etablert mottak for enslige mindreårige i kommunen (EMA).

Fokuset på flyktningsituasjonen har likevel bidratt til at man har fått etablert et samarbeidsprosjekt med Lunner kommune om å utvikle tiltakene kommunene har for mottak og integrering av flyktninger og asylsøkere, «Prosjekt Eureka». Dette arbeidet har vært støttet økonomisk av Fylkesmannen i Oppland. Det er naturlig med et samarbeide med Lunner da vi har interkommunal flyktningstjeneste og voksenopplæring. Samtidig er ansvaret for integrering et videre kommunalt ansvar enn bare for disse to tjenestene.

Gran kommune har behandlet en ti-punktsplan for integreringstiltak som det har vært rapportert til formannskapet på gjennom året.

BEFOLKNING OG UTVIKLINGSTREKK

Befolkning 1. januar fordelt på kjønn og alder

		2014	2015	2016	2017
Menn	0 år	59	62	63	71
	1-5 år	356	360	348	335
	6-12 år	582	594	574	588
	13-15 år	274	263	263	258
	16-19 år	338	355	355	353
	20-44 år	2 065	2 020	1 971	1 962
	45-66 år	2 149	2 161	2 170	2 175
	67-79 år	659	712	754	792
	80-89 år	246	244	235	236
	90 år eller eldre	32	40	44	42
Kvinner	0 år	78	65	70	66
	1-5 år	348	353	356	345
	6-12 år	548	536	546	536
	13-15 år	274	271	264	264
	16-19 år	347	368	350	368
	20-44 år	1 956	1 944	1 945	1 902
	45-66 år	2 006	2 022	2 028	2 042
	67-79 år	850	876	908	922
	80-89 år	352	349	355	348
	90 år eller eldre	88	90	96	102
	SUM	13 607	13 685	13 695	13 707

Befolkningsutviklingen har vært svakt stigende de siste årene. En ser at aldersgruppene i de yngre årskullene er relativt stabile, mens en begynner å se en vekst i aldersgruppene over 67 år.

OVERORDNA PLANDOKUMENTER OG STRATEGISKE INFRASTRUKTURPROSJEKTER

Kommuneplanens samfunnsdel

Denne ble vedtatt i juni 2015 og denne planen vurderes fortsatt som et relevant overordnet styringsdokument for denne kommunestyreperioden. Ifølge **kommunal planstrategi**, som ble vedtatt av kommunestyret 22. september 2016, er det ikke aktuelt å revidere kommuneplanens samfunnsdel før etter neste valg. I planstrategien skisseres det for øvrig hvilke andre planer som bør revideres i perioden 2016-2019.

Kommuneplanens arealdel

Arbeidet med revisjon av **kommuneplanens arealdel** har pågått siden høsten 2014. Pga. en rekke innsigelser ved høringsrunden sommeren 2016 har det tatt noe tid å komme videre i prosessen. Planen er å få en ny høringsrunde i mai/juni 2017 og endelig vedtak i løpet av høsten 2017.

Klima-, energi- og miljøplan

Kommunestyret vedtok i mai 2016 å opprette en politisk arbeidsgruppe for å lage en ny klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune, og arbeidsgruppa har hatt 6 møter i løpet av 2016. Gruppa har lagt opp en framdriftsplan som er tilpasset arbeidet med den regionale planen som styres av regionrådet. Planen er at det skal foreligge et forslag til ny klima-, energi- og

miljøplan for Gran kommune som kan behandles politisk tidlig på høsten 2017.

Strategiarbeid for Helse og omsorg

Det ble høsten 2016 startet et strategiarbeid for helse- og omsorg som skal se på hvordan man skal utforme tjeneste i framtiden. Det vil bli arbeidet videre med denne fram mot vedtak i 2017.

Rv 4 Roa – Gran grense

Statens vegvesen sitt utbyggings prosjekt i Gran kommune ble delvis åpnet før jul 2016. Endelig vegåpning vil først foregå når på Granstunellen åpner sommeren 2017. Det er et stort og viktig veiprojekt som nærmer seg fullføring. Det vil være en viktig milepæl i Granssamfunnet når riksvegtrafikken kan føres utenom Gran sentrum. Det har vært arbeidet politisk med mulighetene for å senke bomprisene på kommunedelet mellom Gran og Lunner når satsene for bompeng finansierte skal fastsettes. Dette har ikke kommet til formell behandling Gran kommune ennå.

Riksveg 4 Sandvold – Amundrud

Reguleringsplan for Sandvold - Amundrud ble vedtatt i april 2016. Det er Statens vegvesen sitt ønske å knytte denne til videre utbygging av Riksveg 4 Roa – Gran grense. Det har vært arbeidet med å få til en slik sammenknytning av prosjektene, for å få en utjevning av ulik vegstandard og samtidig redusere bompengesatsen på kommunedelet mellom Gran og Lunner ved å fordele kostnadene på to bomsnitt. Dette har skapt reaksjoner lokalt i Gran og et innbyggerinitiativ mot bom i Lygnabakka. Denne saken er ikke behandlet ennå. Sak om bompenginnkreving av strekning Roa - Gran grense og Lygna sør er ikke oversendt fra Statens vegvesen til behandling i kommunene og Fylkeskommunen ennå.

Arealplanlegging

Det har vært arbeidet med flere større reguleringsplaner i egenregi i løpet av 2016.

Områderegulering for Brandbu har vært det viktigste og tyngste planarbeidet i 2016. Med utgangspunkt i enigheten som ble oppnådd mellom Gran kommune og NVE i januar, om å senke Vigga nord for Augedalsbro, er det utarbeidet en ny flomsikringsplan og en ny områdereguleringsplan for Brandbu sør/vest. Denne planen sikrere arealer til flomforebygging og klargjør arealbruken i Brandbu. Det er brukt store ressurser på dette arbeidet. En egen arbeidsgruppe med politikere og representanter fra Brandbu og omegn handel og næring og Landsbyen Brandbu 2020 har deltatt aktivt i dette arbeidet. Områdereguleringsplanen ble lagt ut på offentlig ettersyn rett på nyåret og vil komme til sluttbehandling i 2017.

I samarbeid med Gran handel og håndverk og grunneiere har det vært arbeidet med å få fram et forprosjekt for **Gran torg og videre utvikling av Gran sentrum**. Her er også løsning for ny miljøgate og nytt vegsystem i Gran sentrum viktig. På Lygna har det vært høy aktivitet med hyttebygging og Gran kommune har deltatt i arbeidet med **destinasjonen Lygna**. Det har vært høy aktivitet i byggebransjen generelt dette året.

INVESTERINGER

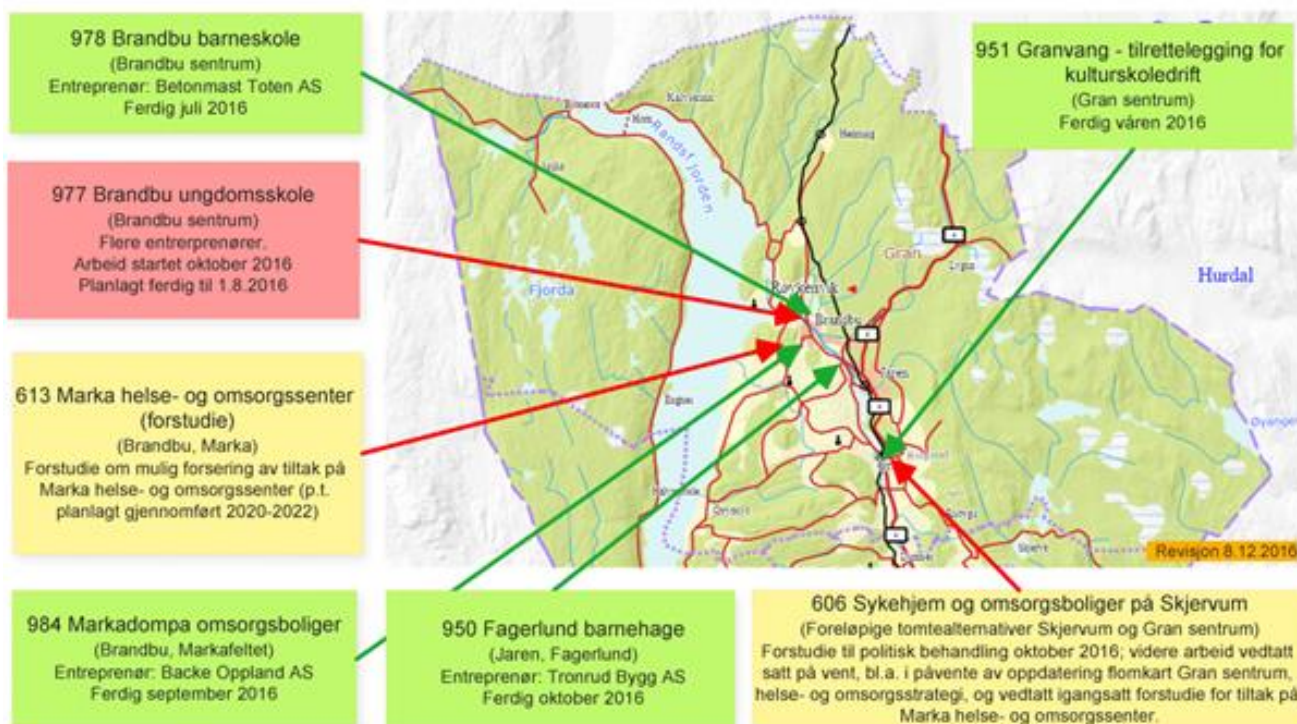
Porteføljeprosjekter investering

De store investerings- og utviklingsprosjektene for bygg (formålsbygg) styres av prosjektsjef. Organiseringen ble etablert i 2014, med formål å gi interne parter tydelig rolle: Eiendomsavdelingen som «huseier» og virksomheten, som «leier» og bruker av bygget. Styring, koordinering og beslutninger i prosjektfasene ligger på rådmannsnivået.

Følgende prosjekter var under arbeid i 2016:

Brandbu barneskole, Brandbu ungdomsskole, Fagerlund barnehage, Granvang, Markadompa omsorgsboliger, forstudier for nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum, samt oppstart av forstudie for Marka helse- og omsorgssenter.

Gran kommune - byggeprosjekter 12-2016

For gjennomgang av økonomien i enkeltprosjektene, se under investeringer i årsberetningen.

Ved årsskiftet er status for prosjektene slik:

Brandbu barneskole

Arbeidet med ny barneskole startet seinhøstes 2014, og skolen sto klar som planlagt til skolestart i august 2016. Skolen huser elever fra de tidligere kretsene Fagerlund, Bjørklund og Solvang. Prosjektet har levert klasserom i nybygget del, samt spesialrom, administrasjon, lærerarbeidsplasser og gymsal i rehabilitert bygg. Dessuten er garderobene i svømmehallen oppgradert, og det er lagt til rette for særskilt driftsstyring av denne delen av bygget.

Brandbu ungdomsskole

Prosjektet fikk i 2015 utført bygningsmessige strakstiltak for å lukke brannavvik. Revidert tiltaksplan og investeringsramme ble godkjent av kommunestyret gjennom behandlinger og vedtak i mars og mai. Arbeidene som startet opp på

førjulsvinteren er planlagt med en utfordrende framdrift. Det er lagt opp til at skolen kan flytte tilbake fra midlertidige ungdomsskolelokaler på Bjørklund og Solvang (tidligere barneskoler) ved oppstart nytt skoleår i august 2017. Siden dette er arbeider i eksisterende bygg, er det en risiko for at en underveis avdekker forhold som krever lengre tid enn avsatt, eller som gir behov for økt økonomisk ramme til prosjektet.

Foto: Morten Børmarken

Fagerlund barnehage

Barnehagen flyttet inn i de nybygde delen som planlagt i august, mens den rehabiliterte delen (tidligere fløy på skolen) var ferdigstilt i oktober 2016. Samtidig ble Moen barnehage lagt ned, og de to avdelingene der flyttet til Fagerlund. I tillegg ble noen plasser flyttet fra Solheim barnehage. Med Fagerlund barnehage får kommunen lokaler for å møte økt etterspørsel. Den har fem avdelinger som gir plass til ca. 96 barn. Nybygget (tre avdelinger og fellesfunksjoner) er reist med bruk av massivtre-elementer. I det som tidligere var skole («nybygget»; øvrige bygninger er revet) er det to avdelinger.

Granvang

Prosjektet har arbeidet med ombygginger og med å lukke brann- og arbeidsmiljøavvik i første etasje. Ombyggingstiltakene har gitt kulturskolen rom for kunstfag, et øvingsrom for musikk, et flerbruksrom og bedre arbeidsplasser for kulturskolens ansatte. Prosjektet var i hovedsak ferdig i 2015, men måtte bruke etterjulsvinteren i 2016 for å fullføre tiltakene.

Markadompa omsorgsboliger

Tiltaket ble etter en del fram og tilbake, vedtatt redusert til å bygge 16 særskilt tilrettelagte omsorgsboliger for eldre. Boligene er fordelt på to bygg å åtte leiligheter, med utebod og carport. Anlegget ligger på nabotomta til Marka barnehage, ikke langt fra Marka helse- og omsorgssenter. Byggearbeidene startet seinhøsten 2015 og byggene ble overtatt i oktober 2016 som planlagt.

Foto: HadelandNytt.no

Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum

Kommunestyret behandlet i oktober et forslag om å bygge 65 institusjonsplasser og 25 omsorgsboliger på Skjervum. Bak saksframlegget lå et relativt kort og hektisk forstudieprosjekt som også drøftet plassering på Sagatangen og i Hovsli («Møllertomta», nord for Hadeland videregående skole). Bygging på Skjervum var skissert med gjenbruk av bærende konstruksjoner i eksisterende bygninger. Anbefalt løsning forutsetter en vesentlig utvidelse av investeringsramma (budsjett 2016: 194 mill. kroner), alternativt reduseres utbyggingen. Vedtaket innebærer at beslutningen om tomt og utbyggingsomfang settes på vent for å få arbeidet fram ytterligere kunnskap og avklaringer. Når saken legges fram igjen på forsommeren 2017, vil det følge oppdatert flomanalyse for Gran sentrum og prosjektert ny adkomstvei til Skjervum (opp fra tidligere RV4). I tillegg forsøkes det å få avklart samarbeid mellom Lunner og Gran om forsterket sykehjemsavdeling, og om dette skal inngå i byggeprosjektet.

Marka helse- og omsorgssenter

Stortinget vedtok i budsjettarbeidet å endre statstilskuddet til plasser for heldøgns omsorg (institusjon eller omsorgsbolig). Mens det hittil har vært mulig å få tilskudd til rehabilitering og modernisering av eksisterende plasser, skal midlene fra og med 2021 kun kunne tildeles bygging av heldøgns plasser som kommer i tillegg til de plassene kommunen allerede har. Temaet var tatt med i saken som drøfta prosjektet på Skjervum, og kommunestyret vedtok å få utredet muligheten for, og konsekvensene av, tidligere oppstart av tiltakene på Marka. Investeringsmidler for prosjektering av tiltak på Marka ligger i gjeldende investeringsplan inne fra og med 2023. Med gjeldende tilskuddsordning må byggestart i alle fall forses til 2020, en utfordring både økonomisk og kapasitetsmessig. Forstudien planlegges lagt fram sammen med prosjektsak Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum forsommeren 2017. Dette gir også mulighet for å se organisering av bygging for framtidig

tjenestetilbud på institusjon (heldøgns omsorgsplasser på sykehjem) under ett.

ØVRIGE INVESTERINGER

Overføringsledning

Arbeidene med nye overføringsledninger for vann og avløp mellom Gran og Brandbu har pågått over flere år, fordelt på 3 entrepriser. Hele anlegget sto ferdig i 2016, inklusive tilkoblingen Alfa-Marka-Sterud.

Gangvegstruktur Branbu barneskole.

Det ble bygget fortau langs Nobelsgate, og utbedret adkomst gjennom Størenslunden, som ett ledd i utbyggingen av Branbu barneskole.

Mange mindre investeringsprosjekter.

Gran kommune har i tillegg hatt 50-60 større og mindre investeringsprosjekter gående i løpet av året, til en samlet sum på 64 mill kr.

Gran kommunes visjon og mål 2030

VISJON: Gran kommune – inkluderende, stolt og nyskapende

OVERORDNET MÅL

I 2030 kjennetegnes Gran kommune av et bærekraftig lokalsamfunn som gir velferd og god livskvalitet til innbyggerne

BEFOLKNINGSUTVIKLING OG NÆRINGSLIV

I 2030 har Gran kommune:

- en befolkning på rundt 16 000 og en forsterket tettstedsstruktur med Gran som regionsenter
- et variert næringsliv med levende landbruk, forsterket handelsnæring og nye etableringer av bedrifter innen produksjon, logistikk og privat tjenesteyting

BOSETTING, TETTSTEDSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR

I 2030 har Gran kommune:

- en areal- og ressursforvaltning som tar vare på natur- og kulturverdiene
- reduserte lokale klimagassutslipp i tråd med nasjonale mål
- et variert bo-, service- og handelstilbud til befolkningen gjennom utvikling av sentrumskvalitetene i Brandbu og Gran og en større andel boliger i gangavstand til kollektivknutepunkt
- en variert boligmasse med mange livsløpsboliger og flere bokollektiver for eldre som stimulerer til å opprettholde funksjoner og trivsel
- en økt andel av befolkningen som går og sykler til arbeid, skole og fritidsaktiviteter
- oppgraderte kollektivforbindelser til Oslo, Gjøvik, Gardermoen og Hønefoss

- en stabil og trygg offentlig infrastruktur og utvidet bredbånds- og mobil-dekning

FOLKEHELSE OG OPPVEKST

I 2030 har Gran kommune:

- en befolkning med god psykisk og fysisk helse
- offentlige tjenester som forebygger helseplager og yter tidlig tverrfaglig innsats
- et oppvekstmiljø som fremmer læring og trivsel

KULTUR OG FRITIDSTILBUD

I 2030 har Gran kommune:

- et variert kultur- og fritidstilbud som bidrar til et meningsfullt liv
- et mangfoldig og aktivt frivillig foreningsliv
- gode arenaer og møteplasser for kulturlivet

OMSORG OG LIVSKVALITET

I 2030 har Gran kommune offentlige tjenester for personer med bistandsbehov som ivaretar brukernes selvstendighet og styrker deres evne til å hjelpe seg selv

KOMMUNALE TJENESTER

I 2030 har Gran kommune kostnadseffektive offentlige tjenester av god kvalitet, med færre og mer robuste tjenestesteder med evne til nyskaping og utvikling.

Årsberetning 2016

Gran kommunes regnskap er avlagt for 2016 med et regnskapsmessig mindreforbruk på 1,1 mill kr. Investeringsregnskapet er avlagt med kr 0 som udekket.

INNLEDNING

Rådmannen sier seg fornøyd med et regnskapsresultat på 1,1 mill kr. Dette er bedre enn forventet ut fra rapporteringen etter 2. tertial 2016.

For 2016 har **helse og omsorg** et stort merforbruk (20,7 mill kr) som gir utfordringer også for 2017, selv om denne budsjettrammen ble styrket med 3 mill kr. Videre viser **barn og familie** merforbruk i mindre størrelsesorden i forhold til tildelt rammebudsjett (1,5 mill kr). I tillegg vet en at forbruket i 2016 ville vært betydelig større, hvis flere stillinger ikke hadde blitt holdt vakant i lengre perioder. Det vil derfor være krevende også for denne virksomheten å ta ned aktivitetsnivået for å overholde budsjettrammen for 2017. **Grunnskole** har et noe mindre prosentmessig merforbruk i 2016, og har allerede justert ned aktivitetsnivået noe for å tilpasse seg vedtatt budsjettramme for 2017. I tillegg gikk **barnehage** med et lite merforbruk i 2016. Øvrige virksomheter gikk i balanse eller med mindreforbruk.

For året som kommer er det viktig å få et bedre netto driftsresultat. Slik kan en avsette midler til egenfinansiering av investeringer og håndtere årlige driftsmessige svingninger i utgifts- og inntektsnivå. Dette er også viktig for å sikre likviditeten.

Videre ser rådmannen at det i kommende år vil bli økende utfordringer knyttet til driftsnivået, da en ser en økende belastning av pensjonsutgifter og at et omfattende investeringsprogram vil gi økende belastning av renter og avdrag.

De siste årene har investeringsbudsjettet vist noe etterslep fra år til år. Investeringsplanen ble justert betydelig i forbindelse med budsjettarbeidet for 2016, slik at investeringsrammer og låneopptak pr år blir lavere i økonomiplanperioden. Rådmannen oppfordrer kommunestyret til en årlig rullering av den langsiktige investeringsplanen slik at framdriften til enhver tid tilpasses den økonomiske utviklingen.

Rådmannen har på bakgrunn av resultater de siste årene og politiske signaler startet ett stort omstillingsarbeid i Gran kommune. Det skal utarbeides et beslutningsgrunnlag i forkant av budsjett og økonomiplan 2018 – 2021. Beslutningsgrunnlaget skal inneholde forslag til tiltak som skal gi økt økonomisk handlingsrom og mer robust økonomi. God drift, muligheter for modernisering, økte investeringer og økt vedlikehold er også mål for omstillingsarbeidet. Oppgaven for prosjektet er å finne forslag til tiltak som gir et handlingsrom på 30 millioner kroner i form av økte inntekter og/eller reduserte utgifter. Av disse tiltakene oppfordres kommunestyret til å innarbeide tiltak tilsvarende 20 millioner kroner i budsjett og økonomiplan for 2018 - 2021.

DRIFTSREGNSKAPET

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 1 A – DRIFT

Regnskapsskjema 1A - drift.								
	Regnskap				Budsjett	Regnskap		endring %
(beløp i hele tusen)	2012	2013	2014	2015	(end) 2016	2016	Budsjett- avvik	15 - 16
Frie disponible inntekter								
Skatt på inntekt og formue	259 699	272 569	275 643	299 360	309 606	330 694	21 088	
Ordinært rammetilskudd	356 558	373 421	390 663	382 585	394 446	385 187	-9 259	
Skatt på eiendom	6 920	7 074	7 135	7 286	7 200	7 368	168	
Andre generelle statstilskudd	61 279	57 697	55 686	57 959	58 624	61 737	3 113	
Sum frie disponible inntekter	684 456	710 761	729 127	747 190	769 876	784 986	15 110	5,1 %
Finansinntekter/utgifter								
Renteinntekter og utbytte	9 407	6 286	5 764	7 244	6 975	7 521	546	
Gevinst finansielle instrumenter	2 254	1 472	1 911	558	1 000	1 267	267	
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	16 976	16 995	15 535	16 477	16 917	17 612	-695	
Tap på finansielle instrumenter							-	
Avdrag på lån	30 470	34 751	32 161	37 439	41 546	41 545	1	
Netto finansinntekter/utgifter	-35 785	-43 988	-40 021	-46 114	-50 488	-50 369	119	9,2 %
Avsetninger/bruk av avsetninger								
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk								
Til ubundne avsetninger	30 030	7 074	7 819	4 011	7 732	7 704	28	
Til bundne avsetninger	200	242	327	225	150	213	-63	
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	23 107	2 426			1 024	1 024	-	
Bruk av ubundne avsetninger	27 683	10 414	7 163	5 692	11 677	11 649	-28	
Bruk av bundne avsetninger								
Netto avsetning	20 560	5 524	-983	1 456	4 819	4 756	-63	226,6 %
Overført investeringsregnskap	6 639	5 202	27	31	-	40	-40	
Til fordeling drift	662 591	667 095	688 096	702 501	724 207	739 333	15 126	
Sum fordelt til drift	660 165	667 095	688 096	701 477	724 207	738 188	13 981	
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	2 426	-	-	1 024	-	1 145	1 145	11,8 %

Skatt på inntekt og formue

Skatteinntektene i Gran for 2016 har hatt en økning på 31,3 mill kr sett i forhold til 2015, en økning på 10,5 %. Det er på landsbasis en samlet skattevekst for kommunene på 9,7 % sammenlignet med 2015. Avvik i forhold til budsjett er 21 mill kr i merinntekt. Ut fra budsjettet for 2016 er Gran kommunes skattevekst på 6,8 %.

Ordinært rammetilskudd

Rammetilskuddet viser en mindreinntekt i forhold til budsjett på 9,2 mill kr. Dette skyldes i sin helhet redusert inntektsutjevning som også henger sammen med skatteinngangen på landsbasis. Gran kommune mottok i tillegg 350 000 kr i ekstraordinære skjønnsmidler i forbindelse med avslutning av tvistesak om pasientoppgjør med andre kommuner.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatten ble i 2016 på 7,3 mill kr for verker og bruk og for boligeiendommer i hele kommunen. Skattesatsen er 0,2 % av takstverdi. For boliger gis det et bunnfradrag på 300 000 kr pr. boenhet.

Andre generelle statstilskudd

Generelle statstilskudd består av rente- og avdragskompensasjon for seksårsreformen i skole og skolebygg, tilskudd til mottak av flyktninger og vertskommunetilskudd. Merinntekter på 3,6 mill kr kommer fra flyktningemidler og mindreinntekt fra rentekompensasjon fra staten med 0,5 mill kr. Vertskommunetilskudd er som budsjettet.

Finansinntekter

Renteinntekter, utbytte og gevinst på finansielle instrumenter er 0,8 mill kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak utbytte fra Hadeland Energi med 0,55 mill kr og 0,55 mill kr fra Gjensidige. Renteinntekter er 0,5 mill kr lavere enn budsjettet. Gevinst på finansielle omløpsmidler er 0,27 mill kr mer en budsjettet.

Finansutgifter

Renteutgifter, provisjon mm og avdrag viser en merutgift på 0,7 mill kr. Det skyldes tidligere låneopptak enn budsjettet, samt noe rentebelastning fra 2015 som hadde sammenheng med bruk av kommunens trekkramme i 2015.

Avsetninger/bruk av avsetninger

Netto avsetning viser et avvik på 0,1 mill kr i merutgift, som skyldes renter til bundne fond.

Overføring til investeringsregnskapet

Overføring til investeringsregnskapet viser en overføring på 0,04 mill kr. Dette skyldes pliktig overføring av renter til bundne investeringsfond.

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 1 B – VIRKSOMHETENES DRIFT

Virksomhetenes forbruk målt mot tildelte driftsrammer viser et merforbruk på 14,0 mill kr i 2016. Dette er et resultat omtrent som anslått etter 2. tertial. Det er likevel både positive og negative avvik i de enkelte virksomhetene. Disse vil det bli redegjort for nedenfor.

Tabellen nedenfor viser avviket pr virksomhet i forhold til justert budsjett samt avvik i % av virksomhetens budsjettramme.

VIRKSOMHETSOMRÅDENES DRIFTSBUDSJETT					Avvik i % av ramme
(Tall i hele tusen)	% av total ramme	Budsjett (end)	Regnskap 2016	Merforbruk - Mindreforbruk +	Merforbruk - Mindreforbruk +
1.0 Rådmannens ledelse og stab	4,3	31 116	30 675	441	1
1.1 Fellestjenester	7,3	53 214	47 942	5 272	10
2.2 Grunnskole	20,2	146 205	147 731	-1 526	-1
2.3 Barnehager	11,2	80 768	81 440	-672	-1
3.0 Barn og familie	9,3	67 095	68 608	-1 513	-2
3.2 Helse og omsorg	33,9	245 579	266 233	-20 654	-8
4.0 Samfunnsutvikling	2,0	14 512	12 118	2 394	16
4.2 Teknisk	3,7	26 844	26 877	-33	-0
5.0 Kulturkontoret for Lunner og Gran	7,1	51 713	49 421	2 292	4
6.0 Politiske organer	1,0	7 161	7 143	18	0
Merforbruk	100	724 207	738 188	-13 981	

1.0 Rådmannens ledelse og stab

Rådmannens ledelse og stab har et mindreforbruk på 0,4 mill kr. Avviket består av både mindre- og

merforbruk. Avviket skyldes merinntekt på sykepengerefusjon og andre refusjoner. Mindreutgift skyldes vakanser. Til tross for dette resultatet er budsjettet til lønn og IKT-utgifter (lisenser, serviceavtaler og kjøp av tjenester) for lavt.

1.1 Fellestjenester

Fellestjenester har mindreforbruk på 5,2 mill kr, hvorav skatteoppkreveren for Hadeland bidrar med 1,1 mill kr, overhead i forbindelse med IS-samarbeid 0,3 mill kr og lærlingeordningen med 0,9 mill kr som skyldes færre lærlinger enn budsjettet. I tillegg er lønn og pensjon 3,0 mill kr lavere enn budsjettet. Området omfatter også manglende inntekt fra tomtsalg på 1,0 mill kr, merforbruk strøm på 0,2 mill kr og 0,6 mill kr i tilbakeførte midler fra forsikringsordningen FOKSO. Gran kirkelige fellesråd har tilbakebetalt deler av tilskudd til reguleringsplanarbeid for Ål kirkegård med 0,5 mill kr.

2.2 Grunnskole

Grunnskole har samlet et merforbruk på 1,5 mill kr. Merforbuket er sammensatt av avvik både på utgifts- og inntektssiden. Det er merforbruk på lønn og skoleskiss samt merinntekt på refusjon fra andre kommune og sykepengerefusjon. Hoveddelen av merforbruk skyldes endrede forutsetninger på elever gjennom skoleåret. Øvrig merforbruk skyldes drift av Brandbu ungdomsskole på 2 lokasjoner.

2.3 Barnehager

Barnehage har et merforbruk på 0,7 mill kr. Det er utvist svært god budsjettdisiplin. Kommunen har utnyttet kapasiteten i egne barnehager maksimalt for å oppfylle brukernes rett til plass. Dette medfører lavere enhetskostnader og dermed også lavere utbetaling av driftstilskudd til ikke kommunale barnehager. Overgang til statlig kapitalsats medførte betydelige utgiftsøkning i 2016, derav merforbruk.

3.0 Barn og familie

Virksomheten har et merforbruk på 1,5 mill kr. Merforbruket består av økte utgifter til fosterhjem og andre tiltak på 3,3 mill kr innenfor barnevern. Videre viser økonomisk sosialhjelp et merforbruk på 4,7 mill kr men på grunn av bl. a vakanser har NAV samlet et merforbruk på 1,4 mill kr.

Videre har det vært vakanser og betydelige refusjoner innenfor øvrige tjenesteområder som til sammen utgjør 3,2 mill kr.

3.2 Helse og omsorg

Helse og omsorg viser et merforbruk på 20,7 mill kr. Merforbruket er sammensatt av avvik både på utgifts- og inntektssiden. Flere brukere med omfattende hjelp i hjemmet gjør at hjemmetjenesten har et merforbruk på 14,4 mill kr, hvorav redusert refusjon for ressurskrevende tjenester utgjør 4,3 mill kr i mindreinntekt.

Tjenesten inneholder også omsorgslønn og brukerstyrt personlig assistanse.

Institusjonsdrift viser et merforbruk på 5,1 mill kr inklusive kjøp av institusjonsplasser og overliggedøgn på sykehus. Lege- og fysioterapitjenesten har et merforbruk på 0,4 mill kr. I tillegg viser drift av dagsentertjenester 0,8 mill kr i merforbruk.

4.0 Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling har et mindreforbruk på 2,4 mill kr. Dette skyldes merinntekter både på prosjekter og gebyrinntekter spesielt i forhold til byggesak og oppmåling.

4.2 Teknisk

Virksomheten har et merforbruk på 0,03 mill kr. Avviket er sammensatt av merforbruk og mindreforbruk.

Samferdsel har et merforbruk på 1,0 mill kr som skyldes gatelys og vegvedlikehold, eiendom inkl. renhold har mindreforbruk på 1,0 mill kr samt brann og redning med merforbruk på 0,3 mill kr. Mindreforbruk eiendom inkl. renhold skyldes vakanser og merforbruk i brann og redning skyldes ekstraordinære utgifter til kjøretøyer og etterbetaling av utrykningsgodtgjørelse. Selvkostområdene har et mindreforbruk på 0,2 mill kr

5.0 Kulturkontoret for Lunner og Gran

Kulturkontoret har et mindreforbruk på 2,3 mill kr. Flyktningetjenesten har et mindreforbruk på 1,1 mill kr. Voksenopplæringa har ett mindreforbruk på 0,2 mill kr. Kulturskolen har et mindreforbruk på 0,3 mill kr på grunn av bl.a. vakanser og merinntekter. Kultur og fritid har et mindreforbruk på 0,7 mill kr som skyldes vakanser og merinntekter blant annet på kino og kultursaldrift.

6.0 Politiske organer

Politiske utvalg viser et merforbruk på 0,3 mill kr som skyldes godtgjørelse til politisk møteaktivitet. Andre politiske oppnevnte organer har et mindreforbruk på 0,3 mill kr.

ØKONOMISK ANALYSE – DRIFT

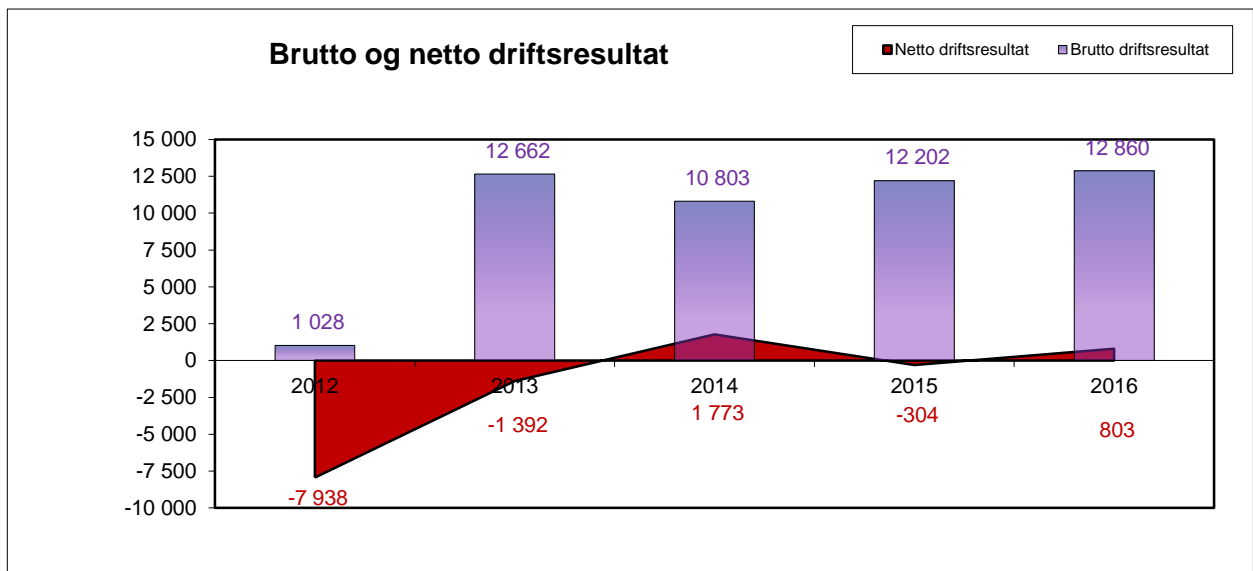
Utgangspunktet for Gran kommunes drift i 2016 var en krevende budsjettprosess med et stramt budsjett som følge av det. Skatteinntektene og inntektsutjevning samlet viste en svak utvikling gjennom årets 10 første måneder, men i november og desember kom det betydelige merinntekter i forhold til Statsbudsjettets anslåtte nivå for 2016. Skatt og inntektsutjevning ga en merinntekt på 11,5 mill kr. I tillegg fikk vi merinntekter på integreringstilskudd til flyktninger på over 3,6 mill kr som ble mottatt i desember. Utbytte ga en merinntekt på 1,1 mill kr.

Rådmannen rapporterte igjennom året et merforbruk i størrelsesorden fra 7 – 10 mill kr. Ut fra dette anbefalte rådmannen at alle virksomheter skulle ha stram budsjettstyring uten ytterligere budsjettjusteringer. Dette kunne forsvares ut fra at avsetningen til disposisjonsfond var budsjettert med ca 8 mill kr i avsetning i 2016.

Gran kommunes regnskap viste ved regnskapsavleggelse et mindreforbruk på 1,1 mill kr. Merinntekter på overordnede inntekter bidro til at varslet resultat etter 2. tertial ble bedre enn forventet, noe rådmannen er fornøyd med.

Brutto driftsresultat

Dette viser resultatet av den ordinære driften, inklusive avskrivninger. Resultatet gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til egenfinansiering av årets investeringer og evne til å sette av midler til senere bruk. Brutto driftsresultat viser en økning fra 2015 til 2016 men nivået på brutto driftsresultat bør ligge betydelig høyere for å gi rom for framtidig planlagte finansutgifter og styrking av disposisjonsfond.

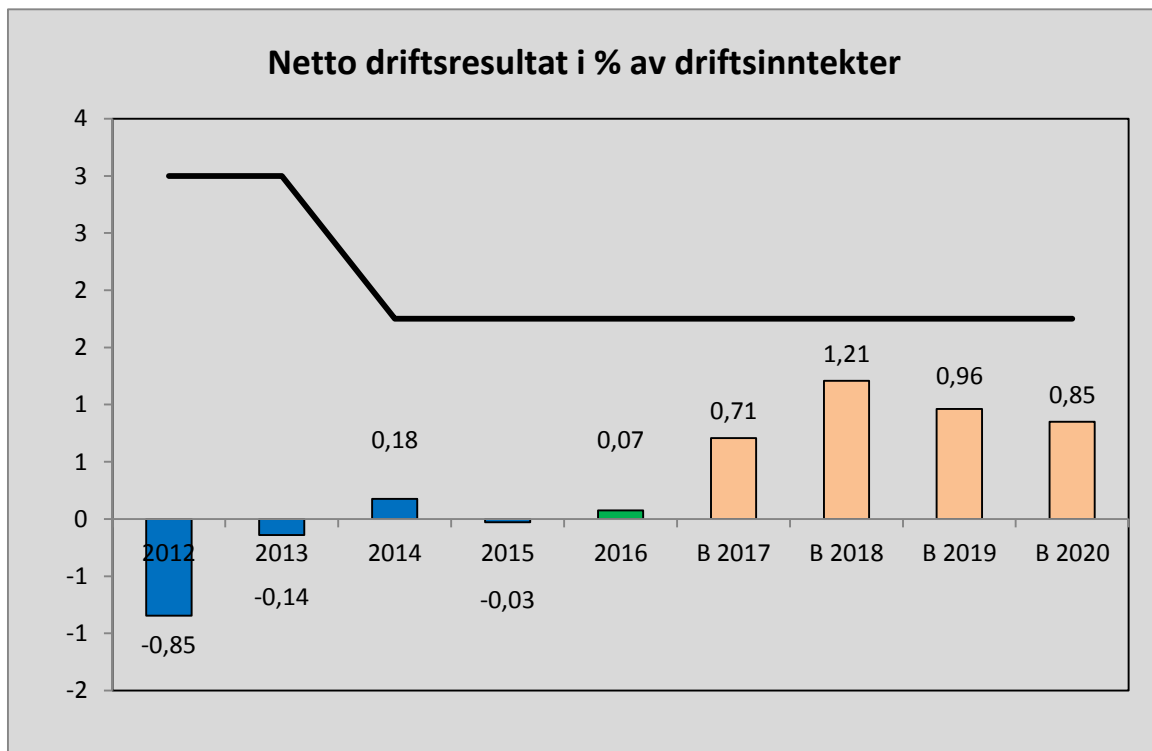

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet. Det er fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) antydnet at netto driftsresultat bør være på 1,75 % av driftsinntektene for å ha en sunn økonomi. Gran kommune har i 2016 et resultat på 0,07 %.

Gran kommune hadde fram til og med 2011 en positiv utvikling i netto driftsresultat. I 2012 til 2016 er netto driftsresultatet betydelig under anbefalt nivå.

Grafen nedenfor viser utvikling i netto driftsresultat i perioden 2012 – 2016, samt videre budsjettet utvikling i budsjett- og økonomiplanperioden.

Analyse av brutto og netto driftsresultat 2016 i forhold til justert budsjett

Tabellene nedenfor viser brutto og netto driftsresultat opp mot justert budsjett. I tillegg er brutto driftsresultat korrigert for bruk/avsetninger til bundne fond og bruk av disposisjonsfond. Bakgrunn for dette

er at vi har brukt eller mottatt midler som er forutsatt å dekke påløpte utgifter eller er pliktig å avsette til fond. Korrigert brutto driftsresultat vil gi et mere riktig uttrykk for det faktiske resultatet. Tabellen viser at resultatet bedrer seg vesentlig etter korrigerings. Til tross for bedringen er det korrigerende brutto driftsresultatet for svak sett ut fra et mål om mere robust økonomi.

(beløp i hele tusen)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Buds (end) 2016	Regnskap 2016
Driftsinntekter	937 601	984 710	1 002 340	1 030 211	1 016 647	1 078 966
Driftsutgifter	909 452	942 008	960 393	984 403	974 123	1 027 798
Avskrivninger	27 120	30 040	31 144	33 606	38 321	38 308
Brutto driftsresultat	1 029	12 662	10 803	12 202	4 203	12 860
Bruk av bundne fond	3 076	6 823	4 384	5 784	3 511	3 300
Bruk av disposisjonsfond	28 290	11 021	7 163	5 692	11 677	11 649
Avsetning til bundne fond	6 261	6 302	5 262	5 645	150	7 761
Korrigert brutto driftsresultat	26 134	24 204	17 088	18 033	19 241	20 048
I % av driftsinntekter	2,8	2,5	1,7	1,8	1,9	1,9

Kommuneloven stiller krav til driftsmessig balanse (§46, 6. ledd). Kravet innebærer at driftsresultatet minst skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. Oppfyllelsen av dette kravet kan ikke leses direkte ut fra regnskapet og tabellen nedenfor viser korrigert netto driftsresultat – andel av driftsresultat til fri disposisjon:

(beløp i hele tusen)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Buds (end) 2016	Regnskap 2016
Driftsinntekter	937 601	984 710	1 002 340	1 030 211	1 016 647	1 078 966
Driftsutgifter	909 452	942 008	960 393	984 403	974 123	1 027 798
Avskrivninger	27 120	30 040	31 144	33 606	38 321	38 308
Brutto driftsresultat	1 029	12 662	10 803	12 202	4 203	12 860
Korrigerings avskrivninger	27 120	30 040	31 144	33 606	38 321	38 308
Netto renteutgift	5 385	9 123	7 810	8 647	8 882	8 815
Netto avdrag lån	30 702	34 971	32 364	37 466	41 846	41 550
Netto driftsresultat	-7 938	-1 392	1 773	-305	-8 204	803
Bruk av bundne fond	3 076	6 823	4 384	5 784	3 511	3 300
Bruk av disposisjonsfond	28 290	11 021	7 163	5 692	11 677	11 649
Bruk av tidligere mindreforbruk	23 107	2 426	-	-	1 024	1 024
Overføring til investering	7 518	5 202	239	491	126	166
Avsetning til bundne fond	6 261	6 302	5 262	5 645	150	7 761
Korrigert nto driftsresultat - andel til fri disposisjon	32 756	7 374	7 819	5 035	7 732	8 849
I % av driftsinntekter	3,5	0,7	0,8	0,5	0,8	0,8

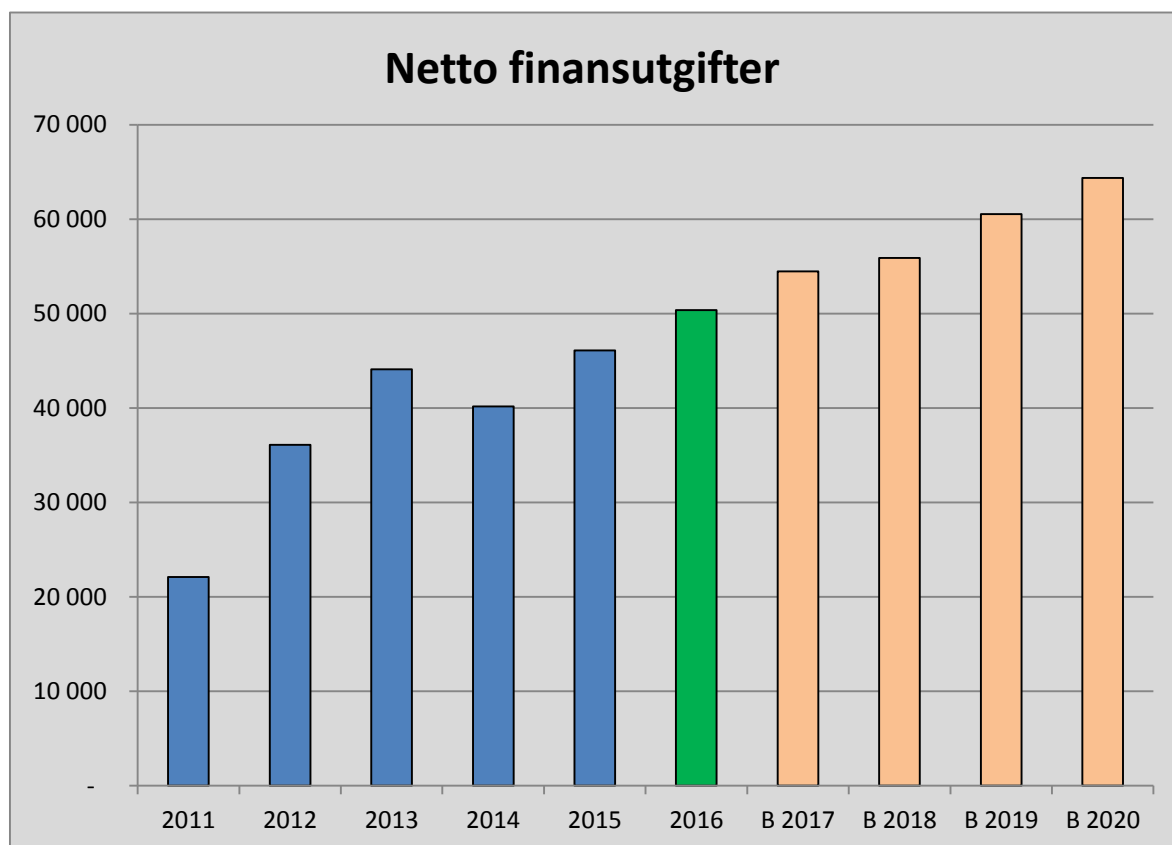
Tabellen viser at Gran kommune oppfyller kommunelovens krav til balanse etter korrigerings av netto driftsresultat. Resultatet er svakt, sett i forhold til brutto driftsinntekter på 1 079 mill kr. I forhold til statlige føringer som anbefaler 1,75 % i netto driftsresultat, er det korrigerende netto driftsresultatet på 0,8 % svakt. Dette resultatet må bedres betydelig de kommende år, hvis kommunen skal skape rom for flere store investeringsprosjekter og styrking av disposisjonsfondet. I praksis betyr dette at driftsnivå og tjenesteyting må reduseres tilsvarende, alternativt må inntektene styrkes.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter består i hovedsak av renteinntekter, renteutgifter, avdrag og utbytte fra Hadeland Energi/Kraft.

Grafen nedenfor viser at netto finansutgifter har stigende utvikling. Denne utviklingen presser både økonomisk balanse og tjenestenivå. Budsjett og økonomiplan 2017 – 2020 viser at denne utviklingen vil fortsette, noe det totale driftsbudsjettet ikke har rom for uten betydelige innsparinger og reduksjon av tjenestenivå for virksomhetene. Økonomiplanen viser at netto finansutgifter vil flate ut i forhold til totaløkonomien gitt planens renteforutsetninger.

Finansforvaltningen viser at en renteøkning på 2 % vil gi økte netto renteutgifter med 6,5 mill kr ut fra gjeldssammensetning og nivå i 2016. Om lag 4 mill av dette må i tilfelle dekkes av driftsbudsjettet og resten vil kunne dekkes via økte brukerbetaling, gebyrinntekter og rentekompensasjon.

Pensjon

Pensjon er en vesentlig del av driftsutgiftene og det er behov for å knytte kommentarer til dette. I tabellen vist nedenfor vises svingninger i årlig premieavvik og amortisert premieavvik fra 2012 til 2016.

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016
Årlig premieavvik pensjon	24 626	6 611	26 776	-3 120	9 913
Amortisert avvik	2 986	5 449	6 109	10 003	9 507

Premieavviket skal fordeles over 15,10 og 7 år (10 år fra 2010 og 7 år fra 2014) og utgiftsføres i driftsregnskapet som såkalt amortisert premieavvik. Det årlige amortiserte premieavvik må dekkes over driftsbudsjettet, hvis fond ikke bygges opp til dekning. For sum amortisert premieavvik, se avsnitt om omløpsmidler.

Kommunens garantiansvar

Det vises til note 4.3 som viser Gran kommunes garantier, som i sum utgjør 6,4 mill kr ved utgangen av 2016.

Eventuelle innfrielser må dekkes over driftsregnskapet. Det har ikke vært innfrielse av garantier de senere årene.

INVESTERINGSREGNSKAPET

AVVIKSFORKLARING REGNSKAPSSKJEMA 2A – INVESTERING

Investeringer i anleggsmidler							
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett (end) 2016	Regnskap 2016	Budsjett- avvik
Investering i anleggsmidler	104 597	46 999	80 554	210 965	226 897	188 292	38 605
Utlån og forskutteringer	12 116	12 809	11 122	12 334	16 180	15 044	1 136
Avdrag på lån	6 682	7 954	7 102	6 631	3 553	4 640	-1 087
Avsetninger	2 608	544	1 016	189	-	6 207	-6 207
Årets finansieringsbehov	126 003	68 306	99 794	230 119	246 630	214 182	32 448
Finansiert slik:							
Bruk av lånemidler	86 655	37 469	80 563	163 758	174 986	142 880	32 106
Inntekter fra salg av anleggsmidler	8 523	2 253					-
Tilskudd til investeringer	8 314	7 313	3 796	23 948	22 192	29 630	-7 438
Kompensasjon for merverdiavgift			5 491	32 007	38 021	32 872	5 149
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	5 620	9 035	6 682	4 968	3 553	4 022	-469
Andre inntekter	392	1 711	339	2 030		1 757	-1 757
Sum eksternt finansiering	109 504	57 781	96 871	226 711	238 752	211 161	27 591
Overført fra drift	7 518	5 202	239	491	126	166	-40
Bruk av avsetninger	8 981	5 322	2 684	2 917	7 752	2 854	4 898
Sum finansiering	126 003	68 305	99 794	230 119	246 630	214 182	32 448

Investeringer i anleggsmidler

Det er gjennomført investeringer i anleggsmidler for 188 mill kr i 2016 som er 39 mill kr lavere enn justert budsjett. Fordeling på enkeltprosjekter framgår av investeringsregnskapets skjema 2B. Det vises også til noter i regnskapet.

Budsjett- og regnskapstall må ses samlet over en periode på 2 – 3 år, idet avvikene mellom budsjett og regnskap ofte skyldes tidsforskyvninger. Forsinkelser/tidsforskyvninger kan ha ulike årsaker, for eksempel uforutsette forhold i forbindelse med grunnverv, endrede vedtak knyttet til reguleringsplaner, omfattende kontraktsforhandlinger og manglende kapasitet. I tillegg har noen av de større anbudskontraktene en innretning som gjør at leverandøren har fleksibilitet på framdriften, der bare sluttidspunktet er endelig fastsatt.

Mange prosjekter har et lavere forbruk enn justert budsjett. Prosjektene med størst mindreforbruk for 2016 er knyttet til V/A-anlegg (13,9 mill kr) «Brandbu barneskole – hovedprosjekt» (11,2 mill kr), «Tiltakspakke EPC» (7,1 mill kr), «Kjøp, utvikling og salg av boligtomter (3 mill kr) og «Markadompa – hovedprosjekt (2,9 mill kr). Prosjekter som ikke er ferdigstilt og videreføres vil bli rebudsjettert i 2017. Restmidler fra prosjekter som er avsluttet i 2016 vil bli foreslått inndratt og/eller brukt som finansiering av andre prosjekter.

Utlån og forskutteringer

Utlån og forskutteringer er 15 mill kr, noe som er 1,1 mill kr lavere enn justert budsjett. Årsaken til lavere utlån enn budsjettert kan være lavere etterspørsel eller det er gitt tilsagn om startlån, hvor kjøp ikke er gjennomført.

Avdrag på utlån

Det er betalt 4,6 mill kr i avdrag på startlån, dette er 1,1 mill kr mer enn justert budsjett. Dette skyldes mottatte ekstraordinære avdrag fra låntagere som viderebetales til Husbanken. Det er betalt 0,8 mill kr netto mere i ordinære avdrag til Husbanken enn budsjettet.

Avsetninger

Det er avsatt 6,2 mill kr til bundne investeringsfond, som ikke var budsjettet. Dette skyldes først og fremst anleggsbidrag, se avsnitt om tilskudd til investeringer. Det er også avsatt ekstraordinære avdrag på startlån som ikke er overført til Husbanken, samt renter til bundne investeringsfond.

Bruk av lånemidler

Det er brukt 142,9 mill kr i lånemidler som er 32,1 mill kr lavere enn justert budsjett. Dette skyldes først og fremst forsinkelser eller periodiseringsavvik i framdriften av prosjektene, slik at investeringsnivået for regnskapsåret har blitt lavere.

Tilskudd til investeringer

Det er mottatt 29,6 mill kr i tilskudd til investeringer, 7,4 mill kr mer enn justert budsjett. Dette skyldes anleggsbidrag som ikke er budsjettet på til sammen 12,2 mill kr (Lygna hyttefelt 6,8 mill kr, Lygnalia hyttefelt 3,3 mill kr og Granumstranda 1,7 mill kr). Det er i tillegg mottatt til sammen ca 1,2 mill kr i tilskudd på enkeltprosjekt som ikke var budsjettet. (Gangvegstruktur Brandbu barneskole 0,8 mill kr og Fagerlund barnehage 0,4 mill kr).

Motsatt ble det budsjettet med tilskudd til nytt sykehjem og omsorgsboliger på 2,4 mill kr som ikke kan inntektsføres i 2016. (Prosjektet er ikke kommet så langt at vi har fått tilsagn om tilskudd.) Det er også budsjettet med tilskudd på 1,3 mill kr til prosjektet anskaffelse av leiligheter i hht boligplan som ikke er blitt gjennomført i 2016. Videre er det regnskapsført lavere tilskudd enn budsjettet på prosjektene Markadompa og tiltakspakke EPC. Dette skyldes at tilskuddet inntektsføres i henhold til utgiftsføringen på prosjektet og utgiftsføringen har vært lavere enn forutsatt, enten pga fremdrift (EPC) eller mindreforbruk (Markadompa).

Kompensasjon for merverdiavgift

Det er mottatt kr 32,9 mill kr i momskompensasjon som er 5,1 mill kr lavere enn justert budsjett. Dette skyldes i hovedsak forsinkelser i investeringstakten.

Mottatte avdrag på lån og refusjoner

Det er mottatt 4 mill kr som er 0,5 mill kr mer enn justert budsjett som skyldes mottatte ekstraordinære avdrag på startlån.

Andre inntekter

Det er mottatt 1,8 mill kr som ikke var budsjettet. Dette er i hovedsak inntekter knyttet til ekstra kabelarbeid på VA-prosjekt som er betalt for av Glitre energi.

Overført fra investering

Det er overført mer enn justert budsjett fra drift til investering som gjelder overføring av renter til bundne fond.

Bruk av avsetninger

Det er brukt 2,9 mill kr fra avsetninger på fond i 2016, justert budsjett var på 7,8 mill kr. Det er brukt 2,8 mill kr av ubundet investeringsfond til finansiering av egenkapitalinnskudd i KLP og 0,1 mill kr av bundne fond som er innbetalte ekstraordinære avdrag på startlån fra 2015. Resterende er budsjettert bruk av disposisjonsfond på investeringsprosjekter som ikke ble benyttet. Siden investeringsregnskapet hadde ubrukte lånemidler innenfor justert budsjett, ble disse benyttet først ved finansieringen. Dette er i henhold til rådmannens delegerte fullmakt i Økonomireglementet å velge rekkefølge på finansieringskilder i investeringsregnskapet.

REGNSKAPSSKJEMA 2B - INVESTERING

Regnskapsskjema 2B inneholder oversikt over investeringsprosjekter i 2016. Skjemaet er vist i sin helhet i regnskapsdokumentets side 6 og 7 sammen med tilhørende note 5.4 – 5.7.

Kort beskrivelse av de største investeringsprosjektene i 2016:

Investeringer (hele tusen)	2016
Markadompa - hovedprosjekt	40 875
Ny kommunal barnehage (Fagerlund)	35 211
Brandbu barneskole - hovedprosjekt	33 851
Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	10 549
Tiltakspakke EPC-prosjekt	9 777

Markadompa – hovedprosjekt

Prosjektet gjelder utbygging av 16 omsorgsboliger uten base. Byggene ble ferdigstilt i oktober, som forutsatt, innenfor tildelt ramme på 56 mill kr. Prosjektet viser en samlet kostnad på 52,2 mill kr pr 31.12.16. Prosjektet er ikke endelig avsluttet, da det gjenstår noe arbeid/oppfølging på prosjektet i 2017.

Ny kommunal barnehage (Fagerlund)

Barnehagens lokaler ble tatt i bruk som planlagt høsten 2016 - nybygd del i august og rehabilitert del (tidligere fløy på skolen) i oktober. Kostnadsramme for prosjektet er 38 mill kr og prosjektet viser en samlet kostnad på 39,6 mill kr pr 31.12.16. Det gjenstår noe etterarbeid på prosjektet i 2017, bl a oppkobling av teknisk utstyr. Se for øvrig avviksforklaring merforbruk under.

Brandbu barneskole – hovedprosjekt

Arbeidet med ny barneskole startet seinhøstes 2014, og skolen sto klar som planlagt til skolestart i august 2016. Prosjektet har levert klasserom i nybygget del. Spesialrom, administrasjon, lærerarbeidsplasser og gymsal er etablert i rehabilitert bygg. Dessuten er garderobene i svømmehallen oppgradert og det er lagt til rette for særskilt driftsstyring av varme og ventilasjon i denne delen av bygget. Kunstprosjekt gjenstår og det er behov for oppfølgingsmessige tiltak. Prosjektet som helhet hadde en kostnadsramme på 164 mill kr, men har betydelig mindreforbruk, se avviksforklaring på mindreforbruk under.

Brandbu ungdomsskole - rehabilitering

Revidert tiltaksplan og investeringsramme ble godkjent av kommunestyret gjennom behandlinger og vedtak i mars og i mai. Arbeidene kom seinere i gang enn planlagt da de startet opp på høsten. Prosjektet har en utfordrende framdrift som legger opp til at skolen kan flytte tilbake fra midlertidige ungdomsskolelokaler ved oppstart nytt skoleår i august 2017. Siden dette er arbeider i eksisterende bygg, er det en risiko for at en

underveis avdekker forhold som krever lengre tid enn avsatt, eller som gir behov for økt økonomisk ramme til prosjektet. Prosjektet har en kostnadsramme på 72,5 mill kr.

Tiltakspakke EPC-prosjekter

Dette gjelder energiøkonomisering av kommunale bygg. Prosjektet har en total kostnadsramme på 26,3 mill kr og var planlagt avsluttet i 2016. Arbeidene er imidlertid forsinket og forventes avsluttet i 2017. Prosjektet viser en samlet kostnad på 18,7 mill kr pr 31.12.16.

AVVIKSFORKLARING INVESTERINGSPROSJEKTER

Rådmannen vil nedenfor knytte kommentarer til de investeringsprosjektene som har **størst merforbruk eller mindreforbruk** i 2016.

Investeringsprosjekter med merforbruk (hele tusen):	Regnskap 2016
Oppgradering/påkostning kommunale bygg	4 651
V/A Hovedplan Alfa - Marka - Stedrud	2 486
Ny kommunal barnehage	1 567
Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	1 549
Gang- og sykkelvei Storlinna fra Dales veg	1 482

Oppgradering/påkostning kommunale bygg

Prosjektet hadde en kostnadsramme på 3,5 mill kr i 2016. Det store merforbruket skyldes omfattende råteskader på Bjoneroa alderssenter som følge av konstruksjonsfeil ved bygget. Dette ble oppdaget underveis i arbeidene med utskifting av panel på en del av fasaden og måtte utbedres for å redde bygget som inneholder 7 omsorgsboliger og en base. Total påkostning her ble ca. 5 mill kr.

V/A Hovedplan Alfa – Marka - Sterud

Prosjektet som har en projektramme på 20,25 mill kr, viser et merforbruk på 2,5 mill kr. Det har vært en del tilleggsarbeider på grunn av dårligere grunnforhold enn antatt, behov for spunting ved Alfa-bygget, en del regningsarbeid knyttet til tilkobling av eksisterende anlegg og mer bortkjøring av overskuddsmasser enn prosjektert.

Ny kommunal barnehage (Fagerlund)

Merforbruket på 1,6 mill kr skyldes mer omfattende grunnarbeid og endringer i ombygging av skolebygget.

Brandbu ungdomsskole - rehabilitering

Merforbruket på 1,5 mill kr skyldes kun periodisering, da 9 mill kr av budsjettet i 2016 ble overført til 2017.

Gang- og sykkelvei Storlinna fra Dales veg

Overskridelser på grunn av at dyrere løsning ble valgt (bruk av rekkverk i skille mellom veg og gangveg), dårligere grunnforhold enn antatt, grunnervervskostnader og prisstigning fra budsjettering til gjennomføring. Samlet merforbruk pr 31.12.16 er 4,1 mill kr, et betydelig avvik i fht samlet projektramme på 7,8 mill kr. Tidligere års merforbruk er finansiert i årsoppgjør.

Investeringsprosjekter med mindreforbruk:	Regnskap 2016
Brandbu barneskole - hovedprosjekt	-11 210
Tiltakspakke EPC	-7 097
V/A Ringforsyning Gran sentrum	-4 000
Hovedplan V/A krisevannforsyning	-3 336
Kjøp, utvikling og salg av boligtomter	-3 000
Markadompa - hovedprosjekt	-2 864
V/A Fredheim	-2 486
Lukking brannavvik kommunale bygg	-2 439
Boligplan - anskaffelse av leiligheter	-2 163
Hovedplan V/A Sonevannmålere -lekkasjekontroll	-2 005
Renovering (lett) Solheim barnehage	-1 817
Nøkkelhåndteringssystem	-1 500
Nytt sykehjem og omsorgsboliger - forprosjekt	-1 477
Mohagen vest	-1 411
Gangvegstruktur Brandbu barneskole	-1 165
Utvikling Mohagen sør	-1 120

Brandbu barneskole – hovedprosjekt

Prosjektet viser ved årsskiftet et mindreforbruk på 11,2 mill kr etter at vedtatt ramme ble justert ned med 3 mill kr, til 161 mill kr ved andre tertial 2016. Mindreforbruket skyldes lavere byggherrekostnader enn forutsatt og ikke utløst risikoavsetning. Samlet mindreforbruk i fht prosjektramme på 161 mill kr anslås til 8,7 mill kr, etter gjenstående kunstprosjekt og sluttarbeid i 2017.

Tiltakspakke EPC-prosjekter

Mindreforbruket på EPC på 7,1 mill kr i 2016 skyldes forsinkelse i prosjektet som var forventet slutført i 2016.

V/A prosjekt med mindreforbruk

De fire V/A-prosjektene i tabellen over har til sammen et mindreforbruk på 11,8 mill kr. «Ringforsyning Gran sentrum» er midler avsatt til betaling for arbeid Statens Vegvesen gjør for kommunen i forbindelse med riksvei 4-utbyggingen. Utbetalingstidspunkt er avhengig av Statens Vegvesen. Prosjekt krisevannforsyning er et langsiktig prosjekt, der en har avvartet utredning om økt vannforsyning fra Grøa. Løsning er nå under utredning. V/A Fredheim er betydelig forsinket grunnet manglende grunneieravtaler. Når det gjelder sonevannmålere/lekkasjekontroll, har det ikke vært kapasitet til å arbeide med dette i 2016.

Kjøp, utvikling og salg av boligtomter

Kommunen har ikke prioritert å jobbe med dette prosjektet i 2016.

Markadompa – hovedprosjekt

Mindreforbruket på prosjektet er reelt og skyldes i hovedsak ubrukte reserver. Det anslås et samlet mindreforbruk på 3,2 mill kr etter at mindre gjenstående arbeid/oppfølging på prosjektet i 2017.

Lukking av brannavvik kommunale bygg

Kapasitet hos leverandørene har gjort at det ikke har vært mulig å igangsette mer enn det som er gjennomført i år.

Boligplan – anskaffelse av leiligheter

Det har ikke vært kapasitet til å arbeide med dette prosjektet i 2016.

Renovering (lett) Solheim barnehage

Prosjektet har i 2016 arbeidet med å kartlegge behov og utarbeide løsninger. Byggearbeider er ikke igangsatt. Kontrakt inngås i januar 2017.

Nøkkelhåndteringssystem

På grunn av feilleveranse ble det ikke utgifter på prosjektet i 2016. Nye nøkkelbokser kommer i januar 2017.

Nytt sykehjem og omsorgsboliger Skjervum

Utgiftene er vesentlig lavere enn budsjetterte utgifter. Budsjettrammen forutsatte full prosjektering i 2016, mens forprosjektet er utsatt. Prosjektet er i en forstudiefase, der saken skal til ny politisk behandling i mai/juni 2017.

Mohagen vest

Oppmåling av 4 tomter er gjennomført. Veibygging er ikke utført, da vi har ventet på undertegning av kontrakt for salg.

Gangvegstruktur Brandbu barneskole

Prosjektet er avsluttet med mindreforbruk på 1,2 mill kr. Prosjektet ble tatt ned med 2 mill kr i andre tertial, slik at mindreforbruket i forhold til opprinnelig budsjett er 3,2 mill kr. Årsaken til mindreforbruket er at arbeidet er utført ved hjelp av kommunal byggeleder og innleide maskiner/mannskap i hht rammeavtale. Dette ga en betydelig besparelse i forhold til kostnadsoverslaget som konsulenten utarbeidet i forkant.

Mohagen sør

Oppmåling og hjemmelsoverføring til kommunen er gjennomført. Det har ikke vært kapasitet til å jobbe med prosjektet når det gjelder adkomst til tomter og tilknytning til vann og avløp.

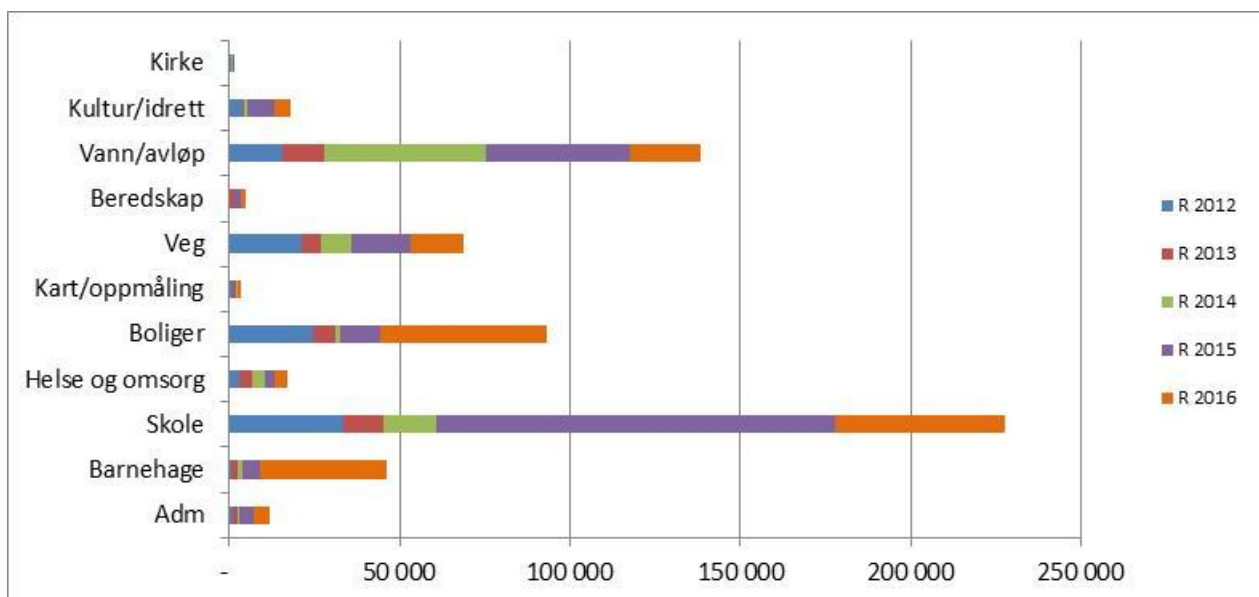
ØKONOMISK ANALYSE – INVESTERINGSREGNSKAPET

Det er i 2016 investert 188,3 mill kr i anleggsmidler. Nivået på investeringer i anleggsmidler fra 2012 til 2016 er slik:

Investeringer i anleggsmidler							
(beløp i hele tusen)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett (end) 2016	Regnskap 2016	Budsjett- avvik
Investering i anleggsmidler	104 597	46 999	80 554	210 965	226 897	188 292	38 605

Investeringsnivået i Gran kommune er høyt i 2016, betydelig høyere investeringsnivå i 2015 og 2016 enn tidligere år. Det høye investeringsnivået de siste årene skyldes i hovedsak de store prosjektene Brandbu barneskole, Markadompa og ny kommunal barnehage.

De siste 5 års investeringer fordeler seg slik på de forskjellige tjenesteområdene:

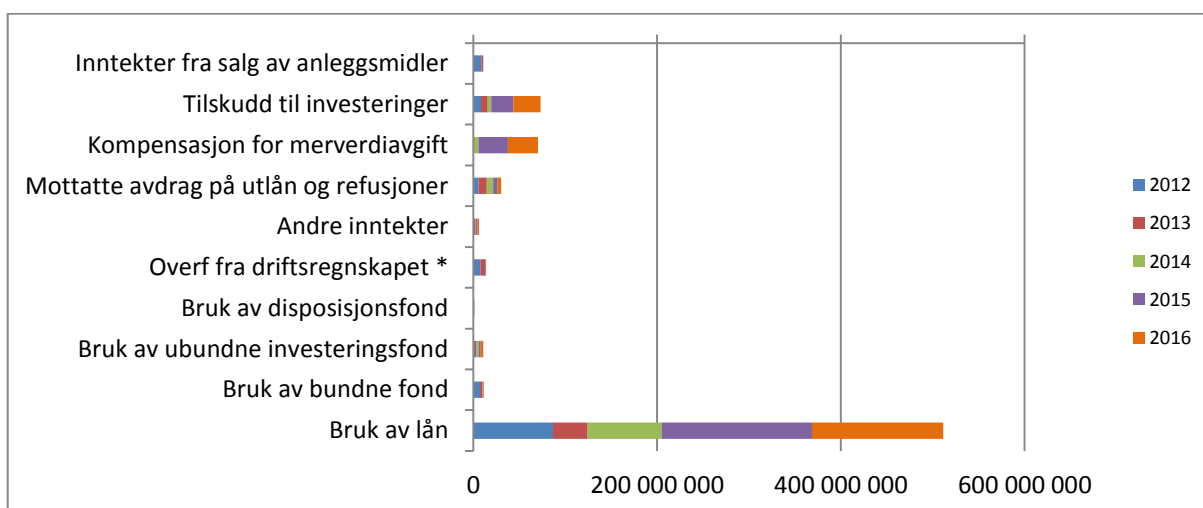
Tall i figuren er i hele 1 000 kr

Grafen viser at det er prioritert å investere mest i skolelokaler, infrastruktur (vann, avløp og veg), boliger og barnehage.

I gjeldende budsjett og økonomiplan 2017 - 2020 legges det opp til store investeringer innen helse og omsorg og boliger, med nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum. I tillegg vil rehabiliteringen av Brandbu ungdomsskole gi høye investeringer innen skole også i 2017. Investeringer innen vann og avløp vil holde seg på et jevnt høyt nivå i hele økonomiplanperioden.

Finansiering av investeringene

Gran kommunes totale investeringer (se årets finansieringsbehov regnskapsskjema 2A ovenfor) er finansiert slik:

Tall i figuren er i hele 1 000 kr

*Momskomp knyttet til investeringer ble før 2014 ført i drift, og vises dermed som overføring fra drift i 2012 og 2013 i grafen over

Grafen viser liten grad av finansiering med midler overført fra drift, disposisjonsfond eller ubundet investeringsfond. Investeringer finansieres noe av tilskudd, særlig de siste år. Omtrent halvparten av disse

tilskuddene er anleggsbidrag fra private på V/A-prosjekt. Lånemidler er i det alt vesentlige finansieringskilden for kommunen.

Når det gjelder videre i budsjett og økonomiplanperioden 2017 - 2020 er det budsjettert med at ca halvparten av utgiftene til nytt sykehjem og omsorgsboliger finansieres med tilskudd på 148 mill kr. Foruten mva-kompensasjon, er det i det alt vesentlige lånemidler som er finansieringskilden. Det må lånes 367 mill kr for å finansiere investeringsplanen på 692 mill kr i perioden 2017 - 2020.

Utviklingen i gjeldsnivået er kommentert nærmere under analyse av balansen.

BALANSEREGNSKAPET

Balansen viser Gran kommunes bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

BALANSEREGNSKAP						
(tall i hele tusen)	2012	2013	2014	2015	2016	Endring 15-16
Eiendeler						
Anleggsmidler						
Faste eiendommer og anlegg	791 893	803 386	852 372	1 028 868	1 170 821	14 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	32 066	33 758	33 496	33 611	39 398	17 %
Utlån	79 705	84 511	87 057	92 057	100 055	9 %
Aksjer	76 635	78 528	80 705	82 953	85 734	3 %
Pensjonsmidler	798 182	876 538	974 924	1 052 839	1 063 132	1 %
Sum anlegg	1 778 481	1 876 721	2 028 554	2 290 328	2 459 140	7 %
Omløpsmidler						
Kasse, bankinnskudd	93 488	70 574	54 907	94 229	88 120	-6 %
Obligasjoner, aksjer og andeler	55 388	56 860	58 771	59 329	60 596	2 %
Kortsiktige fordringer	95 881	99 158	85 226	96 284	99 292	3 %
Premieavvik	52 837	53 999	74 665	61 543	61 949	1 %
Sum omløpsmidler	297 594	280 591	273 569	311 385	309 957	0 %
Sum eiendeler	2 076 075	2 157 312	2 302 123	2 601 713	2 769 097	6 %
Egenkapital og gjeld						
Egenkapital						
Disposisjonfond	62 862	58 240	58 891	57 210	53 265	-7 %
Bundne driftsfond	24 667	24 147	25 025	24 887	29 348	18 %
Ubundne investeringsfond	41 051	39 251	37 079	34 831	32 079	-8 %
Bundne investeringsfond	3 606	1 603	2 112	1 631	7 735	374 %
Endring i regnskapsprinsipp drift	-9 813	-9 813	-9 813	-9 813	-9 813	0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	2 426	-	-	1 024	1 145	12 %
Udekket i investeringsregnskapet	-	-	-	-	-	
Kapitalkonto	185 956	172 350	195 148	283 111	323 317	14 %
Sum egenkapital	310 755	285 778	308 442	392 881	437 076	11 %
Langsiktig gjeld						
Lån	571 678	566 273	598 071	754 174	851 317	13 %
Pensjonsforpliktelser	1 053 748	1 170 830	1 258 564	1 312 686	1 344 599	2 %
Sum langsiktig gjeld	1 625 426	1 737 103	1 856 635	2 066 860	2 195 916	6 %
Kortsiktig gjeld						
	139 894	134 431	137 046	141 972	136 105	-4 %
Sum gjeld og egenkapital	2 076 075	2 157 312	2 302 123	2 601 713	2 769 097	6 %

Anleggsmidler

Det er anskaffet og aktivert fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler for 188,2 mill kr. Avskrivninger 2016 er 38,3 mill kr.

Utlån består av Startlån (Husbanken) 71,5 mill kr, utlån til Hadeland Energi/Kraft 23,2 mill kr, sosiale lån 0,8

mill kr samt utlån til stiftelsen Glasslåven 4,5 mill kr. Netto økningen i utlån har i 2016 vært på 8,0 mill kr. Aksjer har økt med 2,8 mill kr som skyldes Egenkapitalinnskudd i KLP. Kommunens pensjonsmidler i pensjonsselskapene er økt med 10,3 mill kr, til 1 063,1 mill kr. Endringene i pensjonsmidler bygger på pensjonsleverandørenes aktuarberegninger.

Omløpsmidler

Kasse og bankinnskudd viser en reduksjon på 6,1 mill kr, til 88,1 mill kr.

Obligasjoner, aksjer og andeler viser en økning på 1,2 mill kr som skyldes verdiøkning på plasserte midler i DNB og KLP (finansielle omløpsmidler).

Kortsiktige fordringer har økt med 3,0 mill kr hvor av de største endringene er i utestående fordringer som er redusert med 7,3 mill kr og momskompensasjon med 2,2 mill kr. De resterende 12,5 mill kr knytter seg til periodisering av fakturaer.

Premieavvik er i 2016 økt med 0,4 mill kr til 61,9 mill kr.

Egenkapital

Kommunens egenkapital er økt med 44,2 mill kr tilsvarende 11 %. Kapitalkonto har økt med 40,2 mill kr.

Endringene i kapitalkontoen er vist i note 4.7 i årets regnskapsdokument. Årets mindreforbruk på 1,1 mill kr legges til egenkapitalen. Netto endring i fond viser en økning på 3,8 mill kr.

Langsiktig gjeld

Når det gjelder langsiktig gjeld er det er tatt opp nye lån til investeringsformål for 2016. Langsiktig lånegjeld er økt med 97,1 mill kr, mens våre pensjonsforpliktelser økte med 31,9 mill. kr. Endringene i pensjonsforpliktelsen bygger på pensjonsleverandørenes aktuarberegninger.

Kortsiktig gjeld

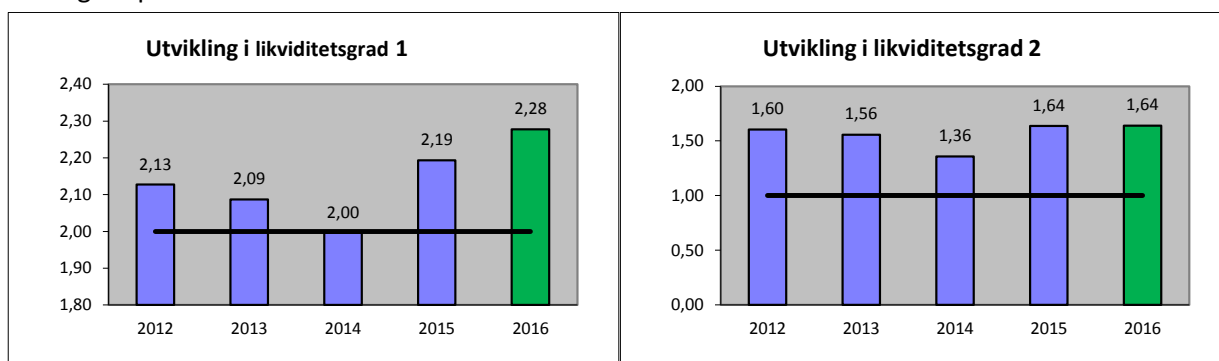
Den kortsiktige gjelden er redusert med 5,9 mill kr. Dette skyldes reduksjon i leverandørgjeld og periodisering av fakturaer.

ØKONOMISK ANALYSE – BALANSEN

I en analyse av balansen brukes noen utvalgte nøkkeltall som indikatorer for å vurdere hvor solid økonomi kommunen reelt sett har. Disse er vist og kommentert nedenfor.

Likviditetsgrad og arbeidskapital

Likviditetsgrad og arbeidskapital er nøkkeltall for kommunens evne til å betale sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall.

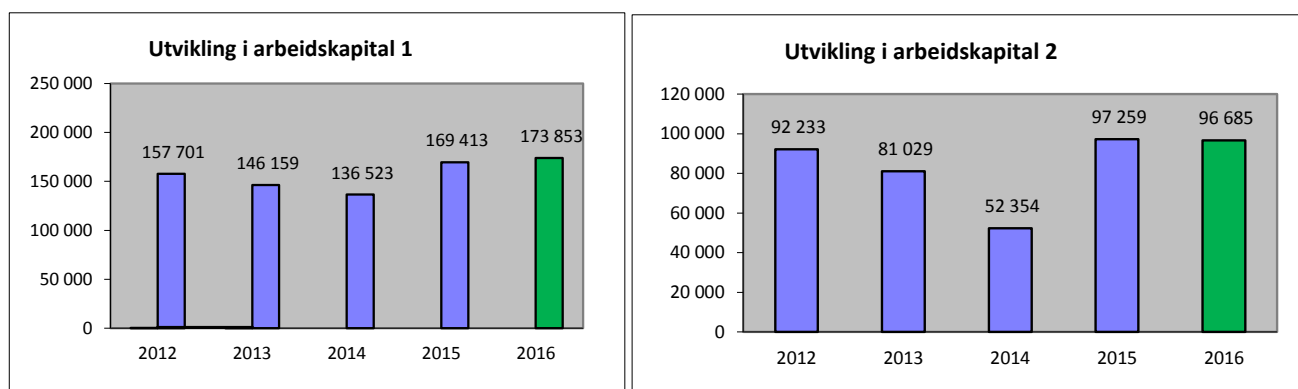

Likviditetsgrad 1 viser omløpsmidler delt på kortsiktig gjeld. For å betegnes som god bør likviditetsgrad 1

overstige 2. Grafen viser at Gran kommune har hatt tilfredsstillende likviditet de senere årene. Økningen fra 2015 til 2016 skyldes i hovedsak reduksjon i kortsiktig gjeld.

I likviditetsgrad 2 trekkes akkumulert premieavvik knyttet til pensjon ut fra omløpsmidlene da dette anses for å være mindre likvide midler. I tillegg korrigeres kortsiktig gjeld for bundne fond. Bundne fond er i stor grad øremerkede midler som er gitt til bestemte formål og som i noen grad forventes brukt i samme tidsperspektiv som kortsiktig gjeld. Bundne fond med unntak av næringsfond og vann- /avløp- /septikkfond anses for å være kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 2 gir uttrykk for andel av mere likvide midler og denne bør være større enn 1. Likviditetsgrad 2 er stabil fra 2015 til 2016 fordi bundne fond øker tilsvarende reduksjonen i kortsiktig gjeld.

Begge likviditetsgradene er innenfor anbefalt nivå.

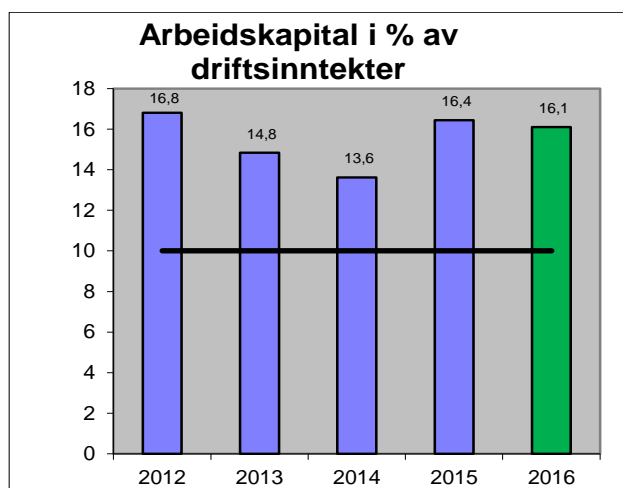

Arbeidskapitalen er et annet uttrykk som viser kommunens samlede likviditet ved utgangen av året. Arbeidskapital 1 er omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld.

Arbeidskapital 2 framkommer ved å korrigere omløpsmidlene for akkumulert premieavvik og bundne fond. Den synkende tendensen fra 2012 til 2014 skyldes i hovedsak redusert bankinnskudd og økning i akkumulert premieavvik. Reduksjonen i bankinnskudd kan i perioden også forklares med reduksjon i ubrukte lånemidler. I 2015 er dette noe endret, da premieavviket ble redusert og ubrukte lånemidler har økt. Arbeidskapital 1 og 2 er på et stabilt nivå fra 2015 til 2016.

Arbeidskapital i % av sum driftsinntekter

Et annet nøkkeltall er arbeidskapitalen målt i % av driftsinntektene.

Det er vanskelig å generalisere et eksakt nivå for arbeidskapital i % av driftsinntektene, men noen fagmiljøer anslår et ønskelig nivå til å være 10 – 15 % av driftsinntektene. Gran kommune har nå en % som ligger i overkant av anbefalt nivå.

Oppsummering likviditet

Grafene ovenfor viser at kommunen jevnt over har hatt variabel likviditet de siste årene.

Hovedårsakene til svakere likviditet:

- Tilpasning til ny veileder for investeringsregnskap som kom i 2011. Den krever en bedre periodisering av framdriften i investeringsprosjektene og tilsvarende periodisering av låneopptak, slik at kommunen til enhver tid blir sittende med mindre ubrukte lånemidler. Fram til 2014 er lån til investering blitt tatt opp sent på året.
- Årlig endring i premieavvik for pensjon påvirker likviditeten.
- Det beløpet som blir inntektsført i regnskapsåret, vedrørende ressurskrevende tjenester, blir ikke utbetalt fra staten før juni påfølgende år.

Utviklingen i 2015 og 2016 viser en betydelig bedring, som i hovedsak skyldes tidligere låneopptak, økning i ubrukte lånemidler. Ved tidligere låneopptak er det ei utfordring å styre nivå på ubrukte lånemidler ved årets slutt.

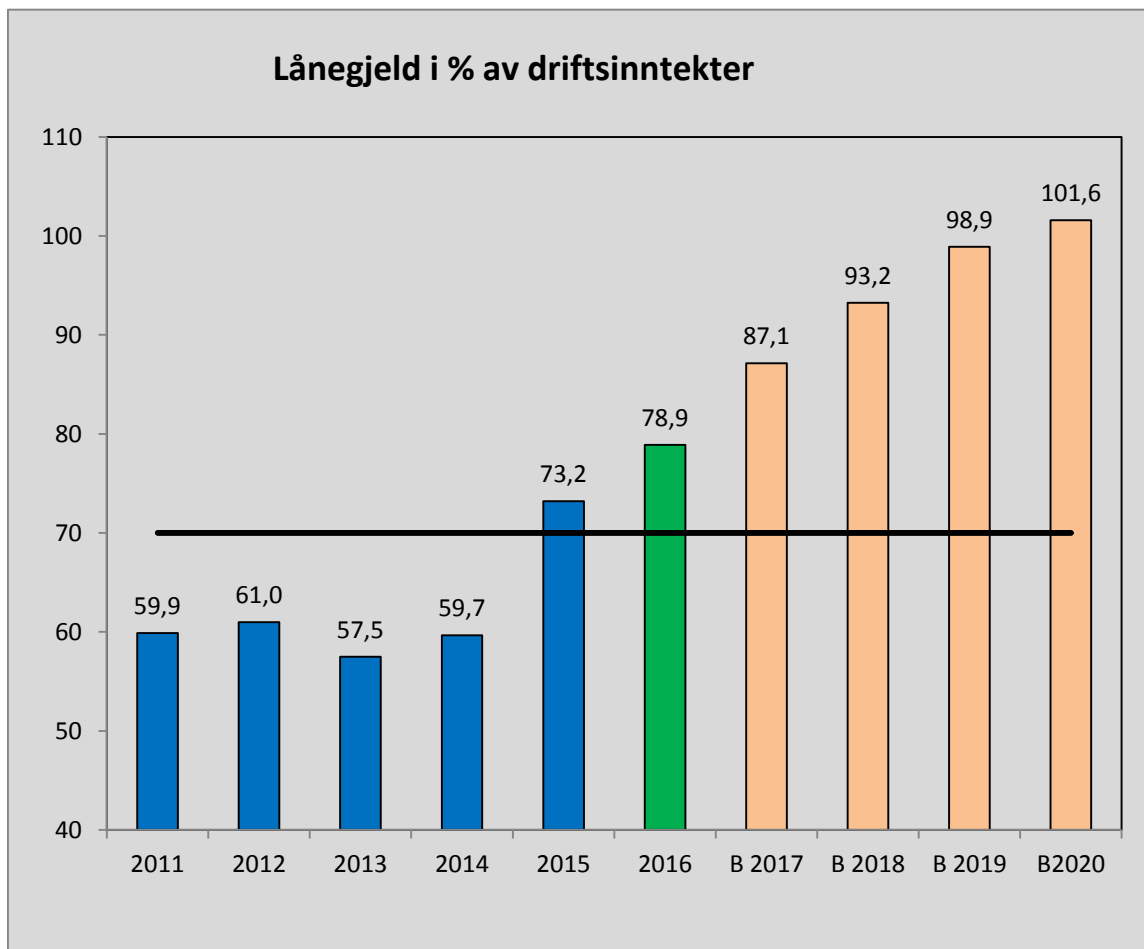
Samlet premieavvik:

Utvikling i premieavvik	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016
Inngående balanse	31 197	52 837	53 999	74 666	61 543
Amortisert premieavvik	-2 986	-5 449	-6 109	-10 003	-9 507
Inneværende års premieavvik	24 626	6 611	26 776	-3 120	9 913
Utgående balanse	52 837	53 999	74 666	61 543	61 949

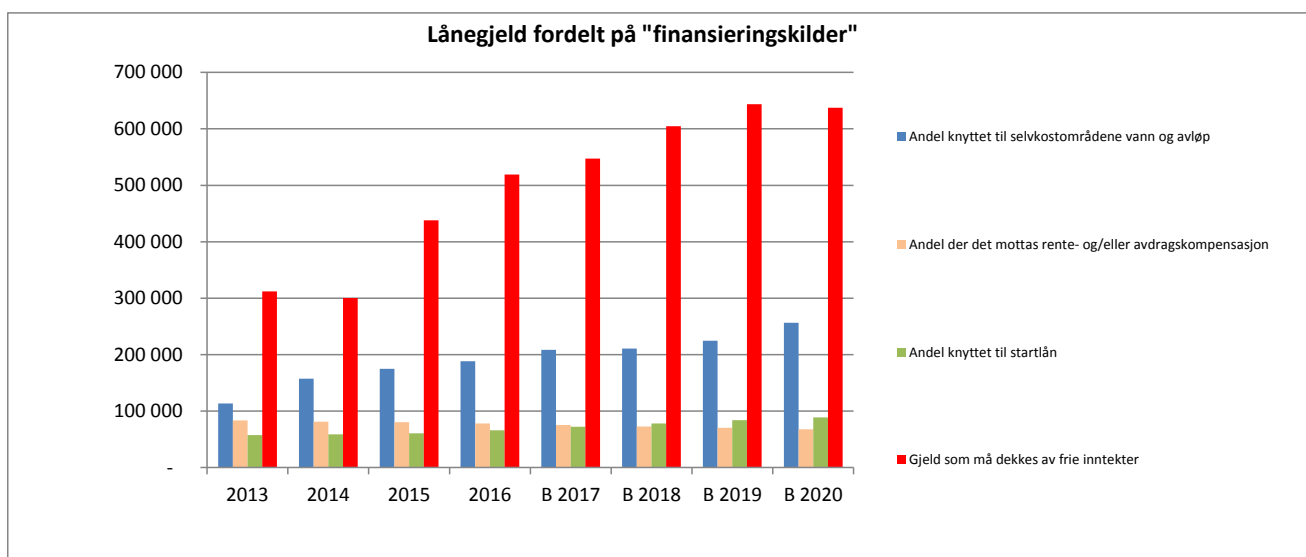
Rådmannen anser at Gran kommune fortsatt har brukbar likviditet. Situasjonen indikerer likevel at en må øke oppmerksomheten og ha tett oppfølging på størrelsen på ledig likviditet som kommunen til enhver tid må ha tilgjengelig. Tidspunkt for låneopptak måtte i 2016 framskyndes og ble gjort i juni.

Lånegjeld

Lånegjeld i forhold til driftsinntekter er et nøkkeltall ved analyse av den kommunale økonomien.

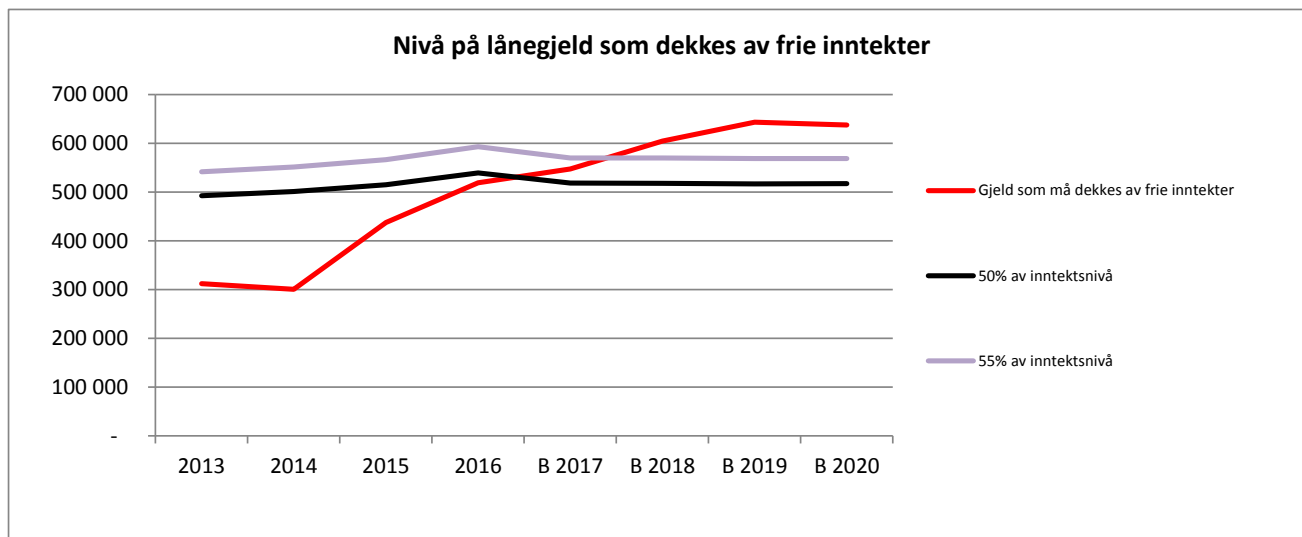
Lånegjeld bør ikke bli for høy i forhold til driftsinntektene. Fylkesmannen gir uttrykk for at kommuner som har lånegjeld utover 70 % av driftsinntektene vil kunne ha driftsmessige utfordringer på grunn av høyt rente- og avdragsnivå. Dette vil kunne påvirke tjenestenivået i negativ retning. Ved årsskiftet er Gran kommunes lånegjeld 78,9 % av driftsinntektene, noe som er i overkant av Fylkesmannens anbefaling. En ytterligere økning i lånegjeld vil påvirke tjenestenivået ved at det må justeres ned for å dekke økte renter og avdrag.

Lånegjeld pr 31.12.2016 er gruppert etter hvor stor andel av gjelden som må påregnes å dekkes inn gjennom kommunens frie inntekter og hvilke gjeld som i hovedsak dekkes av andre ordninger som gebyr, brukerbetaling, rentekompensasjon mm. Legges budsjett og økonomiplan 2017 - 2020 til grunn, gir dette en

fordeling som vist i figuren over.

Det er ikke definert et entydig nivå for hvor stor andel gjeld en kommune bør ha som skal dekkes av de frie inntektene, i forhold til totale frie inntekter. Gran kommune bør ha som mål ikke å øke denne gjeldsbelastningen utover et nivå tilsvarende 50 til 55 % av de frie inntektene. Gran kommunes gjeldsandel har ligget godt under dette nivået, men vil i løpet av økonomiplanperioden 2017 - 2020 stige til over det antydende maksimalnivået hvis alle planlagte investeringer gjennomføres.

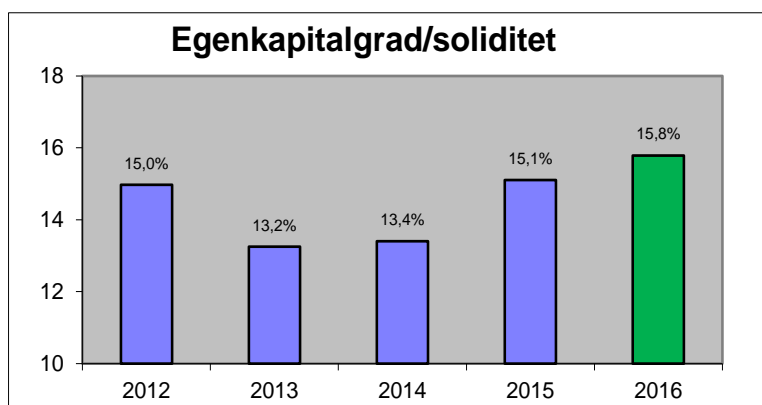

Oppsummert ser en at investeringsnivå og gjeldsutvikling viser en betydelig økning i økonomiplanperioden. Dette viser at på sikt bør kommunen av økonomiske årsaker redusere investeringsnivået eller opprettholde/øke eiendomsskatten, slik at en ikke må lånefinansiere mer til investeringer enn det man betaler i avdrag.

Soliditet

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten. Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent desto bedre er soliditeten.

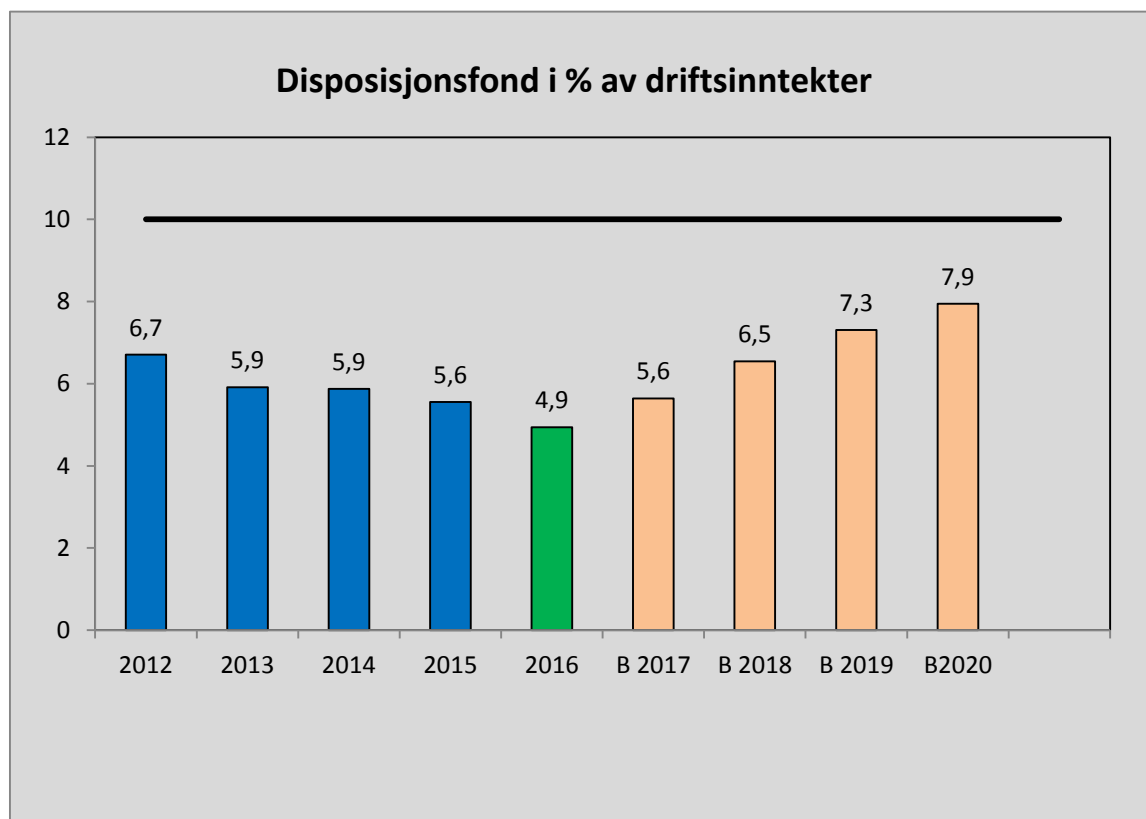
Egenkapitalprosenten har utviklet seg slik de siste 5 år:

Egenkapitalgraden har vist en noe synkende tendens i starten på perioden men øker fra 2014 og utover i perioden. Økningen kommer av betydelig økt investeringsnivå og at momskompensasjonen knyttet til investeringer føres i investeringsregnskapet og fremstår derfor som en del av kommunens egenfinansiering.

Disposisjonsfond

Det er viktig for en kommune å ha en disponibel fri egenkapital for å unngå å justere tjenestenivået i år med svingninger i inntekts- og utgiftsnivået. Videre er det sunn økonomi å ha midler til egenfinansiering av investeringer.

Gran kommune har i 2016 disposisjonsfond som er 4,9 % av driftsinntektene. Kommunen valgte i 2016 å finansiere de tapte inntektene fra klagen om gjestepasienter på 8,9 mill kr med bruk av disposisjonsfond.

Fylkesmannen og sentrale fagmiljøer anbefaler at nivået på disposisjonsfond bør være minimum 10 % av driftsinntektene. Gran kommune bør øke disposisjonsfondet de kommende årene for å nærme seg Fylkesmannens anbefaling.

Ubundet investeringsfond

I tillegg har Gran kommune 32 mill kr avsatt på ubundet investeringsfond. Disse midlene kan benyttes til framtidig finansiering av investeringer. Fondet er redusert med 2,7 mill kr i 2016 som er benyttet til finansiering av egenkapitalinnskudd i KLP.

GRAN KOMMUNES PERSONALSITUASJON I 2016

Gran kommunes tiltak for å sikre likestilling og hindre diskriminering

Årsrapporten skal være i henhold til Likestillingslovens § 1 og skal gi en systematisk beskrivelse av den faktiske situasjonen. Redegjørelsen skal også inneholde en presentasjon av planlagte eller iverksatte tiltak.

Virksomhetens tiltak for å sikre likestilling og hindre diskriminering

Gran kommune legger vekt på likebehandling av alle, på tvers av alder, kjønn, funksjonshemming, etnisitet og legning.

Gran kommunes likestillingsplan (2012) beskriver målrettede tiltak for å rette opp eventuelle skjevheter mellom kvinner og menn, samt fremme likestilling på grunnlag av etnisitet, og nedsatt funksjonsevne. Det foreslås også tiltak for å redusere uønsket deltid.

Under punktet om etnisitet ble det å annonsere i medier der en lettere kunne treffe personer med annen etnisk bakgrunn enn norsk, foreslått. Dette tiltaket er ikke videreført i 2017 på grunn av Gran kommunes innsparingstiltak på blant annet annonsekostnader.

Foreslåtte tiltak i forhold til mennesker med nedsatt funksjonsevne, er i samsvar med de foreslåtte tiltak i kartleggingen av kommunale publikumsbygg. Relevante tiltak på arbeidsplassen skal settes i verk i henhold til plan for universell utforming, eller senest ved ansettelse av arbeidstaker med behov for tilrettelegging.

Likebehandling på grunn av legning er ikke relevant. Det er ingen fokus verken negativt eller positivt i forhold til legning når det gjelder rekruttering og ansettelse.

Rekruttering og forfremmelse

Gran kommune har en mangfoldserklæring i alle utlysningstekster; «Gran kommune er opptatt av mangfold, og vi oppfordrer derfor alle som er kvalifisert til å søke hos oss, uansett alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonal eller etnisk bakgrunn. Vi tilpasser arbeidsplassen om du har behov for det.»

Kommunen har som mål å ansette de best kvalifiserte arbeidstakerne, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell legning eller alder.

Gran kommune er en lærebedrift og har som intensjon og til enhver tid å ha 22 løpende lærekontrakter. I 2016 hadde vi lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget, helsefagarbeiderfaget og institusjonskokkfaget. Kommunen jobber med å kunne tilby flere fagområder vurdert opp i mot kommunens rekrutteringsbehov og i tillegg for å imøtekomme behovet for flere læreplaner i henhold til samfunnskontrakten 2016 - 2022.

Kommunen har partnerskapsavtale med kommunens ungdomsskoler. Dette forplikter kommunen til å kunne ta i mot elever i forbindelse med skolens arbeidsuker.

Kommunen har et eget administrativt vedtak for sykepleier, - og vernepleierstudenter. Både vikarer og faste ansatte kan få tilbud om en noe høyere lønn ut fra studiepoeng. Dette er et ledd i å kunne rekruttere mangelpersonell.

Opplæring og kompetanseutvikling

Kommunen tilbyr stipend/støtte til videreutdanning, tilrettelegger arbeidsplaner for ansatte som er i utdanning, gjennomfører lederopplæring og holder introduksjonsprogram for nyansatte. I tilknytning til «PILOTen Hadeland» er det også etablert ledernetttverk. Kommunen arbeider med å utvikle introduksjonsprogram for nyansatte med støtte av KS elæringsystem.

Tilrettelegging for ansatte med nedsatt funksjonsevne

Gran kommune er en IA- bedrift og vi er forpliktet gjennom denne til å tilrettelegge så langt det lar seg gjøre. I samarbeid med IA- kontakten via NAV kan det iverksettes funksjonsvurderinger av ansatte med nedsatt funksjonsevne. Dette for å kartlegge arbeidstakeres restarbeidsevne med tanke på videre tilrettelegging.

Gran kommune strekker seg langt i å finne gode løsninger for at arbeidstaker skal kunne stå lengst mulig i jobb.

Språklig tilrettelegging

Det stilles språkkrav til enkelte stillinger. Gran kommune tilrettelegger for ansattes deltakelse på obligatoriske norskkurs. I tillegg tar kommunen i mot flere på språkpraksis fra NAV, flyktningetjenesten og voksenopplæringen.

Tilrettelegging ved graviditet, foreldrefravær og andre omsorgsoppgaver

Arbeidsgiver tilbyr samtale mellom gravid arbeidstaker, jordmor og nærmeste leder for å avklare behov for tilrettelegging. Det er også utarbeidet en egen brosjyre til arbeidstakere som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside med informasjon og rutiner knyttet til det å være gravid og i arbeid.

Tilrettelegging for kulturelle/religiøse minoriteter

Gran kommune følger «lov om trdomssamfunn og ymist anna». Ellers tilrettelegger Gran kommune for gjennomføring av arbeidstakers religiøse ritualer, dersom dette ikke er til hinder for utførelsen av arbeidet.

Helse Miljø og Sikkerhet (HMS)

Gran kommune har et felles kvalitetssystem – KF kvalitetsstyring. Systemet inneholder blant annet Gran kommunes overordnede HMS- håndbok og informasjon knyttet til kommunens informasjonssikkerhetsarbeid. I tillegg er det på avdelingsnivå mulighet for å legge inn lokale prosedyrer, årshjul og risikoanalyser. Avvikshåndteringen ligger også i kvalitetssystemet.

Gran kommune følger lov om varsling, og det er utarbeidet egne rutiner for å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Rutinen er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Gran kommune er knyttet til bedriftshelsetjenesten Salutis. De hjelper oss med blant annet arbeidsplassvurderinger, arbeidsmiljøundersøkelser og kartlegging, konflikthåndtering og lederstøtte. De kan også delta i dialogmøter i forbindelse med oppfølging av sykemeldte.

Gran kommune vedtok i 2014 å starte et EPC prosjekt som skal bidra til energieffektivisering og bedret inneklima i de fleste kommunale formålsbygg. Prosjektet er under gjennomføring og vil bli sluttført i 2017.

Lønn

Det gjennomføres lønnspolitisk drøftingsmøte i forkant av lokale forhandlinger. Dette legger føringer for forhandlingene. Her vil blant annet uønskede skjevheter kunne bli rettet opp.

Skjevheter mellom kvinner og menn kommer gjerne til uttrykk gjennom lønnsstatistikken. For 2016 tjener kvinner 92,45 % av det menn tjener. Det er ikke sett på lønnsforskjellen innenfor fagfeltene. Det utarbeides kjønnsdelt lønnsstatistikk i Gran kommune.

Grunnlønn	Alle	Kvinner	Menn	Kvinnens lønn i gjennomsnitt av menns lønn
Gjennomsnittlig årslønn 2015	429 968	423 243	454 978	93,68
Gjennomsnittlig årslønn 2016	442 772	435 467	471 033	92,45

Tabellen viser at kvinnens gjennomsnittslønn er noe lavere enn hos menn i Gran kommune. Siste år har vist

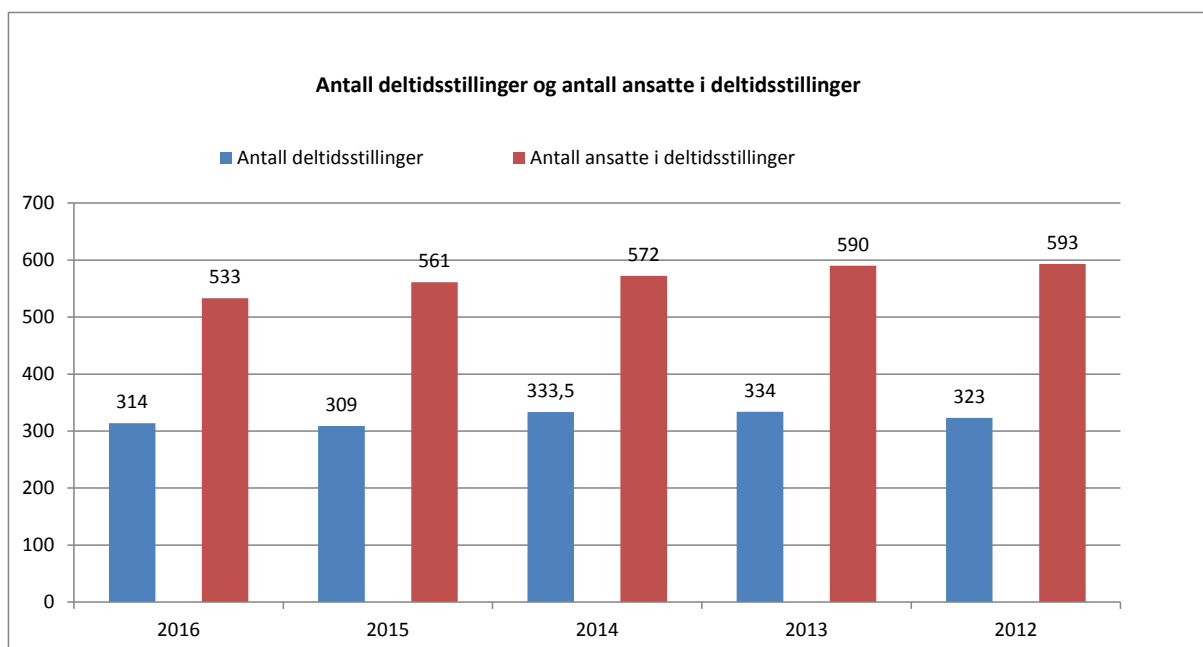
en svak dreining til mennenes fordel.

Arbeidstid

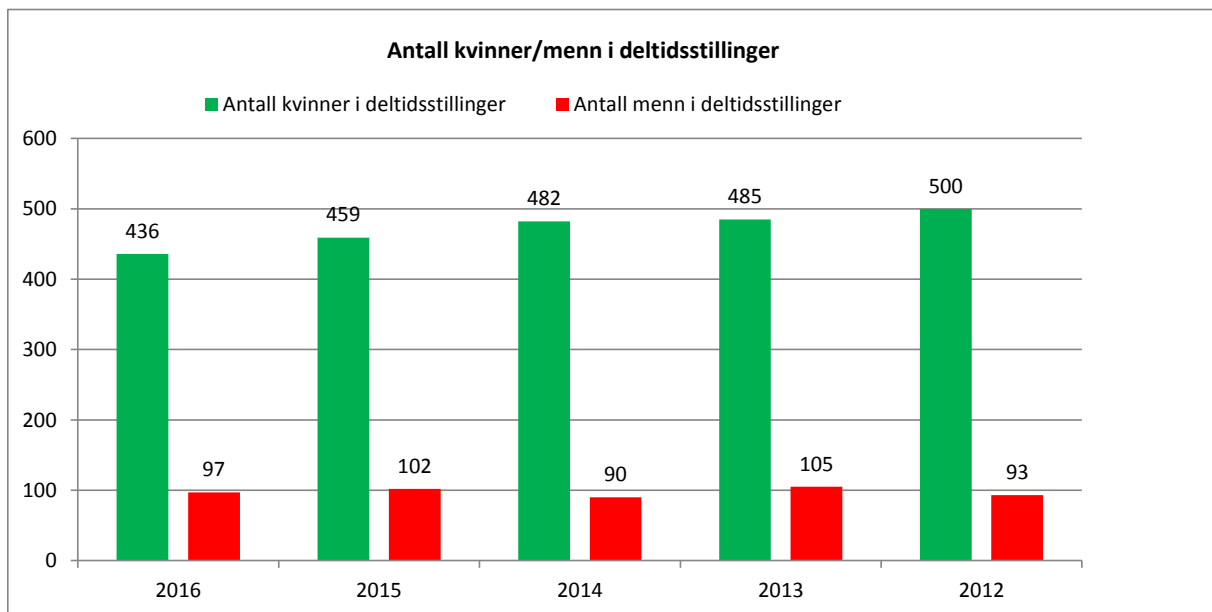
Mange kommunalt ansatte har fleksitidsordning. Ønsketurnus og andre arbeidstidsordninger er under utprøving. For å redusere deltid er det i 2016 satt i gang målrettet arbeid gjennom Kommunenes Sentralforbund KS; gjennom «Det store heltidsvalget». Prosjekt ble startet i begynnelsen av 2016 og vil fortsette i 2017.

Tekst	2016	2015	2014	2013	2012
Antall deltidsstillinger	314	309	333,5	334	323
Antall ansatte i deltidsstillinger	533	561	572	590	593
Antall kvinner i deltidsstillinger	436	459	482	485	500
% andel kvinner i deltidsstillinger	82 %	82 %	84 %	82 %	84 %
Antall menn i deltidsstillinger	97	102	90	105	93
% andel menn i deltidsstillinger	18 %	18 %	16 %	18 %	16 %

I perioden 2012 – 2016 viser antall ansatte i deltidsstillinger en nedgang, noe som forventes å fortsette etter hvert som prosjektet om heltidskultur videreføres.

Figuren viser at antall personer i deltidsstilling har gått noe ned i perioden. Samtidig ser en at antall deltidsstillinger ikke er redusert tilsvarende. Det betyr at antall deltidsstillinger har blitt omgjort til større deltidsstillinger i perioden.

Kjønnsfordelingen i deltidsstillinger viser at det er betydelig reduksjon i antall kvinner i deltidsstilling, mens menn i deltidsstillinger viser ett stabilt nivå i perioden. Utfordringen for Gran kommune er i første rekke å tilby flere kvinner heltidsstillinger.

Organisasjonsutvikling

Gran kommune legger vekt på at ledere og ansatte tenker helhetlig og på tvers av tjenester/organisasjon. Det er særdeles viktig å videreføre det vi har jobbet med i mange år, Vi i Gran og Vi i Gran ^{SFI}, samt LEAN som arbeidsmetode. Både Vi i Gran og LEAN har gitt gode resultater.

Rådmannen har initiert et omstillingsprosjekt med mål om å skape en mer robust og bærekraftig økonomi. Foreløpig målsetting er å synliggjøre tiltak for 30 mill kr. Videre vil Kommunestyret bli anbefalt å gjennomføre tiltak for 20 mill kr.

Nærvær

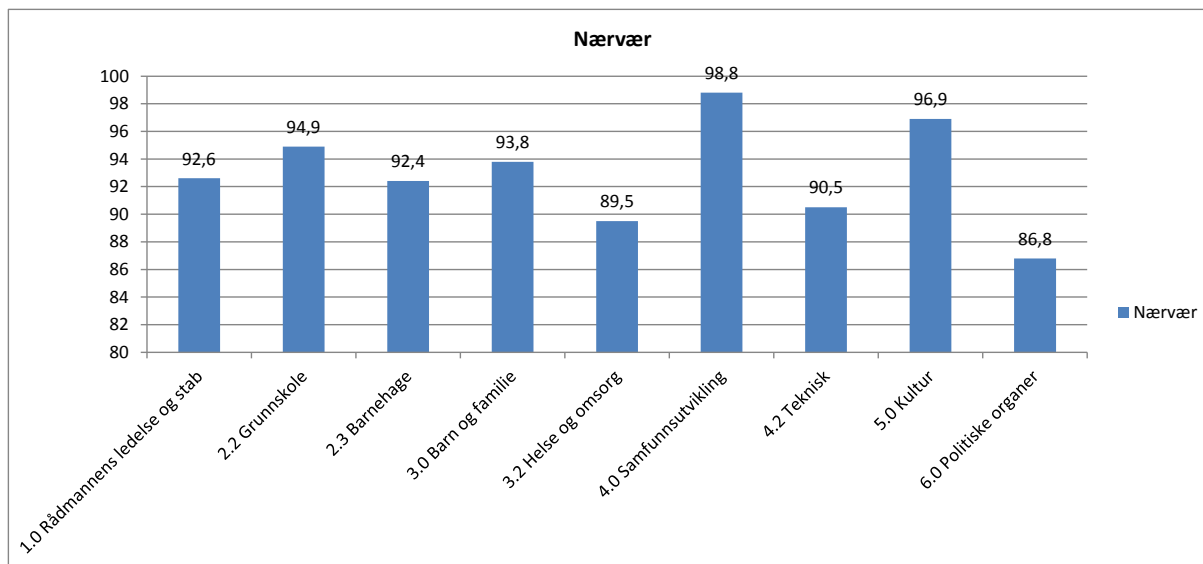
Det har de senere årene vært gjennomført flere prosjekter med formål å øke nærværet i Gran kommune, blant annet «du gjør en forskjell» i 2016. Dette foregår på Marka helse- og omsorgssenter i samarbeid med Lunner omsorgssenter.

Nærvær	2013 Alle	2014 Alle	2015 Alle	2016 Alle	2016 Kvinner *	2016 Menn *
Antall mulige årsverk:	896	866,5	909	913	723	190
Sykefravær i %	9,2	7,9	7,9	7,9	8,6	5,3
Nærvær i %	90,8	92,1	92,1	92,1	91,4	94,7
Alle permisjoner relatert til barn **	Alle	Alle	Alle		Kvinner	Menn
Prosent	1,4	1,7	1,1	0,8	1	0,2
Velferdspolisjoner med lønn	Alle	Alle			Kvinner	Menn
Prosent	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2

* Differanse i årsverk mellom grunnlønn og fravær skyldes at fraværet er registrert på den stillingen vedkommende arbeider, og ikke den stillingen som vedkommende er ansatt i.

** Pleiepenger er for 2016 tatt ut av utvalget, fordi den ikke lenger innvilges med lønn. Nav dekker lønnsbortfallet for arbeidstaker.

Oversikt over nærvær pr virksomhet i 2016:

Figuren viser at det er betydelig variasjon mellom virksomhetene. Samtidig må det forventes forskjeller i nærvær mellom de ulike yrkesgruppene. Rådmannen ser fortsatt behov for å drive et aktivt arbeid med nærvær i de ulike virksomhetene.

Bruk av personalpolitiske og seniorpolitiske tiltak

Gran kommune gir støtte til ulike utdanningstiltak som er til nytte for arbeidsgiver og arbeidstaker for å opprettholde eller videreutvikle kompetanse.

Utdanning	2015 Alle	2016 Alle
Etterutdanning*	10	0
Videreutdanning**	30	55
Grunnutdanning på høgskolenivå tilsvarende bachelorgrad	16	8

*Definisjonen vi har lagt til grunn er kurs som gir vedlikehold og oppdatering av kompetanse innenfor eksisterende utdanningsnivå og stilling. Det dreier seg om kortere kurs som ikke fører fram til formell eksamen eller kompetanse i form av studiepoeng. Pålagt faglig oppdatering registreres ikke, og derfor vanskelig å måle.

**Definisjonen vi har lagt til grunn er emner som gir ny formell kompetanse på universitets- og høyskolenivå. Emnene er underlagt ordinære eksamens- og vurderingsordninger, og gir uttelling i form av studiepoeng innen eller utenfor gradssystemet. Videreutdanning er spesielt tilrettelagt med hensyn til målgruppe, faglig innhold og pedagogisk tilnærming, og har en intensjon om å være tilpasset behov i samfunns- og arbeidsliv. Det foretas egne opptak til videreutdanninger

Det er 3 personer som har hatt permisjon for å jobbe hos annen arbeidsgiver i 2016.

Gran kommune spør alle sine medarbeidere som har fylt 55 år om hva som skal til for at han eller hun skal kunne stå i arbeid fram til pensjonsalder. Gran kommune gir tilbud om redusert arbeidstid eller lønnskompensasjon. Avtalene er individuelle og kan iverksettes fra fylte 62 år.

Tiltak	2015 Alle	2016 Alle	2016 Kvinner *	2016 Menn *
Antall personer med lønnstillegg	25	32	21	11
Antall personer med redusert stilling	21	31	17	14

Det gjennomføres seniorkurs for alle 60-åringene i samarbeid med KLP. Der blir det lagt vekt på arbeidsglede og at det er viktig å stå i jobben.

ETIKK OG INTERNKONTROLL

Gran kommune har i mange år hatt etiske retningslinjer for ansatte og politikere. I 2014 ble det igangsatt et arbeid med oppdatering av de etiske retningslinjene. Et utkast ble framlagt til politisk behandling og senere vedtatt i Ksak 19/15. I tillegg har vi retningslinjer for intern varsling av kritikkverdige forhold, hvor det kan varsles i linja via leder, anonymt eller via varslingsombud. Varslingsrutinen ble senest revidert i 2012. Alle virksomhetene melder at de har drøftet temaer som menneskesyn, brukerperspektiv, elevsyn, korrupsjon mm i forbindelse med ledermøter eller personalmøter siste året.

Økonomireglementet, som sist ble revidert i 2012, inneholder egne punkt om etiske retningslinjer og andre kontrollordninger. Tilsvarende er det i 2013 publisert mye stoff om kommunens innkjøpsordning på den nye ansattportalen, deriblant etiske retningslinjer vedrørende innkjøp. Disse er ajourført gjennom året.

Finansreglementet ble revidert og vedtatt høsten 2016, uten vesentlige justeringer. Det er fortsatt ett reglement med lite spillerom for risiko og spekulasjon.

I 2013 tok rådmannen initiativet til et nytt prosjekt for tre år, kalt «Vi i Gran^{SFI}» som blant annet vektlegger styring. I styringsbegrepet inngår blant annet rutiner og kontrollordninger som skal underbygge kommunens etiske retningslinjer. Det er arbeidet med disse temaene på ledersamlinger det siste året.

Arbeidet med digitalisering av kommunens kvalitetssystemer og tilhørende avvikshåndtering er videreført i 2015. Status ved utgangen av året er at HMS-bok og retningslinjer for personsikkerhet er på plass. Alle ansatte kan nå melde avvik for disse temaene digitalt. Lederne kan også håndtere avvikene i det digitale systemet, i tillegg til at rådmannen, kvalitetsansvarlig og systemansvarlig kan få ut rapporter på typen avvik med tilhørende løsning avdelingsvis og for kommunen samlet.

I forlengelsen av omorganiseringen valgte rådmannen å oppheve alle fullmakter som har vært gitt til innkjøp, attestasjon og anvisning pr 31.12.2014, (med full virkning fra 15. februar 2015 da årsoppgjøret er avsluttet). Det vil si at alle som gjør anskaffelser eller skal attestere eller anvise måtte ha ny fullmakt for å kunne gjøre dette i økonomisystemene for regnskapsåret 2015. Dette grepet sikrer både rådmannen og ledere med nye ansvarsområder full oversikt over alle som skal ha slike fullmakter for 2015. Videre besørget rådmannen våren 2015 at alle personer uten gyldig fullmakt ble fjernet som bruker av de respektive økonomisystemene. Dette arbeidet er ajourholdt gjennom året. I tillegg har rådmannen kartlagt alle fagsystemer som leverer data til økonomisystemet i 2016 (ferdigstilt januar 2017). Denne kartleggingen har vist at det må jobbes videre med å skaffe bedre dokumentasjon og rutinebeskrivelser for tilgangskontroll i noen av forsystemene til økonomisystemet. Videre må det i 2017 etableres rutiner med tilgangskontrollen i forsystemene som sikrer at alle brukere som kan endre data som påvirker økonomisystemet har tildelt tilsvarende fullmakter for å gjøre slikt arbeid.

Gran kommune har gjennomført et E-handelsprosjekt sammen med Difi og Lunner kommune i 2014/2015. Dette systemet skal på sikt gi bedre og sikrere innkjøp for hele organisasjonen, blant annet i form av at flest mulige bestillinger skal være ferdig attestert og anvist elektronisk før de sendes leverandøren. I tillegg gir systemet bedre og sikrere/tydeligere oversikt over prefererte avtalevarer og lojalitet til eksisterende rammeavtaler. E-handelsløsningen ble satt i drift og tatt i bruk av alle avdelinger i løpet av året.

Rådmannen styrket i 2015 arbeidet med informasjonssikkerhet. Gran kommune har oppdatert overordnet dokumentasjon på informasjonssikkerhet, databehandleravtaler og risikovurdering av informasjonssystemer.

I 2016 har systematisk opplæring av ansatte vært et viktig arbeidsområde. Det har blant annet vært gjennomført personalmøter med dette som tema, og alle ansatte skal undertegne egen taushetserklæring vedrørende informasjonssikkerhet og personvern. Videre gjennomførte kommunen nanolæring i informasjonssikkerhet høsten 2016. Dessverre var det for få ansatte som gjennomførte alle øktene, slik at dette er noe som må gjentas senere.

Informasjonsavdelingen har gjennomgått og ajourført tilgangsstyring til P 360 saksbehandlersystem i løpet av 2016.

Skole har utarbeidet ny mal for Internkontroll (IK), i henhold til krav fra Gjøvikregionen Helse og MiljøTilsyn (GHMT). Malen er klar for å tas i bruk i skolene og barnehagene, med lokale tilpasninger. Det gjenstår å utføre de forventede tiltak på enkelte områder/bygg, før alle skolene og barnehagene kan bestå og blir godkjent av GHMT.

Nøkkeltall fra KOSTRA

- samlet for alle virksomhetene

Kostratall som ble offentliggjort 15/3-2017 er ureviderte tall som ikke vil være endelige før 15/6-2017. Det har vært kort tid mellom kunngjøringen 15/3 og tida for ferdigstillelse av årsmeldinga.

TALL PR KOSTRAFUNKSJON FOR GRAN KOMMUNE

Delgrupperingen som er gjort i tabellen under er inndelt lokalt for Gran kommune og vil ikke i denne sammenheng kunne sammenlignes med andre kommuner. Delgruppering er gjort for å gi en grafisk framstilling av hvor kommunen bruker sine ressurser. Det er valgt å ta med tall for 2016, 2015, 2014 og 2013.

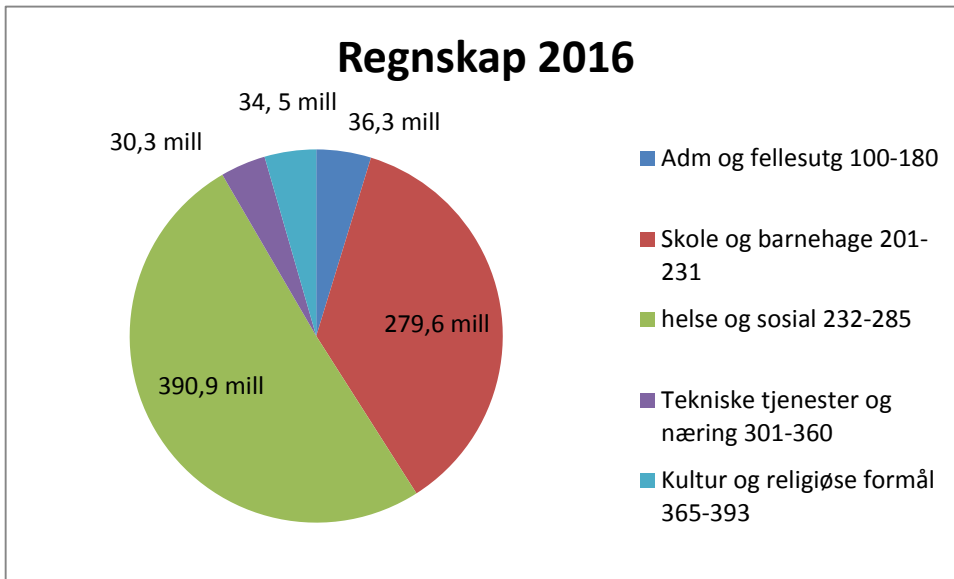
		Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013
100	POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	5 978 322	6 266 981	4 941 065	4 513 676
110	KONTROLL OG REVISJON	1 384 414	1 309 985	1 229 686	1 180 790
120	ADMINISTRASJON	37 871 961	37 941 628	37 828 866	37 170 858
121	FORVALTNINGSUTGIFTER I EIENDOMSFORVALTNINGEN	3 048 437	2 773 148	2 788 454	3 426 944
130	ADMINISTRASJONSLOKALER	69 064	133 786	-150 830	372 717
170	PREMIEAVVIK	-9 913 470	3 119 682	-26 775 808	-6 610 972
171	AMORTISERING AV TIDLIGERE ÅRS PREMIEAVVIK	9 506 680	10 002 755	6 109 902	5 448 815
172	PENSJON	291 673	264 653	194 767	-
173	PREMIEFOND	-11 791 178	-17 719 515	-7 724 017	-
180	DIVERSE FELLESUTGIFTER	184 803	112 570	165 663	-5 052 623
	SUM KOSTRAFUNKSJON 100:180	36 630 706	44 205 673	18 607 748	40 450 205
201	FØRSKOLE	76 752 579	73 619 848	72 466 622	67 747 961
202	GRUNNSKOLE	144 870 515	143 093 008	140 433 139	135 206 354
211	STYRKET BARNEHAGETILBUD	6 263 252	5 412 120	4 689 583	3 875 138
213	VOKSENOPPLÆRING	5 635 655	5 411 149	5 426 352	6 544 126
215	SKOLEFRITIDSTILBUD	3 599 424	3 376 487	3 567 973	2 732 266
221	FØRSKOLELOKALER OG SKYSS	3 338 967	3 446 210	2 773 522	2 442 752
222	SKOLELOKALER OG SKYSS	30 730 775	25 985 254	27 240 978	24 125 149
223	SKOLESKYSS	6 887 526	6 575 158	5 791 067	6 239 172
231	AKTIVITETSTILBUD BARN OG UNGE	1 570 091	1 518 768	1 324 846	1 178 856
	SUM KOSTRAFUNKSJON 201:231	279 648 784	268 438 002	263 714 082	250 091 774

		Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013
232	FOREBYGGING - SKOLE OG HELSESTASJONSTJEN	8 295 911	7 661 645	7 002 692	6 358 296
233	FOREBYGGENDE ARBEID, HELSE OG SOSIAL	5 152 360	5 320 257	6 069 035	5 475 382
234	AKTIVISERING- OG SERVICETJENESTER FOR ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	10 231 006	9 504 721	9 710 633	8 766 007
241	DIAGNOSE, BEHANDLING, REHABILITERING	22 563 147	20 890 610	20 185 037	19 576 586
242	SOSIAL RÅDGIVNING OG VEILEDNING	11 508 038	10 032 674	7 399 175	7 239 605
243	TILBUD TIL PERSONER MED RUSPROBLEMER	1 101 272	1 523 700	1 004 659	1 527 432
244	BARNEVERNTJENESTE	7 723 729	6 496 958	6 620 384	6 853 482
251	BARNEVERNTILTAK I FAMILIEN	2 675 381	2 558 879	1 723 995	1 561 368
252	BARNEVERNTILTAK UTENFOR FAMILIEN	8 729 057	7 362 351	7 498 161	6 869 019
253	BISTAND, PLEIE, OMSORG I INSTITUSJON FOR ELDRE FOR FUNKSJONSHEMMEDE	124 626 848	114 422 543	118 432 091	115 963 384
254	BISTAND, PLEIE, OMSORG I HJEMMET	136 408 089	123 132 026	122 212 138	109 156 856
255	MEDFINANSISERING SOMATISKE TJ.		-	16 214 982	16 011 669
256	AKUTTHJELP HELSE- OG OMSORGSTJ.	3 158 790	-885 012	-	-
261	BOTILBUD I INSTITUSJON	12 868 812	12 016 794	13 084 437	11 808 884
265	KOMMUNALT DISPONERTE BOLIGER	-71 239	90 688	-1 397 556	-2 233 303
273	KOMMUNALE SYsselSETTINGSTILTAK	393 133	676 796	530 550	512 594
275	INTRODUKSJAONSORDNINGEN	17 394 407	12 873 232	15 236 553	13 496 127
276	KVALIFISERINGSORDNINGEN	3 584 710	4 011 488	2 956 329	2 401 460
281	YTELSE TIL LIVSOPPHOLD	15 306 335	13 881 096	12 953 540	13 099 733
283	BISTAND TIL ETABLERING OG OPPRETHOLDELSE AV EGEN BOLIG	-760 543	-869 029	-1 027 990	-951 891
285	ANDRE TJENESTER UTENFOR ORDINÆRT KOMMUNALT ANSVARsomRÅDE	42 826	1 425 400	1 381 933	990 262
SUM KOSTRAFUNKSJON 232:285		390 932 069	352 127 817	367 790 778	344 482 952
301	PLANSAKSBEHANDLING	3 521 697	3 101 704	4 293 253	2 700 658
302	BYGGESAKSBEHANDLING OG EIERSEKSJONERING	-91 055	325 982	225 124	-140 127
303	KART OG OPPMÅLING	1 250 211	2 308 002	2 218 288	1 228 458
315	BOLIGTILTAK	114 334	111 584	110 381	110 715
320	KOMMUNAL NÆRINGSVIRKSOMHET	-3 273 036	-719 428	-854 435	-1 182 373
321	KONSESJONSKRAFT, KRAFTRETTIGHETER OG ANNEN KRAFT FOR VIDERESALG	-273 976	-193 380	-193 380	-
325	TILRETTELEGGING OG BISTAND FOR NÆRINGSLIV	1 768 052	1 557 526	1 978 543	2 314 679

En gjør oppmerksom på at funksjon 253 i 2016 kolumnen inneholder ekstraordinære utgifter på 8,9 mill kr til dekning av tap i klagesak om gjestepasienter på institusjon. Dette ble finansiert ved bruk av disposisjonsfond som føres på funksjon 880. Se også avsnitt om balansen og note 5.3 i regnskapet.

		Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013
329	LANDBRUKSFORVALTNING OG LANDBRUKSBASERT NÆRINGSUTVIKLING	3 416 271	2 963 641	3 600 597	3 179 856
330	SAMFERDSELSBEDRIFTER / TRANSPORTTILTAK	-8 766	1 099	-36 096	15 350
332	KOMMUNALE VEIER	14 317 180	15 326 446	13 482 664	10 510 882
335	REKREASJON I TETTSTED	1 622 816	1 664 433	1 270 911	1 156 370
338	FOREBYGGING AV BRANN OG ULYKKER	233 014	351 096	120 436	178 002
339	BEREDSKAP MOT BRANNER OG ANDRE ULYKKER	8 546 357	8 161 824	8 237 685	6 144 529
340	PRODUKSJON AV VANN	3 544 120	3 306 319	2 577 919	2 531 237
345	DISTRIBUSJON AV VANN	-5 093 742	-4 559 721	-3 711 283	-4 281 075
350	AVLØPSRENSING	7 980 909	7 256 529	8 528 153	6 358 404
353	AVLØPSNETT/ INNSAMLING AV AVLØPSVANN	-8 954 856	-8 407 023	-9 790 091	-8 120 761
354	TØMMING SLAMAVSKILLERE, SEPTIKTANKER ETC	-47 599	-45 754	1 177 871	-203 992
360	NATURFORVALTNING	1 711 621	1 607 963	1 697 009	1 254 389
SUM KOSTRAFUNKSJON 301:360		30 283 552	34 118 842	34 933 549	23 755 201
365	KULTURMINNEVERN	686 986	599 244	664 309	536 602
370	BIBLIOTEK	4 335 554	4 108 582	4 281 510	4 281 543
373	KINO	149 241	403 075	296 481	465 888
375	MUS&ER	506 110	460 599	512 780	454 612
377	KUNSTFORMIDLING	1 255 345	1 100 010	1 160 040	924 749
380	IDRETTSANLEGG	4 660 664	6 299 970	3 680 084	3 603 890
381	KOMMUNALE IDRETTSBYGG OG ANLEGG	3 286 602	3 170 894	3 220 653	2 209 982
383	MUSIKK OG KULTURSKOLER	5 461 163	5 174 344	5 742 296	4 501 678
385	ANDRE KULTURAKTIVITETER OG TILSKUDD TIL ANDRES KULTURBYGG	1 062 780	925 079	993 466	958 179
386	KOMMUNALE KULTURBYGG	4 009 686	3 701 523	2 841 234	2 620 483
390	DEN NORSKE KIRKE	5 643 614	5 219 695	5 789 653	5 974 855
392	TILSKUDD TIL TROS- OG LIVSSYSSAMFUNN	379 359	287 324	285 443	293 162
393	GRAVPLASSER OG KREMATORIER	3 070 898	2 824 000	2 758 000	2 779 726
SUM KOSTRAFUNKSJON 365:393		34 508 002	34 274 339	32 225 949	29 605 349
800	SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-338 062 104	-306 646 412	-282 778 643	-279 643 630
840	STATLIG RAMMETILSKUDD OG ØVRIGE GENERELL	-404 149 151	-402 576 444	-410 659 549	-392 754 262
850	GENERELT STATSTILSKUDD VEDRØRENDE FLYKTN	-40 131 650	-34 889 051	-32 407 722	-28 421 079
860	MOTPOST - AVSKRIVNINGER	-38 308 171	-33 605 878	-31 143 527	-30 040 091
870	RENTER / UTBYTTE OG LÅN	52 471 541	45 209 939	39 061 457	43 080 737
880	INTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONE	-4 968 932	-1 681 000	655 879	-612 317
899	ÅRETS REGNSKAPSMESSIGE RESULTAT	1 145 350	1 024 106	-	-
SUM KOSTRAFUNKSJON 800:899		-772 003 117	-733 164 740	-717 272 105	-688 390 642
TOTALT		-	-	-	-

Samlet i en grafisk framstilling ser fordelingen slik ut:

Summene i figuren samsvarer med delsummene i tabellen ovenfor.

ANALYSE AV GRAN KOMMUNES RESSURSBRUK PÅ UTVALGTE OMRÅDER

De økonomiske rammebetingelsene er styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby sine innbyggere. Telemarksforskning har levert en analyse som viser hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Kommunens faktiske ressursbruk i 2016 sammenlignes med et normert nivå der både utgiftsbehov og reelt inntektsnivå er hensyntatt. Mer-/mindreforbruk er beregnet for ulike tjenesteområder, og vises under:

Tjenesteområde	Beregnet utgiftsnivå 2016	Netto driftsutgifter			Mer-/mindreutgift i fht		
		Gran kommune kr pr innb	Landsgjennomsnitt kr pr innb	Gran "normert nivå" kr pr innb	Landsgjennomsnittet mill kr	"Normert utgiftsnivå" mill kr	"Normert nivå og inntektsjustert nivå" mill kr
Barnehage (F201, 211, 221)	0,8333	6 280	8 112	6 759	-25,1	-6,6	1,8
Administrasjon (F100,110,120,121,130)	1,0287	3 508	4 138	4 257	-8,6	-10,3	-5,5
Grunnskole (F202, 215, 222,223)	1,0031	13 592	12 632	12 671	13,1	12,6	27,3
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	1,1967	20 683	16 564	19 822	56,5	-7,2	9,7
Kommunehelse (F232, 233, 241)	1,0071	2 640	2 507	2 524	1,8	1,6	3,8
Barnevern (F244, 251, 252)	0,9238	1 397	1 913	1 768	-7,1	-5,1	-3,5
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	0,8558	2 090	2 400	2 054	-4,2	0,6	3,1
Sum	1,0317				26,4	-14,4	36,6

Det er «netto driftsutgifter» innen de ulike tjenesteområdene som analyseres og brytes ned til tall pr innbygger. Utgiftsbehovet er veldig forskjellig fra kommune til kommune. Telemarksforskning har tatt høyde for dette ved å benytte beregnet utgiftsnivå i kommunenes inntektssystemet, se kolonnen «Beregnet utgiftsnivå 2016». Samlet er utgiftsnivået for kommunen beregnet til å være ca 3% over landsgjennomsnittet. (1,0317) Tilsvarende er beregnet utgiftsnivå for f eks barnehage ca 17 % under landsgjennomsnittet, og pleie og omsorg ca 20 % over landsgjennomsnittet. Ved å justere landsgjennomsnittet for beregnet utgiftsnivå i

Gran, kommer en frem til «normert nivå» for Gran. Differansen mellom Gran kommunes tall pr innbygger og landsgjennomsnittet og Gran kommunes normert nivå gjøres om til faktiske mer/mindreutgifter ved å gange opp med Gran kommunes innbyggere (13 707).

Gran kommune er en lavinntektskommune, der korrigerede frie inntekter (inkl eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter) er ca 93 % av landsgjennomsnittet. Telemarksforskning har beregnet dette til å utgjøre ca. 51 mill. og har justert ned normert utgiftsnivået med dette beløpet, fordelt på områdene etter andel av samlet kostnadsnøkkel.

Som tabellen videre viser, ligger Gran kommunes netto driftsutgifter samlet 26,4 mill kr over landsgjennomsnittet. Justert for utgiftsbehovet i Gran ligger imidlertid Gran kommune 14,4 mill kr under landsgjennomsnittet. Tar vi i tillegg høyde for at Gran er en lavinntektskommune, viser beregningene at **Gran kommune samlet sett hadde merutgifter på om lag 36,6 mill kr i forhold til kommunens normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå.**

UTVALGTE KOSTRATALL FOR VIRKSOMHETENE I GRAN KOMMUNE

Tabellene som følger er de samme som tidligere år. Utvalget er det omtrent det samme, vi sammenligner oss med oss selv over de 5 siste årene. I tillegg har en valgt å ta med «landet u/Oslo» og KOSTRA-gruppe 10 for 2016. Kostragruppe 10 er en gruppe SSB klassifiserer å være:

«Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter»

Her er alle kommunene i Kostra-gruppe 10:

0122 Trøgstad	0534 Gran	0914 Tvedestrand	1449 Stryn	1554 Averøy
0125 Eisberg	0536 S. Land	1004 Flekkefjord	1517 Hareide	1556 Frei
0128 Rakkestad	0538 N. Land	1017 Sogndal	1519 Volda	1624 Rissa
0417 Stange	0623 Modum	1032 Lyngdal	1520 Ørsta	1648 M. Gauldal
0418 Nord-Odal	0713 Sande	1101 Eigersund	1528 Sykkylven	1662 Klæbu
0420 Eidskog	0716 Re	1119 Hå	1532 Giske	1729 Inderøy
0428 Trysil	0719 Andebu	1253 Osterøy	1534 Haran	
0528 Ø.Toten	0720 Stokke	1260 Radøy	1535 Vestnes	
0532 Jevnaker	0821 Bø	1445 Gloppen	1548 Fræna	

Merknad angående oppsett for Kostra-tabeller

	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
				*)	*)	*)
				...)	...)	..)

*Symbolene i Kostra-tabellene (jfr. lyse grå ruter) har følgende betydning (fra SSB)

- ... Oppgave mangler foreløpig
- Tomme celler viser at det ikke er funnet tall for respektive år
- :
- .. Oppgave mangler

Administrasjon	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Netto driftsutg, adm og styring i % av totale netto driftsutg	7,0	6,6	6,6	6,7	6,2	7,9	8,1
Lønn, adm og styring i % av totale lønnsutgifter	6,3	5,8	6,0	5,8	5,6	6,4	6,7
Netto driftsutgifter til adm. og styring per innbygger i kr.	3 529	3 386	3 447	3 589	3 494	4 300	4 393

Gran kommune har lavere administrasjonutgifter enn sammenlignbare kommuner også i 2016.

Finansielle nøkkeltall	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	0,1	1,3	1,1	1,2	1,4	3,1	3,7
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-0,8	-0,1	0,2	0,0	0,2	3,3	4,1
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	3,8	4,4	4,0	4,5	4,6	3,6	4,0
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	173,4	176,4	185,2	200,6	203,2	211,3	213,9
-herav pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter	112,4	118,9	125,6	127,4	124,4	123,6	114,1
Lånegjeld eks pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter	61,0	57,5	59,6	73,2	78,8	87,7	99,8
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	6,7	6,0	5,9	5,6	5,0	7,5	8,0
Frie inntekter i kroner per innbygger	45 480	47 475	48 689	49 795	52 227	51 943	52 141
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	33 885	33 005	35 649	43 997	50 429	56 198	65 562

Gran kommunes gjeldsbelastning viser en stadig økning i perioden. Ved gjennomføring av vedtatt investeringsplan vil denne utviklingen fortsette. Tabellen viser også at Gran kommune ligger omtrent på samme nivå i frie inntekter, som de øvrige kommunene i denne «lavinntektsgruppen».

Barnehage	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter barnehage- sektoren i % av kommunens totale netto driftsutgifter	10,7	10,8	11,1	11,1	11,4	13,8	14,6
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	103 801	106 977	111 895	116 182	128 947	132 799	137 534
Dekningsgrad							
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	91,5	90,1	88,1	89,5	90,0	89,4	91,5
Andel barn 3-5 år med barnehage- plass i forhold til innbyggere 3-5 år	97,4	95,5	95,2	96,7	96,2	95,6	97,2
Andel barn i barnehage med oppholdstid 32 timer eller mindre per uke	17,0	12,9	10,1	9,9	7,1	4,7	2,7
Andel barn i barnehage med opp- holdstid 33 timer eller mer per uke	83	87,1	89,9	90,1	92,9	95,3	97,3
Produktivitet:							
Korr. brutto dr.utg. i kr. pr barn i komm. barnehage.	150 837	150 235	157 803	159 757	182 323	181 029	187 458
Utdypende tjenesteindikatorer							
Fordeling av finansiering for kommunale plasser:							
Oppholdsbetaling	14,4	14,3	14,1	14,4	13,2	13,8	14,1
Statstilskudd	1	0,9	0,7	0,2	0,6	1,4	1,6
Kommunale driftsmidler	84,6	84,8	85,2	85,3	86,3	84,8	84,3

Prioriteringer

Tabellen viser at det brukes mindre på barnehage i Gran enn i kommuner vi sammenligner oss med.

Dekningsgrad

Vi ser en utvikling i at foreldre ønsker lengre oppholdstid i barnehagen for sine barn. Dette har innvirkning på kapasiteten i barnehagene.

Produktivitet

På produktivitet ligger vi likt med sammenlignbare kommuner.

Utdypende tjenester

Utviklingen viser at andelen av foreldrebetaling går ned og andelen av kommunale driftsmidler øker tilsvarende.

Helse	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2255	2239	2 480	2 459	2 634	2 428	2 540
Netto driftsutgifter i % av samlede netto driftsutgifter	4,5	4,4	4,7	4,6	4,7	4,4	4,7
Dekningsgrad							
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	78	64	99	69	76	92	92
Legeårsverk pr. 10 000 innbygg.	9,8	11,5	11,5	11,4	11,4	10,5	10,7
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere	11,1	10,8	10,9	10,3	9,7	9,2	9,1

NAV - sosialtjenesten	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	1 206	1 620	1 583	1 769	2 087	1 737	2 142
Netto driftsutg. til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter	2,4	3,2	3,0	3,3	3,7	3,2	3,9
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 009	2 696	2 658	2 986	3 539	2 922	3 540
Dekningsgrad							
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,4	5,0	4,9	5,0	5,1	:	4,3
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	4,0	4,7	4,7	4,7	4,9	:	4,0
Utdypende tjenesteindikator							
Gj.snittlig stønadslengde i mnd pr mottaker 25-66 år	3,6	3,7	3	4	3
Gj.snittlig stønadslengde i mnd pr mottaker 18-24 år	3,4	3,9	3,9	4,1	4,1
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	74	106	92	103	97	:	96

Gjennomsnittlig stønadslengde er relativt stabilt, men går noe ned for den yngste aldersgruppen. Også antall stønadsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, har gått noe ned i 2016.

Barnevern	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	5 068	5 420	5 498	5 748	6 775	9 996	8 870
Dekningsgrad							
Barn med undersøkelse ift antall innb. 0-17 år, prosent	2,7	3,6	3,6	3,0	4,8	:	4,7
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	4,9	5,7	5,0	4,8	5,5	:	4,9
Produktivitet/enhetskostnad							
Brutto driftsutgifter per barn (f.244)	30 157	38 624	37 538	42 037	40 567	:	44 904
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie (f.251)	18 413	13 574	15 411	23 694	22 116	:	34 942
Brutto driftsutgifter per barn utenfor opprinnelig familie (f.252)	414 297	317 370	347 281	269 567	284 400	:	391 534

Barn med melding, barn med undersøkelse og barn med tiltak, ift. antall innbyggere 0-17 år, er økende. Driftsutgiftene ved barneverntjenesten er relativt lave.

Grunnskole	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til grunnskole, i % av samlede netto driftsutgifter	25,1	24,7	24,6	24,3	24,1	24,6	23,7
Netto driftsutgifter til grunnskole, pr innbygger 6-15 år	100 650	102 780	105 986	108 466	112 979	110 869	104 666
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring, i %	3,3	3,2	3,2	3,2	3,3	5,7	5,6
Andel elever i grunnskolen som får tilbud omskoleskyss, i %	46,3	46,7	42,8	42,2	49,6	38,6	23,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, i %	7,2	7,5	8,1	8,3	8,6	8,3	7,8
Timer spesialundervisning i prosent av antall læretimer totalt	16,0	14,6	15,6	15,9	18,6	17,9	17,5
Produktivitet/enhetskostnad							
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, pr elev (202,222,223)	107 201	107 499	112 480	116 407	122 373	119 020	111 952
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev i grunnskolen	1 527	1 539	1 463	1 414	1 325	1 682	1 510
Driftsutgifter til inventar og utstyr, per elev i grunnskolen (202)	822	822	947	1 231	719	1 352	1 043
Driftsutgifter til skoleskyss (223), pr elev som får skoleskyss	9 004	8 000	8 158	9 530	8 529	8 707	9 648
Utgifter til skoleskyss (223), pr innbygger 6-15 år	4 160	3 719	3 480	3 993	4 185	3 342	2 197
Lønnsutgifter til grunnsk., per elev	86 067	86 040	91 892	95 097	99 008	96 885	89 498
Gj.snittlig gr.størrelse,1.-10.årstrinn	13,0	13,6	13,2	13,0	12,4	12,6	13,4
Gj.snittlig gr.størrelse,1.-4.årstrinn	12,8	13,0	12,5	11,9	12,0	11,7	13,0
Gj.snittlig gr.størrelse,5.-7.årstrinn	12,0	12,2	12,2	12,3	10,8	12,1	13,2
Gj.snittlig gr.størrelse, 8.til 10.årstrinn	13,0	15,7	15,1	15,2	14,7	14,2	14,1

SFO	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til SFO, i % av samlede netto driftsutgifter	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
Netto driftsutgifter til SFO, per innbygger 6-9 år	6 463	4 415	5 629	5 393	5 597	3 822	3 599
Dekningsgrad							
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO, i %	75,4	74,6	69,7	74	69,7	54,3	59,4
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100% plass, prosent	9,1	16,2	9,3	11,9	13,4	37,9	54
Produktivitet/enhetskostnad							
Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO, per komm. bruker	21 184	19 520	22 011	21 259	23 055	28 369	28 176

Pleie og omsorg	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter per innbygger	17 799	18 107	19 267	18 914	20 406	18 393	16 946
Netto driftsutg. i % av komm. Totalt	35,3	35,3	36,7	35,3	36,3	33,6	31,2
Dekningsgrad							
Andel beboere på inst. under 67	13,3	9,9	10,8	7,2	6,4	9,5	10,8
Andel beboere på inst. over 80	72,3	69,8	65,6	71,9	71,8	71,2	69,2
Plasser i institusjon % av innbyggere over 80	24,9	23,3	21,3	20,5	21,3	16,3	18
Andel hjemmeboende med høy timesats	10,2	8,9	8,6	11,3	9,1	7,9	7,2
Andel årsverk i brukerrettede tjeneste m/fagutdanning	71	70	71	70	69	73	75
Utdypende tjenesteindikator for inst.							
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	9,5	12,6	15,1	12,9	11,3	19,6	18,8
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	3,3	7,7	7,8
Andel plasser for demente	29,9	27,3	22,0	18,8	18,8	24,7	27,8
Andel brukertilpassede rom	45,0	69,2	69,4	67,2	67,2	78,9	85,3
IPLOS - Utdypende indikatorer							
Andel hjemmeboende 0-66 med omfattende tjenestebehov	31,4	27,2	24,3	26,1	27,7	19,7	19,6
Andel hjemmeboende 67-79 med omfattende tjenestebehov	16,5	10,1	7,7	9,0	8,4	16,9	14,6
Andel hjemmeboende over 80 med omfattende tjenestebehov	10,2	10,1	13,9	15	21,2	17,3	13,3
Andel av alle brukere med med omfattende tjenestebehov	29,7	25,2	26,2	29	31,1	24,6	24,4

Tallene for prioritering viser at Gran kommune bruker mer på området helse og omsorg enn sammenlignbare kommuner. Omleggingen til hjemmebaserte tjenester har ikke ført til reduksjon i kostandene knyttet til institusjonsplasser. Det er en økning i kjøp av institusjonsplasser fra 2015 til 2016. I tillegg har kommunen 173 overliggerdøgn i 2016. Dette forklarer noe av utfordringene.

Planlegging	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging per innbygger.	383	281	492	413	336	279	337
Produktivitet/enhetskostnad							
Brutto driftsutg. til fysisk tilrettelegging og planlegging (funk. 301, 302 og 303), per innb.	684	641	762	879	940	713	816
Brutto driftsinntekter til fysisk planlegging, per innbygger	336	377	305	518	730	482	527
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	33 247	38 000	39 000	42 000	50 000
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL §93 pkt. a.	12 803	14 500	14 900	15 300	15 700
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2.	18 000	18 600	19 000	19 000	19 500

Samferdsel	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt	918	849	983	1 114	1 042	937	901
Netto driftsutgifter for samf. i alt i pst. av samlede netto driftsutg.	1,8	1,7	1,9	2,1	1,9	1,7	1,6
Dekningsgrad							
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000	15	15	16	17	17	17	13
Produktivitet/enhetskostnad							
Brutto driftsutgifter i kr per innbygger for komm. veier i alt	919	858	1020	1132	1092	982	1133
Brutto driftsutgifter i kr per km for komm. vei i alt	70 316	65 972	77 955	85 159	84 107	86 380	118 971

Landbruk	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	u/Oslo 2016
Dyrket jord godkjent omdisponert etter jordloven og etter plan- og bygningsloven	8	13	27	25	13
Antall søknader om omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord etter Jordloven §§9 og 12 i alt.	1	3	3	1	2
Antall søknader om omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord etter Jordloven §§9 og 12 innvilget helt eller delvis.	1	1	3	1	2

Vann, avløp og renovasjon	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Finansiell dekningsgrad vann %	104	96	92	99	119	105	101
Finansiell dekningsgrad avløp %	107	112	106	97	98	100	100
Dekningsgrad							
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	70,5	61,4	63,4	63,9	64	..	82,5
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal	63,9	49,1	58,7	59	62,5
Produktivitet/enhetskostnad							
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	2 389	2 484	2 736	3 069	3 004	2 986	3 391
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 864	3 864	3 980	3 616	3 627	3 460	3 782
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 330	2 330	2 330	2 380	2 530	2 423	2 656

Kultur	Gran 2012	Gran 2013	Gran 2014	Gran 2015	Gran 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter kultursektoren i % av kommunens totale netto driftsutgifter	6,5	3,2	3,3	3,6	3,4	3,0	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 292	1 650	1 753	1 913	1 892	1 617	2 088
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger	287,5	45,0	71,5	558,7	367,6	386,9	949,5

Brutto investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger – De høye tallene i 2015 og 2016 skyldes oppgradering av Granvang for kulturskoledrift og fordeling av utgifter for EPC-prosjekt.

Kino	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til kino i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i %)	0,09	0,02	0,09	0,07	0,04	0,04	0,03
Netto driftsutgifter til kino per innbygger	44	34	22	29	11	17	3
Besøk per kinoforestilling	38,9	37,7	40,9	58,4	63,9	30,3	33,2

Netto driftsutgifter til kino pr. innbygger – Lavt tall 2016 skyldes et særdeles godt kinoår som ga netto inntekt for Brandbu kino.

Kulturskole	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler i % av netto driftsutgifter i kultursektoren	8,8	20,6	23,9	19,7	20,1	19	14,1
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, i % av samlede netto driftsutgifter	0,6	0,7	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, pr. innbygger 6-15 år	2 297	2 758	3 439	3 141	3 173	2 521	2 385
Andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	16	16,7	9,7	16,6	16,6	16,3	14,2

Bibliotek	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i %)	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	1 234	313	313	300	313	264	277
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,3	6,5	6,3	5,9

Barn og unge	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge pr. innbygger 6-20 år	568	521	527	409	600	468	855
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger pr. lag som mottar tilskudd	22 583	30 417	23 462	29 000	23 400	7 021	29 649

Frivillige organisasjoner	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr. lag som mottar tilskudd	30 814	33 371	34 173	81 014	47 563	31 897	39 732

Kommunalt driftstilskudd til lag og foreninger som mottar tilskudd – Reduksjon fra 2015 på grunn av tilskuddbeløpene til Lygna skisenter (kr 3,5 mill. i 2015 og kr 1,5 mill. i 2016) og Brandbu IF (kr 500' i 2015 og kr 250' i 2016)

Flyktning	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Mottaker av introduksjonsstønad i % av antall innbyggere	0,63	0,75	0,83	0,92	0,91
Samlet utbetaling til introduksjonsstønad (1000-kr)	8 831	11 208	12 688	12 842	14 149

Idrett, fysisk aktivitet mm	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	218	265	269	460	340	163	197
Netto driftsutgifter kommunale idrettsbygg per innbygger	223	227	235	231	239	271	483
Brutto investeringsutgifter til kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (f381) per innbygger	95	11	32	55	79	285	590

Netto driftsutgifter til idrett pr. innbygger – reduksjon i tilskuddspostene.

Voksenopplæring	GRAN 2012	GRAN 2013	GRAN 2014	GRAN 2015	GRAN 2016	Gruppe 10 2016	Landet u/Oslo 2016
Prioritering							
Netto driftsutgifter til voksenopplæring, i % av samlede netto driftsutgifter	0,5	0,9	0,8	0,7	0,8	0,4	0,4

Rådmann og staber

Øverste leder: Rådmannen

Årsverk: 35,25 årsverk

Rådmannsfunksjonen. Overordnet ansvar for virksomheter, staber, samspillet med politisk nivå og det mer utadrettede samspillet med lokalsamfunn/bruker og andre offentlige forvaltningsnivåer.

Informasjonsavdelingen (ledes av informasjonssjef):

Avdelingen har pådriver- og koordineringsansvar for informasjon/ kommunikasjon og omdømmearbeid, samt ansvar for drift og utvikling av kommunens nettsted. Administrativ oppfølging av internasjonalt arbeid. Informasjonsavdelingen har overordnet ansvar for gjennomføring av valg og informasjonssjefen er koordinerende sikkerhetsansvarlig for internkontroll i informasjonssikkerhet.

Avdelingen omfatter også *kommunetorget* med sentralbord, informasjonstjeneste, kassefunksjoner (inn/utbetalinger), utleie av lokaler og utstyr, regelstyrt saksbehandling og diverse utadrettet virksomhet.

Dokumentsenderet som behandler all post til og fra kommunale virksomheter i rådhuset og har ansvar for kommunens arkiv, arkivplan og fullelektronisk sakarkivsystem.

Rådmann- og ordførersekretariat med ansvar for tilrettelegging for og gjennomføring av møter i politiske utvalg, fagansvar for valgarbeid, samt ulike interne koordinerings- og serviceoppgaver for rådmann og ordfører.

Økonomi- og IKT-avdelingen (ledes av økonomisjef): Økonomi bistår virksomhetene i Gran kommune i å nå sine mål gjennom effektiv utnyttelse av systemene og overordnet styring av økonomien. Oppgaveløsningen gjelder regnskap/budsjett, fakturering, innfordring, registervedlikehold og regelstyrt saksbehandling for teknisk sektor, finansforvaltning/utlån/innlån, innkjøp/avtaler, eiendomsskattekontor, utvikling og opplæring i bruk av økonomisystemene. IKT bistår enhetene i Gran kommune i å nå sine mål gjennom effektiv utnyttelse av data- og kommunikasjonsløsninger: Driftsansvar for felles IKT-ressurser, brukerstøtte felles systemer, fagansvar for utvikling av kommunens IKT-policy og -sikkerhetspolicy, IKT-rådgivning til kommunens ledelse og resultatenheter, IKT-teknisk bistand ved tjenesteutvikling og prosjektering, utarbeidelse av investeringsprogram knyttet til infrastruktur, operativsystem og felles kontorstøtteverktøy.

Personalavdelingen (ledes av personalsjef):

Avdelingen bistår enhetene i lønns- og personalspørsmål, lov og avtaleverk, opplæring og HMS. Avdelingen er delt i fagområdene lønn og personal.

Lønn utfører lønnsutbetaling til alle ansatte og har systemansvaret for Visma Enterprise HRM.

Oppfølging av kommunens pensjonsordninger i SPK og KLP utføres i avdelingen.

Personal arbeider med oppfølging og utvikling av kommunens personalpolitikk, herunder reglementer, lønnsforhandlinger, drøftinger med arbeidstakerorganisasjonene og helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Personal gjennomfører intern opplæring i kommunen.

Sykefraværet registreres i avdelingen, som også følger opp refusjoner fra NAV.

Lærlingeordningen blir administrert fra personalavdelingen og er viktig i kommunens rekrutteringsarbeid.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Innføring av E-handel

Innføring av eHandel i alle virksomheter. Det må fortsatt arbeides med motivasjon og praktiske løsninger for å øke bruken ytterligere.

Innføring av digitale arkiver

Innføring av digitale arkiver på sikker sone, både Public 360 og helse og omsorg – gir grunnlag for fulldigital saksbehandling for helse og omsorg, barnevern og skole i løpet av 2017.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Innføre digitalt førstevalg for innbyggerne. Innbyggerne skal kunne velge å få post fra det offentlige i digital postkasse. Vi må planlegge for og forberede at Gran kommune skal tilby innbyggerne bedre webtjenester og digitale innsynsløsninger de nærmeste årene, i tråd med statens forventninger.

PERSONALSITUASJONEN

Nærværet for hele Gran kommune i 2016 var på 92,1 %. Dette er det samme resultatet som i 2015. For rådmann og stabene var nærværet i 2016 på 92,6 %. Det er svært lite eller ingenting av dette fraværet som kan sies å være relatert til arbeidsplassen.

INTERKOMMUNALT INNKJØPSSAMARBEID FOR HADELAND

Innkjøps samarbeidet har i 2016 videreført arbeidet med strategiske innkjøpsoppgaver. Det har vært størst fokus på oppfølging og inngåelse av rammeavtaler innen prioriterte innkjøpsområder. Av aktivitetene i handlingsplan har oppfølging av eHandel stått sentralt og det er arbeidet med revidering av innkjøpsbestemmelsene til kommunenes økonomireglementer. Det har i IS-møtene blitt fremlagt et innspill knyttet til ressurs situasjonen i innkjøps samarbeidet og det er besluttet å øke felles ressurs med 1 årsverk i løpet av 2017.

Status rammeavtaler

Ved årsskiftet har kommunene samarbeid om 52 avtaler fordelt på 50 leverandører. Siden 2011 har porteføljen blitt utvidet med 24 nye rammeavtaler.

Det ble i 2016 inngått 10 felles rammeavtaler hvorav 1 er innen nytt avtaleområde IKT-hardware og øvrige erstatter avtaler som utløp i løpet av fjoråret. I tillegg har samarbeidet bistått i arbeidet med nye hovedbankavtaler og avtaler innen forvaltning av startlån for Gran og Lunner, samt felles avtale om oppmålingstjenester. Ved årsskiftet er 4 rammeavtaler under arbeid. Avtaledekningen vurderes som god sett i forhold til kapasiteten i samarbeidet. Det vil på noen områder fortsatt være hensiktsmessig å inngå nye rammeavtaler ved siden av behov for å rullere utgående avtaler. Kapasiteten til å utvide avtaleporteføljen ytterligere med nye avtaleområder gjennom innkjøps samarbeidet er fortsatt begrenset, men utvidelse er aktuelt i 2017. Det ble i 2016 benyttet ekstern bistand ved inngåelse av rammeavtale på IKT-hardware samt hovedbankavtalene. Oppfølgingen av disse avtalene ligger hos kommunene og hos innkjøps samarbeidet.

Innkjøps samarbeidet har i 2016 videreført samarbeidet med andre kommunale oppdragsgivere på flere avtaleområder. Vi har pågående og tett samarbeid med kommunene i Gjøvikregionen og fem kommuner i Hedmark, herunder Ringsaker, Hamar, Elverum, Løten og Stange kommuner, på en del større avtaleområder. I tillegg deltar vi i samarbeid om noen mindre avtaleområder for den enkelte kommune, blant annet samarbeider vi med Oppland Fylkeskommune, Hedmark Fylkeskommune og Oslo kommune.

I matrisen på neste side er kommunenes kjøp av varer og tjenester gruppert i ulike innkjøps- og avtaleområder hvor størrelsen på den enkelte gruppe angir en relativ størrelse i forhold til det samlede innkjøpsvolumet i kommunene. Gruppene har fargekoder som angir hvilke avtalegrupper som koordineres og følges opp gjennom innkjøps samarbeidet per i dag. Gruppens plassering i matrisen angir samarbeidets vurdering av avtaleområdets strategiske viktighet for kommunene og leveringssrisiko i de aktuelle

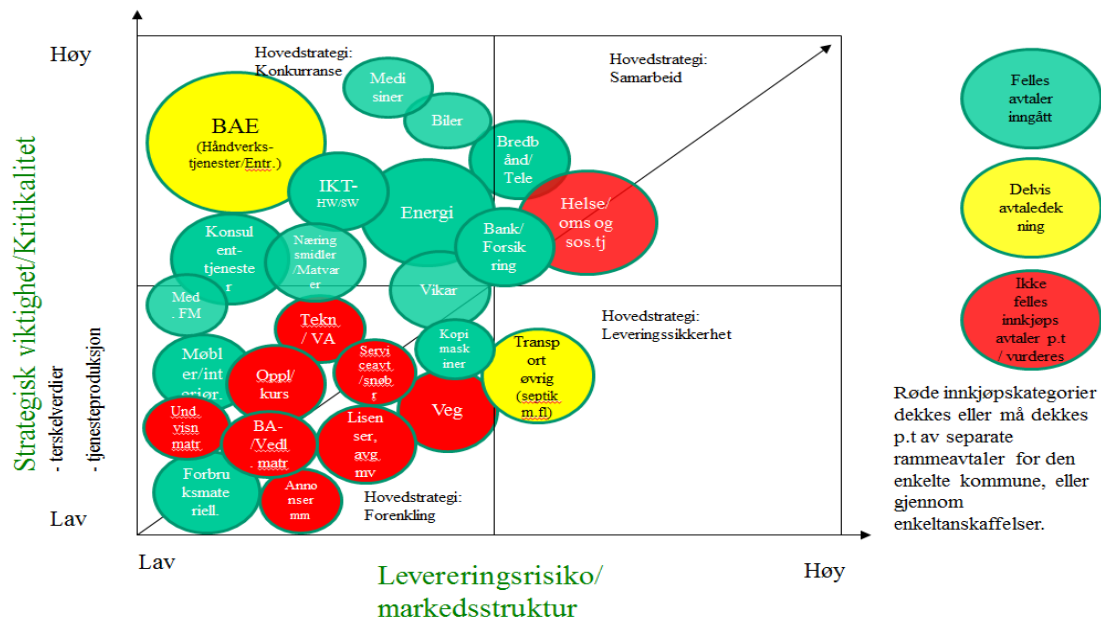
markedene. Matrisen gir innkjøps samarbeidet et utgangspunkt og støtte til å prioritere hvilke avtaleområder samarbeidet skal ha felles

rammeavtaler på, og hva slags hovedstrategi som bør velges for de enkelte avtaleområdene.

Status leverandør- / porteføljestrategi feb 2017

Innkjøps samarbeidet for Hadeland

Sikre anskaffelser

Innkjøps samarbeidet gir støtte for å bidra til kommunenes ivaretagelse av anskaffelsesregelverket. Dette er gjort gjennom å lede/koordinere inngåelse av nye felles rammeavtaler, samt ved å gi råd, veiledning og maler til bruk i enkeltanskaffelser. Felles innkjøps side på vertskommunens internettsider synliggjør gjeldende rammeavtaler, og gir innkjøpsfaglig informasjon, veiledninger, maler med mer. Innkjøps samarbeidet deltar i Kommunalt innkjøpsforum for Hedmark og Oppland (KIFHO). Deltakelsen bidrar til kompetanseheving og erfaringsutveksling. Et viktig tiltak for å bidra til sikrere anskaffelser er bruk og oppfølging av mulighetene ved elektronisk handel. Sammen med planlagt innføring av et konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) skal disse systemene bidra til enklere, bedre og sikrere innkjøp for kommunene i fremtiden.

Økonomiske innsparinger

Rammeavtaler vil ved siden av konkurransedyktige betingelser bidra til mer forutsigbare utgifter og forenklede innkjøp. Elektronisk handel har som mål og bidra til kvalitative, økonomiske og prosessmessige gevinster. Det er vanskelig å fastslå noe eksakt innsparingspotensiale for en så sammensatt portefølje, men prismessig ser en at flere av de nyeste avtalene ligger prismessig 10-30% lavere enn tidligere. I tillegg har flere av avtalene fokus på forenkling og god styring av forbruk.

Andre forhold

a. Omfang og kvalitet:

Omfang og kvalitet på tjenestene i innkjøpsordningen vil fortsatt være avhengig av de ressurser kommunene velger å legge inn i ordningen. Kommunene i samarbeidet har i løpet av 2017 til intensjon og utvide kapasiteten i ordningen.

b. Økonomi:

Sum utgifter til fordeling for 2016 ble kr 894 000. Netto endte regnskapet med et lite mindreforbruk i forhold til budsjett.

c. Miljø og samfunnsansvar:

Kommunene på Hadeland skal ta miljø og samfunnsansvar i sine anskaffelser. Det følger av myndighetskrav og overordnet planverk i

kommunen. Dette er også innarbeidet i felles anskaffelsesstrategi for Hadelandskommunene. Innkjøps samarbeidet har fulgt opp dette ved å stille konkrete krav knyttet til miljø, samt sosialt og etisk ansvar i gjennomførte avtaleinngåelser. Nytt anskaffelsesregelverk fra 2017 og i reviderte innkjøpsbestemmelser til økonomireglementene er det også økt fokus på dette området.

2 NYHETER Torsdag 1. september 2016 HADELAND

NYHETER

Hadeland

Har du både tips eller ideer om nyheter som vi bør gripe fatt i, send epost til nyheter@hadeland.no

Tilross 61313131

HADELAND Torsdag 1. september

Internasjonal kafé på Jevnaker bibliotek

JEVNAKER: Fyltinger og mer på Jevnaker bibliotek. Fyllingene på Jevnaker bibliotek er stadig populære. Det er mange innbyggere som kommer for å lese og høre på de ulike fyllingene. Det er også mange som kommer for å lese og høre på de ulike fyllingene. Det er også mange som kommer for å lese og høre på de ulike fyllingene.

BEVISSTJØRING: Giv-kommune skal samle bedre til innbyggere. Føret alle klargjøringssaker er i rådgivningsstadiet. Fra venstre Wenche Dahl, Bente Munk, Lisa Tjønnrud, Anette Møller, Ingvor og Inger. Fra høyre: Frode Hestnes, Frode Hestnes, Frode Hestnes, Ingvor og Inger. Fra høyre: Frode Hestnes, Frode Hestnes, Ingvor og Inger.

Skal prøve å skrive som de snakker

Tydeligere tale fra kommunen

Gran jobber med å bruke ord og informasjon på en måte folk flest forstår.

JAKEN: Hva er enklest er best i kommunen. Det er viktig å bruke ord og informasjon på en måte folk flest forstår. Det er viktig å bruke ord og informasjon på en måte folk flest forstår. Det er viktig å bruke ord og informasjon på en måte folk flest forstår.

«Jakt på ord»

Det viktigste først

Sjefen - blir så glad

Systematisk satsing på et klart og tydelig språk, ledet av informasjonsavdelingen. Her fra oppstarten i tildelingsenheten. Faksimile Hadeland 1. september 2016.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Å løfte organisasjonen Gran kommune slik at vi kan følge den digitale utviklingen som skjer i offentlig sektor.	Gran kommune innfører sikker digital ekspedering gjennom SvarUt i høst. Vi begynner med samfunnsavdelingen som pilot, og hele organisasjonen kobles på rett over nyttår. Det er installert «sikker sone» for digitalisering av objektarkiv mm i tilknytning til saksbehandlingssystemet P360. Det er også installert sikker sone løsning for barnevern og helse og omsorg som gjør det mulig å drive fulldigital saksbehandling i fagsystemene og samtidig nyttegjøre seg løsningen for fulldigital ekspedering fra fagsystemene.
God styring med økonomien gjennom gode rapporteringsrutiner.	Månedlig rapport til formannskapet er innført fra mars 2016.
Informasjon fra kommunen til innbyggerne skal være nyttig, lett å forstå og lett å finne.	Søkt og fått midler fra KS til arbeid med klart språk. Tildelingsenheten har vært pilot og klarspråkarbeid blir etter hvert en del av daglig drift i alle virksomheter med kommunikasjonsrådgiver som veileder. Planlegger å sentralisere innholdsarbeidet med kommunens nettsider. Målet er å prioritere kompetanse og kapasitet til videreutvikling av nettsidene, samt flere digitale selvbetjeningsløsninger for innbyggerne.
Forenkling av rutiner og arbeidsmåter for personalforvaltning.	Det jobbes med å forenkle antall skjemaer og å få skjemaer og arbeidsflyt digitalt. Rådmannen ser ikke at det er økonomi til å innføre digital løsning for reiseregning og tidsregistrering i 2016. Det arbeides med integrering av dataflyt mellom saksbehandlingssystemet og personalsystemet/rekrutteringsmodulen.
Øke nærværet i hele organisasjonen til minimum 95 %.	Nærværet er lavere i 2016 enn målsatt, 92,1%.

Produksjonsindikator for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Virksomhetene holder sine budsjetter – dvs: Totalbudsjetter Eget (Rådmannens ledelse og stab samt Fellestjenester) holdes. Variasjoner i mindre virksomheter tillatt, men må gå i 0 totalt.	Se økonomi rapport			Se årsregnskap
Gode tjenester og godt omdømme: Kommunearometeret	Plass	100 eller bedre	219	Det arbeides kontinuerlig med dette. Gran kommune er rangert som nr 234 i 2015 og har 219 (rapport pr april 2016)

Produksjonsindikator for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Rettidig og korrekt rapportering mot budsjett: Første tertial rapporteres i KST's junimøte Andre tertial rapporteres i KST's oktobermøte Månedsslutt rapporteres til neste måneds FSK-møte				Tertialrapporter til KST Månedrapportering til FSK
Korrekt, nøytral rettidig saksframstilling: Sikre at alle relevante opplysninger (tall og fakta) kommer fram				Arbeides kontinuerlig med
Utvikle organisasjonen: «Tilfreds» eller «Svært tilfreds» på ansattundersøkelse Nærvær i hele organisasjonen Nærvær i egen del av organisasjon (stab og ledelse)	% % %	80 93 97	92,1 92,6	Se kommentar i rapportens generelle del. Det er ikke gjennomført medarbeider undersøkelse i 2016.
Sørge for at kommunens dokumenter er lesbare og forståelige: Sakspapirer Nettsider Informasjon til publikum				Det arbeides kontinuerlig med dette. Klarspråkarbeid igangsatt. Kommunen fikk svært svake resultater i forbrukerrådets kommunetest pr. (telefon / nettside og e-post)i 2016. Behov for forsterket innsats rundt nettsider og innsyns- og selvbetjeningsløsninger.

Driftsstatistikk dokumententeret

Driftsstatistikk økonomi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Omsetning drift	905 mill.kr	1 005 mill.kr	1 057 mill.kr	1 073 mill. kr	1 097 mill. kr	1 167 mill.kr
Omsetning investering	111 mill.kr	111 mill. kr	55 mill. kr	88 mill. kr	217 mill kr	193 mill.kr
Bilag, eget regnskap	22 415	22 547	24 258	23 380	24 196	24 728
Bilag, andre regnskap	4 156	4 271	3 976	4 082	4 021	4 613
Antall utsendte faktura**	38 627	40 557	41 187	40 226	42 747	42 764
Antall kunder på avtalegiro	1 300	1 424	1 545	1 696	1 802	1 897
Antall fakturaer på avtalegiro			3 978	7 081	9 268	9 780
Antall kunder på e-faktura	1 674	1 892	2 113	2 417	2 699	3 001
Antall fakturaer på e-faktura			4 660	10 703	11 020	11 083
Antall kunder på EHF utgående fakturaer			100	150	150	150
Antall fakturaer på EHF utgående			190	530	618	792
Antall leverandører på EHF inkomne fakturaer			56	126	281	463
Antall fakturaer på EHF inkomne			7 065	5 476	9 536	11 478
Driftsstatistikk post/arkiv						
Registrerte saksnummer*	4 706	2 893	3 221	2 672	2 705	3 451
Inngående journalposter*	6 649	6 580	7 065	7 860	7 309	6 966
Inngående e-post*	1 937	2 533	3 196	3 756	4 906	5 638
Elektronisk skjemamottak			94	199	179	249
SvarUt***						714

* Gran kommune tok i bruk nytt saksbehandlingssystem 01.01.2011. Derfor er alle saker registrert på nytt i 2011, samt at e-post registreres separat.

Gran kommune avsluttet arkivperiode 31.12.2015, derfor er det opprettet mange nye saker i 2016. I tillegg er det opprettet nye elevmapper på alle elever ved Brandbu barneskole i 2016 (ca 350 elever)

** For 2011 ble det produsert 21 779 fakturaer for kommunale avgifter, dette året var det bare fakturert to terminer med eiendomsskatt.

*** Gran kommune tok i bruk SvarUT 20.10.2016, det er sendt 714 digitale svar i 2016.

Fellestjenester

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Rådmannen.

Årsverk: 0

Dette er et område hvor det ligger en del regnskapsmessige og organisatoriske fellesfunksjoner for hele kommuneorganisasjonen. Budsjettområdet samler fellestjenester/-utgifter som avsetninger til deler av ansattes pensjonspremie, ufordelt forventet lønnsvekst, strømutfgifter for hele kommunen, samt utgifter til Hadeland skatteoppkreverkontor, som driftes av Lunner kommune. I tillegg rommer området kommunens lærlingeordning, avlønning til tillitsvalgte og overføringer til Gran kirkelige fellesråd.

SKATTEOPPKREVEREN FOR HADELAND

Skatteoppkreveren for Hadeland er skatteoppkreverkontor for kommunene Jevnaker, Lunner og Gran. Kontoret ble etablert 1. april 2005 og er lokalisert i Lunner kommune.

Samarbeidet er inngått med hjemmel i kommuneloven § 28a og organisert som administrativt vertskommunesamarbeid i henhold til kommuneloven § 28b. Lunner kommune er vertskommune og har arbeidsgiveransvaret for de ansatte.

Kostnader til drift av kontoret fordeles etter innbyggertall i den enkelte kommune pr. 01.01. Grans andel av kostnaden for 2016 er på cirka 46 %.

Skatteoppkreverkontoret er organisatorisk og administrativt underlagt den kommunale administrasjonen og kommunale myndigheter. Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og «Instruks for Skatteoppkrevere». Skattedirektoratet/Skatt øst har det faglige ansvaret og instruksjonsmyndigheten overfor skatteoppkreverkontoret i saker vedrørende skatteoppkreverfunksjonen. Resultatkrav

fastsettes av Skatt øst i dialog med skatteoppkreveren.

Organisering

Forslaget fra regjeringen om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen har ført til usikkerhet om fremtidig arbeidsplasser for de ansatte. Kontoret hadde i 2016 to vakante stillinger og en langtidssykemeldt. På bakgrunn av dette har bemanningen vært kritisk lav. Det har ikke vært bemanning på arbeidsgiverkontroll og det har ført til at sentrale krav ikke er oppnådd i 2016. Skatteoppkreveren anser at i løpet av første halvår 2017, vil kontoret ha nødvendig ressurser og kompetanse, etter at nye stillinger er besatt og nødvendig opplæring er gitt.

Intern kontroll

Basert på skatteoppkreverens rapport, synes kontoret å ha tilfredstillende intern kontroll.

Regnskapsføring og rapportering

Skatteoppkreveren melder at rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet er i samsvar med gjeldende regelverk. Gran kommunes marginavsetning ble i 2011 hevet fra 8 % til 9 %. Det viser seg at dette fortsatt er noe lavt, men rådmannen ser ikke grunn til å foreslå ytterligere økning i marginavsetningen.

Skatte- og avgiftsinnkrevningen

Utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk. For Gran kommunes del viser utviklingen i restansene en reduksjon i restskatt og forskuddsskatt for personlige skatteyttere. Dette skyldes i hovedsak store skjønnsligninger som er endret eller avskrevet. Svak reduksjon i restanse vedrørende arbeidsgiveravgift skyldes avskrivninger etter konkurs. Restansen for forskuddstrekk viser en liten reduksjon i løpet av året.

Arbeidsgiverkontroll

Arbeidsgiverkontrollen har vært inaktiv i 2016, på grunn av vakante stillinger i perioden. I Gran er det i 2016 gjennomført kontroll av 0 arbeidsgivere.

STRØMFORBRUK 2016

Etter et år med svært lave kraftpriser gjennom hele 2015 steg prisnivået i markedet opp igjen i 2016 til omtrent samme nivå som i 2014.

Økningen skyldes i hovedsak lange perioder med tørt og kaldt vær samt rekordhøyt kraftforbruk i det norske markedet samlet sett. Gran kommunes forbruks- og kostnadsutviklingen de siste 3 årene er som vist i tabellen. Pris per kwh inkluderer nettleie og kraft.

Gran	2014	2015	2016
Forbruk (kwh)	13 100 469	13 058 230	13 326 055
Kost kr eks.mva	8 729 427	8 440 600	9 117 174
Pris pr. kWh:	0,67	0,65	0,68

Gran kommune har handlet kraft på Nordpool sammen med kommunene i Vestoppland. Ringsaker gikk ut av samarbeidet i 2016. Kommunene har i sin forvaltning lagt vekt på stabilitet og forutsigbarhet når det gjelder kraftprisen.

Grunnskole

Åpning av Brandbu barneskole: Rektor Inger Raastad Jåvold møtte førsteklasing Tuva Andreassen.
Foto: Atle Nielsen, avisen Hadeland.

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Grunnskolesjef

Årsverk: 237,3 – inkluderer lærere, andre ansatte ved skolene og SFO.

Sju barneskoler, en kombinert barne- og ungdomsskole som alle har SFO, og to ungdomsskoler.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Brandbu barneskole

Det ble gjort en stor, og god, jobb med en smidig og god overgang fra Bjørklund, Fagerlund og Solvang, til Brandbu barneskole.

Skolen fremstår som en flott arena for læring og trivsel.

Ungdomstrinn i utvikling er en fireårig nasjonal satsing for å gjøre undervisningen i ungdomsskolen mer praktisk, variert og relevant. Våre ungdomsskoler er med i satsingen fra høsten 2014. Alle tre skolene har i 2016 gått fra regning til skriving som utviklingsområde. Prosjektet bygger på skolebasert utvikling. Ungdomstrinn i Utvikling har fortsatt å gi svært godt utbytte for de som jobber på ungdomsskolene, i nært samarbeid med utviklingsveileder og Høgskolen i Lillehammer.

Nasjonale prøver

Det kan se ut til at den mangeårige satsingen på lesing har hatt en positiv effekt på resultatene på 5. trinn i 2016. Dette er det første kullet som har hatt lesesatsings-opplegget de første 4 årene av skolegangen sin.

Elevene på 5. trinn i Gran kommune scorer 2 poeng over landsgjennomsnittet i alle tre fag, og det er kun en av kommunene i Oppland som har bedre resultater.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Økt felles innsats rettet mot forbedring av matematikkresultatene, gjennom å utarbeide/utvikle en felles strategi for matematikkopplæringen. Det er nedsatt en arbeidsgruppe blant skolelederne som er i gang med et arbeid for å legge fram et forslag til strategi innen sommeren 2017.

ANDRE KOMMENTARER

I 2015 ble det satt i gang «Skolebasert KompetanseUtvikling» (SKU). Utviklingsarbeidet ble initiert våren 2015, og startet opp høsten 2015. Dette gjøres felles, og likt, for alle skolene. Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning

og samarbeid.

Dette arbeidet fortsatte gjennom hele 2016. Målet med arbeidet er å utvikle skolene i å være bedre lærende organisasjoner og lærende fellesskap. Skolenes ledelse og plangrupper deltar i utviklingsarbeidet sentralt, mens de skal jobbe videre med dette på egen skole.

PERSONALSITUASJONEN

Årsverk

Grunnskole, inkludert SFO, har 237,3 årsverk ved utgangen av året.

Nærvær

Nærværet for grunnskolene er på 94,9 %. Det er en liten bedring fra i fjor. Det er tydelig fokus på nærvær i skolene. Korttidsfraværet, 1-8 dager er i underkant av 1,2 %. Det er i svært liten grad rapportert om fravær som er knyttet til arbeidsplassen eller arbeidssituasjonen. Arbeidsgiver forsøker å tilrettelegge for arbeidstakere som trenger dette.

Kompetanse

Også i år har det vært mange lærere i videreutdanning og etterutdanning.

Våren 2016

10 lærere har tatt videreutdanning i norsk, matematikk og regneveileder.

Ca. 30 lærere har vært med på etterutdanning i lesing som ferdighet i alle fag.

2 lærere har tatt PPU.

Høsten 2016

Totalt 8 lærere i videreutdanning i fagene engelsk, norsk og matematikk.

Skoleledelse

En har fullført 30 stp.

En har fullført mastergrad.

Andre ansatte

Fortsatt kusrekke med 2 hele dager pr. år.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Ved overgang til neste klasstrinn har elevene et kunnskaps- og ferdighetsnivå som gjør dem godt forberedt på kravene de møter, og elevene er motiverte for videre læring og skolegang.	I arbeidet med å gi elevene god vurdering, som hjelp i utviklinga, bruker skolene kartleggingsprøver, både obligatoriske og frivillige. Barn som trenger ekstra oppfølging blir gitt det, i samarbeid med hjemmet, f.eks. lesekurs
Skolen skal forsterke tidlig innsats gjennom å øke kompetansen og forbedre systemarbeidet i samarbeid med virksomhetene barn og familie og barnehage.	Barneskolene har i sine årlige timetildelinger ekstra timer til tidlig innsats i 1. – 4. klasse. Skolene er i tillegg overført statlige midler til styrking av pedagogtettheten i 1.-4. Skolene har et nært samarbeid med barn og familie, særlig med PPT, men også godt samarbeid med barnevernet. Det er faste rutiner for samarbeid med barnehagene, spesielt i overgangen til skole.
Skolen skal gi alle elever en trygg, inkluderende og forutsigbar skolehverdag med opplæring tilpasset deres forutsetninger og behov i et fellesskap med andre.	I ressursutnyttingen på den enkelte skole er det fokus på å styre ressursene slik at elevenes rett til tilpasset opplæring ivaretas.
Skolen skal bidra til å fremme elevenes fysiske og psykiske helse, trygghet, trivsel og læring.	Alle skolene arbeider aktivt for et godt psykososialt miljø gjennom varierte trivselstiltak, og bruk av aktivitetsledere i hverdagen.
Skolen skal bidra til at elevene får en mobbefri hverdag (null-toleranse for mobbing).	Det arbeides kontinuerlig og godt for en mobbefri skolehverdag. Den digitale hverdagen i og utenfor skolen setter store krav til dette arbeidet.

Produksjonsindikator for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Godt læringsutbytte:				
Eksamensresultater	Landsgj. snitt	Likt/ bedre	Under	Resultatene ligger 0,2-0,7 under nasj. nivå.
Nasjonale prøver 9. klasse	Landsgj. snitt	Likt/ bedre	Likt/ Under	Likt i lesing og litt under i regning.
Nasjonale prøver 8. klasse	Landsgj. snitt	Likt/ bedre	Under	Rett under i alle de tre fagene.
Nasjonale prøver 5. klasse: under 15 % på nivå 1 i regning	%		12,0	De som hadde nasjonale prøver i 2016 har resultater bedre enn landsgjennomsnittet i alle tre fag. De ligger også under målene for nivå 1 i alle de tre fagene.
Nasjonale prøver 5. klasse: under 20 % på nivå 1 i engelsk	%		16,9	
Nasjonale prøver 5. klasse: under 15 % på nivå 1 i lesing	%		13,9	

Produksjonsindikator for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
<p>Godt læringsmiljø: Elevundersøkelse 10. klasse: 1,4 eller bedre i mobbing Elevundersøkelse 10. klasse: Bedre enn landsgjennomsnittet i snitt på øvrige indikatorer (Motivasjon, Fysisk læremiljø etc) Elevundersøkelse 7. klasse: 1,2 eller bedre i mobbing Elevundersøkelse 7. klasse: Minst 0,2 bedre enn landsgjennomsnittet på Motivasjon og Fysisk læringsmiljø Elevundersøkelse 7. klasse: Bedre enn landsgjennomsnittet i snitt på øvrige indikatorer</p>		1,4	1,3	0,1 under indikator Resultatene ligger på eller rett under lands-gjennomsnittet.
		1,2	1,2	En fremgang på 0,1 fra året før. 0,1 over på motivasjon, og 0,9 over på fysisk læringsmiljø En ind. På gj.sn., resten 0,1-0,4 bedre enn gj.sn.
<p>Annet: Holde budsjettet Utvikle organisasjonen «Tilfreds» eller «Meget tilfreds» på ansattundersøkelse Nærvær</p>	Rapport			Ca 1,5 mill merforbruk Gj.sn. i 10-faktorunders fra des 2015. Årstotal
	%	80	89	
	%	95	94,9	

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Skolenavn	Elever 10/11	Elever 11/12	Elever 12/13	Elever 13/14	Elever 14/15	Elever 15/16	Elever 16/17
Bjoneroa skole	59	59	58	51	52	53	57
Bjørklund skole	60	65	58	44	46	49	Nedlagt
Fagerlund skole	76	77	85	80	79	71	Nedlagt
Brandbu barneskole							322
Fredheim skole	136	119	123	123	118	105	93
Grymyr skole	69	78	75	73	70	72	61
Jaren skole	147	148	148	148	143	139	130
Moen skole	152	142	132	141	137	150	145
Sanne skole	118	118	114	108	121	127	131
Solvang skole	157	158	160	159	163	167	Nedlagt
Trintom skole	205	204	222	216	216	202	203
Brandbu ungdomsskole	244	258	265	266	246	240	247
Gran ungdomsskole	240	246	254	269	267	265	251
Totalt	1663	1672	1694	1678	1658	1640	1640

Elevtall per 1. desember

Barneskoler	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Prognose høsten 2017
Bjoneroa	41	38	39	38	39	37	37	40	36	33
Bjørklund	64	58	60	65	58	45	48	49	0	0
Brandbu b.skole									322	307
Solvang	143	151	157	158	160	159	163	167	0	0
Fredheim	145	143	136	119	123	123	118	105	93	101
Fagerlund	79	80	76	77	85	80	79	71	0	0
Moen	144	153	152	142	132	141	137	150	145	139
Jaren	143	149	147	148	148	148	146	139	130	134
Trintom	192	199	205	204	222	216	216	202	203	198
Sanne	110	109	118	118	114	108	121	127	131	122
Grymyr	77	72	69	78	75	73	70	72	61	62
Sum 1.–4. årstrinn	665	641	626	633	648	625	631	618	623	609
Sum 5.–7. årstrinn	473	511	533	514	508	505	504	504	498	487
Sum barneskoler	1138	1152	1159	1147	1156	1130	1135	1122	1121	1096
Ungdomsskoler	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Prognose høst 2017
Bjoneroa	15	14	17	20	21	19	14	13	21	21
Brandbu	245	252	248	244	258	265	266	240	247	251
Gran	239	245	231	240	246	254	269	265	251	241
Sum 8.–10. årstrinn	499	511	496	504	525	538	549	518	519	513
Sum elever totalt	1664	1649	1649	1663	1672	1694	1679	1640	1640	1609

Statistikk «flytende kretsgrenser – ungdomsskoler» skoleårene framover

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Elever som skal fra Brandbu barneskole, Fredheim, og Moen til Brandbu ungdomsskole	75	89	81	83	80	74	70	73
Elever som skal fra Jaren, Trintom, Sanne og Grymyr til Gran ungdomsskole	77	87	73	75	88	70	81	62
Totalsum minus Bjoneroa	152	176	154	158	168	144	151	135

Barnehager

Åpning av Fagerlund barnehage, 10. november 2016.

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Barnehagesjef

Antall årsverk: 76,9

Barnehagesjef har ansvar for myndighetsutøvelsen på barnehageområdet og er godkjenning- og tilsynsmyndighet for alle barnehager i kommunen. Kommunen har ansvaret for finansieringen av

både kommunale og ikke kommunale barnehager. I alt går 615 barn i barnehage i Gran fordelt på 16 barnehager. Barnehagesjef er øverste leder for drift av 7 kommunale barnehager med 277 barn. Bjørklund- og Bjønroa barnehage har fra høsten 2014 etablert felles styrerressurs. Fagerlund barnehage åpnet i august 2016.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Vi åpnet ny kommunal barnehage!

Fagerlund barnehage på Jaren åpnet til oppstart av nytt barnehageår, 15.8.2016.

Første året i drift blir tre avdelinger benyttet, to småbarnsavdelinger 0-3 år og en storbarnsavdeling 3-5 år.

Visjonen ble: «Med bena på jorda og blikket mot sola.» Hele personalgruppa, samt foresatte har vært med i prosessen rundt valg av visjon og verdier. Hver avdeling har navn etter planeter og dette er en rød tråd i arbeidet med barna.

Hele den kommunale barnehagesektoren ser på ny, flott barnehage som et løft for små barns viktighet og for personalet som yrkesgruppe.

Fagerlund barnehage

Kompetanseheving for pedagoger og assistenter i samarbeid med Lunner og Jevnaker er i gang. Det er bevilget midler fra fylkesmannen. Lederutdanning for pedagoger kull 1, er snart ferdige med studiet og skal ha hjemmeeksamen i løpet av januar. Tilbakemeldinger fra studentene er udelt positive. De roser lærer, opplegg og innhold. Teori og praksis er knyttet sammen ved at

studentene gjør praktiske øvelser store deler av samlingene.

Assistentkompetansen startet opp i desember 2016. Her er det deltakere fra Lunner og Gran med henholdsvis 10 og 11 studenter. Her er det både fagarbeidere og assistenter representert. Vi prøver også å få personalressursene i barnehagene til å strekke til uten vikarer de dagene det er studiesamlinger.

Felles innsats for å holde budsjettet

Sektoren var i gang med innsparing i 2016. Bruken av vikarer er minimal, styrere og ansatte bidrar til at dette fungerer så lenge kvaliteten på tjenesten opprettholdes. Det er en dugnadsånd i tjenesten som også kommer godt fram i samarbeidet i styrergruppa.

Omstillingsprosjektet 2017 handler mye om det å finne økonomisk handlingsrom, tenke nytt og smart og fremme ideer som fører til innsparing. Vi mener vi i barnehagesektoren kan få til det.

Ansatte i Bjoneroa barnehage stilte opp i et sprelsk forsøk på å rekruttere ny medarbeider via kommunens Facebook-side. Det lyktes!

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Bedre rutiner for godkjenning og tilskudd til private barnehager

Barnehagene har ulike godkjenninger, alt fra areal til barn, plasser, enheter. Vi ønsker å bruke 2017 til å gå gjennom rutiner og godkjenninger for lettere å forstå hva godkjenningen innebærer ifht utbetaling av tilskudd, antall barn som skal inn ved

Styrer og barn i Marka barnehage.

opptak, og årsmelding/telling 15. desember hvert år. Noen barnehager, spesielt familiebarnehager, har litt å rette opp her, slik at vi følger barnehageloven.

ANDRE KOMMENTARER

To kommunale barnehager, Leikvoll og Bjørklund, skal legges ut på anbud i løpet av 2017. Kommunestyremøtet 18.12.16 vedtok en bestilling som sa at det skal settes i gang en prosess rundt dette innen 1.5.17.

PERSONALSITUASJONEN

Moen barnehage ble lagt ned fra august 2016. Gran kommunale familiebarnehage tok over lokalene fra samme tidspunkt.

Vi har per i dag noen barnehager i kommunen som ikke har nok pedagoger. Disse har fått midlertidig dispensasjon inntil det blir lyst ut ledige stillinger på nytt.

I de kommunale barnehagene er det 99 ansatte, fordelt på 71,17 årsverk.

Det er satt i gang kompetanseheving for både pedagoger og fagarbeidere/assistenter, noe som fortsetter i 2017. Andel pedagoger øker og det er et stort flertall fagarbeidere i assistentstillingene. Samarbeidet med Lunner og Jevnaker er svært godt og nyttig for barnehageadministrasjonen. Barnehagene har fortsatt et relativt høyt sykefravær. Nærværet er på 92,4 %.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Barnehage skal bidra til å fremme god omsorg, læring og lek for barn i kommunen i nært samarbeid med foresatte.	
Barnehage skal bedre de fysiske rammebetingelsene i de kommunale barnehagene ved å etablere av ny barnehage og øke vedlikeholdet i de øvrige.	Byggetrinn 1 er ferdigstilt og Fagerlund barnehage var i drift fra august. Byggetrinn 2 ble ferdigstilt i løpet av høsten 2016. Ansatte gir svært gode tilbakemeldinger mht funksjonalitet, inneklima og støy. Planleggingen av rennovringsarbeidet i Solheim barnehage er påbegynt og det faktiske arbeidet startet i november. Arbeidet anslås å være ferdig til nytt barnehageår 2017-2018.
Barnehage skal forsterke tidlig innsats gjennom å øke kompetansen og forbedre systemarbeidet i samarbeid med virksomhetene Barn og familie og Skole.	Virksomhetene barnehage, skole og barn og familie har faste samarbeidsmøter, hvor systemarbeid og tverrfaglighet viktige fokusområder. Det er etablert et logopedtilbud for barn i barnehage inneværende periode. Ambulant team er i drift fra august som skal bistå barnehage knyttet til barn med store sosiale- og emosjonelle vansker. Det samarbeides om kompetanseutvikling.
Barnehage skal arbeide for å øke andelen pedagoger i barnehagene.	De kommunale barnehagene har økt pedagogandelen, likevel utfordres vi mht å rekruttere pedagoger i forbindelser med permisjoner. Det samme gjelder privat sektor. Dermed blir det årlig gitt noen dispensasjoner fra utdanningskravet som barnehagelærere.

Mål for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
God kvalitet i barnehagene Unger som trives: Trivselsundersøkelse Foreldrenes trivsel «Tilfreds eller Svært tilfreds»	% %	90 90		Gran kommune gjennomførte kvalitetsundersøkelse (Barns trivsel) i 12 barnehager i 2015. Barnehagene har jobbet med ulike fokusområder i inneværende barnehageår ut fra resultater fra 2015 undersøkelsen. I november 2016 deltok flere barnehager i en nasjonal foreldreundersøkelse. Svarprosenten er i gjennomsnitt 62,15 i de kommunale barnehagene og tilfredsheten har et gjennomsnitt på 4,5. Det er kommunikasjon vi kan bli bedre på.

Mål for virksomheten	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Utvikle organisasjonen: «Tilfreds» eller «Svært tilfreds» i ansattundersøkelse	%	80		Medarbeiderundersøkelsen fra desember 2015 viser at barnehageområdet scorer over gjennomsnitt på de fleste områdene i undersøkelsen.
Nærvær	%	94	92,4	Nærværet har økt 2. kvartal, likevel er det for lavt. Dette utfordrer både mht kvalitet og økonomi. Vi har styrket fokuset på sykefraværsoppfølging i den enkelte barnehage.
Holde budsjettet	Se økonomi rapport		Lite mer forbruk	Budsjettet for 2016 ble redusert med 1 Mill fra 2015. Tilskuddet til private barnehager økte i 2016 på grunn av endringer i regelverket. Dette gjør at budsjett situasjonen er krevende og vi styrer vært stramt.
Gjennomføre kurs for samtlige ansatte	%	100	90	Gran, Lunner Jevnaker fikk i underkant av 1.1 Mill fra Fylkesmannen i Oppland til kompetanseutvikling for ansatte i barnehagene på Hadeland. Inneværende barnehageår satses det på lederutdanning for pedagoger og utdanning for assistenter.
Utvikle samarbeid med private barnehager: Oppmuntre til at tilsvarende undersøkelser blir gjennomført hos de private Følge opp evt avvik hos private med påbud om tiltak				Barnehagesektoren har faste felles månedlige møter for styrerne i kommunale og private barnehager. Det samarbeides systematisk om kompetanseutvikling og deling av kompetanse. Kommunen har gjennomført tilsyn i fire private- og to kommunale barnehager første kvartal.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Tall for barn i kommunale barnehager per 15. desember 2015

Barnehage:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Solheim	82	84	77	77	84	92	86	93	92	93	85
Marka	53	53	51	51	51	56	48	52	51	52	51
Gran familie- barnehage	32	38	40	51	49	47	48	47	46	34	33
Leikvoll	46	46	39	36	35	37	31	35	34	31	30
Bjøneroa	20	14	13	13	17	15	17	11	14	14	12
Bjørklund	16	16	20	19	20	24	25	25	24	30	22
Moen		8	15	15	24	29	31	32	30	32	
Fagerlund											44
Barn totalt	249	259	255	262	280	300	286	295	291	286	277

Fra Fagerlund barnehage

Barn og familie

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: barne- og familiesjef

Årsverk: 63

Virksomheten **barn og familie** består av fem ansvarsområder som alle arbeider med barn og familier og deres nettverk, i tillegg til voksne med ulike utfordringer. Barn og familie skal ut fra virksomhetens ulike oppdrag, arbeide særskilt for å fremme positiv utvikling og forebygge uheldig utvikling, samt tidlig innsats ved behov.

Virksomheten arbeider med oppfølging, behandling og tiltaksarbeid. Virksomheten skal arbeide for utvikling av systematisk og helhetlig arbeid, både på tvers i virksomheten og med samarbeidende virksomheter.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten har ansvar for tiltak etter lov, gir råd og veiledning til barn, barnefamilier og samarbeidsinstanser. Barneverntjenesten iverksetter og følger opp hjelpetiltak (veiledning, støttekontakt, besøkshjem, fritidsaktiviteter) og iverksetter og følger opp omsorgstiltak (fosterhjem, institusjon). Administrasjon av omsorgsvikartjenesten som gir hjelp til barnefamilier med ulik problematikk, ligger på barneverntjenesten. Barneverntjenesten har i 2016 hatt 12,4 årsverk, fordelt på undersøkelsesteam, tiltaksteam, miljøterapeut, omsorgsvikar, tilsynsfører og merkantil ressurs.

Helsesøster- og jordmortjenesten

Helsesøster og jordmortjenesten arbeider helsefremmende og forebyggende gjennom opplysning og rådgivning (helsestasjon, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom). Jordmor følger gravide gjennom svangerskapet og er ansvarlig for oppfølgingstilbud til alle gravide som er ansatt i Gran kommune («Gravid og i arbeid»). Foreldreveileder gir veiledning til foreldre og ansatte i barnehage og skole. Tjenesten arbeider også med smittevern, miljørettet helsevern og reisevaksinasjon og består av 10,9 årsverk.

Pedagogisk psykologisk tjenesten (PPT)

Pedagogisk psykologisk tjenesten (PPT) er en sakkyndig instans som skal bidra til å sikre den enkeltes rett til opplæring og hjelp ut fra Opplæringsloven. Den skal også hjelpe skoler og barnehager i arbeidet med kompetanseutvikling og organisering for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særskilte behov. PP-tjenesten skal bidra til at barn, unge og voksne får et helhetlig og samordnet tilbud, bl.a. gjennom utstrakt og systematisk tverrfaglig samarbeid og samarbeid med 2.linjetjenesten. Den skal videre bistå med veiledning til foresatte, barn, skoler og barnehager.

Tjenesten har 6,8 årsverk, fordelt på pp-rådgivere, logopediressurs, sekretær og leder.

Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste er organisert i tre områder: *Behandlings- og oppfølgingsteam* som tilbyr individuelle samtaler og oppfølging av personer med psykiske lidelser eller personer i vanskelig eller kritiske livssituasjoner, både voksne, barn og unge og deres familier. Drift av *Haugsbakken* som er et botilbud med nærhet til heldøgns bemanning for til sammen 15 beboere. To av leilighetene er beredskapsleiligheter. *Dagsenter for psykisk helse*, lokalisert på Haugsbakken, som gir tilbud om ulike aktiviteter på dag og kveldstid. Psykisk helsetjeneste organiserer kommunens kriseteam. Psykisk helsetjeneste har 17,7 årsverk totalt.

Sosialtjenesten i NAV Hadeland

Gran kommune er vertskommune for Sosialtjenesten for Lunner og Gran. Sosialtjenesten er en del av NAV Hadeland. Sosialtjenesten NAV Hadeland gir råd og veiledning som bidrar til å forebygge og/eller løse sosiale problemer. Det arbeides målrettet med å få mennesker i arbeid eller aktivitet. Alle statlige virkemidler benyttes for å bidra til å sikre deltakelse i arbeidslivet eller en form for aktivitet. Tjenesten omfatter også rusforebyggende arbeid rettet mot barn og ungdom, samt tiltaksarbeid

rettet mot rusavhengige bosatt i kommunen. Det ytes økonomisk sosialhjelp etter lov om sosiale tjenester, og egne økonomirådgivere bistår i krevende økonomi- og gjeldssaker.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

I 2016 er det fortsatt lagt vekt på tidlig og helhetlig innsats. Dette viser seg i utvikling av hensiktsmessige samarbeidsstrukturer, arbeid med oppfølging og tiltak, og kompetanseheving.

Systematisk tverrfaglig samarbeid

Det er utviklet systematiske og tverrfaglige arenaer for samarbeid mellom tjenester som jobber for samme målgrupper, for å fange opp utfordringer så tidlig som mulig. Felles møter mellom PPT og helsesøstertjenesten i barnehager og skoler, med mulighet for påkobling av barneverntjeneste og andre relevante tjenester, er ett eksempel på dette.

Tverrfaglig inntaksteam fordeler tiltak som eksempelvis foreldrestyrkende kurs som COS P (Circle of security-parenting) og konsultasjon hos kommunepsykolog. I 2016 ble også Ambulerende tverrfaglig team etablert, etter meldt behov fra barnehage og skole. Teamet samarbeider med barnehage og skole om saker som ikke kan håndteres innenfor én virksomhets rammer,

Andelen kommunale årsverk er 17,3 fordelt på 5 team.

herunder saker med uhensiktsmessig fravær og mobbesaker. Det ble gitt skjønnsmidler til satsingen i 2016.

Avtalefestet samarbeid innenfor rus- og psykiatri, mellom DPS poliklinikk Hadeland og Lunner og Gran kommuner, bør nevnes. Det er et eksempel på effektivt og sømløst samarbeid mellom statlige og kommunale tjenester. Avtale og samarbeid har fått positiv oppmerksomhet fra både sykehuset Innlandet og andre kommuner i fylket.

Samarbeidet med barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) er under utvikling i samme retning, noe som er svært viktig i et tidlig innsats- perspektiv.

Oppfølging og tiltak

Tilstrekkelig tid til oppfølging og differensierte nok tiltak er en utfordring i oppfølgingsarbeidet. Flere av tjenestene i virksomheten har jobbet bevisst med å frigjøre tid til oppfølging. Digitale løsninger er et virkemiddel i dette arbeidet. NAV vektlegger gjennom sin kanalstrategi å frigjøre tid til oppfølging gjennom digitale løsninger, redusert åpningstid og prioritering av planlagt samtaleid og oppfølging av de som trenger det for å komme i jobb og aktivitet. Barneverntjenesten har innført Mobilt barnevern og Digitalt arkiv, for å effektivisere drift og slik frigjøre tid til oppfølging. Arbeidstrykket i tjenesten er stort, og gjør slike effektiviseringsgrep helt nødvendig. Både NAV Hadeland og PPT har også gjort organisatoriske grep for å øke oppfølgingstid og tilgjengelighet, både for innbyggere og for samarbeidspartnere.

Kompetanseheving og praksis i samme retning

Virksomheten har gjennomført felles kompetanseheving på temaet vold i nære relasjoner og taushetsplikt i tverrfaglig samarbeid for alle medarbeidere. Temaene er relevante på tvers, og derfor ble også barnehage og skole, samt helsesøstertjenesten i Lunner kommune og

fastleger i begge kommuner, invitert til samlingen. Felles kompetanseheving med påfølgende arbeid med rutiner utvikler praksis innenfor ulike tjenester i samme retning.

Stuttreist påfyll: Felles fagdag for alle medarbeidere i barn og familie pluss inviterte.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Utvikling av hensiktsmessige tiltak basert på behov i befolkningen er et område som fortsatt må prioriteres framover, innenfor alle tjenestene i barn og familie og i samarbeid med andre virksomheter. Ett område som kan nevnes er helhetlig oppfølging og gode tiltak innenfor rus- og psykiatri. Utvikling av praksis innenfor dette feltet i samarbeid med relevante tjenester vil prioriteres i 2017.

PERSONALSITUASJON

Barn og familie har 71 ansatte. Gjennom året har vi i 2016 erfart noen utfordringer med å rekruttere. Eksempelvis utdannes det relativt få PP-rådgivere, samt at noen foretrekker arbeid i større PP-tjenester. Flere av tjenestene opplever også konkurranse fra andre offentlige aktører når

Ansatte ved Jaren helsestasjon.

det gjelder lønns- og arbeidsvilkår for fagutdannede.

Generelt øker antallet mennesker som virksomheten bistår. I mange av sakene er det stor kompleksitet. Det bør nevnes at Barneverntjenesten i 2016 har hatt en stor økning i antall meldinger, undersøkelser og antall barn med tiltak. Dette er ressurskrevende. Økning i antall meldinger, er samtidig et signal om lavere terskel for å ta kontakt med barneverntjenesten, både for foreldre og andre offentlige instanser. Tendensen kan være et resultat av systematisk arbeid for tidlig innsats over tid, men også stor oppmerksomhet rundt barnevern i media.

Nærværet er på 93,8%. Det har vært noe langtidsfravær i flere av tjenestene. Fraværet er ikke relatert til arbeid eller arbeidsmiljø. Det legges vekt på fleksibilitet fra arbeidsgiver for å bidra til så kortvarig fravær som mulig. Noen stillinger har også stått vakante over tid, enten for å redusere utgifter eller fordi en ikke har fått folk i stillingene til ønsket tid. Ved fravær ses ressurser i sammenheng, for å bidra der det er mest trykk. Det har også i 2016 vært benyttet eksterne vikarer og innleie av konsulent ved behov.

Stor faglig bredde i virksomheten er en styrke. Flere medarbeidere tar videreutdanning i tråd med behov for styrket kompetanse på ulike fagområder. Faglig bredde og vilje til kompetanseheving er positivt for kvaliteten på våre tjenester.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Bidra til å fremme den enkeltes selvstendighet, tilhørighet og styrke evnen til å mestre eget liv.	
Barn og familie skal forsterke tidlig innsats gjennom å øke kompetansen og forbedre systemarbeidet i samarbeid med virksomhetene barnehage og skole.	
Barneverntjenesten skal gjennom tidlig innsats bidra til at utsatte barn og unge får nødvendig hjelp til rett tid.	Tjenesten gjennomfører tverrfaglig systemarbeid og prioriterer forebyggende arbeid. Tjenestene har ingen venteliste. Elektroniske løsninger for mer effektivt og sikkert barnevernsarbeid, mobilt barnevern og digitalt arkiv, er innført i 2016. Tjenesten jobber tverrfaglig og tett med andre tjenester i barn og familie, og med virksomhetene barnehage og skole, både på system- og individnivå. Tjenesten satser på kompetanseheving.
Helsesøster og jordmortjenesten skal bidra til å fremme psykisk og fysisk helse og forebygge sykdommer og skader hos barn, unge og gravide.	Foreldrekompetanse er prioritert. Det arbeides med styrking av foreldrekompetanse, gjennom kurs og veiledning til foreldre. Ca 85 foreldre har fått veiledning. Arbeidet med å forebygge uønskede svangerskap og abort er styrket. 64 kvinner har fått langtidsvirkende prevensjon. Det er bevilget prosjektmidler fra Fylkesmannen til dette arbeidet.
NAV Hadeland skal arbeide for å bidra til at flere kommer i arbeid eller aktivitet. 60 % av arbeidssøkerne kommer i arbeid.	65 % av arbeidssøkerne kom i arbeid. Det er verd å merke seg at 54 % av personer med nedsatt arbeidsevne kom i arbeid. Målet for sistnevnte gruppe, er av NAV (statlig del) satt til 48 %.
PP-tjenesten skal gjennom tidlig innsats bidra til at flere barn fullfører skolegangen, uten behov for spesialundervisning.	Systemrettet arbeid overfor barnehage og skole er prioritert. Herunder utvikling av gode samarbeidsrutiner, med vekt på tidlig innsats. Organisering av arbeidet i tjenesten er fra i høst endret, for å øke tilgjengelighet i barnehager og skoler. Det legges vekt på å komme tidligere inn i saker (førhenvissingsarbeid) i samarbeid med barnehage, skole, helsesøstertjenesten og barneverntjenesten. Faste tverrfaglige møter i barnehage og skoler er nå igangsatt.
Psykisk helsetjeneste: skal forebygge psykiske lidelser, samt behandle og forebygge forverring av eksisterende sykdom.	Psykisk helsetjeneste har god erfaring med avtale om tettere samarbeid mellom DPS og kommunen. Samarbeidet styrker det totale tjenestetilbudet og øker kvaliteten på tjenesteutøvelsen. Driften ved Haugsbakken boliger, som har endret navn til Haugsbakken bo- og oppfølgingstjeneste, er videreutviklet i 2016. Driften innebærer nå også noe oppfølging av mennesker som ikke bor på Haugsbakken, og gir i tillegg et utvidet/fleksibelt tilbud også på kveld/helg. Avlastningsleilighetene brukes aktivt (totalt 19 opphold) både for kartlegging, avlastning og forebygging av innleggelse.

Produksjonsindikator	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Felles: Nærvær Holde samlet budsjett	% Se økonomi rapport	95	93,8	Virksomheten har gjort tiltak gjennom året, for å redusere varslet merforbruk.
Barnevern: Sikre barn rett hjelp til rett tid Gjennomført saksbehandling og tiltak innen 3 mnd Barn med tiltaksplan Tiltaksplaner med evaluering hver 3. mnd Gjennomføre kompetanseutvikling Kursdager (kvalifiserte kurs, samlinger og planlegging) Spre kunnskap/kompetanse til skoler, barnehage	Mnd % % Antall	3 Minst 98 Minst 90 Snitt minst 20	3 96 91 OK	Kompetanseutvikling gjennomføres kontinuerlig. To medarbeidere er i videreutdanning. Det er gjennomført kompetanseheving på kartleggingsverktøy som omhandler barns utvikling/tidlig innsats, samt også gjennomført traumekurs. I tillegg er det gjennomført kurs i fagprogrammet (IKT). Det er samarbeid med skoler og barnehager og bruk av handlingsveileder er avtalt. Barneverntjenesten prioriterer tverrfaglig samarbeid og er del av tverrfaglig Inntaksteam.
NAV Hadeland: Flere i arbeid Antall arbeidssøkere hos NAV i jobb innen 6 mnd Sikre rett tjeneste og stønad til rett tid Antall klager med omgjøring	% %	60 Under 10	65 0	Gode kartleggingsrutiner for å sikre rett hjelp til rett tid. Det satses på utvikling av tjenesten i retning av mer individuell bistand for å hjelpe arbeidssøkere raskt ut i jobb. IPS (individuell jobbstøtte til mennesker med utfordringer innenfor psykisk helse), Jobb1 (minoritetsspråklige kvinner) kan nevnes spesielt.

Produksjonsindikator	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Pedagogisk psykologisk tjeneste: Rask og god behandling Innen 1 mnd Innen 2 mnd Innen 3 mnd (Forutsatt full bemanning)	50 % 67 % 100 %	96 98 100	44 63 80	PPT har hatt 101 henvendelser/nyhenviste saker i 2016. I tillegg oppfølgingssaker kommer som PPT står i, ofte over år. Hovedtyngden av saker igangsettes innenfor en frist på 3 mnd. Grunnet vakante stillinger gjennom året har det vært noe lengre ventetid på å få gjennomført ulike tester/kartlegginger og få ferdigstilt rapporter.
Psykisk helsetjeneste: Samarbeid med NAV for å få folk i arbeid Antall personer med psykiske lidelser i arbeid	Antall	Minst 6	8	8 personer med psykiske lidelser kom i jobb gjennom samarbeidet.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Psykisk helsetjeneste, totalt antall brukere med direkte oppfølging

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
149	186	195	201	213	240	315	305	302	385	394	413

Sosialtjenesten i NAV Hadeland, utvikling antall brukere

Antall	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Personer totalt	367	356	412	399	409	413
Nye personer	121	173	177	171	155	152
Kvinner / menn	154 /213	148/208	171/241	195/204	206/203	200/213
Sosialhjelpsaker	1 366	1 383	1 703	1 729	1 688	1511
Antall ferdigbehandlede gjeldsrådgivningssaker	108	128	136	151	159	158

Barneverntjenesten, antall meldinger, undersøkelser og barn i barnevernet

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Meldinger	69	73	51	85	73	74	119	115	103	169
Nye undersøkelser	66	72	48	82	66	67	104	103	87	123
Barn i barnevernet i løpet av året (med tiltak)	139	153	156	162	173	191	224	224	203	250

Samhold på sykkel: Gjennom medlemsskapet i nettverket «Sunne kommuner» fikk kommunen en gratis rickshaw til odel og eie. Her er aktivitør Anne Grete Holmstykket og Erik Mathisen i farta ved Skjervum helse- og omsorgssenter.

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Helse- og omsorgssjef

Årsverk: 334

Virksomheten er inndelt i fem tjenesterettede seksjoner:

Seksjon for institusjonstjenester

Helse- og omsorgssentrene Marka og Skjervum har til sammen seks avdelinger med totalt 127 institusjonsplasser. Avdelingene er delt inn etter ulike tjenestetilbud; 79 langtidsplasser, 25 demensplasser, 23 korttids- og avlastningsplasser og tre plasser for kommunalt akutt døgnopphold (KAD), hvorav den ene disponeres og finansieres av Lunner.

Seksjon for hjemmetjenester

Hjemmetjenesten i Gran består av tre distrikt: Bjonerøa, Brandbu og Gran. Dagsenter for eldre er organisert under seksjon for hjemmetjenester og består av 3 sentre, Marka, Skjervum og Trivselshuset i Brandbu, (5 årsverk). Pr. 31.12.16 er det ca. 500 personer som mottar bistand fra hjemmetjenesten. Tjenester ytes i vidt omfang fra trygghetsalarm, praktisk bistand til omfattende pleie- og omsorgstjenester.

Seksjon for tilrettelagte tjenester

11 tjenestesteder og Ca 100 brukere i omsorgsbolig, ordinær bolig og avlastning. Dagsenter og avlastning i institusjon er og tjenestetilbud under tilrettelagte tjenester. Tilrettelagte tjenester yter tjenester overfor personer med psykisk utviklingshemning, ervervede skader og overfor de med behov for tilrettelegging for å mestre hverdagen.

Seksjon for ergo – og fysioterapi og legetjenesten

Tjenesten yter ergo- og fysioterapitjenester til barn, voksne og eldre. Fysioterapi ytes av både kommunalt ansatte og privatpraktiserende fysioterapeuter. Tjenesten har en viktig funksjon innen tilrettelegging, opptrening, habilitering, rehabilitering og hverdagsrehabilitering. Kommunale legetjenester ved sykehjem, helsestasjon og ved legevakt hører til denne enheten sammen med fastlegetjenesten. Ergo- og fysioterapitjenesten, inklusiv hverdagsrehabiliterings-/innsatsteam består av totalt 11,6 årsverk. Privatpraksis har 8,8 driftshjemler. Kommunale legetjenester inklusiv interkommunal legevakt utgjør tilsammen 4,75 årsverk, samt 13 fastlegehjemler og turnuslege.

Seksjon for fellestjenester

Fellestjenesten er en relativt nyopprettet seksjon i helse og omsorg som består av merkantile tjenester, kjøkken og husøkonomavdeling med barrierevaskeri og innkjøp.

Merkantil tjeneste har stor variasjon i arbeidsoppgaver innen saksbehandling og støttefunksjoner rettet mot alle avdelinger i helse og omsorg.

Det er kjøkkenet ved begge helse- og omsorgssentrene, som produserer alle måltider til pasientene. I tillegg får dagbrukere og hjemmeboende i Gran kommune, mat servert eller levert fra kjøkkenet. Kjøkkentjenesten har også ansvar for produksjon til ansattkantiner og møter. Barrierevaskeriet ivaretar de hygieniske prinsipper med ren og uren side. Tekstiler til pasienter på helse- og omsorgssentrene blir behandlet i vaskeriet. Det tilbys vask av tøy for hjemmeboende.

Husøkonomavdeling har ansvar for møbler, tekstiler, øvrig inventar og utstyr, samt innkjøp, lager og logistikk. I tillegg er avdelingen samarbeidspartner innen ombygging, nybygg etc.

Tildelingsenheten:

Tildelingsenheten med 5 årsverk er direkte underordnet helse- og omsorgssjefen. Tildelingsenheten saksbehandler og tildeler disse tjenestene: Omsorgslønn, trygghetsalarm, praktisk bistand, vask av tøy, helsetjenester i hjemmet, brukerstyrt personlig assistanse, dagtilbud, psykisk helsetjeneste, avlastning, støttekontakt, individuell plan og opphold i institusjon. Kreftkoordinator er organisert under tildelingsenheten, og har sitt virke ut i hele kommunen. Tildelingsenheten er kommunens koordinerende enhet for habilitering - og rehabilitering.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Redusert sykefravær i tilrettelagte tjenester

Over flere år har sykefraværet vært høyt innenfor området helse og omsorg. Dette var også situasjonen i tilrettelagte tjenester i begynnelsen av 2016, men sykefraværet falt utover året og fra september og til jul har nærværet ligget på om lag 95 %. Det er store variasjoner mellom ulike avdelinger og tjenester. Leders tilstedeværelse og synlighet over for ansatte har positiv effekt på tilstedeværelsen.

Tilrettelagte tjenester har jobbet systematisk med å øke nærværet – og lyktes. Her fra personalsamling i april.

Innovasjonsprosesser har bidratt til endret praksis

Innenfor helse og omsorg er det jobbet med flere innovasjonsprosesser i løpet av 2016. En av prosessene som direkte innvirker på tjenestemottakerne er endring av tidspunktet for servering av middagen på sykehjemmene. Ideprosessen involverte og engasjerte mange ansatte, og bidro til et tetter samarbeid mellom avdelinger og de ulike arbeidsplassene. Arbeidet som er gjort i løpet av året har bidratt til et sterkere fokus på pasientens behov, og samarbeid mellom avdelinger/områder.

Hverdagsmestring og velferdsteknologi

Arbeidet med hverdagsmestring har fortsatt i 2016. Informasjonsfilm om hverdagsmestring er produsert. Hjemmetrenerne og hverdagsrehabiliteringsteamet har en sentral rolle i arbeidet. En har satt i gang implementering av hverdagsmestring som tanke sett innen helse og omsorg, noe som er tidkrevende. Arbeidet bidrar til at den enkelte skal benytte egne ressurser og i størst mulig grad opprettholde egen funksjon. Dette er utfordrende i en krevende økonomisk situasjon, men da det er det ekstra viktig å ta i bruk nye måter å jobbe på.

Ny informasjonsfilm om hverdagsmestring er produsert, til intern opplæring. Filmen ligger på kommunens Youtube-kanal.

Videre er det igangsatt arbeid med systematisering og kvalitetssikring av pasientforløp ved overganger mellom sykehus og sykehjem, institusjon og hjem for å sikre ivaretagelse av mellomroms utfordringer.

Gjennom Piloten Hadeland samarbeider Gran kommune med Lunner om velferdsteknologi. Prosessen med å ta i bruk velferdsteknologi er i gang. En har kommet i gang med utprøving av enkelte produkter. I Lunner tester en ut elektronisk medisin dispenser og i Gran trygghetsalarm med GPS sporing.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Den økonomiske situasjonen i 2016 har vært den store utfordringen i helse og omsorg. Overforbruket og presset på tjenestene har vært opplevd tyngende, og utfordringene ble signalisert allerede tidlig i 2016. Det ble iverksatt tiltak uten at de hadde den nødvendige effekten. Analysen fra KS v/Chris Madsen viste seinere på året at Helse og omsorg er kraftig underbudsjettet, noe som kan forklare deler av den økonomiske situasjonen, uten at resultatet bedres av det.

ANDRE KOMMENTARER

Ros analyse ved Gran og Lunner legevakt viser en betydelig økning i antall brukere. Dette har medført endring av turnus med tilføring av midtvakt på helger og helligdager for å ha en

forsvarlig drift. Dette er ikke lagt inn i budsjett for 2017.

Kulturbygning, fokus på samarbeid og det å hjelpe hverandre er særlig viktig når organisasjonen utfordres. Samarbeidet mellom hjemmetjenesten og tilrettelagte tjenester rundt brukere er et eksempel, men også mellom sykehjemsavdelingene benyttes fagfolk på tvers og en ser ressursene på huset i en sammenheng. Dette er viktig for kvaliteten, men også for økonomien i sektoren.

PERSONALSITUASJONEN

Gran kommune utfordres som mange andre kommuner av mangel på sykepleiere. I forbindelse med prosjektet «rekruttere og beholde» fikk Gran kommune tilbakemelding på momenter som kan bedre situasjonen. Godt fagligmiljø, tydelig ledelse og lønn var viktige faktorer for å beholde fagfolk og rekruttere nye.

Nærvær på 89,5 % i helse og omsorg totalt utfordrer både mht kvalitet og økonomi, selv om ikke fraværet er vesentlig høyere enn i andre kommuner. Den positive utviklingen vi har sett i tilrettelagte tjenester viser at det er mulig å snu trenden. Viktig å få fram at høyt nærvær også er betydningsfullt for kvaliteten på tjenesteleveringen.

Med hjelp fra informasjonsavdelingen har damene i tildelingsenheten gått gjennom samtlige brevmalere og skrevet dem i et klart og forståelig språk.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Tilrettelegge for at den enkelte bruker kan opprettholde sin egenomsorgsevne og selvstendighet så langt det er mulig	
Trygge og sikre tjenester som ivaretar omfattende og sammensatte behov hos tjenestemottakere	Videreutvikling av kvalitetssystemet. Fagteam er igangsatt i tilrettelagte tjenester. Jobber med fagutvikling og interntilsyn i virksomheten. Fylkesmannen har gitt gode tilbakemeldinger på arbeidet og andre kommuner har tatt kontakt med Gran for å høre hvordan det jobbes med dette hos oss.
Kompetanseheving og aktiv handling for tidlig innsats og forebygging.	Mange medarbeidere under videreutdanning. Fag- og kvalitetsutvikler er ansatt fra 1/5, direkte under helse- og omsorgssjef. På grunn av den vanskelige økonomiske situasjonen står stillingen vakant fra og med nov/des 2016. Ulike kompetansehevingsprosjekter pågår ute i virksomheten, viktig å dele kompetansen med hverandre.
Tidlig innsats gjennom tverrfaglig samarbeid på tvers av virksomhetene, for best mulig ressursutnyttelse i et forebyggingsperspektiv.	Det arbeides jevnt og trutt med spredning av hverdagsmestring som tanke sett i helse og omsorg generelt, og i hjemmetjenesten spesielt. Arbeidsgruppe i Piloten Hadeland, i samarbeid med Lunner kommune, jobber med implementering av hverdagsmestring. Det jobbes også med skriftliggjøring av rutiner for pasientforløp slik at man sikrer overganger f.eks. sykehus – hjem.
Utforske muligheter for utvikling av helse- og omsorgstjenestene gjennom bruk av teknologi.	Arbeidsgruppe er nedsatt i Piloten Hadeland. Her er målet at velferdsteknologi skal bli en naturlig del av helse- og omsorgstjenestene innen 2018. Ulike teknologier er under utprøving/ anskaffelse.
Øke medarbeidernes kompetanse i forhold til fornyelse og innovasjon, med vekt på kunnskap om endringsledelse for alle ledere.	Flere innovasjonsprosesser er igangsatt og gjennomført i helse og omsorg. Dette er knyttet til blant annet arbeidsoppgaver på sykehjem, samt rekruttere og beholde sykepleiere. Heltidskultur er og et viktig tema for helse og omsorg. Mange ledere, tillitsvalgte og personalmedarbeidere har deltatt på konferanse om temaet, og fler vil delta på tilsvarende konferanse til høsten.

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Nærvær	%	Minst 93	89,5	Nærværsprosjekt i samarbeid med Hapro og Lunner kommune startet ved Marka HO i september. I tillegg er det satt ned en arbeidsgruppe for å jobbe med sykefraværet, med fokus på virkemidlene vi har tilgjengelige gjennom IA-avtalen. Idebanken benyttes aktivt.
Holde budsjettet	Se økonomi rapport			Merforbruk ca 20,7 mill kr.
Sikre riktig oppfølging og tildeling av omsorg				Tjenestetildeling skjer etter kartlegging og vurdering av individuelle behov.
Alle bruker får hjelp på riktig plassering i «omsorgstrappa»				I noen tilfeller tildeles plass i institusjon fordi kommunen mangler noen trinn i omsorgstrappa – som omsorgsbolig for eldre med mer eller mindre fast bemanning.
Antall klager som får medhold	%	Under 5	0	Virksomheten er innenfor målet med god margin .
Plass bedre enn 250 på «Kommunebarometeret»	Plass	Lavere enn 250. plass	364	Målet er urealistisk som indikator for hva virksomheten skal nå.
Innføre omsorgsteknologi Antall brukere med teknologi ut over trygghetsalarm	Antall	Minst 10	8	Sensorteknologi er tatt i bruk. Målet er at omsorgsteknologi / velferdsteknologi skal bli en naturlig del av tjenesten innen 2018.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Brukere og tjenester – antall opphold etter type og sted 2014 (fra IPLOS-rapporteringen)

Antall brukere og tjenester	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Brukere med nye tjenester	625	655	772	757	731	481	813
Nye tjenester	1 420	1 598	1 881	1 816	1 772	1 408	1 917
Døde i institusjon	112	126	85	148	75	43	39
Aktive tjenester	3 128	3 666	4 294	4 647	4 923	3 632	5 074
Brukere med aktive tjenester	1 132	1 233	1 373	1 504	1 540	1 578	1 643
Overtidsdøgn i sykehus				14	313	88	170

Samfunnsutvikling

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Samfunnsutviklingsjef

Årsverk: 21,8

Samfunnsplanlegging og overordnet planlegging, deler av miljø- og bærekraftarbeid, næringsutvikling, kommunal beredskap, Miljørettet helsevern, Kommuneoverlege.

Plan, bygg og oppmåling

- Arealplanarbeid (kommuneplanens arealdel og reguleringsplanarbeid) dispensasjoner, grunnverv, ansvar for kommunens felles EDB-verktøy for kart m.v.
- Byggesaksbehandling, tilsyn, seksjonering, dispensasjoner.
- Kartlegging, deling- og oppmålingsarbeider.
- Saksbehandling, informasjon og veiledning i forhold til kommunens planer, bestemmelser og retningslinjer og i forhold til lover og forskrifter.

Landbrukskontoret for Hadeland

- Forvaltning etter jordloven, konsesjonsloven, skogloven, viltloven og innlandsfiskekloven.
- Landbruksfaglig del av arealplanlegging.
- Næringsutvikling: bygdeutviklingsmidler tradisjonelt landbruk, utvikling av tilleggsnæringer til landbruk, bioenergi i landbruket og gjennom bruk av utmarka.
- Ressursforvaltning, herunder biologisk mangfold, kulturlandskap, miljø, forurensing fra landbruket, skogressursene, forvaltning av jaktbart vilt, og fiskeforvaltning.

Forvaltning av skogfondsordningen.

Produksjonstilskudd, velferdsordninger i landbruket, spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL), nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) og regionale miljøtilskudd (RMP) og øvrige tilskuddsordninger innen landbruket.

Landbruksveger.

Administrasjon av veterinærvakt-ordningen.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Saksmengden på byggesak har økt med over 20 % i 2016 mens saksbehandlingstiden har fortsatt å gå ned. Det har vært gjort en stor innsats fra saksbehandlere og fagleder på byggesak for å få dette til.

I løpet av 2016 er det utarbeidet en stedsanalyse og nytt planforslag for Brandbu sør vest og som grunnlag for en ny flomforebyggingsplan for Brandbu i samarbeid med NVE. Denne planen er nå sendt ut på høring. Det har vært et meget stort og krevende planarbeid som en nå ser fram til kan få sin slutføring i 2017

Det har i løpet av første halvår vart innført et nytt kartforvaltningssystem i samarbeid med Lunner kommune. Dette har krevd mye arbeid, med anbudsprosess og implementering. Gran og Lunner har med dette fått et oppdatert kartsystem til en lavere pris.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Vakanser innenfor kart og oppmåling, kombinert med store arbeidsoppgaver ved implementering av nytt kartsystem har medført at saksbehandlingen på fradelingssaker og oppmålingstjenester har blitt skadelidende. Vi har heller ikke kapasitet til å gi et tilstrekkelig servicenivå på retting i kart og matrikkel.

PERSONALSITUASJONEN

I løpet av året har virksomheten redusert bemanningen med 2,8 årsverk (ca. 11 %). En stilling er flyttet til kultur. En stilling er flyttet til barn og familie og en halv stilling er overført til økonomi. Videre er 30 % stilling fjernet. Selv om oppgaver også er flyttet ut, medfører dette redusert kapasitet til å gjennomføre de mål som er satt for virksomheten.

Nærværet er høyt 98,8 %. En har klart å rekruttere kompetente medarbeidere som landmåler og vikariat på byggesak i løpet av året. En har dyktige

og kompetente medarbeidere ved virksomheten, men virksomheten er sårbar for fravær og skifte i bemanningen.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
God livskvalitet for innbyggerne i Gran gjennom en bærekraftig utvikling innen folkehelse og arealbruk, og forsvarlig kvalitet på fysiske tiltak.	
Utvikle sterke sentrumsområder i Gran og Brandbu med enhetlige krav for kvaliteter i det felles uterom, og tilstrekkelige arealer for etablering av nye virksomheter og bygg.	Reguleringsplanarbeid igangsatt for Brandbu sentrum sør/vest. Er ferdig til behandling for off. ettersyn. Arbeidet med planer for Gran torg godt i gang. Forprosjekt levert desember 2016
Bidra til positiv stedsutvikling i samarbeid med lokale initiativ og ut fra stedlige forutsetninger	Prosjektgruppe opprettet for arbeid med flomforbygging og reguleringsplan Brandbu sentrum sør/vest med deltakelse fra BOHN, LB2020,NVE og politisk og administrativt nivå i Gran kommune. Prosjektgruppe for Gran torg/Gran sentrum med representanter fra GHH, Coop og administrativt nivå i Gran kommune. Det arbeides også med GHH om parkeringsprosjekt og påvirkingsarbeid for miljøgate i Gran sentrum.
Utarbeide en plan for boligbygging og klargjøre tilstrekkelige næringsarealer for utbygging	Boligplan er ferdigbehandlet. Det er klargjort areal i Mohagen vest for å ha tilgjengelige næringstomter.
Bidra til bærekraftig utnyttelse av landbrukets ressursgrunnlag til beste for landbruket og Hadelands befolkning.	Det er ikke omdisponert dyrket eller dyrkbar mark ved enkeltvedtak eller gjennom godkjenning av reguleringsplaner i år. Det er omdisponert 1,5 daa dyrket eller dyrkbar mark ved enkeltvedtak i løpet av året. Det er omdisponert ca 6 daa dyrket mark gjennom godkjenning av reguleringsplaner. Søknad om produksjonstilskudd pr. 31.7.16 viser en liten økning i areal dyrket mark og innmarksbeite, fra 70 374 daa i 2015 til 70 809 daa i 2016. For arealbruken og kulturlandskapet er det positivt at antall sauer er økt fra 3 995 pr. 1.1.15 til 4 406 pr. 1.1.16 og antall storfe er økt fra 6 337 pr. 1.1.15 til 6 509 pr. 1.1.16. Av storfe har antall mordyr, melkeku og ammeku, økt fra 1 921 til 2 016.

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat	Kommentarer
Holde budsjett	Økonomi rapport			Mindreforbruk, se beretningen
Gode og motiverte medarbeidere «Tilfreds» eller «Svært tilfreds» på ansattundersøkelse	%	80		Ikke gjennomført i 2016
Nærvær	%	95	98,8	
Gjennomføre saksbehandling innen lovpålagt tid				Stor pågang av saker, men byggesak har likevel klart å ta ned saksbehandlingstiden på tre ukers saker i løpet av året.
Gjennomsnitt ett-trinns byggesaker	Dager	21	17	
Gjennomsnitt fradeling	Dager	84	65	
Gjennomsnitt rammesøknader	Dager	84	38	
Private reguleringsforslag fremmet til behandling	Dager	84	58	Vi har hatt vakanser i landmålerstillingen i 9 måneder. Ny medarbeider fra 1.5.2016.
God og velvillig bistand til søkere				Store oppgaver på fornying av kartsystem har bidratt til økt saksbehandlingstid.
Ved alle enkle mangler i søknad kontaktes søker og gis mulighet til å rette				Ett privat reguleringsforslag lagt ut til off. ettersyn (et privat forslag er fremmet som kommunens forslag). Tre planer fremmet av Statens vegvesen og ett av Jernbaneverket. To mindre endringer av reguleringsplan er behandlet.
Klagesaker	%	Under 10	2,5	9 klagesaker på byggesak
Landbruk				
Sikre biologisk mangfold				Det er ikke foretatt omdisponering av arealer som innbefatter prioriterte arter eller naturtyper.
Lokaliteter av prioriterte arter minst like mange ved årets utgang				
Lokaliteter av prioriterte biotoper minst like mange ved årets utgang				
Redusere forurensning fra landbruket ved inspeksjon				
Kontroll av kveer, gjødsellagre etc.	Antall	10	8	Har vært på rutineinspeksjon på 8 gjødsellagre/utekveer og flere befaringer i forbindelse med et akutt-utslipp.
Antall prosjekter innen BU-ordningen opprettholdes:	Ant. søknader	Minst 6	8	
Søknader til Innovasjon Norge innen Tradisjonelt landbruk	Ant. søknader	Minst 2	7	
Søknader til Innovasjon Norge innen tilleggsnæringer				Innsendte BU-saker tradisjonelt landbruk er 8, hvorav 5 er innvilget. Totale tilskudd er 2,6 mill kr. En er kommet i retur, da tilskuddspotten er oppbrukt. Innsendt BU-saker tilleggsnæringer er 7 og alle er innvilget. Totale tilskudd er 1 739 000.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Byggesaksbehandling	2013	2014	2015	2016
Søknader om byggetiltak	247	256	262	322
Avslag på søknader	10	3	9	6
Tillatelser	306	321	300	365
Søknad om dispensasjon	71	75	76	117
Midlertidig brukstillatelse/ferdigattest	154	183	181	243
Politisk saksbehandling (inkl. klagebehandling)	8	8	8	17
Klager på vedtak	4	6	5	9
Oppmåling				
Søknader om deling av eiendom	61	59	46	63
Avslag på deling	1	7	2	1
Tillatelse til deling	58	51	41	36

Driftsstatistikk landbruk

Driftsstatistikk:	2013	2014	2015	2016
Behandlede konsesjonssøknader på fast eiendom	5	9	8	18
Behandlede søknader om fritak fra bo- og driveplikt	6	2	3	5
Produksjonstilskudd, søkere totalt/søkere med dyr	477/244	471/240	464/234	464/229
BU-midler til tradisjonelt landbruk, antall innvilgede søknader	7	3	2	5
BU-midler tilleggsnæringer/etablererstip., antall innvilgede søknader	4	4	3	9
Spesielle miljøtiltak i jordbruk (SMIL). Antall søknader omsøkt/innvilget	21/21	0	29/20	15/8
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) tilskudd i kroner.	780 839	798 808	1 047 980	1 014 726
Tilskudd til vegvedlikehold	0	0	0	1 352 826
Dekar redusert jordarbeiding - åker i stubb	1)	24 225	23 850	23 755
Tiltak vedrørende foryngelse, registrert i skogfond. Areal i daa	8266	9726	9864	8363
Tildelt elgkvote / skutt elg	291/206	305/204	288/165	288/155
Tildelt hjortekvote/ skutt hjort	74/27	7/1*	75/22	75/25

1)Tallet for 2013 er ikke tilgjengelig.

* Tallen for Gran mangler

Jordbruksproduksjon – Ant. driftsenheter, areal i drift og gjennomsnittlig areal pr. driftsenhet

		Antall driftsenheter	Jordbruksareal da.	Areal pr. driftsenhet da.
Gran				
	1989	761	74 894	98
	1999	429	76 104	177
	2013	300	71 657	239
	2014	299	71 537	239
	2015	293	70 374	240
	2016*	292	70 809	242
Hadeland				
	1989	1 178	118 204	100
	1999	661	118 752	180
	2013	477	112 770	236
	2014	471	113 471	241
	2015	462	111 659	242
	2016*	464	112 957	243

Kilde: Landbrukstelling 1989. Søknad om produksjonstilskudd. * - foreløpige tall

Antall dyr / driftsenheter med etter dyreslag pr. 31.07

	Gran			Hadeland		
	2007	2015	2016	2007	2015	2016
Mjølkeku	775 / 39	784/21	799/20	1 432 / 69	1342/41	1268/38
Ammeku	717 / 39	1201/49	1217/48	1 132 / 62	1740/73	1775/74
Øvrige storfe	3 529 / 75	4500/66	4493/63	5 606 / 139	6467/109	6425/106
Sau	2 788 / 50	3151/55	3918/56	4 965 / 90	6315/97	6924/100
Avlsgris	630 / 23	375/10	373/8	798 / 31	458/13	476/11

Teknisk

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Teknisk sjef

Antall årsverk: 79,8

Teknisk omfatter Samferdsel og park, Vann og avløp, Eiendom og Brann og redning.

Samferdsel har ansvaret for vedlikehold av ca. 176 km kommunale veger og gangveger, ca. 2000 gatelyspunkter, ca. 100 000 m² grøntarealer og 8 km turstier.

Vann og avløp har ansvar for produksjon og levering av vann til ca. 3 800 abonnenter fra 3 vannverk: Bjoneroa, Askimlandet og Lygna, samt leveranse av vann fra det interkommunale vannverket ved Grøa i Lunner. Drift og vedlikehold av 28 bygningsmessige installasjoner med ca. 186 km vannledningsnett. Ansvar for mottak og rensing av avløpsvann fra ca. 3 500 abonnenter. Avløpsrensingen foregår i tre rensanlegg: Bjoneroa, Grymyr og hovedrenseanlegget i Brandbu. Drift og vedlikehold av 26 bygningsmessige installasjoner og ca 165 km avløpsnett. Innsamling av septik fra ca. 2 800 abonnenter med privat avløp og kontroll av disse anleggene.

Eiendom forestår forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens eiendoms- og bygningsmasse (barnehager, skoler, sykehjem, boliger, kulturbygg, rådhus m.m.). 30 formålsbygg og ca. 200 boenheter, som til sammen tilsvare 99 000 m². Prosjektgjennomføring ved ombygginger. Ansvar for husbanksaker, startlån, botilskudd, m.m.

Brann og redning har vertskommuneavtale med Lunner kommune om felles brann- og redningsberedskap hvor Gran kommune er vertskommune. Besørger beredskap mot brann og ulykker i Gran og Lunner kommuner med brannstasjoner i Bjoneroa, Brandbu, Gran og Roa tettsteder. Egen brannforebyggende avdeling og feiervesen. Virksomheten drives i henhold til

vedtatt brannordning for Gran og Lunner kommuner.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Lygna vannverk ble erstattet med vann fra det interkommunale vannverket i desember 2016. Det gir mer og bedre vann til Lygna-området.

Gangsystemet i tilknytning til nye Brandbu barneskole ble ferdigstilt til åpningen av skolen i august 2016, godt innenfor budsjettrammen.

Arbeidet med lukking av brannavvik på kommunale bygg er kommet godt i gang.

Foto: BT Stokke

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Arbeidet med revisjon av hovedplanene for veg og vann / avløp, samt slutføring av gjennomgangen av kommunens bygninger, må prioriteres i 2017. Det har ikke vært mulig å prioritere dette i 2016 med bakgrunn i manglede kapasitet, særlig på ledernivå.

ANDRE KOMMENTARER

Den nye gangvegen langs Storlinna fra Andfossen til Dales veg ble ferdigstilt i løpet av 2016. Det innebærer at det nå er sammenhengende gangforbindelse mellom Jaren og Brandbu.

Det er laget ny bussholdeplass og parkeringsplass ved Fredheim skole. Dette gir en tryggere hverdag for elevene ved skolen.

Energispareprosjektet på de kommunale formålsbyggene er noe forsinket og vil først bli ferdig i løpet av 2017.

Det er innført mulighet for varsel og innrapportering av vannforbruk via tekstmelding. Dersom kommunen skal få bedre kontroll over vannforbruk og lekkasjenivå, må det innføres krav om vannmåler hos alle abonnenter.

PERSONALSITUASJONEN

I løpet av 2016 er det ansatt ny eiendomssjef, ny leder for vann og avløp og ny brannsjef. Stillingen

som renholdsleder ivaretas gjennom konstituering.

Moderne bygg har flere tekniske anlegg enn tidligere. Ved vaktmestertjenesten er det foretatt en omorganisering med sikte på mer effektiv bruk av kompetansen til de enkelte.

Brann og redning har vært preget av tidvis noe lav bemanning. Det er foretatt nødvendige tiltak for å sikre beredskapen, men det har vært noe redusert kapasitet på forebyggende siden.

Det har vært noe langtidsfravær i 2016 som det er arbeidet med å finne løsning på. Nærværet var 90,5 %.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Trygg og stabil kommunal infrastruktur og en tjenlig kommunal bygningsmasse.	
Redusere omfanget av kommunal bygningsmasse gjennom avhending av uhensiktsmessige bygg.	Arbeidet med gjennomgang av bygningsmassen er forsinket. Forventes ferdig 1. halvår 2017.
Ha en sikker effektiv vannforsyning med godt vann og nok vann til alle.	Lygna vannverk ble i desember 2016 erstattet med vann fra interkommunalt vannverk. Det sikrer vannforsyningen til Lygnaområdet, både med hensyn til mengde og kvalitet.
Ha spesielt fokus på forebyggende arbeid og tilsyn innenfor områder som er risikoutsatt i forhold til brannskader.	

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Felles: Holde budsjettene.	Se økonomi rapport			Se økonomirapportering.
Gode og motiverende medarbeidere. «Tilfreds» eller «Svært tilfreds» på ansattundersøkelse.	%	80		Ikke gjennomført i 2016.
Nærvær.	%	95	90,5	Hatt noe langtidsfravær innen alle områdene. Ingen særskilt trend i forhold til årsak.
Samferdsel, parkdrift: Oppdatere Kommunedelplan veg med prioritere/tidsatte tiltak. Tidsatte tiltak gjennomført i henhold til plan. (Gang/sykkelveg; asfaltering; oppgradering).				Arbeidet med hovedplan veg er igangsatt, men ressursituasjonen på Teknisk har ikke muliggjort ferdigstillelse i 2016.

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
<p>Vann/Avløp/Renovasjon: Gjennomføre vedtatte tiltak i henhold til plan.</p> <p>Lokalisere og utbedre brudd og lekkasjer.</p>	%	< 38		<p>Det må forventes noe etterslep i gjennomføring av tiltak i forhold til økonomiplanen. Mange av prosjektene må gå over flere år, selv om midlene er knyttet til ett.</p> <p>Vannlekkasjenivå kan ikke måles så lenge ikke alle har vannmåler, men beregnes. Tallet er derfor usikkert. Beregnet lekkasje 2015 var 40,7 %</p>
<p>Brann og redning: Antall branner med skade over 500 000.</p> <p>God opplæring av mannskaper Deltagelse i brannøvelse.</p>	Antall pr år	<p>Mindre enn eller lik 4</p> <p>1</p>	<p>2</p> <p>7</p>	<p>Brann i låver i Jorstadlinna og Klauvstadgutua .</p> <p>5 vaktlagøvelser, førstehjelp og PLIVO (prosedyre ved pågående livstruende vold).</p>
<p>Eiendom: Godt vedlikehold på alle kommunale bygg.</p> <p>Godkjent iflg NS Insta 800.</p> <p>Redusere antall pålegg fra 2015. Gode prosjektestimater og prosjektstyring. Estimater av prosjektkostnader skal stemme med resultatet. Prosjekter skal gjennomføres innenfor vedtatt tids- og kostnadsramme.</p>	%	Bedre enn 70	Ikke utført systematisk kontroll	<p>Med dagens bevilgninger er det ikke realistisk å drive godt vedlikehold på alle kommunens bygg. I 2015 hadde kommunen ca. 26 kr. til rådighet pr. m² formålsbygg for vedlikehold, jfr Kostra. Snittet for kommunegruppe 10 og landet u/Oslo lå mellom 80 og 90 kr/m². i 2015.</p> <p>På grunn av bemanningssituasjonen på renhold (Insta kontrollør stillingen ubesatt i 2016) har det ikke vært foretatt systematiske Insta kontroller.</p> <p>Det er Prosjekt som styrer de prosjektene som har egne vedtak på tids- og kostnadsramme pr. nå.</p>

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Veger (antall m)	2012	2013	2014	2015	2016
Kommunale veger totalt	172 521	172 521	174 244	178 609 *)	178 609
- herav gang- og sykkelveg	21 847	21 847	21 900	18 200 *)	18 200
Grøfterensk / oppgrusing (m)	15 420 / 12 000	12 975 / 6 650	6 000 / 0	8 580 / 29 505	6 730 / 0
Fornyng / nytt asfaltdekke (m)	7 500	3 800	4 200	900 **)	450 / 3 000

*) Det kommunale vegnettet ble kontrollmålt i løpet av 2015, og tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med tidligere tall.

***) Ikke bevilget særskilte midler til asfaltering i 2015

Vannverk, levert mengde (m3)	2012	2013	2014	2015	2016
Interkommunalt vannverk Grøa – Lunner	1 005 900	1 055 770	1 158 190	1 117 144	1 156 140
Vanninntak på Askimlandet – Randsfjorden	519 165	700 800	562 827	455 611	547 499
Vanninntak på Bjonerøa – Randsfjorden	6 296	10 950	6 010	13 850	10 104
Borebrønner på Lygna	21 966	13 140	19 877	21 142	13 826
Brandbu renseanlegg					
Gjennomløpt vannmengde i m3	1 278 556	1 214 273	1 308 556	1 320 813	1 285 154
Private avløpsanlegg					
Antall kontrollerte eiendommer	53	72	31	63	
Antall kontrollerte anlegg med behov for utbedringer	46	33	29	57	
Antall søknader om tilknytning til vann/avløp	48	88	55	87	102
Antall søknader om nye private utslipp	41	24	21	25	15

Brann og redning:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt antall uttrykninger brann / ulykker i Gran	159	185 (266 **)	202 (289 **)	141 (197 **)	181 (276 **)	147 (223**)	171 (260**)
Antall feide piper Gran	3 777	3 305	3 620	3 267	3 691	3 273	3 710
Antall feide piper Lunner	2 081	2 018	2 320	2 125	2 290	2 159	2 171
Antall tilsyn piper og ildsteder Gran	1 007	1 610	3 253	1 307	771	3 535	1 446
Antall tilsyn piper og ildsteder Lunner	347	1 564	416	1 779	1 524	165	1 489
Fylling/ kontroll av håndsløkningsapparater	222	215	240	235	428	592	1 038
Spesielt brannsyn i Gran – særskilte brannobjekt	68	70	54	51	54	43	48
Spesielt brannsyn i Lunner – særskilte brannobjekt	31	29	30	21	18	23	19
Branner med skadeutbetaling > kr 500 000,- i Gran. Fra 2016 – Bygningsbrann stor	4	4	1	0	4	1	2
Branner med skadeutbetaling < kr 500 000,- i Gran. Fra 2016 – Bygningsbrann begrenset	2	6	6	5	8	7	20*)
Branner med skadeutbetaling > kr 500 000,- i Lunner. Fra 2016 – Bygningsbrann stor	2	1	1	0	1	3	0
Branner med skadeutbetaling < kr 500 000,- i Lunner. Fra 2016 – Bygningsbrann begrenset	1	1	5	3	4	4	8*)

Fra 2016 er statistikken basert på DSBs rapporteringssystem. Der skiller ikke på skade

*) Ved gjennomsnittlig skadereduksjon på kr 1,5 mill pr. brann med skade < kr 500 000 utgjør brannvesenets innsats ved utrykning i Gran og Lunner kommuner en redusert skadeutbetaling på kr 42 mill i 2016.

***) Utrykninger totalt (Gran+Lunner).

I mai fikk brannvesnet en splitter ny brannbil av Gjensidestiftelsen! Beredskapsleder Per Ansgar Østby og de andre ansatte var svært fornøyde.

I februar arrangerte Brandbu kino for første gang utekino sammen med Randsfjordmuseene og UngHadeland. Over 400 billetter ble solgt, og mange frivillige stilte opp.

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Kultursjef

Antall årsverk: 28,5 – 48 stillinger

Virksomheten kultur, omfatter kulturfaglige tjenester og tiltak i Gran og Lunner kommuner i henhold til gjeldende interkommunale avtale og flyktningetjenesten og voksenopplæringen. Flyktningetjenesten og Voksenopplæringen er det Lunner kommune som er vertskommune for.

Kulturskolen gir både sentralisert og desentralisert variert opplæring i aldersgruppen 0–19 år. Administrasjonen, lærerarbeidsplasser og deler av undervisning er lagt til Granvang. Det selges tjenester og undervisning til Lunner kommune. Kulturskolen selger også tjenester til lag og foreninger som korps og teatergrupper.

Gran bibliotek er kommunens folkebibliotek og ble fra høsten 2012 samlokalisert med skolebiblioteket til Hadeland videregående skole. Gran bibliotek består av to enheter: Gran hovedbibliotek og Brandbu filial.

Kulturkontoret for Lunner og Gran drifter og utvikler Hadeland Kultursal, Brandbu kino og UngHadeland, som omfatter ungdomsarenaen i Brandbu og tiltakene rettet mot barn/unge gjennom høst- og vinterfestivaler og Aktiv sommer. Koordinerer folkehelse- og SLT-arbeidet og er ansvarlig for foreldrenettverk. Samarbeider og støtter det frivillige kulturlivet gjennom tilskudd, driftsavtaler, markedsføring og arrangementsutvikling.

I perioden 2015–2018 er prosjektet Fritid for alle og fritidskontakttjenesten (tidligere støttekontakttjenesten) for barn og unge 6-25 år lagt under Kultur og fritid.

Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv har ansvaret for den daglige driften og vedlikeholdet av de kommunale idrettsanleggene, badeplasser, folkebadordningen mv. Plan- og tiltaksarbeid innenfor idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, samarbeid med og støtte av det frivillige idrettslivet gjennom tilskudd og driftsavtaler, formidling av spillemidler og samarbeid med idrettsrådene.

Kulturminner og kulturmiljøer har ansvaret for kulturminner generelt samt bl.a. Pilegrimsleden, Prestegårdshagen, Klokkerlåven, Granavollen med Kommunehuset/staller, byggeskikkprisen mv.

Flyktningtjenesten for Gran og Lunner har ansvar for oppfølging og gjennomføring av introduksjonssprogrammet for flyktninger som bosettes i Gran og Lunner. Flyktingetjenesten er et interkommunalt samarbeid med Lunner kommune som vertskommune.

Voksenopplæringen har ansvar for grunnskoleopplæring og spesialundervisning på grunnskolens område til voksne som etter sakkyndig vurdering har slikt behov. Voksenopplæringen har også ansvaret for å sørge for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for minoritetsspråklige voksne personer. Voksenopplæringen er et interkommunalt samarbeid med Lunner kommune som vertskommune. Det samarbeides også med OPUS Hadeland.

DETTE FIKK VI GODT TIL I 2016

Workshop med grafitti på Lygna, et samarbeid mellom Fritid for alle og UngHadeland.

Fritid for alle

Fritid for Alle, bistår barn og unge i alderen 6-25 år som faller utenfor eller ikke føler seg hjemme i det ordinære aktivitetstilbudet, oppnådde i 2016 målsetningen om å fange opp og bidra til meningsfulle fritids- og ferieaktiviteter for ca. 170 barn og unge i Gran kommune. Mye av suksessfaktoren ligger i tett og godt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Fritid for Alle er

finansiert med statlige tilskuddsmidler, samt økonomisk støtte fra lokale fond og stiftelser. Totalt i 2016 fikk prosjektet tildelt ca. 1 mill. i eksterne tilskudd.

Brandbu Kino

Kinoåret 2016 er totalt sett det beste driftsåret til Brandbu kino, med en omsetning på i overkant av kr 900 000. Over 60 % av besøket er på filmer som retter som mot barnefamilier.

Utekino - 14.februar arrangerte kinoen for første gang utekino i flotte omgivelser på Hadeland folkemuseum. Arrangementet var et samarbeid med Randsfjordmuseene og UngHadeland, mange frivillige stilte også opp for å få gjennomført visningen av **Birkebeinerne**. Det ble solgt 400 billetter til forestillingen og tilbakemeldingene var svært positive.

Samarbeidsprosjekt mellom Lunner motorsport og «Aktiv sommer».

Samspillet med frivillige lag/foreninger

Den viktigste bærebjelken i kulturlivet på Hadeland er frivillige lag/foreninger. Det legges derfor stor vekt på å ha et godt samarbeid og samspill med disse. Gjennom kommunens vilje til å bidra økonomisk og praktisk, støtter en opp under mangfoldet som finnes og bidrar til det aktive kultur- og idrettslivet.

Kulturkontoret jobber aktivt med å utvikle samarbeidsprosjekter med det frivillige kulturlivet og vi yter bistand ved blant annet søknad om spillemidler.

I 2016 inngikk Gran kommune avtale med Tilskuddsportalen. Dette gir alle lag/foreninger fri

tilgang til søkemotoren og derigjennom mulighet for å finne og søke tilskudd til sine aktiviteter.

DETTE MÅ VI FÅ TIL BEDRE I 2017

Vi må lykkes bedre med å få flyktingene, særlig barn og unge, med på kultur- og fritidsaktivitetene som tilbys. Dette gjelder både som deltakere i frivillige lag/foreninger, men også som brukere av kommunens kulturtilbud som ungdomsarenaene, bibliotek, kulturskolen med mer.

ANDRE KOMMENTARER

Det ble i 2016 samarbeidet med frivillige lag/foreninger og blant annet organisasjoner som Gran Frivilligsentral, Gran Handel og Håndverk,

Landsbyen Brandbu 2020 og Brandbu & Omegn handel og næring, om gjennomføringen av Aktiv Sommer, Potetfestivalen, Oktoberfest, Bygdedag på Granavollen og Elvelangs Vigga i fakkellys. Alle arrangementene var godt besøkt og vellykket.

PERSONALSITUASJONEN

Kulturkontoret har medarbeidere med relevant kompetanse innenfor sine fagområder.

Virksomheten har en jevn fordeling av kvinnelige og mannlige ledere/mellomledere og ansatte.

Nærværet for hele virksomheten var i 2016 på 96,9 %.

MÅLOPPNÅELSE

Mål for virksomheten	Kommentarer
Gran kommune skal ha et variert kultur- og fritidstilbud som bidrar til et meningsfullt liv for innbyggere i Gran	
Hadeland kulturskole skal være en møteplass der elever gjennom læring, opplevelse og deltakelse får kunnskap, ferdigheter og holdninger innen ulike kulturuttrykk.	Kulturskoletilbudet i kommunen har i 2016 vært tilsvarende som foregående år. Det innebærer fortsatt ordinær undervisning innenfor musikk, teater og visuell kunst. I tillegg leverer kulturskolen dirigent- og undervisningstjenester til korps og teatergrupper i kommunen. Videre har skolen et utstrakt samarbeid med andre, bl.a. skole og helse, gjennom den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken og kulturskoletimen. Kulturskoletilbudet omfatter også elever med spesielle behov, bl.a. i utvidet musikktilbud og tilrettelagt teatertilbud. Mye av aktiviteten skjer i egne lokaler på Granvang, men en betydelig andel er desentralisert og foregår ute på skolene. Kulturskolen opererer nå med et enklere prissystem mot korps og teatergrupper enn tidligere. Samlet sett er dette et gode for både korpene, lærerne og Kulturskolen. Ombyggingen av 1. etasje ved Granvang ble avsluttet våren 2016, det samme gjelder for arbeidet med lukking av brannavvik i 2. og 3. etasje. Dette har gitt et betydelig bedre læringsmiljø for alle på kulturskolen.

Mål for virksomheten	Kommentarer
<p>Gran bibliotek skal være en læringsarena og et kultur- og kunnskapscenter i lokalsamfunnet.</p>	<p>Totalt ble det gjennomført 38 arrangement for barn og voksne i 2016, hvorav to arrangement var debatter. Ved markeringen av Gregers Granavollen og Harestuaslaget deltok biblioteket med en utstilling i Glasslåven Kunstsenter. I november startet et nytt tilbud i Brandbu med «Dikt og poesi på kvældsti» I tillegg har biblioteket hatt ukentlig leksehjelp for fremmedspråklige på Gran (totalt 24 ganger), norskopplæring på lørdager i Brandbu (frivillige hjelpere) og datahjelp for nybegynnere på Gran (totalt 20 ganger). Lekse- og datahjelp er i samarbeid med Frivilligsentralen.</p> <p>Biblioteket hadde leselystkampanje for alle mellom 6 – 19 år i sommerferien. Målsetning var å stimulere til lesing og å fremme lystlesning.</p> <p>Biblioteket tilbyr også Boken kommer-tjeneste til hjemme- og institusjonsboende.</p> <p>Gran bibliotek oppfyller dermed formålsparagrafen i bibliotekloven om å være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.</p> <p>Mange klasser i grunnskolen mottar bokprat/litteraturformidling i bibliotekene eller ute på skolene, mens klasser på HVGS mottar litteraturformidling og undervisning i bl.a. kildekritikk.</p> <p>Barnebibliotekar har vært sterkt involvert i utformingen av nytt skolebibliotek ved Brandbu barneskole.</p>
<p>Gran kommune skal øke den fysiske aktiviteten i befolkningen ved å tilrettelegge for gode idrettsanlegg og områder for fysisk aktivitet.</p>	<p>Det jobbes kontinuerlig med å tilrettelegge for gode anlegg for idrett og fysisk aktivitet i alle deler av kommunen. Dette gjenspeiles i antall søknader om spillemidler, som viser at det er et stort engasjement i frivillige lag/foreninger for utvikling av anlegg. Kommunens politikk på området, med bl.a. økonomiske virkemidler, er ett av flere vellykkede tiltak for å nå dette målet. Anlegg rettet mot aktiviteter for barn og unge prioriteres av både kommunen og stat/fylke.</p> <p>Det er etablerte flere anlegg for fysisk aktivitet på Brandbu barneskole. Sammen med planene for utvikling av Rosendalsbanen og Størensunden og uteområdene på Brandbu ungdomsskole, vil området i Brandbu etter hvert framstå som et komplett og mangfoldig område for idrett og fysisk aktivitet.</p> <p>Det er også arbeidet med andre typer tiltak for å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen, bl.a. Aksjon Turmål og TurApp Hadeland (OUTTT).</p> <p>Aksjon Turmål 2016 ble gjennomført i samarbeid med Frivilligsentralen i Gran. Antall deltaker på turene varierte fra rundt 10 til over 30. Aksjonen er et lavterskeltilbud og målet er nå de som ellers ikke er så aktive.</p> <p>Ung Hadeland satser også på fysisk aktivitet, og vinter- og høstfestivalene og Aktiv sommer har derfor inneholdt flere tilbud om friluftaktiviteter, bl.a. Camp Jotunheimen med rafting, paintball, leirdueskyting og Camp Nordmarka. Antall deltakere varierer fra 9-25 stk.</p> <p>Fritid for alle (statsfinansiert treårig prosjekt igangsatt høsten 2015) har en hovedvekt av tilbud innenfor området idrett og fysisk aktivitet. Formålet med Fritid for Alle er å bistå barn og</p>

Mål for virksomheten	Kommentarer
	unge i alderen 6-25 år som faller utenfor og/eller ikke føler seg hjemme i det ordinære aktivitetstilbudet, til å kunne delta på viktige sosiale arenaer. Fritidstilbudene skjer i nært samarbeid med - og av - frivillige lag/foreninger. 2016 har vært et svært aktivt år med rundt 170 deltakere på ulike aktiviteter, som f.eks. svømmeopplæring for minoritetsbarn, Artig med farti, Ferie for alle og Gokart-kjøring.
Personer som har utfordringer med videreutdanning eller arbeidsliv på grunn av manglende grunnskoleutdanning skal få et tilbud i voksenopplæringen. Minst 75 % av fremmedspråklige elever skal bestå minimum nivå A2 ved avsluttende eksamen.	Alle voksne med behov, skal få tilbud om grunnskoleopplæring gjennom voksenopplæringen. 100 av 260 elever har vedtak om grunnleggende ferdigheter/Grunnskole for voksen. Det oppleves et økende behov for grunnskoleopplæring. Ca. 25 personer tar eksamensrettet grunnskole pr. år. På IS-møtet i april ble det diskutert om det er riktig å justere dette målet ned til nasjonal målsetting og vedtatt produksjonsindikator. Konklusjon vil foreligge innen 1. tertial 2017. Nasjonale mål: 70 % skal bestå skriftlig på A2 eller høyere 90 % skal bestå muntlig prøve på A2 eller høyere <u>Resultat desember 2016:</u> 14 kandidater - 72 % bestod skriftlig på A2 eller høyere. Alle kandidatene (100 %) bestod muntlig på A2 eller B1.
Flyktninger får arbeid og deltar aktivt i samfunnslivet etter endt introduksjonsprogram. Minst 75 % av barn i grunnskolealder skal delta i organiserte fritidsaktiviteter.	Ved årsslutt er tallene for de som har endt introduksjonsprogram i 2016: 36 % i arbeid/utdanning (utdanning = videregående eller høyere), 8 % i grunnskole, 10 % har avbrutt pga. flytting eller andre årsaker og 46 % er arbeidssøker. Status november året etter endt introduksjonsprogram for de som avsluttet i 2015 viser at 54 % er i arbeid/utdanning 45 % av flyktningbarna i grunnskolealder deltar i organisert fritidsaktivitet. 14 % av de som ikke deltar i aktivitet ble bosatt i november og desember.

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Kultur: <u>Bibliotekene</u> skal opprettholde aktiviteten fra 2015: Minst like mange utlån Minst like mange besøkende Minst like mange arrangementer		> 100 000 > 17	109 250 38	Forfatterbesøk, foredrag og debatter. BokLek formidling til barn, eventyrstunder i egen regi både i bhg og i biblioteket.
Antall skoleklasser		> 12	71	43 i grunnskolen og 28 i videregående.

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Kulturskolen skal gi tilbud som er tilgjengelige for flest mulig: Antall elevplasser Kulturskoletimer på alle barneskoler Antall arbeidstimer ute: (primært skoler)		> 124 > 115 > 50	313 15 46	Kurs
Øke besøket på <u>Brandbu Kino</u>	2015	Øke	10 603	Årsmål oppnådd. Besøket har hatt en liten økning (fra 10 452 til 10 603). Filmtilbudet har vært helt avgjørende for å nå dette målet.
Støtte lokale lag og foreninger, inkl. teatergrupper	2015	Lik	Lik	Målet er oppnådd i 2016 da budsjettpostene for tilskudd til frivillige lag/foreninger er holdt på samme nivå som i 2015. (Samlet tilskudd 2016 er på ca. 3,6 mill. inkl. 1,750 til Lygna skisenter)
Nærvær	%	95	96,9	
Holde budsjettet	Se økonomi rapport			Kultur oppnår i 2016 et mindreforbruk i forhold til budsjett.
<u>Voksenopplæring:</u> Holde budsjettet	Økonomi rapport			Balanse
Fremmedspråklige elever som består norskprøve A2	%			
- skriftlig	%	70	72	Besto skriftlig på A2 nivå
- muntlig	%	100	100	Besto muntlig på A2 nivå
Elever som består grunnskoleopplæring etter endt opplæringsperiode		95		Det er ikke mulig å «ikke bestå» grunnskolen, dvs. irrelevant indikator. Alle elever som har behov, får tilbud om grunnskole. De som går eksamensrettet, avslutter med vitnemål. 17 elever avsluttet grunnskolen for voksne juni 2016 med vitnemål eller kompetansebevis.
<u>Flyktningtjenesten:</u> Flyktinger skal raskest mulig komme ut i jobb eller utdanning.				
• Etter endt introduksjonsprogram:	%	50	36	Årsmål (se kommentarer over) Rapporteres kun ved årsmelding.
• Innen november året etter endt introduksjonsprogram	%	70	54	

Produksjonsindikatorer	Def. Indikator	Indikator 2016	Resultat 2016	Kommentarer
Barn og unge skal delta i fritidsaktiviteter <ul style="list-style-type: none"> Delta i organiserte aktiviteter i grunnskolealder 	%	75	45	Årsmål (se kommentarer over)
Holde budsjettet	Se økonomi rapport			Mindreforbruk.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Hadeland kulturskole

Semesterundervisning i kulturskolen	Elever fra Gran	Elever på venteliste fra Gran	Elever fra Lunner	Elever på venteliste fra Lunner
Tilrettelagt undervisning (band og teater)	22	1	0	0
Grupper (band og barnekor)	12	5	6	1
Instrumental/sang	89	60	38	23
Musikk- og sceneteknologi	2	1	1	0
Visuelle kunsthøgskole	20	4	8	1
Tjenestesalg (korps og teatergrupper)	168	ikke relevant	47	ikke relevant
Visuelle kunsthøgskole intro (kurs)	14	0	0	0
Musikk i livets begynnelse (kurs)	14	0	0	0
SUM	341	71	100	25

Merknader:

Medlemmer i korps som ikke mottar undervisning (kun direksjon), er ikke registrert ettersom vi ikke har oversikt over disse.

Elever i korps og strykeorkester mottar både undervisning og dirigenttjenester – disse er kun telt en gang.

Tallene på venteliste kan være noe upresise.

Gran bibliotek

Utlån og besøk fordelt på avdelingene:

	Utlån			Besøk		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Brandbu - filial	18 545*	20 909	22 749	15 783*	19 519	17 357
Gran - hovedbibliotek	67 410	60 570	58 792	84 339	90 745	91 893
SUM	85 955	81 479	81 541	100 122**	110 264**	109 250

*stengt i 4 uker grunnet flytting til midlertidige lokaler

**tallet er høyere da det mangler teller ved skoleinngangen på videregående

Brandbu kino

	5 på topp 2016 Brandbu Kino	Besøk
1	Snekker Andersen og julenissen	1 660
2	Børning 2	1 019
3	Kongens nei	898
4	Birkebeinerne	658
5	Solan og Ludvig – herfra til flåklypa	488

Besøk Brandbu kino 2012 til 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Besøk	8 514	9 463	8 485	10 452	10 603

Hadeland kultursal

	10 på topp 2016 Hadeland Kultursal	Besøk
1	Jesus Christ Superstar av Hadeland Janitsjar	1 604
2	VårYr av Scenefenomener	1 258
3	Juleshow 2016 av Hadeland Revyteater	969
4	Hadeland Usensurert av Russen 2016	963
5	VAMP	401
6	To rustne herrer – Hvis helsa holder	400
7	Gammel dame er vond å vende	398
8	Hakkebakkeskogen	375
9	Arve Tellefsen	372
10	Nordic Tenor – Con Amore	279

Besøk Hadeland kultursal 2013 til 2016

	2013	2014	2015	2016
Besøk	10 500	9 000	11 000	13 480

Politiske organer

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN

Øverste leder: Ordfører

Antall årsverk: 3,3 (inkl. regionrådet)

Området omfatter kommunestyrets arbeid, samt arbeidet i formannskap og planutvalg. Videre dekker dette kontrollutvalgets aktivitet og deres kjøp av revisjonstjenester, samt eldreråd, råd for funksjonshemmede og ungdomsråd.

Sekretariatsfunksjonen for Regionrådet for Hadeland og regionrådsstyrte prosjekter hører inn under dette virksomhetsområdet.

Medlemskap i Kommunesektorens organ - KS og Lands sammenslutningen av vertskommuner – LVSH dekkes også av dette virksomhetsområdet.

Politisk organisering

Det er ingen organisatoriske endringer for kommunestyret, formannskapet eller planutvalget i 2016.

Revisjon av politikerhåndboka – godtgjørelser

Kommunestyret vedtok i møtet 15.12.2016 å redusere de politiske godtgjørelsene med 5 %.

Valg

Valgstyret er ansvarlig for forberedelser og gjennomføring av valgene. Høsten 2016 arbeidet de med rekruttering og valg av nye stemmestyrer og valgfunksjonærer for valgene i 2017 og 2019.

Digitalisering av politiske møter

Politikerløsningen 360 eMeetings er tatt i bruk i eldrerådet og råd for funksjonshemmede i 2016.

Videre opplæring politiske saksframlegg

Rådmannen gjennomførte internopplæring for saksbehandlere høsten 2016, med vekt på å få fram det politiske handlingsrommet med tydelige alternativer, formulere klare innstillinger, klarspråk generelt, tydelig formidling av konsekvenser og at sakene fremstilles fullstendig med både for – og motargumenter.

eDemokrati

Systemet som gir tilgang til møtedokumenter på hjemmesiden har fortsatt begrensninger. Oversiktene over utvalgsmedlemmer er vanskelig tilgjengelige og har misvisende tekst. Administrasjonen har valgt å supplere med manuelle oversikter over varamedlemmer for å kompensere for mangler i varalistene. Det tar fortsatt lang tid å få opp møtedokumentene ved søk. Tilbakemeldinger fra publikum bekrefter at det kan være vanskelig å finne fram på nettsidene.

PILOTen Hadeland

Gran kommune og Lunner kommune startet våren 2015 prosjektet PILOTen Hadeland. Formålet var å fornye kommunene gjennom felles læring og gjensidig samarbeid. Politikerne var involvert gjennom Delprosjekt Politikerrollen. Som et resultat av arbeidet får kommunestyret fremlagt forslag til innovasjonsstrategi for Gran kommune i februar 2017.

STATISTIKK OG DOKUMENTASJON

Driftsstatistikk politisk sekretariat	2007 møter/ saker	2008 møter/ saker	2009 møter/ saker	2010 møter/ saker	2011 møter/ saker	2012 møter/ saker	2013 møter/ saker	2014 møter/ saker	2015 møter/ saker	2016 møter/ saker
Kommunestyre	10/137	10/180	13/143	11/131	10/161	10/148	11/162	11/137	17/155	12/153
Formannskap	9/142	11/103	9/97	12/96	9/76	11/49	11/53	13/70	12/37	12/46
Planutvalg	1/15	9/76	8/57	9/51	8/49	8/46	11/71	9/52	10/42	11/46
Adm.-utvalg	1/1	2/7	3/3	2/4	1/1	2/4	2/3	4/5	3/3	0/0
Ungdomsråd	10/24	6/19	4/10	0/0	6/19	7/21	5/11	6/3	5/2	2/4
Eldreråd	16/16	5/14	6/5	7/10	8/16	7/18	8/14	7/8	5/6	6/28
Råd for funksjonshemmede		4/14	7/5	8/10	8/14	7/19	7/13	6/8	5/5	6/21
Klagenemnd	2/5	2/5	3/3	2/4	2/3	3/4	2/4	2/4	1/3	3/5
Sakkyndig nemnd eiendomsskatt	6/13	2/28	1/1	1/1	1/1	1/1	2/2	2/2	2/3	1/1
Klagenemnd i eiendomsskattesaker							0/0	1/1	0/0	0/0
Sakkyndig ankenemnd eiendomsskatt	0/0	1/19	0/0	0/0	0/0	0/0				

Kommunestyremøtet behandlet 10 interpellasjoner i 2016, og ordføreren svarte skriftlig på 28 spørsmål stilt til kommunestyremøtet. Det ble holdt 26 orienteringer i kommunestyremøtene.

Kommunestyret holdt egen temadag om grunnskole 01.03.2016.

Vedlegg:

Oppfølging av politiske vedtak 2016

		Ikke igangsatt	
		Delvis gjennomført	
		Gjennomført som vedtatt	
		Ikke relevant	
Møte 13.06.13 - ekstraordinært			
Sak 58/13	Natur- og kulturarvplan for Gran kommune - Endrete forutsetninger for regional plan	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Kari Møyner		
	Kommunestyret vedtar at det utarbeides en kommunal plan for natur- og kulturarv i Gran kommune.	Forventes ferdig våren 2017.	
	Kr 150 000 innarbeides i budsjettet for 2014.		
Møte 20.06.2013			
Sak 92/13	Oppføring av 4 omsorgsboliger med base	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Tone Reidem		
	1. Prosjekt Skirstadgutua skrinlegges.	Alt arbeid stoppet	
	2. Kommunestyret vedtar å utrede fire omsorgsboliger i Bråtan (Nysetvegen) eller Emse.	Kartlegging av de to tomtene startet	
	3. Økonomisk ramme må ligge lavere enn Skirstadgutua.		
	4. Rådmannen legger snarest frem en vurdering om det er mulig å kjøpe plasser, f.eks fra	Planlagt avklaring i samme sak som pkt 2	
	Røysumtunet til en eller flere av de aktuelle brukerne for å kunne redusere omfanget av prosjektet.	Undersøkelse med Røysumtunet er utført.	
Møte 12.09.2013			
Sak 105/13	Utbyggingsplan barnehage 2013-2020	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Mona Mikalsen		
	1. Kommunestyret vedtar å bygge ny kommunal barnehage i Jaren – Brandbu-området, med plass til inntil 120 enheter.	Fagerlund barnehage ferdig	
	2. Plassene i Moen legges ned fra august 2015.		
	3. Kommunestyret vedtar å utrede videre drift i Solheim barnehage.		
	4. Kommunestyret ønsker at det skal være et barnehagetilbud i Grymyr og Bjørklund kretser. Det utredes mulige driftsformer.	Saken må sees i sammenheng med sak om bruken av kommunale bygg i framtida (spesielt Bjørklund).	
Møte 20.02.2014			
Sak 5/14	Sluttrapport - Småsamfunnsprosjekt Bjoneroa	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Gunnar Haslerud		
	1. Gran kommune fortsetter sitt samarbeid med Forum Bjoneroa om stedsutviklingstiltak. Gjenstående midler overføres til 2014. Gran kommune viderefører sin rolle som tiltakshaver.		
	2. Områderegeringsprosessen følges opp til gyldig vedtak foreligger	Planutvalget har bedt om nye utredninger av trafikksikkerhet	
	3. Gran kommune og Forum Bjoneroa avklarer forhold rundt drift av Stilla Elvepark og framtidig tursti/strandpromenade i henhold til avtale med grunneiere.		
	4. Gran kommune og Forum Bjoneroa samarbeider om å sikre framtida for fritidstilbudene for ungdom i Bjoneroa		
	5. Gran kommune og Forum Bjoneroa avholder halvårlige møter f.o.m. 2014		
Sak 13/14	Stedsutviklingsprosjekt for Brandbu sentrum	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Gunnar Haslerud		
	1. Gran kommune inngår et samarbeid med Brandbu og Omegn Handel og Næring og Landsbyen Brandbu 2020 om et stedsutviklingsprosjekt for Brandbu. Siste punkt i forslaget til styringsgruppe strykes og erstattes med «ordfører».	Prosjektgruppe opprettet	
	2. Gran kommune søker Oppland fylkeskommune om midler til dette arbeidet.		
Møte 27.05.2014			
Sak 40/14	Digitalt system for internkontroll og avvikshåndtering	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	Kommunestyret bevilger kr 800 000 til gjennomføring av fulldigital internkontroll med	Var planlagt ferdig teknisk løsning i mars 2015. Det arbeides fortsatt for å få fullført alle endringene	
	avvikshåndtering i 2014. Bevilgningen finansieres fra disposisjonsfond 2569905 / 1240-1070-1203.		
	Rådmannen bes se på øvrige effektiviseringer i HR-prosessene som blir tilgjengelige etter en	Innføringen av fulldigital avvikshåndtering ble vesentlig mer arbeidskrevende enn forutsatt og midlene har gått med til gjennomføring av dette. De aktuelle programmene for reiseregning, timeregistrering og egenmelding viste seg å bli vesentlig dyrere enn forutsatt og er derfor ikke anskaffet.	
	utvidelse av AD (Active Directory), f.eks timeføring, reiseregning, egenmelding, feriehandtering mv..		
	Driftsutgifter til dette innarbeides i økonomiplan for 2015-2018.	Delvis innarbeidet	

		Kommentar	Status
Sak 45/14	Handlingsplan for Røykenvik - ny sluttbehandling		
	Saksbehandler: Øyvind A Sørlie		
	1. Handlingsplanen for Røykenvik vedtas med endringene i pkt. 2 – pkt. 8.		
	2. Kommunen fortsetter arbeidet med å få prioritert gang- og sykkelveg langs fylkesveg 34 fra Kjørvevegen til Råssumsgutua, i tilknytning til vegvesenets og fylkeskommunens arbeid med utbedring av fylkesveg 34 fra Jaren til Søndre Land grense. Prioritering av tiltaket må vurderes i behandlingen av kommunens trafiksikkerhetsplan.	Vurdert ved forige behandling - prioritert på 3. plass	
	3. Det utarbeides en plan for omlegging av Kjørvevegen fra vika ved Brenneriet og forbi den gamle butikken, og av en ny kryssløsning med fylkesveg 34. Planene tas opp med Statens Vegvesen og Oppland fylkeskommune. I arbeidet med en plan for vegsystemet og kryssløsningen må bruken av arealene mellom vegen/krysset og fjorden avklares, og planene må inneholde kostnadsoverslag m/finansiering, samt konsekvenser for drift og vedlikehold av kommunens arealer i Røykenvik.	Dette temaet er avhengig av samarbeid med Statens Vegvesen - se også kommentar ovenfor	
	4. En oppgradering av båthavna i Røykenvik må skje der den ligger i dag, og Ulsnestangen skal forbeholdes til friområde og badeplass. Kommunen mener båtforeningen må sørge for etablering av et sanitæranlegg i tilknytning til båthavna, og ser positivt på båtforeningens planer om dette. Båtforeningen og kommune bør samarbeide for å finne en bedre utnyttelse av arealene for vinteropplag og parkering, slik at et større område blir tilgjengelig som friområde på helårsbasis.	Ingen kommentar	
	5. Det foreslås i denne omgang ingen konkrete endringer i gjeldende kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner i Røykenvik. Dersom det kommer inn spennende og konkrete nye ideer eller konkrete forslag til utbyggingsområder eller lignende vil disse bli vurdert ved revisjon av kommuneplanens arealdel i 2014, eller eventuelt ved senere revisjoner.	Ingen kommentar	
	6. Rådmannen bes gå i dialog med båtforeningen med henblikk på å få på plass et midlertidig sanitæranlegg innen 20.06.2014 og permanent sanitæranlegg innen 01.05.2015. Det midlertidige anlegget skal stå til 15.09.2014. Kostnadene dekkes av Brandbu småbåtforening.	Det er gjort vedtak om plassering, men klage på vedtak skal behandles	
	7. Rådmannen bes gå i dialog med Randsfjordmuseet som ny eier av M/S Brandbu for å sikre at båten får permanent havn i Røykenvik etter restaurering.	Det er avtalt plassering for oppussing. Museet ønsker plassering ved Ulsnestangen og er i dialog med FM om dette	
	8. Kommunestyret i Gran ønsker å legge til rette for at båten «Brandbu» skal ha tilhørighet i Røykenvika.		

Møte 19.06.2014

		Kommentar	Status
Sak 72/14	Nøkkelhåndteringssystem i hjemmetjenesten		
	Saksbehandler: Tone Reidem		
	Det bevilges kr 1 500 000,- til etablering av nødvendig nøkkelhåndteringssystem i hjemmetjenesten.	Anskaffelsen ble avbrutt i vinter pga svakhet i anbudsdokument som kunne gi en dårlig anskaffelse. Anskaffelsen vil være avsluttet ila høsten 2016. Feilleveranse høsten 2016, ny leveranse Januar 2017	
	Investeringen finansieres ved låneopptak kr 1 200 000,- og momskompensasjon kr 300 000,-.		

Møte 25.09.2014

		Kommentar	Status
Sak 80/14	Investeringsprosjekt 927 Markadompa - redusert utbygging		
	Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	1. Kommunestyret vedtar å redusere utbygginga av Markadompa til 16 ordinære omsorgsboliger.		
	2. Vedtatt investeringsramme reduseres fra 80 mill.kr. til 56 mill. kr. for hovedprosjektfasen (anbud og bygging) med byggstart i 2015.		
	3. Resten av tomta forsøkes solgt. Et eventuelt salg skal godkjennes av kommunestyret.	Arbeid med vedtaksleddet er ikke blitt prioritert i 2016.	

Møte 07.05.2015			
		Kommentar	Status
Sak 36/15	Etterlevelse av felles eierskapspolitikk på Hadeland Saksbehandler: Arne Skogsbakken		
	1. Kommunestyret tar revisjonsrapporten til orientering og har merket seg at kommunens vedtatte eierskapspolitikk ikke fullt ut er implementert overfor de undersøkte selskapene (Hadeland Energi AS, Hadeland Kraft AS, Hapro AS og HRA AS).		
	2. Kommunestyret ber ordfører og rådmann om å følge opp rapportens anbefalinger, jf. rapportens kapittel 9:		
	Hapro AS bør gjennomføre en vurdering av om selskapet er unntatt fra offentlighetslovens regelverk, jf § 2 i loven.		
	HRA AS og Hadeland Kraft AS bør etablere valgkomité. Valgkomiteen bør sammensettes for å speile eierandel.		
	I selskaper der det utnevnes politikere til styrene er det sentralt at dette gjøres ut fra en vurdering av selskapenes kompetansebehov (gjelder Hadeland Energi AS, Hadeland Kraft AS og HRA AS). Viktig i denne sammenhengen er at det blir opprettet en valgkomité som kan foreta denne vurderingen. Slik sett er det en fordel om det er fastsatt retningslinjer for denne komitéen, der behovet for relevant kompetanse i styret kommer tydelig fram.		
	Gran kommune skal ta initiativ til at det utarbeides styreinstruks i Hadeland Energi AS og Hadeland Kraft AS.		
	Gran kommune bør innføre en rutine som inkluderer «opplæring av kommunestyrets medlemmer om eierrollen generelt og om kommunens eierskap spesielt» i starten av hver valgperiode.	Innarbeidet i folkevalgopplæringen, men foreløpig ikke prioritert	
	Gran kommune skal tilby opplæring til styremedlemmer utpekt av kommunen.		
	Selskapene og de kommunale eierne bør i henhold til eierskapspolitikken gjennomgå om det kan være aktuelt å stille krav, eventuelt mål knyttet til avkastning på investert kapital i selskapene.		
	Styrene i alle selskapene bør innføre rutiner slik at de sikrer at det settes opp en årlig plan for styrets arbeid og daglig leders arbeid, herunder evaluering av seg selv og daglig leder.		
Sak 44/15	Bosetting av flyktninger i 2015 og 2016, med bakgrunn i dagens flyktningkrise. Saksbehandler: Kim Stian Gjerdingen Bakke		
	1. Kommunestyret vedtar å bosette 40 flyktninger hvert år i 2015, 2016 og 2017. Familieinnvandring kommer i tillegg. Det legges vekt på å bosette overføringsflyktninger, personer som har fått asyl, familier fra mottak, enslige menn og kvinner.		
	2. Kommunestyret ber rådmannen å beregne hvor mye integreringstilskuddet må økes for Gran iht. brevet fra KS, og formidle dette til departementet.	Det er formidlet til departementet og IMDi at det er utfordringer knyttet til rammebetingelsene for bosetting av flyktninger, inkludert tilskudd for opplæring i norsk og samfunnsfag. En beregning av hvor mye integreringstilskuddet må økes er ikke gjort.	
	3. Kommunestyret ber rådmannen legge frem en gjennomgang av introduksjonsprogrammet og mulige virkemidler for å få en mer effektiv gjennomføring senest i november 2015.	Høsten 2015 ble Gran og Lunner kommune med i KS' effektiviseringsnettverk for introduksjonsordningen som varer frem til høsten 2016. Gran og Lunner er også i ferd med å inngå en samarbeidsavtale med IMDi på integreringsfeltet, etter initiativ fra IMDi. Forespeilet helhetlig plan for kvalifisering av flyktninger bør derfor komme etter at arbeidet med KS' effektiviseringsnettverk er avsluttet og samarbeidet med IMDi er godt i gang. Se for øvrig referatsak til KST 15.10.15. Saken regnes som utført da det er lagt fram ti punktsplan og igangsatt Eureka prosjekt for å bedre integreringen av flyktninger.	

Møte 24.09.2015			
		Kommentar	Status
Sak 80/15	Oppsummering av folkehelseforum samling 5 Tobakk og alkohol, og samling 6 Kosthold.		
	Forslag til tiltak		
	Saksbehandler: Sven Sandvik		
	1. I forbindelse med at bevilingsperioden iht. Alkoholloven utløper 30/6-16, ber kommunestyret om at rådmannen legger fram en ny ruspolitisk handlingsplan der også folkehelseaspekter ved retningslinjer for salg og skjenking av alkohol gjennomgås. Planen skal foreligge til kommunestyrets behandling før sommeren 2016.	Politisk behandlet i sak 126/16. Saken ble utsatt.	
	2. Kommunestyret vedtar at Gran i 2016 søker gjennomført ny «Ungdata» undersøkelse fra KoRus Øst og NOVA.	Ungdata undersøkelsen er gjennomført	
	3. Kommunestyret vedtar vedlagte uttalelse til regjeringen vedrørende økte sukkeravgifter og tilgjengelighetsrestriksjoner for sukkervarer og brus.		
	4. Kommunestyret vedtar å melde Gran kommune inn i nettverket «Sunne kommuner». Medlemskontingent		
Sak 81/15	Brandbu barneskole - Adkomst		
	Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	1. Kommunestyret vedtar at adkomst til barneskolen løses med følgende tiltak:		
	a. Fortau langs Nobels gate uten breddeutvidelse av veien. Over brua ved Gullåa innsnevres vegbanen til ett kjørefelt slik at fortauet kan gå på eksisterende bru.		
	b. Snuplass med parkeringsplass for besøkende og av- og påstigning mellom Nobels gate og Rosendalsbanen.		
	c. Fortau langs Jens Røislies veg fra innkjøringen til ungdomsskolen og til Rosendalsbanen. Videre gangveg langs Rosendalsbanens vestsida til Nobels gate.		
	d. Gangsti fra bussholdeplassen ved ungdomsskolen til eksisterende stier og veier i Størenslunden. Gangsti gjennom Størenslunden gjennomføres kostnadsfritt.	Sees i sammenheng med nærmiljøtiltak Størenslund ila 2017	
	e. Det gjøres en evaluering av bruken av adkomsten til Brandbu barneskole et år etter at skolen er tatt i bruk.		
	2. Finansiering innarbeides i investeringsbudsjettet for 2016.		
Sak 87/15	Forvaltningsrevisjonsrapport - kontraktsoppfølging Gran kommune		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	1. Kommunestyret tar revisjonsrapportens hovedkonklusjoner innenfor de fire kontrollerte områdene til orientering:		
	a) <u>Retningslinjer/rutiner for oppfølging av kontrakter</u>	Innkjøps siden er oppdatert med bestemmelser om dette. I tillegg er det bevilget midler til KGV verktøy i 2017	
	Kommunen har ikke tilfredsstillende retningslinjer for oppfølging av kontrakter.		
	b) <u>Skriftlige underskrevne kontrakter</u>		
	Det var skriftlige underskrevne kontrakter for 10 av 15 undersøkte anskaffelser. For 4 av 15 anskaffelser var det ikke skriftlige underskrevne kontrakter, mens det for en anskaffelse var skriftlige underskrevne kontrakter for 2 av de 3 årene undersøkelsen omfattet.		
	c) <u>Kontraktenes innhold gjør det mulig å følge opp anskaffelsene</u>		
	Anskaffelsen ved Røysumtunet hadde ikke kontrakt. For 9 av de andre 14 utvalgte anskaffelsene har kontraktene et innhold som gjør det mulig å følge opp anskaffelsene i henhold til minimumskravene. For 5 av de 14 anskaffelsene var det manglet ved innholdet i kontraktene eller det manglet kontrakt eller utfyllende kontraktbetingelser for deler av den kontrollerte perioden.		
	d) <u>Kontraktsoppfølging</u>		
	Kontraktsoppfølgingen for 6 av de 7 kontrollerte anskaffelsene er i hovedsak fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Kontrakten med Mjøsen Bo og habilitering ble ikke forlenget innen gjeldende frist og kommunen har foretatt kjøp uten gyldig kontrakt siden 31.12.13. Revisjonen vurderer at det ikke har vært tilfredsstillende oppfølging av anskaffelsen ved Røysumtunet på grunn av manglende skriftlig kontrakt.		
	2. Med bakgrunn i revisjonsrapportens anbefalinger ber kommunestyret rådmannen om å:		
	a) Utarbeide tydelige retningslinjer for når det er nødvendig å inngå skriftlig kontrakt og hvilke minimumskrav kontrakten bør oppfylle.	Ivaretatt i forslag til revidert økonomireglement som kommer til behandling første halvår 2017, gjelder også pkt 1a	
	b) Utarbeide skriftlige retningslinjer for kontraktsoppfølging. Retningslinjene bør være forpliktende og forankret på ledernivå i kommunen.		
	3. Kommunestyret mener det er kritikkverdige at kommunen siden 2001 har kjøpt tjenester for betydelige beløp (rundt 9 millioner pr. år) fra Røysumtunet uten skriftlige kontrakter.		

Møte 19.11.2015			
		Kommentar	Status
Sak 118/15	Valg av eldreråd for perioden 2015 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende til eldrerådet for perioden 2015 – 2019: Medlemmer – folkevalgte: Hilde Grøndahl Tangen, Einar Ellefsrud og Morten Hagen Varamedlemmer for de folkevalgte: Ola Aastein Sønsteby, Ole Jacob Rognstad, Anne Margrethe Knarud Medlemmer – pensjonistforeningene: Brandbu Pensjonistforening: Medlem Helge Hulbak, varamedlem Anna Jahrman Gran Pensjonistforening: Medlem Peter Oskar Saugstad, varamedlem Aslak Backe Jaren Pensjonistforening: Medlem Ellen Marie Skjold, varamedlem Mari J.S. Bergh Kommunestyret ber pensjonistforeningene samordne forslag til ett fjerde medlem med vara, innen 01.03.2016.	Valgt i kst 12.05.2016.	
Møte 10.12.2015			
		Kommentar	Status
Sak 136/15	Tilstandsrapport for grunnskolen - kommunestyrets behandling Saksbehandler: Jon Rosseland 1. Kommunestyret tar Tilstandsrapport for grunnskolen 2014 – 2015 til etterretning. 2. Realitetsbehandling i trinn 2. 3. Trinn 2 tas i forlengelse av dagopplæring for de folkevalgte om «Den gode skoleeier».		
Sak 137/15	Bosetting av flyktninger i perioden 2016-2019 Saksbehandler: Camilla Jarlsby Kommunestyret vedtar følgende innstillinger: 1. Kommunen bosetter inntil 50 flyktninger i 2016 og inntil 60 flyktninger i 2017. 2. Kommunen bosetter 40 personer hvert år i perioden 2018-2019 3. Rådmannen bes utrede om, og hvordan, kommunen kan bosette enslige mindreårige som en del av vedtaket. 4. Familieinnvandring kommer i tillegg. 5. Ordfører og rådmann bes arbeide for å sikre at kostnader til bosetting av flyktninger i integreringsperioden dekke av statlige overføringer.	Politisk sak mai 2016	
Sak 140/15	Pågående utviklingsarbeid for kvalifisering av flyktninger Saksbehandler: Camilla Jarlsby Kommunestyret tar orienteringen til etterretning og vedtar at «Helhetlig plan for kvalifisering av nyankomne flyktninger» skal behandles i Kommunestyret i november 2016. Det utarbeides en plan for bosetting og integrering av allerede bosatte flyktninger med en frist for ferdigstillelse innen juni 2016. Planen legges fram for kommunestyret innen septemberrømtet. Politikerne involveres på hensiktsmessig måte gjennom planarbeidet.	Behandlet i sak 115/16	
Sak 145/15	Boligplan for Gran kommune Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Saken utsettes. Forslaget til boligplan oppjusteres i forhold til vedtak fattet i sak 137/15 og 138/15 i møtet 10.12.2015.		
Sak 146/15	Vedrørende salg av Trulserud B4 Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Området Trulserud B4 selges samlet til en utbygger etter åpen budrunde med følgende forutsetninger: a. Det utarbeides en detaljreguleringsplan for området i tråd med krav i gjeldende reguleringsplan. b. Planen skal være innsendt til kommunen senest ni måneder etter at kjøpekontrakt er inngått c. Utbygging skal være igangsatt senest ett år etter at detaljreguleringsplan er godkjent d. Blir ikke utbygging igangsatt i tråd med forutsetningene ovenfor, skal arealet tilbakeføres til kommunen for nytt salg.	Klargjort for salg	
Sak 147/15	Tilbud på kjøp av tomt Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas 1. Gran kommune aksepterer tilbudet fra Lets Eiendom AS, av 29.10.2015. 2. Rådmann får fullmakt til å inngå kontrakt om salg av del av gnr. 155 bnr. 159 med selskapet Lets eiendom AS 3. Det gis fullmakt til å benytte midler i investeringsbudsjettet for 2015 til Mohagen sør for å tilrettelegge tomter i Mohagen vest.	Kontraktforhandling pågår	

Møte 21.01.2016 Temamøte - der det også ble satt opp sakliste med vedtakssaker		Kommentar	Status
Sak 1/16	Flomsikring Brandbu – prinsippvedtak om videre planlegging Saksbehandler: Sigrid Lerud		
	Gran kommunestyre slutter seg til prinsippene i NVEs forslag til flomsikringsplan for Vigga gjennom Brandbu sentrum.	Arbeid igangsatt sammen med NVE	
	Det forutsettes at NVE i det videre arbeidet klargjør kostnader, løsninger for kommunalt ledningsnett, eventuelle virkninger for fundamentering av bygninger i Brandbu sentrum og tiltak for å bevare livet i elva.		
	Gran kommune har ikke tatt stilling til kostnadsfordeling ved gjennomføring av tiltakene.		
	Gran kommune varsler oppstart av reguleringsplanarbeid ihht framlagt utkast pr. 21.01.2016.		
Sak 2/16	Valg av faste møtefullmektiger til forliksrådet 2016 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Saken utsettes til neste kommunestyremøte.		
Sak 3/16	Høring - endringer i valgloven Saksbehandler: Eli Stigen Gran kommune gir følgende uttalelse til «Høring – endringer i valgloven»:		
	<u>Elektronisk avkryssing i manntallet på valgdagen</u>		
	Gran kommune støtter departementets forslag som går ut på at den enkelte kommune selv bestemmer om en skal ha manuell avkryssing i papirmanntall eller elektronisk avkryssing i manntallet.		
	Elektronisk avkryssing gir fordeler med hensyn til bedre sikkerhet og effektivitet både under valg gjennomføringen og under opptellingen. Ordningen er også bedre for velgerne, ved at de som avgir fremmed stemme slipper å legge stemmeseddelen i en stemmeseddelkonvolutt. Samtidig stiller ordningen en del krav til kommunen i form av anskaffelser, tilrettelegging, opplæring og beredskap. Det er derfor viktig at det er opp til kommunene selv om en vil benytte elektronisk manntallsavkryssing på valgdagen.		
	<u>For sent innkomne forhåndsstemmer</u>		
	Gran kommune støtter departementets alternativ å forskyve fristen for å avgi forhåndsstemme fra fredag før valgdagen til f.eks torsdag før valgdagen. Dette vil ikke få store konsekvenser, siden mulighetene for å avgi forhåndsstemme er svært gode i dag. Det er vesentlig at færrest mulig forhåndsstemmer forkastes som følge av at de ikke kommer fram tidsnok via posten.		
	Alternativet å forskyve fristen for at forhåndstemmegivning kan godkjennes fra valgdagen mandag kl 2100 til f.eks tirsdag kl 1700, støttes ikke. Dette vil føre til et langt senere fullstendig valgoppgjør enn ved gjeldende lov.		
	<u>Fritak fra valg ved kommunestyrevalg</u>		
	Gran kommune støtter departementets forslag om å presisere og tydeliggjøre fritaksreglene fra valg.		
Møte 11.02.2016			
Sak 4/16	Referatsaker til kommunestyremøtet 11.02.2016 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret tar referatsakene til møtet 11.02.2016 til orientering.		
	Ordføreren sender følgende svar i brev til Hurdal kommune, på forespørsel om kommunereform: Gran kommune takker for henvendelsen fra ordfører Runar Bålsrud, datert 5. februar 2016. I 2015 gjennomførte vi en slik prosess med Lunner som vi har avsluttet. Utfallet ble at Gran og Lunner fortsetter som to selvstendige kommuner. Det er ikke aktuelt å gå inn i nye forhandlinger med andre kommuner nå.		
Sak 5/16	Behandling av interpellasjoner jf. kommuneloven § 34 nr 1 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret vedtar at siste setning i punkt 9 a i Reglement for Gran kommunestyre tas ut, jf. kommuneloven § 34 nr 1.		
Sak 6/16	Interpellasjon fra Petter Pettersen (Ap) om forbud mot tropisk tømmer Saksbehandler: Eli Stigen - Gran kommune forbyr bruk av tropisk tømmer i kommunale byggeprosjekter og anskaffelser. - Gran kommune skal ved anskaffelser i kommunen ikke bruke materialer fra tropisk tømmer i bygg, verken i selve bygget eller i materialer som brukes i byggeperioden, og heller ikke i andre objekter som lekeplassutstyr, idrettsanlegg, møbler og annet utstyr.	Rådmannen har informert om vedtaket til virksomhetene og bedt dem følge opp dette.	
Sak 7/16	Høringsuttalelse om forslag til nytt inntektssystem for kommunene Saksbehandler: Morten Gausen 1. Gran kommune støtter forslaget til endringer av kostnadsnøkklene i høringsnotatet fra regjeringen. Den reviderte kostnadsnøkkel for pleie- og omsorg vektet ned kriteriet antall PU over 16 år fra 13,97 til 9,72%. Gran kommune forutsetter at det forhøyede innslagspunkt i ordningen for ressurskrevende brukere nedjusteres tilsvarende. 2. Gran kommune støtter ikke forslaget om innføring av gradert basistilskudd til kommunene. Departementet opplyser på flere steder i forslaget at det stort sett er kommuner med mindre enn 5000 innbyggere som har smådriftsulempen. Det virker svært urimelig å korrigere for smådriftsulempen overfor kommuner som, ifølge departementet, ikke har smådriftsulempen.		

Sak 8/16	Kommunale bygg - Brannavvik	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Trygve Rognstad		
	1. Kommunestyret vedtar at det opprettes et investeringsprosjekt for lukking av brannavvik ved kommunale bygg og kirkene i kommunen.	Arbeid er i gang. Det er omfattende og vil pågå ut over 2020	
	2. Prosjektet tilføres kr 8 millioner som finansieres gjennom økt låneopptak i 2016.		
	3. I 2016 skal lukking av avvik som utgjør en fare for personsikkerheten prioriteres.		
	4. Videre finansiering avklares gjennom budsjett og økonomiplan for 2017-2020.		
Sak 9/16	Etablering av felles beredskapsråd for Gran og Lunner		
	Saksbehandler: Henning Antonsen		
	1. Gran og Lunner kommuner etablerer fra 2016 felles Beredskapsråd		
	2. Reglement for Beredskapsrådet vedtas i tråd med saksutredningen		
	3. Som beredskapsråd i valgperioden 2015 – 2019 oppnevnes:		
	Harald Tyrdal, ordfører Lunner, leder i 2016 og 2018		
	Willy Westhagen, ordfører Gran, leder i 2017 og 2019		
	Tore M. Andresen, rådmann Lunner		
	Henning Antonsen, konstituert rådmann Gran		
	Anne Grønvold, beredskapskoordinator Lunner		
	Leif Arne Vesteraas, beredskapssjef Gran		
	Jon Arne Ødegaard, kommuneoverlege og leder av kriseteam Lunner		
	Are Løken, kommuneoverlege Gran		
, leder av kriseteam Gran		
	Arne Moksnes, leder brann og redning Lunner og Gran		
	Torill Svendsbråten, leder Frivilligsentralen Lunner		
	Hilde Grøndahl Tangen, leder frivilligsentralen Gran		
	Frank Magne Sletten, lensmann		
	Jacob Schakenda Arvesen, FIG-gruppen		
	Torbjørn Snellingen, Hadeland HV-område		
	Geir Fevang, Sivilforsvaret		
	Guttorm Skovly, Norsk Folkehjelp		
	Roar Blyverket, Røde Kors Hjelpekorps Lunner		
, Røde Kors Hjelpekorps Gran		
	Hanna Karin Berge, Lunner Sanitetsforening		
, Sanitetsforening Gran		
	4. Ordningen med felles Beredskapsråd for Gran og Lunner evalueres før ny valgperiode fra 2019.		
	5. Dersom en person trer ut av sin funksjon i løpet av valgperioden delegeres det til rådmennene å erstatte vedkommende. Dette skal refereres for kommunestyrene.		
	6. Ordførerne delegeres myndighet til å supplere felles beredskapsråd med representanter fra de kirkelige fellesrådene, og Landbrukets fagråd. Kommunestyrene orienteres om suppleringene.		

		Kommentar	Status
Sak 10/16	Revidering av kvalitetsplanen for grunnskolen i Gran kommune – oppnevnelse av arbeidsgruppe		
	Saksbehandler: Hilde Laderud		
	1) Det nedsettes ei arbeidsgruppe som skal revidere gjeldende kvalitetsplan for grunnskolen i Gran kommune. Den nye planen skal gjelde for perioden 2017–2020.		
	2) Kommunestyret oppnevner følgende politiske representanter: Anne Solstad (Gbl), Rune Meier (H), Inger Lise Stieng (Ap) og Anne Margrethe Knarud (Sp) Anne Solstad (Gbl) velges til leder.		
	3) Rådmannen gis i oppdrag å oppnevne øvrige representanter. Lærerorganisasjonene, skoleledelsen og kommunalt foreldreutvalg skal være representert.		
	4) Arbeidsgruppa skal også evaluere nåværende kvalitetsplan. Evalueringen legges fram som orienteringssak i et kommunestyremøte.		
	5) Arbeidsgruppa utarbeider framdriftsplan. I utgangspunktet ønsker kommunestyret at høringsutkast til «Kvalitetsplan for grunnskolen 2017-2020» legges fram til behandling i kommunestyret i møtet 16.06.2016. og deretter sendes ut på høring med frist 01.10.2016		
	Høringsinstanser er SU ved hver skole, det kommunale foreldreutvalget, ungdomsrådet, skolelederkollegiet, lærerkollegiet ved hver skole, fagforeninger representert i Gran kommune og politiske partier i Gran.		
	6) Under forutsetning av at ovenstående tidsplan holdes, fremmes planen til politisk sluttbehandling i kommunestyret 13.10.2016.		
	7) Mandat for arbeidet:		
	7.1 Arbeidsgruppa skal vurdere om og i hvilken grad gjeldende kvalitetsplan har blitt gjennomført. Særlig skal det vurderes om satsingsområder for elevene, lærerne og skoleledelsen har blitt fulgt opp i arbeidet og i hvilken grad en har nådd planens fastsatte mål.		
	7.2 Arbeidsgruppa skal utarbeide forslag til ny kvalitetsplan for grunnskoleopplæringa til Gran kommune. Planen tar utgangspunkt i opplæringsloven med forskrift og Læreplanverket for Kunnskapsløftet og Kommuneplanens samfunnsdel. Kvalitetsplanen skal både inneholde utviklingsmål og resultatmål for den kommende periode for skolen i Gran. Målene for virksomheten skal omtale de forventningene som kommunestyret har til grunnskoleopplæringa.		
	7.3 Planen skal drøfte og peke på virkemidler som blir særlig viktige i arbeidet med å gjennomføre planen og som bør bli tatt i bruk i arbeidet for å nå målene i den foreslåtte plan.		
	7.4 Arbeidsgruppa bør fremme forslag om hvordan status og resultater på utvalgte områder i kvalitetsplanen skal framkomme gjennom framleggelsen av den årlige tilstandsrapporten for kommunen.		
	8) De politisk valgte medlemmene i gruppa tilstås møtegodtgjørelse etter høy sats i samsvar med «Reglement for godtgjøringer og andre økonomiske rammer for folkevalgtes arbeid i Gran kommune» pkt. 2–2. Eventuell tapt arbeidsfortjeneste dekkes etter pkt. 3– og skyss- og kostgodtgjørelse etter pkt. 3–4 i samme reglement.		
Sak 11/16	Endring av SFO-tilbudet i Gran kommune		
	Saksbehandler: Hilde Laderud		
	1) Ved flere enn 75 barn påmeldt til den enkelte dag utvides bemanningsnormen med 1 voksen per 15 barn.		
	2) Rådmannen kan bestemme at det skal være mer enn én SFO-base på en skole. Basene bemannes separat etter bemanningsnormen.		
	3) I tillegg til grunntiden på 0,5 t/u får skolefritidsordninger fra og med 100 barnedager/uke 0,5 t/u per 50 barnedager/uke til planleggingstid for assistenter.		
	4) Søknad om og endring av SFO-plass foregår via det elektroniske søknadssystemet til skolen. Foresatte som har behov for assistanse med det elektroniske systemet gis veiledning.		
	5) Ordinær søknadsfrist for SFO-plass er 1. mars.		
	6) Det sentraliserte ferie-SFO-tilbudet er åpent for barn fra 1. til 4. trinn.		
	7) Endringene iverksettes fra 01.03.16.		
	8) Retningslinjene for den kommunale skolefritidsordningen endres i henhold til vedtaket.		
	9) Rådmannen gis myndighet til å gjøre mindre, språklige og andre endringer og oppdateringer i retningslinjene ved behov.		
Sak 12/16	Revidering av prisstrukturen for SFO i Gran kommune		
	Saksbehandler: Heidi Alfstad		
	Prisstrukturen for skolefritidsordningen i Gran kommune endres til Alternativ 1.		
	Vedtaket gjelder med virkning fra 01.08.2016.		
Sak 13/16	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner		
	Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud		
	Kommunestyret vedtar oppstart av arbeidet med utarbeidelse av handlingsplan mot vold i nære relasjoner.		
	Kommunestyret tar til orientering at arbeidet gjennomføres som et felles prosjekt med Lunner kommune og lensmannen i Lunner og Gran.		
	Politiråd for Gran og Lunner er styringsgruppe og utarbeider prosjektplan, mandat og nedsetter prosjektgruppe.		
	Forslag til handlingsplan mot vold i nære relasjoner legges fram for kommunestyret i november 2016.	Sak utsatt i Kst, til politisk behandling vår 2017	
	Det forutsettes likelydende vedtak i Lunner kommune.		
Sak 14/16	Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Gran kommune - Revidering		
	Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Saken utsettes.		

		Kommentar	Status
Sak 15/16	Alkoholloven/serveringsloven 2016-2019 - Endringer i alkoholloven		
	Saksbehandler: Thomas Petersen		
	1. Kommunestyret ber om at endringene i alkoholloven, som gir mulighet til forlengelse av salgs- og skjenkebevillinger i 4 år uten fornyet søknad, legges til grunn for videre arbeid med Rus- og kriminalitetsforebyggende plan.	Til politisk behandling våren 2017	
	2. Reviderte retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger skal beskrives i Rus- og kriminalitetsforebyggende plan for Gran kommune 2016-2020.		
	3. Det skal innarbeides i retningslinjene at kommunen kan kreve ny søknad om bevilling fra et salgssted eller skjenkested om det har vært negative rapporter fra skjenkekontroller, anmerkninger fra politiet eller annet som gjør at man mener det er grunn til fornyet søknad.		
Sak 16/16	Flomsikring i Brandbu - oppnevning av representanter til arbeidsgruppe.		
	Saksbehandler: Sigrud Lerud		
	1. Planutvalgsleder Roger Nyhus og nestleder i planutvalget Kari-Anne Jønnes og Anne-Kristin Swärd oppnevnes som representanter for arbeidsgruppe Flomsikring Brandbu.		
	2. Øvrige representanter i gruppen består av Morten Mo og Ove Nordberg fra Landsbyen Brandbu 2020, Lars Magnus Braaum og Ingvald Eid fra Brandbu og Omegn Handel og Næring samt representanter fra NVE.		
	3. I tillegg deltar Teknisk sjef, fagleder arealplan og eventuelt andre ressurser fra administrasjonen i Gran kommune etter behov.		
	4. De politisk valgte medlemmene i gruppa tilstås møtegodtgjørelse etter lav sats i samsvar med «Reglement for godtgjøringer og andre økonomiske rammer for folkevalgte arbeid i Gran kommune» pkt. 2-2. Eventuell tapt arbeidsfortjeneste dekkes etter pkt. 3- og skyss- og kostgodtgjørelse etter pkt. 3-4 i samme reglement.		
Sak 17/16	Reguleringsplan for Rv. 4 Sandvoll - Amundrud - høringsuttalelse		
	Saksbehandler: Sigrud Lerud		
	Gran kommunestyre vedtar følgende høringsuttalelse:		
	Planforslaget er godt gjennomarbeidet og kostnader og vegstandard er nå på et realistisk nivå. Grepet med å dele planen i to, slik at man ikke regulerer bort Amundrudkrysset før det foreligger planer for et fullgodt alternativ, er fornuftig. Et nytt Badstuvekryss vil gi økte kostnader og være kostnadsdrivende for bompengesatsen. Sannsynligvis vil også et slikt tiltak ligge noe fram i tid.		
	Planforslaget innebærer innløsning av to boligeiendommer på grunn av avstand til veg. I utgangspunktet er dette lite ønskelig, men for å kunne oppnå en vegutforming som tilfredsstiller vegnormaler og krav til støyskjerming har det ikke vært mulig å unngå innløsning som en konsekvens.		
	Flom og overvann er svært viktig og Gran kommune krever at det legges inn en rekkefølgebestemmelse om at Gran kommune skal godkjenne teknisk plan for overvannsløsning, før utbygging kan starte.		
	Ny rundkjøring til Mohagen sør er lagt inn med rekkefølgebestemmelse. Dimensjoneringen er gjort ut fra beregnet trafikkøkning i reguleringsplan for Mohagen sør. Rundkjøringen er svært arealkrevende og vil beslaglegge areal som er avsatt til næringsbebyggelse. Gran kommune forbeholder seg retten til å ta opp denne delen av reguleringsplanen til evt endring, dersom framtidig trafikkutvikling viser at en noe mindre rundkjøring kan være tilstrekkelig.		
	Gran kommune mener at det må foretas trafiksikkerhetstiltak ved inn og utkjøring ved Lygna Skisenter. Strekningen Kortungen til skisenter oppgraderes i den grad som er nødvendig, for at et eventuelt antennepunkt kan flyttes på nordsiden av skisenteret.		
	Trafikksikringen av inn- og utkjøring til skisenteret ferdigstilles før 1.1.2017. Det bør legges til rette for busstopp i tilknytning til Mohagen.	Forskuttering avtalt	
Sak 18/16	Reguleringsendring for Møllekvartalet, Gran sentrum - sluttbehandling		
	Saksbehandler: Sigrud Lerud		
	I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre reguleringsendring for Møllekvartalet, Gran sentrum, med plankart datert 13.01.2016, bestemmelser datert 14.01.2016 og planbeskrivelse datert 14.01.2016.		
	Klagefrist settes til tre uker fra kunngjøringsdato.		
	Administrasjonen oppfordres å samtale med partene for å unngå at utviklingen i området stopper opp.	Planvedtak påklaget	

		Kommentar	Status
Sak 19/16	Høringsuttalelse - Regional plan for attraktive byer og tettsteder i Oppland		
	Saksbehandler: Øyvind Andreas Sørli		
	1. Forslaget til regional plan for attraktive byer og tettsteder i Oppland vil etter Gran kommunes mening gi et godt grunnlag for utvikling av fylkets byer og tettsteder. Gode og attraktive byer og tettsteder er et helt vesentlig element for å skape bolyst, innflytting og positiv næringsutvikling.		
	2. I omtalen av framtidig senterstruktur i Oppland framheves Gran som regionsenter, noe som støtter opp under målsettingene i nylig vedtatt regional plan for Hadeland. I tillegg peker planen på et områdesenter i Lunner (Harestua) og et i Jevnaker (Nesbakken), mens Brandbu og Roa ikke er nevnt. Dette gjør at denne planen avviker fra Regional plan for Hadeland, der disse to tettstedene er benevnt som lokale utviklingsområder. Gran kommune mener det er uheldig at det benyttes ulike begreper i de regionale planene, og mener regional plan for attraktive byer og tettsteder må bruke samme definisjon som i regional plan for Hadeland. Gran kommune mener Brandbu/Jaren må inn som områdesenter i planen.		
	3. Gran kommune støtter prinsippene i forslaget til regional planbestemmelsen om varehandel. Det er imidlertid nødvendig å vurdere de konkrete avgrensningene av de indre sentrumssonene før planbestemmelsen får juridisk virkning.		
	4. Med utgangspunkt i prinsippene for bolig og bokvalitet og for bærekraftig transport må kommunene og fylkeskommunen arbeide sammen om å nå målene i planen. Dette gjelder både sammenhengende trafiksikkert gang- og sykkelvegnett som forbinder sentrumsområdene, boliger, tjenester og nære friområder, og sammenhengende sykkelvegnett i alle regionale sentre og områdesentre og i en avstand av 5 km fra disse.		
	5. Gran kommune mener planen ikke skal brukes som innsigelsesinstrument mot spredt boligbygging eller for utvikling av boliger i tilknytning til mindre sentrum.		
	6. Gran kommune mener at sentre som ikke omfattes av planen må kunne nyttiggjøre seg av regionale utviklingsmidler knyttet til stedsutvikling.		
Sak 20/16	Valg av faste møtefullmektiger til forliksrådet 2016 - 2019		
	Saksbehandler: Eli Stigen		
	Gran kommunestyre velger følgende som faste møtefullmektiger til felles forliksråd for Lunner og Gran kommuner:		
	Fast møtefullmektig: Kari Dæhlen (H) vara: Bjørg Kværn (Ap)		
	Fast møtefullmektig: Kent Arntzen (Frp) vara: Einar Ellefsrud (uavhengig)		
	Møtefullmektigene velges for perioden fra d.d. fram til 31.12.2019.		
Sak 21/16	Internasjonalt utvalg - oppnevning av medlemmer		
	Saksbehandler: Kirsten Jåvold Hagen		
	1. Som medlemmer i internasjonalt utvalg oppnevnes følgende tre medlemmer fra kommunestyret: Rune Meier (H), Anne-Kristin Swärd (MDG) og Paul Andre Lindseth (Ap)		
	2. De politisk valgte medlemmene i utvalget tilstås møtegodtgjørelse etter lav sats i samsvar med «Reglement for godtgjøring og andre økonomiske rammer for folkevalgtes arbeid i Gran kommune» pkt. 2-2-3. Eventuell tappt arbeidsfortjeneste dekkes etter pkt.3- og skyss- og kostgodtgjørelse etter pkt. 3-4 i samme reglement.		

Møte 01.03.2016 - Temamøte - der det også ble satt opp sakliste med vedtakssaker

		Kommentar	Status
Sak 22/16	Tilstandsrapport for grunnskolen - kommunestyrets behandling		
	Saksbehandler: Jon Rosseland		
	1. Kommunestyret tar Tilstandsrapport for grunnskolen 2014 – 2015 til etterretning.		
	2. Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner i Tilstandsrapporten som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsmiljø og bedre læringsresultater.		
	3. Ordføreren utarbeider en egen sak som legges fram for drøfting i kommunestyret våren 2016 hvor det redegjøres for eksisterende arbeid mot mobbing og tiltak som for framtiden skal bidra til å innfri nullvisjonen i Kvalitetsplanen.		
Sak 23/16	Forsøksordning med statlig finansiering av omsorgstjenester		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	Saken utsettes. Kommunestyret ber ordføreren arbeide for bedre rammebetingelser.		

Møte 31.03.2016		Kommentar	Status
Sak 25/15	Interpellasjon fra Helge Haukeli (Ap) – Felles skoletilbud ved Randsfjordens vestsida Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret tar ordførerens svar til orientering.		
Sak 26/16	Interpellasjon fra Petter Pettersen (Ap) - Handlingsplan for LHBT-befolkninga Saksbehandler: Eli Stigen 1. Gran kommune har et stort ansvar for å legge til rette for god inkludering av alle innbyggere uavhengig av kjønn, legning, rase, etnisitet, religion, sosial klasse og funksjonsevne. Alle som bor i Gran, skal åpent og fritt kunne leve sine liv, basert på likeverd og gjensidig respekt, uavhengig av kjønn og legning. LHBT-personer er selvfølgelig inkludert i «alle innbyggere» og dermed være likestilt, men hvis virkeligheten er slik at LHBT- personer ikke er likestilt så må vi gjøre tiltak, legge til rette for god inkludering, slik at de blir i varetatt på lik linje med alle andre. 2. Gran kommunestyre tar med seg interpellantens ønske om å utarbeide en regional handlingsplan med konkrete tiltak, og vil ta saken opp i Regionrådet for Hadeland for videre oppfølging.	Rådmannen har infomert virksomhetene om vedtaket. Saken oversendt regionrådet for samordning mellom kommunene	
Sak 27/16	Interpellasjon fra Anne-Kristin Hellmark Swärd (MDG), Rune Meier (H), Gunnar Schulz (Frp) og Øyvind Kvernvoid Myhre (Gbl) om start av arbeidet med ny klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune Saksbehandler: Eli Stigen Saken utsettes.		
Sak 28/16	Ansettelse av rådmann Saksbehandler: Willy Westhagen 1. Lars Ole Saugnes ansettes som rådmann i Gran kommune. 2. Ordføreren får fullmakt til å forhandle og sluttføre ansettelseskontrakten.		
Sak 29/16	Finansrapport 2015 Saksbehandler: Torill Kristoffersen Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 30/16	Rebudsjettering av investeringsprosjekter fra 2015 til investeringsbudsjettet for 2016 Saksbehandler: Kjersti Vadshelle Myhre Kommunestyret vedtar rebudsjettering av investeringsprosjekter til investeringsbudsjettet for 2016. Budsjettskjema 2A endres slik: Investeringer i anleggsmidler økes med kr 21 475 624 Momskompensasjon økes med kr 1 085 763 Bruk av lånemidler økes med (ubrukte lånemidler) kr 20 389 861		
Sak 31/16	Forsøksordning med statlig finansiering av omsorgstjenester Saksbehandler: Morten Gausen Gran kommune deltar ikke i forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenester, da det økonomiske uttrekket med basis i fra regnskap 2015 og øremerkingen av midler i forsøksperioden ikke gir handlingsrom for å oppfylle kommunestyrets målsetninger i gjeldende budsjett og økonomiplan.		
Sak 32/16	Kommuneplanens arealdel - Behandling før ny høringsrunde Saksbehandler: Øyvind Sørli * S. 3 kulepunkt 4 i rådmannens framlegg: Endring: Hensynet til forsvarlig jordvern og arealdisponering, klima og energihensyn... * Nytt punkt 1.10 s. 7. «Gran kommune er medlem av Sunne kommuner, og skal la folkehelseperspektivet være med i all kommunal planlegging.» Øvrige punkter forskyves. * Ringstad tas inn igjen i planforslaget. * På side 6 i saksframlegget pkt b «kan» endres til «vil» «Søknader om etablering av nye bolig- og fritidseiendommer beliggende i LNF-område er i strid med LNF-området og må behandles som dispensasjon. Kommunen vil vurdere dispensasjon dersom den er godt begrunnet og dispensasjon ikke er i strid med miljøhensyn eller andre viktige samfunns-hensyn.» * Områdene Lauvli og Geiteryggen tas inn i planen.	Ny høringsrunde gjennomført, ny behandling kommer i mars 2017	
Sak 33/16	Beredskap i Gran kommune Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 34/16	Boligplan for Gran kommune Saksbehandler: Gunnar Haslerud Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 35/16	Innspill fra Gran kommune på tiltak i Handlingsprogram for fylkesveger 2018-2021 Saksbehandler: Sven Sandvik Behandling av saken ble utsatt.	Behandlet i sak 51/16	
Sak 36/16	Høring - Etablering av tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune m.v. Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Behandling av saken ble utsatt.		

		Kommentar	Status
Sak 37/16	Reguleringsplan for Rv. 4 Sandvoll - Amundrud - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrud Lerud I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre reguleringsplan for Rv 4 Sandvoll – Amundrud med plankart datert 07.12.2015, revidert 09.03.2016, bestemmelser datert 29.02.2016 og planbeskrivelse datert 29.02.2016. Klagefrist settes til tre uker fra kunngjøringsdato. Etter en slik utbygging blir det en sammenhengende god veistandard fra Roa til Kortungen. Dermed fremstår strekningen Kortungen - Lygnebakken som svært mye dårligere i standard, noe som er en utfordring for trafikksikkerhet og fremkommelighet. Avkjøringen ved Lygna nasjonale skisenter fremstår også som svært problematisk. Gran kommune vil derfor be Samferdselsmyndighetene utrede standardheving av strekningen Kortungen Lygnebakken. Dette vil også gjøre det mulig å plassere det nordlige bomsnitt nord for avkjøringen til Lygna skisenter, noe som er i tråd med sterke lokale ønsker.		
Sak 38/16	Samarbeidsavtale mellom IMDi, Gran og Lunner Saksbehandler: Camilla Jarlsby Kommunestyret vedtar at Gran kommune inngår samarbeidsavtale med IMDi og Lunner kommune om deltakelse i nettverk og tettere samarbeid i tråd med beslutningsgrunnlaget.		
Sak 39/16	Bosetting av enslige mindreårige flyktninger Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 40/16	Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Gan kommune - Revidering Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 41/16	Samarbeidsløsninger innenfor helse- og omsorgstjenestene - arbeid med nødvendige formelle avklaringer Saksbehandler: Gaute Øvrebotten 1. Kommunestyret inviterer på grunnlag av tidligere felles utredningsarbeid, Lunner til samtaler om samarbeidsområdene a. forsterket sykehjemsavdeling (med KAD-plasser) b. rehabilitering c. lindrende behandling d. demensomsorg e. psykisk helse f. vaskeri g. kjøkken h. felles samarbeid med Sykehuset Innlandet HF om desentraliserte spesialisthelse-tjenester i et lokalmedisinsk senter. 2. Vedtaket sendes Lunner kommune som invitasjon til felles avklaringsprosess med mål om endelig beslutning seinest 30.6.2016. 3. Rådmannen bes koordinere framdrift av utredningsarbeidet med Lunner.	Saken ble behandlet 13.10.16 som sak 110/16. Lunner behandlet saken først i desembermøtet.	
Sak 42/16	606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum - foreløpig prosjektplan/prosjektbestilling Saksbehandler: Gaute Øvrebotten Behandling av saken ble utsatt.	Sak behandlet 12.5.16, se under, k-sak 67/16.	
Sak 43/16	977 Brandbu ungdomsskole - avklaring av prosjektramme for slutføring av prosjektering og utarbeidelse av konkurransegrunnlag Saksbehandler: Gaute Øvrebotten 1. Kommunestyret vedtar at prosjekt 977 Brandbu ungdomsskole i tillegg til skisseprosjekt-rapportens tiltak i fløy A-D, skal prosjektere tiltak for rehabilitering av fløy F til skolebruk, som redegjort for i saken (tiltaksgruppene A, B, D og F). 2. Investeringsmidler for prosjekt 977 Brandbu ungdomsskole økes med 14,5 millioner kroner fra vedtatt ramme 61 millioner kroner til 75,5 millioner kroner, fordelt på: * Prisjustering ramme fløy A-D: 1, 4 mill. kroner (beregnet fra opprinnelig årsramme 58 mill. kroner for 2016-2017) * Tiltak fløy F som skolebygg: 13,1 mill. kroner (2016-kroner). Økningen på 14,5 mill. kroner innarbeides for 2017 i budsjett og økonomiplan 2017-2020, og finansieres med økt låneopptak på 11,6 mill. kroner og økt momskompensasjon på 2,9 mill. kroner. 3. Driftskonsekvenser: a. Renter og avdrag på anslagsvis 600 000 kroner hvert år de neste årene, innarbeides i budsjett og økonomiplan 2017-2020. b. Utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av rehabilitert skoleanlegg innarbeides i budsjett og økonomiplan 2017-2020. 4. Forprosjektet legges fram for politisk behandling på kommunestyrets junimøte d.å. 5. Administrasjonen bes vurdere muligheten for eksternt medfinansiering for istandsetting av den definerte "samfunnshuset" av F-fløyen. 6. Det skal utredes hva det vil koste å sette i stand flisfyringsanlegget evt. utskifting til jordvarmeanlegg	Sak behandlet 16.6.2016 (k-sak 82/16). Anbudskonkurranse utlyst med tilbudsfrist 8. september.	
Sak 44/16	Revidering av kvalitetsplanen for grunnskolen - framdriftsplan for arbeidet Saksbehandler: Hilde Laderud Første del av punkt 5 i kommunestyrets vedtak i sak 10/16 endres til: Forslag til Kvalitetsplan for grunnskolen 2017-2020 sendes ut på høring innen utgangen av april 2016 med høringsfrist 10.06.16.		
Sak 45/16	Presisering av reglement for fastsetting av ordførers godkjøring Saksbehandler: Henning Antonsen Behandling av saken ble utsatt.		
Sak 46/16	Vannforvaltning etter vanddirektivet - vannområde Randsfjorden. Oppnevning av representant til styringsgruppa. Saksbehandler: Trygve Rognstad Behandling av saken ble utsatt.		

		Kommentar	Status
Sak 47/16	Henvendelse fra Jevnaker kommune om utredning av storkommune		
	Saksbehandler: Willy Westhagen		
	Behandling av saken ble utsatt.		
Møte 14.04.2016 - Temamøte som også behandlet utsatte saker fra møtet i mars			
		Kommentar	Status
Sak 48/16	Høring - Etablering av tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune m.v.		
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune støtter Kommunenes Sentralforbund sin høringsuttalelse til forslaget om etablering av tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune mv.		
Sak 49/16	Henvendelse fra Jevnaker kommune om utredning av storkommune		
	Saksbehandler: Willy Westhagen		
	Gran kommune ønsker ikke å delta i en utredning av en storkommune gjennom sammenslåing av kommunene Ringerike, Hole, Jevnaker, Gran og Lunner, men er positive til å videreutvikle et interkommunalt samarbeid.		
	Kommunestyret ønsker å avklare hvilke økonomiske og administrative konsekvenser det vil ha for Gran om Jevnaker tilsluttes Ringerike og Hole.		
	Brev med kopi av vedtak sendes Jevnaker kommune så snart som mulig.		
Sak 50/16	Beredskap i Gran kommune		
	Saksbehandler: Willy Westhagen		
	- I ordførerens fravær delegeres fullmakter videre til (i prioritert rekkefølge) varaordfører, rådmann eller stedfortredende rådmann:		
	- Disponere inntil 2 million kr. til nødvendig hjelp til kriserammede til forpleining m.m. skadebegrensning og nødvendige sikringstiltak for å verne liv, verdier og miljø, hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser.		
	- Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak, og utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever		
	- Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter hvor dette er nødvendig for å om dirigere ressurser til redningstjeneste m.m.		
	- Pålegge overtid- og ekstraarbeid.		
	- Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.		

Sak 51/16	Innspill fra Gran kommune på tiltak i Handlingsprogram for fylkesveger 2018-2021	Kommentar	Status																								
	Saksbehandler: Sven Sandvik																										
	<p>Gran kommune vil i forbindelse med uttale til handlingsprogram for fylkesveger 2018-2021 særskilt peke på Miljøgate i Gran sentrum. Dette prosjektet i regionsenteret på Hadeland er trolig det viktigste veiprojektet med virkning for by og tettstedsutvikling i Oppland i perioden 2018-2021. Det er viktig å sikre finansiering slik at hele prosjektet kan bygges samtidig. Full utnyttelse av ny rv. 4 i forhold til gang og sykkel i Viggadalen, og omklassifisering av vegnettet i Gran sentrum oppnås ikke uten at prosjektet realiseres. Åpning av kryss ved fv. 50 Hovsvegen og Jernbanegata er viktig for å gi kollektivtrafikken bedre tilgjengelighet til Gran stasjon. Regional plan for Hadeland (vedtatt av fylkestinget i 2015) utpeker Gran sentrum som regionalt handelscenter.</p>																										
	Gran kommune har følgende innspill på tiltak som ønskes prioritert i Handlingsprogram for fylkesvegnettet 2018-2021. Innspillet fordeles på investeringer og vedlikehold, forebygging og istandsetting:																										
	Investeringer																										
	1. Fv. 57 Søndre Ålsvegen, gang-/sykkelveg Ål kirke – Vennolumsvegen																										
	<p>Gang og sykkeløstasjon langs fv. 57 Søndre Ålsvegen må ferdigstilles innen bombetaling innføres på rv. 4. Det forventes økt trafikk fordi fv. 57 blir en mulig trase for å komme til Gran sentrum uten å betale. Tiltaket har stått øverst på kommunens prioriteringsliste for trafikksikkerhet i flere perioder. Gjennomføring av tiltaket må prioriteres med midler i perioden 2018-2021. Planarbeidet for tiltaket forutsettes ferdigstilt i inneværende periode. Trintom er en av de største barneskolene i Gran kommune. I tillegg benyttes Søndre Åls veg som adkomst til Gran sentrum og særlig GIL parken på ettermiddag og kveld.</p>																										
	2. Fv. 240 Fjordlinna, gang-/sykkelveg Skutelandet – Fjordvang. Strekingen er viktig både som skoleveg og som utfartsveg til Skutelandet. Det antas at trafikkmengden kan øke fra dagens nivå som følge av byggearbeider på rv 4. og E16. Vegstrekingen er den med høyest antall ulykker med personskade de siste årene.																										
	3. Fv. 56 Lynnebakka, fortau Ringstad – Saugsvingen. Vedtak i planutvalg om at Gran kommune skal bidra til å søke midler til etablering av fortau. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser som krever løsning for gående for at dette boligområdet skal realiseres.																										
	4. Fv. 52 Movegen, gang-/sykkelveg Rognstadvegen – Solbakken. Strekingen benyttes blant annet som skoleveg til Moen skole. Fartsgrensen i Movegen er 50 km/t og egne målinger viser at 42 % av bilistene kjører mellom 51-60 km/t og 21 % kjører mellom 61-70 km/t.																										
	5. Fv. 38 Røysumlinna, generell breddeutvidelse på strekingen Fagerlund skole til Røysumtunet. Vegen er smal og har dårlig framkommelighet, spesielt for varetransport. Terrenget er bratt og det er nødvendig med en vurdering av hvilke tiltak som kan realiseres på stekningen bl.a. for å bedre framkommelighet til Røysumtunet med 120 arbeidsplasser. Tabell 1: Oversikt over boenheter nærmere enn 2 km fra skole, årsdøgntrafikk på aktuelle fylkesveger og registrerte ulykker. Tall fra Gran kommune og Statens vegvesen																										
	<table border="1" data-bbox="252 999 823 1189"> <thead> <tr> <th></th> <th>Fv. 240 Grymyr-Skutelandet (fra Fjordvang)</th> <th>Fv. 57 Trintom-Vennolumsvegen</th> <th>Fv. 56 Lynnebakka</th> <th>Fv. 52 Movegen</th> <th>Fv. 38 Røysumlinna</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Boenheter nærmere 2 km fra skole</td> <td>69</td> <td>80</td> <td>122</td> <td>109</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>ÅDT</td> <td>607</td> <td>736</td> <td>609</td> <td>483</td> <td>477</td> </tr> <tr> <td>Ulykker (vegkart.no)</td> <td>8</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>		Fv. 240 Grymyr-Skutelandet (fra Fjordvang)	Fv. 57 Trintom-Vennolumsvegen	Fv. 56 Lynnebakka	Fv. 52 Movegen	Fv. 38 Røysumlinna	Boenheter nærmere 2 km fra skole	69	80	122	109	0	ÅDT	607	736	609	483	477	Ulykker (vegkart.no)	8	5	4	4	1		
	Fv. 240 Grymyr-Skutelandet (fra Fjordvang)	Fv. 57 Trintom-Vennolumsvegen	Fv. 56 Lynnebakka	Fv. 52 Movegen	Fv. 38 Røysumlinna																						
Boenheter nærmere 2 km fra skole	69	80	122	109	0																						
ÅDT	607	736	609	483	477																						
Ulykker (vegkart.no)	8	5	4	4	1																						
	Vedlikehold og forebygging og istandsetting																										
	1. Planarbeid for fv. 34 Jaren – Horn må fortsette slik at det kan igangsettes tiltak på strekingen i perioden 2018-2021. Det anbefales at det startes på strekingen fra Røken til Råssumsgutua. Tiltak vurderes ut fra mulighetsstudien for fv. 34 Jaren – Svingvoll (2012).																										
	2. Fylkesvegene oppgraderes til 10 tons helårlig bæreevne. Følgende strekninger prioriteres i Gran kommune med bakgrunn i næringstransport inkl. jord og skogbruk:																										
	<table border="1" data-bbox="252 1395 847 1541"> <thead> <tr> <th></th> <th>Strekning</th> <th>Veglengde (km)</th> <th>Prioritering</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Fv. 44 Bleiken – Hennung</td> <td>4,420</td> <td>Næringstransport</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Fv. 48 Krokfoss bru – Storgrunnvjka</td> <td>4,595</td> <td>Næringstransport og Kollektivtrafikk</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Fv. 56 Ringstad – Lynnebakka</td> <td>3,790</td> <td>Kollektivtrafikk</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Fv. 14 Lunner/Gran grense – Vøien</td> <td>4,964</td> <td>Kollektivtrafikk og næringstransport</td> </tr> </tbody> </table>		Strekning	Veglengde (km)	Prioritering	1	Fv. 44 Bleiken – Hennung	4,420	Næringstransport	2	Fv. 48 Krokfoss bru – Storgrunnvjka	4,595	Næringstransport og Kollektivtrafikk	3	Fv. 56 Ringstad – Lynnebakka	3,790	Kollektivtrafikk	4	Fv. 14 Lunner/Gran grense – Vøien	4,964	Kollektivtrafikk og næringstransport						
	Strekning	Veglengde (km)	Prioritering																								
1	Fv. 44 Bleiken – Hennung	4,420	Næringstransport																								
2	Fv. 48 Krokfoss bru – Storgrunnvjka	4,595	Næringstransport og Kollektivtrafikk																								
3	Fv. 56 Ringstad – Lynnebakka	3,790	Kollektivtrafikk																								
4	Fv. 14 Lunner/Gran grense – Vøien	4,964	Kollektivtrafikk og næringstransport																								
	3. Følgende fylkesveger med grus må gis fast dekke:																										
	3. Fv. 35 Gammevegen																										
	4. Fv. 14 fra Grimsrudtåje til Kittilsrud																										
	4. Gran kommune ber om at fylkeskommunen som vegeier overtar ansvaret for drift av gang- og sykkelveger og gatelys langs fylkesvegene. Gran kommune drifter ca. 7,5 kilometer med gang og sykkelveg og ca. 550 lyspunkter langs fylkesveger i dag. Gran kommune ser at det er hensiktsmessig at sammenfallende vegstrekinger driftes av samme myndighet.																										
	5. Oppland fylkeskommune bes om å foreta en vurdering av fartsgrensene og lengde på eksisterende fartsgrensen ved følgende skoler og barnehager i Gran kommune: Fredheim skole Trintom skole Solheim barnehage i Gran kommune Fredheim skole Trintom skole Solheim Barnehage																										
	6. Gran kommune ber om at fylkeskommunen slutfører gang- og sykkelveg langs fv. 240 Brandbu – Fredheim gjennom etablering av gatelys langs strekingen. Tiltaket fremmes med bakgrunn i at lys forventes å øke bruksfrekvensen på strekingen, særlig i den mørke tiden av året for alle innbyggere.																										
	Vedtatt Handlingsplan for fysiske tiltak i temaplan for trafikksikkerhet legges ved.																										

		Kommentar	Status
Sak 52/16	Boligplan for Gran kommune Saksbehandler: Gunnar Haslerud Kommunestyret vedtar fremlagt forslag til Boligplan for Gran kommune 2016 – 2019, med følgende tillegg: * Som tillegg til første avsnitt i boligplanen side 4 kapittel 1 første avsnitt, tilføyes: Boligpolitikken skal ivareta kommunens målsettinger innen klima og miljø, og virke fremmende på folkehelsen i tråd med kommunens medlemskap i Sunne Kommuner. * Tillegg i planen, pkt 3.3, s 11, - den uthevede setningen som fremgår under: Det bør være en pragmatisk holdning til samarbeidet med private utbyggere, der en kan bruke ulike virkemidler for samarbeid om å få økt boligbygging og etablert flere omsorgsboliger. Hovedprinsippet bør være at kommunen ikke skal være byggherre. Det er allerede et vedtak om at en skal vurdere Offentlig privat samarbeide (OPS) ved større utbyggingsprosjekter. Samtidig er det flere ulike samarbeidsformer med private som kan være aktuelle og kanskje mer hensiktsmessige, som f.eks. tildelingsavtaler med private utbyggere. * Ny setning under 3.2 Kommunen som boligutvikler, etter «I «Kommuneplanens samfunnsdel» er det et mål å legge til rette for en variert boligmasse.»: Oppmuntre til boligprosjekter med særlig høy, økologisk verdi.		
Sak 53/16	Finansrapport 2015 Saksbehandler: Torill Kristoffersen Gran kommunes finansrapport for 2015 tas til orientering.		
Sak 54/16	Forslag til medlem til styret for Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret foreslår følgende representant til styret for Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS, fra Gran kommune for perioden 2016 til 2018: Morten Hagen med personlig vara Inger Staxrud.		
Sak 55/16	Referatsaker til kommunestyremøtet 14.04.2016 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret tar referatsakene til møtet 14.04.2016 til orientering.		
Møte 12.05.2016			
		Kommentar	Status
Sak 57/16	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 tas til orientering. Saksbehandler: Henning Antonsen Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 tas til orientering.		
Sak 58/16	Gran kommunes årsregnskap og årsmelding for 2015. Disponering av mindreforbruk. Saksbehandler: Marianne Olsson 1. Kommunestyret vedtar årsregnskapet for 2015. 2. Kommunestyret tar rådmannens årsmelding for 2015 til orientering. 3. Kommunestyret vedtar at mindreforbruk for 2015 avsettes til disposisjonsfond. Budsjettet justeres slik: 1540 – 8300 – 8801 kr 1 024 105,70 1930 – 8300 – 8800 kr – 1 024 105,70.		
Sak 59/16	Rebudsjettering av investeringsprosjekter fra 2015 til investeringsbudsjettet for 2016, del 2 Saksbehandler: Kjersti Vadshelle Myhre Kommunestyret vedtar rebudsjettering av investeringsprosjekter slik at budsjettet for 2016 øker og budsjettskjema 2a endres slik: Investeringer i anleggsmidler kr 69 818 400 Utlån og forskutteringer kr 3 427 900 Tilskudd kr 11 391 200 Momskompensasjon kr 12 386 900 Bruk av tidligere års ubrukte lånemidler kr 49 468 200 Budsjettskjema 2b endres som vist i detaljert budsjettjustering som er vedlagt.		
Sak 60/16	Valg av meddommere til Eidsivating lagmannsrett, Gjøvik tingrett, Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett, samt forslag til skjønnsmedlemmer 2017 - 2020 Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret velger meddommere til Eidsivating lagmannsrett, Gjøvik tingrett, Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett, samt forslag til skjønnsmedlemmer, jf. valgmenndas innstilling med liste over kandidater, trukket ut av ordfører med fullmakt fra valgmennda, etter følgende prosedyrer: Kandidater med postnummer 3522 Bjønøroa og kandidater med utenlandsk opprinnelse skal ikke tas ut av listene. Dette for å sikre en bredest mulig sammensetning av meddommerutvalgene. * Eidsivating lagmannsrett: 2 kvinner og 4 menn trekkes og tas ut av lista. Det skal dermed stå igjen 22 kandidater totalt, - 11 menn og 11 kvinner. * Gjøvik tingrett: 8 kvinner og 9 menn trekkes og tas ut av lista. Det skal dermed stå igjen 100 kandidater totalt, - 50 menn og 50 kvinner. * Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal jordskifterett: 5 navn trekkes for hvert kjønn. Disse skal stå i lista, og resten tas ut. Dersom det blir mer enn 2 fra sammen postnummer blant de som står igjen i lista, gjennomføres ny trekning. Det skal dermed stå igjen 10 kandidater totalt. Forslag til skjønnsmenn vedtas med alle foreslåtte kandidater. 2. De fremlagte meddommerutvalgene velges for perioden 01.01.2017 til 31.12.2020.		

Sak 61/16	NASJONAL TRANSPORTPLAN 2018-2029 - Høringsuttalelse	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune vil gi følgende høringsuttalelse:		
	Gjøvikbane – kortsiktig tiltak. Når ny kontrakt om trafikk på Gjøvikbanen skal inngås i desember 2017 forutsettes det at nødvendige kryssningsspor og tilstrekkelig strøm er på plass, slik at timesavgang til Gjøvik kan etableres.		
	Gjøvikbanen – langsiktige tiltak.		
	I Nasjonal transportplan 2018-2029 må det settes av midler til planlegging og utbygging av Gjøvikbanen. Det vises i denne sammenheng til den store betydning banen har for gods og potensialet banen har med bolig og næringsarealer som kan utvikles nær stasjonene.		
	I første omgang må det settes av midler til planlegging og bygging av:		
	* Dobbeltsporet bane på strekningen Grorud – Hakadal. Dette vil løse banens kapasitetsutfordringer i Oslo, ha stor betydning for godstrafikken og frigjøre arealet Alnabanan beslaglegger, slik at dette kan benyttes til byutvikling i Oslo. Det vises også til at dette prosjektet skårer bedre på samfunnsøkonomi enn utbygging av resterende prosjekter på Ytre IC av Vestfoldbanen og Østfoldbanen.		
	* Parsell Gjøvik – Moelv som vil binde Gjøvikbanen og Dovrebanen sammen. Dette vil åpne for en radikal bedring av togtilbud i Mjøsområdet. En slik sammenkobling vil også gjøre det mulig med godstransport mot Trondheim over Gjøvikbanen, noe som vil ha stor betydning for punktlighet og regularitet på strekningen. I tillegg vil det åpne for den «store rundkjøringa på Østlandet» hvor tog kan trafikere strekningen Oslo-Gjøvik-Hamar Gardermoen –Lillestrøm- Oslo.		
	Rv 4		
	Stor-Oslo Nord vil understreke veiens betydning for næringslivet i Vest-Oppland. Innlandets viktigste eksportindustri er lokalisert til Raufoss- Gjøvikområdet og er avhengig av Rv 4 for å få produktene sine fram til markedet de produserer for. God vegforbindelse er avgjørende for presis levering. Bedriftene opplever i dag store forsinkelser og kostnader på grunn av for dårlig kvalitet og kapasitet på eksisterende veinett. Etter at den pågående utbyggingen av Rv 4 på Hadeland er avsluttet vil vi finne de største utfordringene i Oslo og Akershus. Stor-Oslo Nord vil derfor understreke behovet for at følgende tiltak finansieres og gjennomføres i kommende NTP-periode:		
	Omlegging forbi Nittedal sentrum.		
	Første skritt i utbygging av Rv 4 gjennom Nittedal må være omlegging av veien forbi Nittedal sentrum. Kommunedelplan er vedtatt og det er avgjørende viktig at prosjektet blir prioritert når Oslo og Akershus skal revidere Oslopakke 3.		
	Nytt tunnellopp i Hagantunnelen.		
	I NTP 2014 - 2023 lå dette inne som tiltak i perioden 2018 – 2023. Det er svært viktig at dette prosjektet innarbeides så tidlig som mulig i kommende NTP. Det bør være nok å minne om at det har vært flere dødsulykker i denne tunnelen.		
	Rv 4 gjennom Oslo eller til Hvam (Olavsgård)		
	Utbygging av Rv 4 i Oslo har vært under planlegging i svært lang tid. I forslag til NTP 2018-2029 lanseres alternativet om å føre Rv 4 fra Gjelleråsen og ned til Hvam (Olavsgård). Dette er et alternativ Stor- Oslo Nord støtter og som vil være en god løsning for næringstransporten fra vårt område. Det vil likevel være behov for å bygge ny tverrforbindelse i Groruddalen. Slik tverrforbindelse må være på plass før planlagt trikkelinje etableres i nåværende Rv 4 trase fra Sinsenkrysset til Tonsenhagen.		
	Rv 4 i Nittedal		
	Rv 4 i Nittedal må bygges ut til fire-felts veg fram til Hakadal. Stor-Oslo Nord mener at etablering av sambruksfelt, slik det er nevnt i Riksvegutredningen Rute 6a, vil være et godt alternativ på denne vegstrekningen. Med et løp reservert for kollektivtransport og tungtransport, vil både kollektivtransporten og næringslivet få sine interesser ivarett. Vi mener at denne strekningen av Rv 4 egner seg svært godt for en slik løsning. Med den store sykkeltrafikken det er på strekningen vil det også være behov for etablering av sykkelspressveg fra Rotnes til Oslo, slik riksvegutredningen beskriver.		
	Rv 4 på Hadeland		
	Stor-Oslo Nord er derfor godt tilfreds med arbeidet som nå pågår med utbygging av Rv 4 i Gran og at videre utbygging av prosjektet «Roa-Gran grense inklusiv Jaren-Amundrud» ligger inne som bundet prosjekt i forslag til NTP. Stor-Oslo Nord støtter initiativet Gran kommune har tatt for å utvide vegprosjektet i Gran til også å omfatte strekningen forbi Lygnasæter.		
	Strekningen Gjøvik - Mjøsbrua		
	Med utgangspunkt i trafikkmengden på strekningen må arbeidet med å planlegge fire-felts veg igangsettes. Midler til utbygging må innarbeides i NTP 2018-2029.		
	Oppgradering av Gjøvikbanen med en kraftig reduksjon av reisetiden er det viktigste tiltaket for at Gran og Hadeland skal kunne nå måltall for sysselsetting og befolkningsvekst. Dette tiltaket vil også bedre tilgang og utveksling av kompetent arbeidskraft og slik skape en mer positiv næringsutveksling.		

		Kommentar	Status
62/16	Høringsuttalelse KVVU - Oslo navet		
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune støtter i hovedsak det anbefalte konseptet, men vil påpeke følgende forhold i tilknytning til KVVU for Oslo-navet:		
	<u>Forhold knyttet til RV 4</u>		
	* <u>Hagantunnelen</u>		
	At dobbelt løp i Hagantunnelen er tatt med i 0+-alternativet er positivt og viktig.		
	* <u>Manglende vurdering av RV 4</u>		
	Trikk til Tonsenhagen er også med i 0+- alternativet og forutsettes således gjennomført uavhengig av hvilke konsepter som velges. Denne trikketraseen vil beslaglegge store deler av nåværende trase til Rv 4 mot Sinsenkryset. Vi vurderer det derfor som svært mangelfullt at dette tiltaket er innarbeidet, uten at en vurderer behovet for å endre trase for Rv 4 og bygge ny diagonal i Groruddalen.		
	Vi forutsetter at en slik vurdering gjøres før endelig rapport foreligger.		
	<u>Forhold knyttet til Gjøvikbanen</u>		
	* <u>Gjøvikbanen, en del av jernbanens ytterstrekninger</u>		
	At hele Gjøvikbanen er definert som en del av jernbanens ytterstrekning er vanskelig å forstå. Når innerstrekninger på andre baner går til Ski, Lillestrøm og Asker er det uforståelig at stasjonene på Grefsen, Nydalen, Kjelsås og Nittedal er å betrakte som stasjoner på ytterstrekninger. Med foreslått kollektivknutepunkt på Sinsen vil det være spesielt interessant å få beskrevet overgangsmuligheter fra Gjøvikbanen. Vi forutsetter at dette endres, slik at strekningen som trafikkeres av lokaltog (Hakadal/Jaren) blir en del av jernbanes innerstrekning.		
	* <u>Brynsbakkepakken</u>		
	Denne pakken inneholder bl.a. retningsdrift i Brynsbakken, med to spor i samme retning. Pakken er av betydning for mange banestrekninger og avgjørende for R 2027. Tiltakene som ligger i denne pakken må derfor gjennomføres så tidlig som mulig i perioden.		
	* <u>S-bane</u>		
	Når S-bane etableres må slikt tilbud også vurderes for Gjøvikbanen i nåværende trase. Tilbud fra Gjøvikbanens innerstrekning kan i likhet med tilbud fra Østfoldbanen gå gjennom indre by i pendel mot Hovedbanen og Lillestrøm.		
	* <u>Nittedalsbanen må prioriteres – viktig også for gods.</u>		
	Nittedalsbanen er omtalt i kap. 7 som framtidig mulige traseer for jernbane. Etablering av en slik bane vil åpne nye arealer for bolig og næringsutvikling og bør prioriteres og avklares nærmere. At en slik bane vil være enn naturlig del av et S-banesystem er tatt inn i utredningen er bra. Betydningen denne banen vil ha for gods er imidlertid ikke tatt med. Dette vil bli banen for gods til Bergen. Med en sammenkobling av Gjøvikbanen og Dovrebanen vil den også være bane for gods til Trondheim. Banens betydning for gods må derfor innarbeides i fig. 7-9 på s. 151. I tillegg vil etablering av Nittedalsbanen medføre at det ikke er behov for sporet som i dag går mellom Alna og Grefsen. Dette vil frigjøre verdifullt areal i et av Oslos prioriterte byutviklingsområder (Hovinbyen)		
	Oppgradering av Gjøvikbanen med en kraftig reduksjon av reisetiden er det viktigste tiltaket for at Gran og Hadeland skal kunne nå måltall for sysselsetting og befolkningsvekst. Dette tiltaket vil også bedre tilgang og utveksling av kompetent arbeidskraft og slik skape en mer positiv næringsutveksling.		
Sak 63/16	Regional planstrategi Oppland 2016-2020 - Høringsuttalelse		
	Saksbehandler: Øyvind A Sørli		
	Gran kommune gir sin tilslutning til Regional planstrategi for Oppland 2016-2020, med følgende merknader:		
	- Det er positivt at fylkeskommunen i den regionale planstrategien legger vekt på et grønt fokus innenfor planlegging, næringsutvikling og verdiskaping.		
	- Arbeidet med regionale planer for verdiskaping og kompetanse vil være viktige for å styrke Opplandssamfunnet, og Gran kommune ser fram til dette arbeidet.		
	- Gran kommune mener at arbeidet med rullering av de øvrige regionale planene vil være viktig og nyttig. Kommunene bør trekkes aktivt med i dette planarbeidet.		
	- Fylkeskommunen, regionrådet for Hadeland og de tre Hadelandskommunene må i fellesskap vurdere om det er behov for å revidere regional plan for Hadeland i løpet av perioden.		
	Oppgradering av Gjøvikbanen med en kraftig reduksjon av reisetiden er det viktigste tiltaket for at Gran og Hadeland skal kunne nå måltall for sysselsetting og befolkningsvekst. Dette tiltaket vil også bedre tilgang og utveksling av kompetent arbeidskraft og slik skape en mer positiv næringsutveksling.		
Sak 64/16	Kommunal planstrategi 2016-2019		
	Saksbehandler: Øyvind A Sørli		
	Foreløpig forslag til kommunal planstrategi oversendes til de statlige og fylkeskommunale fagmyndighetene til orientering og eventuelle tilbakemeldinger. I tillegg bekjentgjøres saken slik at innbyggere, lag og foreninger kan komme med synspunkter på forslaget.		
	Lovpålagte planer prioriteres først.		
	Demensplan inngår som en del av Helse- og omsorgsstrategi.		
	Folkehelseperspektivet skal være med i alt planarbeidet i Gran kommune, i tråd med vårt medlemskap i nettverket Sunne Kommuner.		

		Kommentar	Status
Sak 65/16	Interpellasjon fra Anne-Kristin Hellmark Swärd (MDG), Rune Meier (H), Gunnar Schulz (Frp) Myhre (Gbl) og Øyvind Kvernkvold (Gbl) om start av arbeidet med ny klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune Saksbehandler: Eli Stigen		
	1. Kommunestyret velger ei arbeidsgruppe til arbeidet med Klima-, energi- og miljøplan i Gran. Gruppen består av 5 politisk valgte representanter, med bistand av den regionale klimapådriveren. Gruppen utformer selv et forslag til mandat innafor følgende ramme: * Evaluere effekten av den gamle klima- og energiplanen med siktemål om å utarbeide en oppdatert klima-, energi- og miljøplan. * Utforme konkrete tiltak som reduserer utslipp av klimagasser samt effektivisere energibruk * Utforme konkrete retningslinjer/mål/tiltak for forvaltning av vassdrag, utmark, kulturlandskap og ivaretagelse av det biologiske mangfoldet * Utforme konkrete retningslinjer/mål/tiltak for avfallshåndtering i kommunale virksomheter og forurensing i land- og skogbruk * Se planene i Gran i sammenheng med nasjonale og regionale planer samt i aktiv næringsutvikling av miljøvennlige arbeidsplasser og i alle ledd av offentlig tjenesteyting * Vurdere selve innholdet i rammen * Bruke tilgjengelig lokal og regional kompetanse i arbeidet * Beskrive rutiner/metoder som sikrer at tiltakene blir gjennomført, og at virkningen av gjennomførte tiltak blir målt eller evaluert * Vurdere behovet for å opprette et permanent utvalg med ansvar for å følge opp dette arbeidet når planen er vedtatt		
	2. Gruppen velger sjøl sin arbeidsform. En foreløpig tidsramme er som følger: * Mandat og tidsplan legges fram til behandling i kommunestyret i mai * Utkast til plan behandles i kommunestyret i september * Høringsrunde: September til november * Behandling og vedtak i kommunestyret i november	Jfr Ksak 149/16	
	3. Som leder i arbeidsgruppen velges Helge Tryggeseth, MDG Som medlemmer i arbeidsgruppen velges også: Camilla Sagen, Øyvind Kvernkvold Myhre, Pål-Arne Oulie og Kine Nan Liun		
	4. Rådmannen utpeker møtesekretær for arbeidsgruppen.		
	5. De politisk valgte medlemmene i arbeidsgruppen tilstås møtegodtgjørelse etter lav sats i samsvar med «Reglement for godtgjøring og andre økonomiske rammer for folkevalgte arbeid i Gran kommune» pkt. 2–2. Eventuell tapt arbeidsfortjeneste dekkes etter pkt. 3– og skyss- og kostgodtgjørelse etter pkt. 3–4 i samme reglement.		
Sak 66/16	Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Gan kommune - Revidering Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad		
	Ingen revidering. Det innebærer at Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, vedtatt i 2012, skal være retningsgivende og førende for årene 2016-2019.		
	Navnet på planen endres til «Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Gran kommune.»		
	Prioritert handlingsplan for utbygging av anlegg oppjusteres/rulleres årlig.		
Sak 67/16	606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum - foreløpig prosjektplan/prosjektbestilling Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	1. Det skal belyses om endrede forutsetninger og rammebetingelser siden 2009 innvirker på måltall og behovsvurderinger med hensyn til kapasitet og driftsmodell.	Sak behandlet 13.10.16 som sak 111/16.	
	2. Som en del av forprosjektet skal det gjøres en avklaring om muligheten for å gjenbruke hele eller deler av bygningsmassen på Marka og Skjervum til sykehjemsformål.		
	3. Det vurderes nybygging av omsorgsboliger opp mot ombygging av eksisterende sykehjemslokaler på Skjervum til omsorgsboliger.		
	4. Det bes avklart aktuelle tomter og lokaler, samt vilkår for å ta i bruk disse av Gran kommune.		
	5. Det vurderes behov for og fordeler ved samlokalisering av Lokalmedisinsk senter (LMS) med sykehjem. Det vurderes mulige lokaliseringer for et LMS, om dette legges uavhengig av sykehjem.		
	6. Investerings- og driftskostnader vurderes i et 30-årsperspektiv for Gran kommune, sett i sammenheng med mulige samarbeidsløsninger med Lunner kommune og Sykehuset Innlandet.		
Sak 68/16	Dekning av utgifter ved bygging av ny veg og nytt kryss ved Lygna skisenter Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Saken utsettes. Fram til neste møte arbeides det med en innstilling basert på Alt. C, men hvor kommunen forskutterer opp til et på forhånd avtalt beløp, slik at vi er sikret tilbakebetaling av hele forskuddet. Fram til neste møte kan administrasjonen utføre prosjektering for inntil kr 200.000. Beløpet belastes disposisjonsfondet.		
Sak 69/16	Bosetting av enslige mindreårige flyktninger Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud		
	Kommunestyret vedtar følgende bosetting av enslige mindreårige for 2016 og 2017. Vedtak i k-sak 137/15, punkt 1 endres til: Kommunen bosetter 50 flyktninger i 2016. Antallet innbefatter ti enslige mindreårige, hvorav fem er under 15 år. I 2017 bosettes 60 flyktninger. Det tas stilling til antall enslige mindreårige i 2017 høsten 2016. De enslige mindreårige under 15 år bosettes i fosterhjem. For de over 15 år, vurderes også andre bo- og omsorgsløsninger. Skissert behov for styrking av tjenestene for 2016 søkes løst gjennom forventede statlige tilskudd i forbindelse med bosettingen. Dersom det er behov for forsterkede bo- og omsorgsløsninger som krever investeringer og/eller ytterligere bemanningsressurser, vil rådmannen komme tilbake med sak til politisk behandling i forbindelse med ordinær budsjettprosess for 2017.		

		Kommentar	Status
Sak 70/16	Handlingsplan mot hatkriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme Saksbehandler: Thomas Petersen Kommunestyret vedtar Handlingsplan mot hatkriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme 2016-2020.		
Sak 71/16	Presisering av reglement for fastsetting av ordførers godtgjøring Saksbehandler: Henning Antonsen Ordførers godtgjøring settes lik stortingsrepresentantens. Godtgjøringen justeres årlig, med samme virketidspunkt, når Stortinget har justert godtgjøringen til stortingsrepresentantene. Vedtaket innarbeides i politikerhåndboken for Gran kommune.		
Sak 72/16	Vannforvaltning etter vanddirektivet - vannområde Randsfjorden. Oppnevning av representant til styringsgruppa. Saksbehandler: Trygve Rognstad 1. Gran kommune ønsker å bli representert i styringsgruppa for vannområde Randsfjorden av en politisk valgt representant. 2. Politisk representant: Roger Nyhus (Gbl) 3. Gran kommunes politiske representant i arbeidsgruppa tilstå møtegodtgjørelse etter lav sats i samsvar med «Reglement for godtgjøring og andre økonomiske rammer for folkevalgte arbeid i Gran kommune» pkt. 2–2. Eventuell tapt arbeidsfortjeneste dekkes etter pkt. 3– og skyss- og kostgodtgjørelse etter pkt. 3–4 i samme reglement.		
Sak 73/16	Valg til Årbokutvalget Saksbehandler: Eli Stigen a) Kommunestyret velger følgende medlemmer til Årbokutvalget: 1. Ola Åstein Sønsteby velges for perioden 2016 – 2019 2. Anne Margrethe Knarud velges for perioden 2016 – 2020 b) Ved senere valg til Årbokutvalget, fra og med høsten 2019, skal kommunestyret oppnevne medlemmene til Årbokutvalget med ulike valgperioder: 1. Medlem nr 1 velges for en periode som er sammenfallende med kommunestyrets valgperiode. 2. Medlem nr 2 velges for en periode som starter og stopper ett år senere enn for nr 1. c) Medlem nr 1 og nr 2 velges i samme sak i kommunestyret, og snarest mulig etter konstituerende møte. d) Vedtaks punktet som gjaldt Årbokutvalget i K-sak 125/15, oppheves.		
Sak 74/16	Valg av medlem til eldrerådet 2015 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende som fjerde medlem og vara til eldrerådet, etter forslag fra pensjonistforeningene, jf. vedtak i K-sak 118/15: Nelly Espen med vara Turid Eva Einan Ulverud Valget gjelder resten av kommunestyreperioden 2015 – 2019.		
Sak 75/16	Interpellasjon fra Petter Pettersen (Ap) om universell utforming Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret ber rådmannen orientere kommunestyret om status for følgende tema, på bakgrunn av interpellasjon fra Petter Pettersen (Ap) og Paul André Lindseth (Ap) om universell utforming: * arbeidet med å sikre at alle skolebygg er universelt utformet * arbeidet med en statusoversikt over universell utforming av sine skolebygg, der det fremgår hvilke behov og utfordringer hvert bygg og uteområde har * arbeidet med fremdriftsplan og finansiering på hvordan man skal sikre universell utforming i alle kommunale skolebygg 2. Orienteringene gis i forkant av budsjettbehandlingen, høsten 2016. 3. Kommunestyret vil avgjøre prioriteringer og tiltak, på bakgrunn av rådmannens orientering. Interesseorganisasjoner og kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal være inkludert i det videre arbeidet.	Lagt noe midler til oppfølging i 2017 budsjettet. Orientering våren 2017	
Sak 76/16	Klimaregnskap - Prøveprosjekt 2016 - 2018 Saksbehandler: Willy Westhagen Saken oversendes arbeidsgruppa som skal utarbeide en ny Klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune.		

		Kommentar	Status
Sak 77/16	Høring om lokalisering av fellesenhet for lønn og regnskap i politiet		
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune vil gi følgende høringsuttalelse til forslag til lokalisering av fellesenhet for lønn- og regnskap i politiet:		
	Det er overraskende at Jaren ikke er vurdert som et lokaliseringssted for en ny fellesenhet for lønn- og regnskap i politiet. Det vil være en naturlig videreutvikling av Politiets fellestjenester på Jaren å etablere flere av politiets fellestjenester i tilknytning til det samme miljøet. En stiller seg spørrende til om det er tjenlig for politiet å ha mange ulike lokalisering for oppgavene som skal knyttes til politiets fellestjenester?		
	Jaren er innenfor en naturlig pendleavstand på 40 – 90 minutter fra Oslo, Ringerike, Romerike og Gjøvik og det vil ligge godt til rette for å etablere en fellesenhet for lønn- og regnskap i politiet med den nødvendige driftssikkerhet og kostnadseffektivitet som Politidirektoratet forutsetter.		
	Det er etablerte miljøer innenfor lønn og regnskap i direkte tilknytning til Politiets fellestjenester på Jaren i dag (Visma og Aditro) som vil gi et godt grunnlag for etablering av et kompetansemiljø på Jaren innenfor lønn og regnskap.		
	Politidirektoratet har valgt å vekke kriteriene med henholdsvis 60 % på driftssikkerhet og 40 % på lokaliseringspolitikken. Politidirektoratet grunngir i liten grad valget av vektning. Det ville være mer naturlig å vekke de to hensynene likt.		
	I praksis anbefaler Politidirektoratet et av de områdene i landet som har størst vekst til lokalisering av en ny felles lønn- og regnskapsenhet. Dette vil etter vår mening være i motstrid med Stortingets og Regjeringens målsetting om å spre statlige arbeidsplasser til hele landet. Det burde ligge til rette for å styrke andre deler av landet ved en etablering av en felles enhet for lønn- og regnskap i politiet og å bygge opp om eksisterende lokaliseringer av politiets fellestjenester. Vi mener derfor at Jaren må vurderes som lokaliseringssted for en ny felles lønn- og regnskapsenhet i politiet.		
Sak 78/16	Klage på ikke imøtekommet søknad om utvidet skjenketid ute- Sandbeck Pub AS		
	Saksbehandler: Thomas Petersen		
	Det gis dispensasjon fra Gran kommunes rus og kriminalitetsforebyggende plan 2012 -2016. Sandbeck Pub A/S innvilges skjenketid ute til kl 0200 natt til lørdag og natt til søndag, foreløpig for ett år.		

Møte 16.06.2016

		Kommentar	Status
Sak 80/16	Resultatrapportering - 1. tertial 2016.		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	Kommunestyret vedtar følgende:		
	1. Tertialrapport for 1. tertial 2016 tas til orientering.		
	2. Organisasjonen styrer økonomien stramt resten av året, slik at man kommer så nær budsjettbalanse som mulig. Det gjøres ingen budsjettjusteringer for å redusere merforbruket pr nå.		
	3. Finansforvaltningsrapport for 1. tertial tas til orientering.		
	4. Følgende tekniske budsjettjusteringer gjøres, se detaljert kontering som vedlegg i tertialrapporten.		
Sak 81/16	Anmodning om frafallelse av renter på ansvarlig lån - fra Hadeland Kraft		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	1. Gran kommune opprettholder sitt rentekrav på ansvarlig lån i henhold til gjeldende avtale. Dette vil ikke gi noen effekt i forhold til gjeldende budsjett og økonomiplan.		
	2. Kommunestyret ber om at Hadeland Kraft kommer tilbake med en bedre og begrunnet søknad.		
Sak 82/16	977 Brandbu ungdomsskole - forprosjektrapport og utlysning av konkurranse		
	Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	Kommunestyret tar saken til etterretning.		
Sak 83/16	Finansiering av reguleringsplanarbeid for Brandbu sentrum sør - vest		
	Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Årets avsetning til disposisjonsfond reduseres med kr. 900 000,- i budsjett for 2016. Budsjetttrammen på ansvar 4100 økes tilsvarende for å finansiere utgifter til utarbeidelse av områdereguleringsplan for Brandbu sentrum. Budsjettet justeres slik:		
	1540 - 8300 - 8801 Kr - 900 000		
	1270 - 4100 - 3150 Kr 450 000		
	1270 - 4100 - 3251 Kr 450 000		
Sak 84/16	Innføring av aktivitetsplikt ved sosialhjelp		
	Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud		
	Kommunestyret vedtar innføring av aktivitetsplikt for unge under 30 år, fra og med 1.9.2016.		
	Allerede avsatte midler til arbeid med rusavhengige, i budsjett og økonomiplan 2016-2019, med kr. 250 000 for 2016 økete til kr. 500 000 per år for 2017 - 2019, benyttes til implementering av aktivitetsplikt.		
	Kommunestyret i Lunner oppfordres til å gjøre vedtak om tilsvarende forholdsvis økning, med kr. 170 000 for 2016 og videre økete til kr. 330 000 per år, for årene 2017-2019.		
	Økte ressurser benyttes til koordinator/oppfølgingsressurs i arbeidet med aktivitetsplikt.		
	Det forutsettes samtidig en reduksjon i sosialhjelpsutgifter som følge av aktivitetsplikten, med kr. 40 000 for Lunner kommune og kr. 60 000 for Gran kommune for 2017. For 2018 og videre framover forutsettes utgifter til sosialhjelp redusert med kr. 80 000 for Lunner kommune og kr. 120 000 for Gran kommune. Forventet reduksjon i sosialhjelp innarbeides i budsjett og økonomiplan for 2017-2020.		
	Likelydende saker behandles i kommunestyrene i Lunner og Gran.		

		Kommentar	Status
Sak 85/16	Gran kommune, et demensvennlig samfunn Saksbehandler: Tone Reidem Gran kommune slutter seg til den landsomfattende kampanjen om å bli et demensvennlig samfunn.	Avtale ikke signert ennå	
Sak 86/16	Retningslinjer for behandling av søknad om skjenkebevilning og salgsbevilningkommune 2016-2020 for alkoholholdig drikk i Gran Saksbehandler: Thomas Petersen Retningslinjer for behandling av søknad om skjenkebevilning og salgsbevilning for alkoholholdig drikk i Gran kommune 2016-2020 vedtas. Denne setningen føyes inn i planen under diverse: Bevilingshaver skal påse at skjenkingen ikke medfører urimelige forstyrrelser for omkringliggende bebyggelse, især på kvelds- og nattetid, og treffe nødvendige tiltak for å forhindre slike.		
Sak 87/16	Stortings- og sametingsvalget 2017 - opplæring, oppfølging og tilrettelegging for stemmestyrenes arbeid - inndeling av stemmekretser Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret vedtar å endre stemmekretsene slik fra og med stortings- og sametingsvalget i 2017: * «Gran krets» – bestående av Trintom. Kretsen kan ha stemmested på Trintom skole. * «Jaren krets» - bestående av Moen og Solheim. Kan ha stemmested på Gran rådhus. * «Brandbu krets» - bestående av Brandbu (tidligere Solvang, Fagerlund og Bjørklund) og Fredheim. Kretsen kan ha stemmested på nye Brandbu barneskole, det vil si beholde gjeldende Brandbu krets stemmelokale. * «Vestre Gran krets» - bestående av Grymyr og Sanne. Kan ha stemmested på Grymyr eller Sanne. * «Bjoneroa krets» - bestående av Bjoneroa. Stemmedet Bjoneroa Kulturbygg, gymsalen. 2. Valgstyret sørger for at inndelingen av stemmekretsene og de aktuelle stemmelokalene gjøres godt kjent gjennom ulike informasjonstiltak i forkant av valget 2017. 3. Det skal tilrettelegges for forhåndsstemmegivning på Hadeland videregående skole. Dette for å sikre deltakelse fra ungdommen.		
Sak 88/16	Interpellasjon om tiltak for å øke andelen kremasjoner i Gran kommune, fra Rune Meier (H) og Anne-Kristin Hellmark Swärd (MDG) Saksbehandler: Eli Stigen 1. Gran kommune dekker kremasjonsavgiften for kommunens innbyggere fra 1. juli 2016. Gran kirkelige fellesråd administrerer ordningen. 2. Gran kirkelige fellesråd får halvårlig refundert de faktiske utgifter til ordningen fra kommunen ved å sende regning. 3. Tilskuddet anslås til å dekke ca. 50 kremasjoner på årsbasis, a kr 3.400 i 2016. Dette finansieres med redusert avsetning til disposisjonsfond med kr 85.000 under virksomhetsområde 1.1 Fellestjenester. Ordningen videreføres i budsjett og økonomiplan for 2017-2020. 4. Kommunestyret ber Gran kirkelige fellesråd om å utarbeide en strategi for informasjon om kremasjon slik at andelen kremasjoner økes.		
Sak 89/16	Interpellasjon om lokalmedisinsk senter på Hadeland, fra Øyvind Kvernøld Myhre (Gbl), Gunnar Schulz (Frp) og Anne-Kristin H Swärd (MDG) Saksbehandler: Eli Stigen Ordførerens forslag til vedtak falt.		
Sak 90/16	Interpellasjon om utbyggingen av Riksveg 4, fra Helge Haukeli (Ap) Saksbehandler: Eli Stigen Gran kommunestyre stiller seg bak interpellasjonen og ber ordfører sende en henvendelse til departementet, som beskrevet.		
Sak 91/16	Dekning av utgifter ved bygging av ny veg og nytt kryss ved Lygna skisenter Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Det gis ikke kommunale tilskudd til utbedring av avkjøring fra rv. 4 til Lygna skisenter. Utbedring skjer gjennom ordinære prioriteringer i kommunal trafikksikkerhetsplan for utbedringer på riksveg.		

Møte 22.09.2016		Kommentar	Status
Sal 93/16	Budsjett og økonomiplan 2017 – 2020 Status og konsekvensjustert budsjett Saksbehandler: Morten Gausen Budsjett og økonomiplan 2017-2020 tas til etterretning		
Sak 94/16	Høring - Ny kommunelov Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret viser til NOU 2016:4 «Ny kommunelov» som er sendt på høring til kommunene. Kommunestyret mener utredningen i all hovedsak oppsummerer erfaringene med nåværende lov på en god måte og bidrar til klarere regler der det er behov for det. Kommunestyret gir med noen få unntak sin tilslutning til de forslag som her fremmes. 2. Kommunestyret vil særlig understreke betydningen av forslaget til ny formålsparagraf som understreker det lokale demokrati og selvstyre. At kommunen skal drive samfunnsutvikling, tjenesteyting og myndighetsutøvelse på en effektiv, tillitsskapende og bærekraftig måte. Videre at innskrenkninger i det lokale selvstyret må ha hjemmel i lov og må begrenses til det som er helt nødvendig for å ivareta nasjonale mål. 3. Kommunestyret vil i tillegg bemerke; a. Det bør vurderes om reglene om ansattes medvirkning innskrenkes til å fastslå at slike ordninger skal etableres og overlates til partene gjennom avtaleverket å avklare hvordan det skal skje. b. Ønsker en å sikre 40 % av hvert kjønn også ved forholdstallsvalg bør hvilken gruppe som skal sikre dette avgjøres enten ved loddtrekning eller at den gruppe med størst ubalanse sørger for dette. c. Reglene om etterlønn for folkevalgte, her bør 3 måneder være et minimum og eventuell maksgrense 6 måneder med avkortning mot inntekt opptjent i perioden. d. Eventuell offentliggjøring av interne dokumenter bør ikke skje før saken er utredet og klar til politisk behandling. e. Forslaget om å heve terskelen for å få innbyggerforslag behandlet støttes ikke. f. Det er viktig at fylkesmannens rolle som samordner av statlige tilsyn blir reell.	Digital høringsuttalelse	
Sak 95/16	Kommunal planstrategi - sluttbehandling Saksbehandler: Øyvind A Sørlie 1. Kommunal planstrategi vedtas i henhold til reglene i plan- og bygningslovens § 10-1. 2. Trafikksikkerhetsplanen tas inn i planstrategien.		
Sak 96/16	Fylkesmannen i Opplands vedtak av 13. juli 2016 i tvistesaken mellom Gran kommune og Tromsø, Førde, Flora og Harstad kommuner Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas 1. Kommunestyret ber om at det sendes brev til Fylkesmannen i Oppland med kopi til Helse- og omsorgsdepartementet der en påpeker urimeligheten i vedtaket og ber fylkesmannen om å omgjøre vedtaket. 2. De inntektsførte kravene på kr. 8 915 932,- utgiftsføres i regnskapet for 2016 og dekkes av disposisjonsfond. Budsjettet justeres slik: D 1474 – 3999 – 2530, K 1940 – 8300 – 8801 (disposisjonsfond 2569905).		
Sak 97/16	Fornyet søknad om rentefrafall Hadeland Kraft Saksbehandler: Morten Gausen 1. Kommunestyret gir Hadeland kraft en redusert rente på ansvarlig lån i 2016. Renten fastsettes til 2,5 % i perioden. Dette forutsetter at de andre eierne gir tilsvarende eller bedre rentebetingelser til Hadeland Kraft i samme perioden. Budsjettet justeres tilsvarende med redusert renteinntekt på kr 500 000 og tilsvarende redusert avsetning til disposisjonsfond for 2016, konto: D/1902 – 8300 – 8700 og K/ 1540 – 8300 – 8801. 2. Gran kommune ber om at Hadeland Kraft snarets informerer eierne om en helhetlig og langsiktig økonomisk løsning for selskapet.		
Sak 98/16	Fornyet søknad om tilskudd til utarbeidelse av Strategi- og Utviklingsplan for Destinasjon Lygna 2030. Saksbehandler: Gunnar Haslerud Det gis økonomisk tilskudd md kr. 50.000 til prosjektet, der kr. 10.000 belastes ansvar Samfunnsutvikling 4010, kr. 40.000 belastes Disposisjonsfondet.		
Sak 99/16	Reguleringsplan for Jaren stasjon - Sluttbehandling Saksbehandler: Solveig Brekke I henhold til plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre reguleringsplan for Jaren stasjon, med plankart datert 15.03.2016, reguleringsbestemmelser datert 15.03.2016 og revidert 07.04.2016 samt planbeskrivelse datert 18.03.2016 og revidert 18.08.2016. Klagefrist settes til 3 uker fra kunngjøringsdato.		
Sak 100/16	Godkjenning av ny partnerskapsavtale mellom samarbeidende kommuner og Oppland fylkeskommune 2016 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret godkjenner ny partnerskapsavtale mellom Oppland fylkeskommune og kommunene i Oppland 2016 - 2019.		

		Kommentar	Status																																																																																										
Sak 101/16	Møteplan for kommunestyret, formannskapet og planutvalget mv 2016 - 2020 Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret vedtar følgende møteplan for kommunestyret, formannskapet, planutvalget, administrasjonsutvalget og gruppeledermøtet 2017: <table border="1" data-bbox="347 226 948 638"> <thead> <tr> <th>PU*</th> <th>FSK</th> <th>ADM</th> <th>VAS</th> <th>GM</th> <th>KST</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>04.01.2017*</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Temamøte 19.01.2017</td> </tr> <tr> <td>25.01.2017</td> <td>26.01.2017</td> <td></td> <td>26.01.2017</td> <td>26.01.2017</td> <td>09.02.2017</td> </tr> <tr> <td>15.03.2017</td> <td>16.03.2017</td> <td>16.03.2017</td> <td></td> <td></td> <td>30.03.2017</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Valgstyret vedtar møteplan i sitt første møte</td> <td></td> <td>Temamøte 20.04.2016</td> </tr> <tr> <td>03.05.2017</td> <td>04.05.2017</td> <td></td> <td></td> <td>04.05.2017</td> <td>18.05.2017</td> </tr> <tr> <td>07.06.2017</td> <td>08.06.2017</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>22.06.2017</td> </tr> <tr> <td>27.05.2017*</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>17.08.2017*</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Temamøte 31.08.2017</td> </tr> <tr> <td>06.09.2017</td> <td>07.09.2017</td> <td></td> <td></td> <td>07.09.2017</td> <td>21.09.2017</td> </tr> <tr> <td>27.09.2017</td> <td>28.09.2017</td> <td>28.09.2017</td> <td></td> <td></td> <td>19.10.2017</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Budsjettarbeids- møte 26.10.2017</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>01.11.2017</td> <td>02.11.2017</td> <td></td> <td></td> <td>02.11.2017</td> <td>16.11.2017</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Budsjettinnstilling 23.11.2017</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>29.11.2017</td> <td>30.11.2017</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>14.12.2017</td> </tr> </tbody> </table> *) Ekstramøter i planutvalget jf. vedtak i K-sak 117/15.	PU*	FSK	ADM	VAS	GM	KST	04.01.2017*					Temamøte 19.01.2017	25.01.2017	26.01.2017		26.01.2017	26.01.2017	09.02.2017	15.03.2017	16.03.2017	16.03.2017			30.03.2017				Valgstyret vedtar møteplan i sitt første møte		Temamøte 20.04.2016	03.05.2017	04.05.2017			04.05.2017	18.05.2017	07.06.2017	08.06.2017				22.06.2017	27.05.2017*						17.08.2017*					Temamøte 31.08.2017	06.09.2017	07.09.2017			07.09.2017	21.09.2017	27.09.2017	28.09.2017	28.09.2017			19.10.2017		Budsjettarbeids- møte 26.10.2017					01.11.2017	02.11.2017			02.11.2017	16.11.2017		Budsjettinnstilling 23.11.2017					29.11.2017	30.11.2017				14.12.2017		
PU*	FSK	ADM	VAS	GM	KST																																																																																								
04.01.2017*					Temamøte 19.01.2017																																																																																								
25.01.2017	26.01.2017		26.01.2017	26.01.2017	09.02.2017																																																																																								
15.03.2017	16.03.2017	16.03.2017			30.03.2017																																																																																								
			Valgstyret vedtar møteplan i sitt første møte		Temamøte 20.04.2016																																																																																								
03.05.2017	04.05.2017			04.05.2017	18.05.2017																																																																																								
07.06.2017	08.06.2017				22.06.2017																																																																																								
27.05.2017*																																																																																													
17.08.2017*					Temamøte 31.08.2017																																																																																								
06.09.2017	07.09.2017			07.09.2017	21.09.2017																																																																																								
27.09.2017	28.09.2017	28.09.2017			19.10.2017																																																																																								
	Budsjettarbeids- møte 26.10.2017																																																																																												
01.11.2017	02.11.2017			02.11.2017	16.11.2017																																																																																								
	Budsjettinnstilling 23.11.2017																																																																																												
29.11.2017	30.11.2017				14.12.2017																																																																																								
	2. Håndbok for folkevalgte, reglementet for kommunestyret, punkt 23, siste avsnitt, oppdateres i tråd med dagens praksis, slik at fristen for merknader til protokoller settes til to kalenderdager etter at protokollen er sendt ut.																																																																																												
Sak 102/16	Valg av medlemmer til felles forliksråd Lunner og Gran - 2017 - 2020 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende medlemmer til felles forliksråd for Lunner og Gran kommuner, for perioden 01.01.2017 til 31.12.2020: Medlem: Erik Nordengen Medlem: Mette Karlsrud Varamedlem: Inger Staxrud Kommunestyrets valg innberettes til Fylkesmannen i Oppland som foretar den formelle oppnevningen av forliksrådet, jf. domstolloven §§ 27 og 58, og med henvisning til vedtak i Lunner kommunestyre sak 63/16.																																																																																												
Sak 103/16	Stortingsvalget og sametingsvalget 2017 - Antall valgdager Saksbehandler: Eli Stigen Valgtinget for stortingsvalget og sametingsvalget 2017, holdes søndag 10. i tillegg til mandag 11. september.																																																																																												
Sak 104/16	Åpningstider for salg av alkoholholdig drikk i Gran kommune Saksbehandler: Sven Sandvik Kommunestyret vedtar at salg av alkoholholdig drikk i Gran kommune kan tillates påske-, pinse og nyttårsaftnen samt på valgdagen.																																																																																												
Sak 105/16	Det store heltidsvalget - utvikling av heltidskultur i Gran kommune Saksbehandler: Tone Reidem Gran kommune går inn for at det skal jobbes med utvikling av en heltidskultur ved kommunens arbeidsplasser. Helse og omsorg, som den største virksomheten, starter et prosjektarbeid for perioden 2016-2019 med mål om å øke andelen som jobber heltid i helse og omsorg. Måltall for perioden innarbeides i budsjett- og økonomiplanen. Status og resultater meldes på tertialrapporter.	Arbeid pågår																																																																																											
Sak 106/16	Innspill til utredning av fylkesmannens fremtidige struktur Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret fremhever viktigheten av at fylkesmannens fremtidige struktur må ses i sammenheng med den pågående regionreformen. Det er viktig at de folkevalgte regionene utformes først og at fylkesembetets inndeling tilpasser seg de eventuelle nye folkevalgte regionene. Det oppleves som utfordrende at regionale statsetater er fragmentert og følger ulike geografiske inndelinger. Derfor må en unngå økende fragmentering mellom regionalt folkevalgt nivå og fylkesmannen sammenlignet med dagens situasjon. Kommunestyret vil understreke viktigheten av at regional forvaltning skal følge nye folkevalgte regioners grenser. Kommunestyret vil understreke viktigheten av at embetet rendyrkes som tilsyns- og kontrollorgan mens utviklingsoppgaver skal ligge til de nye folkevalgte regionene. Regjeringen har satt i gang et arbeid med en generell gjennomgang av den statlige styringen av kommunene, med sikte på redusert detaljstyring av kommuner. Kommunestyret vil påpeke at dette er viktig i forhold til fylkesmannsembetets rolle som tilsyns- og kontrollorgan. Hadelandsregionen er i dag tilknyttet ulike fylkeskommuner og regionale statlige aktører. Jevnaker kommune er en del av regionsamarbeidet i Ringerike og har tilhørighet til Buskerud gjennom politi og helse-samarbeid. Samtidig er Gran og Lunner en del av bo- og arbeidsregionen i Oslo og Akershus. Regionen samarbeider også nært med andre fylker på viktige områder som areal- og transportplanlegging, samferdselsutvikling, næringsutvikling og profilering. Dermed vil det være naturlig at Hadelandskommunene må ta en debatt om hvilke fremtidige folkevalgte organer og embeter regionen naturlig bør være en del av.																																																																																												

		Kommentar	Status
Sak 107/16	Høring - forslag til endringer i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven Saksbehandler: Gudbrand Johannessen		
	Gran kommune støtter rådmannens vurderinger gitt under kap. Vurderinger i saksframlegget, og fraråder de foreslåtte endringer i jordlov, konsesjonslov og odelslov, bortsett fra punktene som omhandler:		
	- Endring av jordlovens § 18 (føresegner om tilskudd)		
	- Beløpsgrense for priskontroll fastsettes i forskrifts form		
	Det må bemerkes at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet i henhold til Regelrådets uttalelse.		
Sak 108/16	Nye vedtekter og eventuelt ny aksjonæravtale i Hadeland og Ringerike avfallselskap AS Saksbehandler: Morten Gausen		
	1. Kommunestyret velger Inger Staxrud som Grans representant i styret i HRA. Kommunestyret velger samtidig Gunnar Schulz som hennes personlige vara.		
	2. Kommunestyret i Gran ber om at det legges frem en sak på generalforsamlingen i HRA som skal omfatte:		
	- Gjennomgang av vedtekter		
	- Reglement for valgkomite		
	- Reglement for valg av representanter til valgkomite		

Møte 13.10.2016

		Kommentar	Status
Sak 110/16	Samarbeidsløsninger innenfor helse- og omsorgstjenestene - forslag til interkommunalt samarbeid mellom Lunner og Gran Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	A. Kommunestyret vedtar å inngå samarbeid med Lunner kommune om interkommunal forsterket sykehjemsavdeling på grunnlag av kommuneloven § 28b (administrativt vertskommune-samarbeid) med følgende forutsetninger:	Lunner kommunestyre behandlet samme sak først i desembermøtet 2016. Det er derfor ikke arbeidet med oppfølging av vedtaket i 2016.	
	1. Gran kommune er vertskommune.		
	2. Avdelingen samlokaliseres med sykehjemsdelen som bygges i prosjekt «606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum», med den lokalisering som velges for byggeprosjektet (egen sak).		
	3. Grans tjeneste «forsterket sykehjemsavdeling inkludert KAD-plasser» flyttes til samme anlegg.		
	4. Rådmannen bes å utarbeide forslag til avtale om samarbeidet mellom kommunene, i samarbeid med Lunner kommune. Forslag til avtale forelegges begge kommunestyrene innen forprosjektrapporten for byggesaken kommer til behandling.		
	5. Det bør også synliggjøres hvilke gevinster et samarbeid vil kunne gi på økonomi og tjenestetilbud.		
	6. Vedtaket innarbeides i kommunestyret føringer for neste prosjektfase for byggeprosjektet.		
	B. Kommunestyret vedtar å inngå samarbeid med Lunner kommune om å arbeide fram avtale med Sykehuset Innlandet HF om å etablere et bredt tilbud av desentraliserte spesialisthelsetjenester på Hadeland. Følgende rammer fastsettes:		
	1. Gran kommune og Lunner kommune er i felleskap framdriftsansvarlige for arbeidet og avtaleparter med Sykehuset Innlandet (SI).		
	2. Tjenesteetableringer som har økonomiske konsekvenser forutsettes forelagt begge kommunestyrene for godkjennelse.		
	3. Når avtale med SI foreligger og er godkjent av kommunestyrene, vil vertskapskommunen bygge eller skaffe lokaler i samsvar med avtalen.		
	4. Rådmannen bes å utarbeide forslag til avtale om samarbeidet mellom kommunene, i samarbeid sammen med Lunner kommune. Samarbeidsavtalen med Lunner skal også dekke samarbeid med SI om å etablere midlertidige sykehustjenester i påvente av avtale med Sykehuset Innlandet. Forslag til avtale forelegges begge kommunestyrene til behandling.		
Sak 111/16	Prosjekt 606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum - behandling av anbefalinger i rapport fra forstudie 2016, og igangsetting av forprosjekt. Saksbehandler: Gaute Øvrebotten		
	1. Kommunestyret vedtar å utsette å sette i gang forprosjekt for nytt sykehjem og omsorgsboliger for å:	Arbeid pågår. Planlegges å komme til behandling i juni-møtet 2017.	
	a) Utarbeide nye flomsonekart for Gran sentrum, som tar hensyn til klimaendringer, endringer i terrenget og tilsig fra sidebekker.		
	b) Beregne kostnader for bygging av ny adkomstvei til Skjervum, herunder avklare innløsning av grunn og feste kontrakt.		
	c) Avklare samarbeid med Lunner om forsterket sykehjemsavdeling. Kostnadene dekkes innenfor prosjektrammen.		
	2. Punkt 2 gjennomføres, med tillegg av økonomiske vurderinger. Kommunestyret ber rådmannen om å gjennomføre en forstudie for avklare mulighet for å gjennomføre foreslått investeringsprosjekt for nybygg og rehabilitering av Marka helse- og omsorgssenter før 2020.		
	a) Det opprettes et investeringsprosjekt 613 Marka helse- og omsorgssenter – forstudie.		
	b) Forstudien gis en ramme på 1 millioner kroner som finansieres slik:		
	i. 250 000 kroner for 2016; finansieres ved ombudsjettering av midler fra forprosjektmidler prosjekt 606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger på Skjervum til prosjekt 613.		
	ii. 750 000 kroner for 2017; midlene flyttes fra prosjekteringsmidler for investeringsprosjektet PP003 Marka helse- og omsorgssenter i 2020 til prosjekt 613 i 2017. Endringen innarbeides i budsjett. Finansieres med momskompensasjon og lån.		
	c) Forstudien legges fram til behandling i kommunestyrets møte i april 2017.		
	3. Det avklares om området Lidskjøl kan benyttes som alternativ plassering på tomter tilhørende Gran kommune og Gran Frivilligsentral med nødvendig tilleggsareal.		

		Kommentar	Status
Sak 112/16	Resultatrapportering - 2. tertial 2016. Saksbehandler: Morten Gausen Kommunestyret vedtar: 1. Tertialrapport for 2. tertial tas til orientering. 2. Rådmannen styrer økonomien stramt resten av året, og forutsetter at man kommer i balanse ved årets slutt. Det gjøres ingen budsjettjusteringer for å redusere merforbruket pr nå. 3. Finansforvaltningsrapport for 2. tertial tas til orientering. 4. Investeringsbudsjettet for 2016 reduseres og budsjett skjema 2A endres slik: * Investeringer i anleggsmidler kr - 30 000 000 * Momskompensasjon kr 2 800 000 * Bruk av lån kr 27 200 000 Budsjett skjema 2b endres som vist i detaljert budsjettjustering som er vedlagt.		
Sak 113/16	Tilstandsrapport for grunnskolen, skoleåret 2015 - 2016 Saksbehandler: Jon Henrik Rosseland 1. Kommunestyret tar Tilstandsrapport for grunnskolen 2015 – 2016 til etterretning. 2. Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner i Tilstandsrapporten som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsmiljø og bedre læringsresultater. Ordfører retter opp feil i rapporten som omhandler Brandbu barneskole som ikke eksisterte i skoleåret 2015/16. Ordfører: 1. splitter tallmaterialet i tilstandsrapporten på kjønn fra og med skoleåret 2016/17. 2. rapporterer om tilstanden i engelsk for nasjonale prøver fra skoleåret 2016/17. 3. følger opp vedtaket fra sak 22/16 til neste kommunestyremøte.		
Sak 114/16	Kvalitetsplan for grunnskolen 2017-2020 – revidering og vedtak av ny plan Saksbehandler: Hilde Laderud 1. Forslag til kvalitetsplan for grunnskolen 2017–2020 vedtas. 2. Kvalitetsplanen skal, sammen med andre styringsdokumenter, være retningsgivende for å sette mer spesifikke mål og økonomiske prioriteringer i arbeidet med budsjettet for det enkelte år. 3. Den årlige tilstandsrapporten skal beskrive utviklingen på satsingsområdene i kvalitetsplanen i tillegg til de obligatoriske elementene læringsresultat, frafall og læringsmiljø i grunnopplæringen. 4. Evaluering og revidering av kvalitetsplanen finner sted våren 2020. Ny plan vedtas før budsjettprosessen høsten 2020. 5. Evalueringen og revideringen er politisk forankret.		
Sak 115/16	Utviklingsarbeid for kvalifisering av flyktninger Saksbehandler: Camilla Jarlsby 1. Kommunestyret sluttet seg til rådmannens forslag om at de to bestillingene i sak 11/00402 erstattes av Prosjekt Eureka. 2. Formannskapet involveres i det videre prosjektarbeidet på hensiktsmessig måte., blant annet som politiske eiere av Prosjekt Eureka. 3. Rådmannen fremlegger Prosjekt Eureka til samlet behandling for kommunestyret når første fase av prosjektet er ferdig, det vil si våren 2017.		
Sak 116/16	Privat reguleringsplan for Kvernerud - endring av Bentestuen - Almsgjerdingen - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrud Lerud 1. Kommunestyret vedtar reguleringsplan for Kvernerud med plankart datert 29.04.2016, planbeskrivelse revidert 13.09.2016 og bestemmelser datert 13.09.2016. 2. Vegnavn for SKV2 fastsettes til Almsgjerdinga. 3. Klagefrist fastsettes til tre uker etter kunngjøringsdato		
Sak 117/16	Valg av medlemmer til Gran ungdomsråd 2016 - 2018 Saksbehandler: Eli Stigen Ordfører Willy Westhagen foreslo å utsette saken, på grunn av at forslag til kandidater fra skolene manglet. Ordføreren foreslo også at punkt 2 strykes fra innstillingen når saken legges på nytt. Punktet er feil, siden Morten Hagen (Gb) er valgt som kommunestyrets kontaktperson som deltar i ungdomsrådets møter i kommunestyreperioden 2015 - 2019. Kommunestyret godkjente ordføreren forslag. Saken ble ikke tatt opp til behandling. Den legges fram på nytt i neste møte (uten punkt 2 i innstillingen).		
Sak 118/16	Interpellasjon om fylkessammenslåing - rådgivende folkeavstemning Saksbehandler: Eli Stigen 1. Kommunestyret ber om at spørsmålet om sammenslåing av fylkene Hedmark og Oppland legges fram til rådgivende folkeavstemning i Oppland fylke, før det fattes vedtak i fylkestinget. 2. Ordføreren sender brev med melding om kommunestyrets vedtak til fylkesordførerne i Oppland og Hedmark fylkeskommuner. 3. Ordføreren sender brev til ordførerne i Hedmark og Oppland, med informasjon om kommunestyrets vedtak og oppfordring til at kommunene henvender seg til fylkesordførerne og ber om at spørsmålet om fylkessammenslåing legges fram til rådgivende folkeavstemning.	Ordføreren har fulgt opp vedtaket.	
Sak 119/16	Bosetting av enslige flyktninger - omgjøring av vedtak Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud Kommunestyret vedtar følgende bosetting av flyktninger for 2016. Vedtak i k-sak 69/16 endres slik: Kommunestyret vedtar, på bakgrunn av oppfordring fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, å annullere ytterligere bosetting av enslig mindreårige for 2016. Kommunen bosetter totalt inntil 50 flyktninger i 2016, dvs. at bosetting av antall ordinære flyktninger eller kvoteflyktninger, øker med inntil 9 personer. Utgift ved bosetting av det økte antallet flyktninger i 2016, søkes primært løst gjennom forventede statlige tilskudd i forbindelse med bosettingen samt gjennom øvrig budsjettprosess.		

Møte 17.11.2016		Kommentar	Status
Sak 121/16	Budsjett for kontrollutvalget 2017 Saksbehandler: Kjersti Vatsnelle Myhre		
	1. Kontrollutvalgets budsjett for 2017 fastsettes til en ramme på kr 1 500 000, inklusive revisjonstjenester.		
	2. Budsjettet innarbeides i budsjett- og økonomiplan 2017 – 2020.		
Sak 122/16	Kommuneplanens arealdel - Sluttbehandling av oppheving av reguleringsplaner for Brandbu, Gran og Jaren bygningsdistrikt Saksbehandler: Øyvind Andreas Sørli		
	1. I henhold til plan- og bygningslovens § 12-12 Og § 12-14 vedtar Gran kommunestyre oppheving av følgende reguleringsplaner: - Brandbu bygningsdistrikt, vedtatt 20. januar 1950 - Gran bygningsdistrikt, vedtatt 21. desember 1953 - Jaren bygningsdistrikt, vedtatt 13. august 1957		
	2. Vedtaket om oppheving av planene kan påklages i henhold til plan- og bygningslovens § 12-12 og § 1-9. Klagefrist fastsettes til tre uker etter kunngjøringsdato.		
Sak 123/16	Innspill til utredningen om en ny region - Hedmark og Oppland Saksbehandler: Eli Stigen		
	1. Gran kommune avstår fra å komme med noen anbefaling i saken om evt. ny, sammenslått region i og med at oppgaver og ansvar for en slik ikke er beskrevet.		
	2. Hvis fylkestinget til tross for dette allikevel beslutter å gå videre med prosessen med sikte på en ny, stor Innlandsregion, er det av største betydning at fokus på hvordan det nye forvaltningsnivået kan organiseres for best å ivareta den store variasjon i utfordringer og potensialer de ulike områdene i regionen kjennetegnes av.		
Sak 124/16	Høring - forslag om ny politistruktur i Innlandet Saksbehandler: Vibeke Buraas Dyrnes		
	Kommunestyret i Gran støtter opp under arbeidsgruppas anbefaling om at Gran og Lunner lensmannskontor skal bestå som tjenesteenheter. I tillegg mener kommunestyret at det er positivt at lensmannskontoret foreslås endret til politistasjon.		
Sak 125/16	Høring - Organisering av eiendomsoppmålingen. Forslag til endringer i matrikkellova Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommune støtter ikke forslaget om å oppheve det kommunale ansvaret for eiendomsoppmåling. Kommunen støtter heller ikke forslaget om å overføre føring av matrikkelen til Kartverket. Innføring av en autorisasjonsordning kan være positivt.		
	Gran kommune mener at det er viktig at eiendomsoppmålingen opprettholdes som en offentlig tjeneste for sikre likeverdige tjenester i hele landet og ivareta kommunal kompetanse innen eiendomsfag og oppmåling. Gran kommune mener det kan ha negative konsekvenser for tjenesteytingen til befolkningen og svekke den samlede fagkompetansen i kommunen for saksbehandlingen i henhold til matrikkelloven og plan- og bygningsloven. Det vil være negativt på kort sikt for kommunens økonomi og samlede drift.		
	En overføring av matrikkelføringen til kartverket innebærer en sentralisering av arbeidsplasser og en overføring av tjenester fra kommunalt til statlig nivå.		
	Kommunalt ansvar for eiendomsoppmåling fungerer rimelig godt. Sett i betraktning av vår historie, bosettingsmønster, geografi og en bevissthet om eiendomsgrenser som felles offentlig infrastruktur ser ikke Gran kommune behov for å endre ansvarsfordelingen for eiendomsoppmåling. Det er lite som taler for at oppgavene samlet sett blir billigere, bedre eller generelt mer tilgjengelige, ved å oppheve det kommunale ansvaret.		
Sak 126/16	Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2017-2020. Reviderte retningslinjer for salgs- og skjenkebevilgning Saksbehandler: Sven Sandvik		
	Saken utsettes.		
Sak 127/16	Valg av nytt medlem til eldrerådet Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende til nytt medlem i eldrerådet for valgperioden 2015 – 2019: Grete Øverlier.		
Sak 128/16	Valg av medlemmer til Gran ungdomsråd 2016 - 2018 Saksbehandler: Eli Stigen		
	Kommunestyret velger følgende medlemmer til Gran ungdomsråd for perioden 17.11.2016 til 30.09.2018: Brandbu ungdomsskole:		
	Brandbu ungdomsskole: Mathilde Hanserud (10. trinn)		
	Jenny Gagnum Nygaard (9. trinn)		
	Sander Rognli (8. trinn)		
	Gran ungdomsskole: Frida Hval Skiaker (10. trinn)		
	Anette Woldengen (9. trinn)		
	Elisabeth Grøndahl Tangen (8. trinn)		
	Bjøneroa skole: Kenneth Olsen (10. trinn)		
	Kristian Haugen (9. trinn)		
	Frie plasser: Maren Vik (8. trinn Gran ungdomsskole)		
	Pia Salminen (1. trinn Hadeland VGS)		
	Solveig Stigen Gisleberg (9. trinn Gran ungdomsskole)		
Sak 129/16	Torghallen i Brandbu - Forkjøpsrett Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas		
	Gran kommunestyre forutsetter at Torghallen fortsatt skal brukes til tradisjonell torghandel forstått som salg av landbruksprodukter m.v. i tråd med pkt. 7 i kjøpsavtalen mellom Gran kommune og Olaf Heggen datert 28.04.1993. Annen bruk må godkjennes av Gran kommune.		

		Kommentar	Status
Sak 130/16	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner - endret fremdrift Saksbehandler: Anne Grethe Hole-Stenerud Kommunestyret tar rådmannens redegjørelse om endret fremdriftsplan for arbeidet med Handlingsplan mot vold i nære relasjoner til orientering.		
Sak 131/16	Interpellasjon om representasjon i møter med Sykehuset innlandet og Lunner kommune, fra Pål-Arne Oulie (Sp) Saksbehandler: Eli Stigen Gran kommune er inne i en viktig prosess med å avklare samarbeid om helsetjenester med Lunner kommune, og samarbeid med Sykehuset innlandet om desentraliserte spesialisthelsetjenester. For å sikre god politisk involvering og forankring, foreslås det å oppnevne kommunens regionrådsrepresentanter til å representere kommunen i møter med Lunner kommune, og tydeliggjøre vararepresentant for regionrådsleder i møter med Sykehuset innlandet. Gran kommunes regionrådsrepresentanter oppnevnes til å delta på samarbeidsmøter med Lunner kommune. Begge kommunene er likeverdig representert i alle drøftingsmøter med Sykehuset innlandet. Lunners ordfører foreslås å møte som fast vara for regionrådsleder i møter med Sykehuset innlandet, og tilsendes sakspapirer og referater for møter som grunnlag for felles dialog.	Ordføreren har fulgt opp vedtaket.	

Møte 15.12.2016

		Kommentar	Status
Sak 133/16	Budsjett 2017 - Gebyrregulativ for vann og avløp Saksbehandler: Trygve Rognstad Kommunestyret fatter følgende vedtak: 1. Gebyrregulativ for vann og avløp for Gran kommune i 2017 fastsettes i henhold til forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gran kommune og lokal forskrift for tømning av private septiktanker/slamavskillere i Gran kommune kapittel 2, slik det fremgår av vedlagte forslag. 2. Kommunale vann- og avløpstjenester forutsettes å være 100 % selvfinansiert ved fastsettelse av gebyrer etter pkt. 1. 3. Årlige variasjoner i utgifts- og inntektsnivå ivaretas ved bruk av eller avsetning til bundne driftsfond.		
Sak 134/16	Budsjett 2017 - Gebyrregulativ for renovasjon Saksbehandler: Trygve Rognstad Kommunestyret i Gran vedtar gebyrregulativet for renovasjon for 2017 i henhold til Renovasjonsforskrift for innsamling m.v. av husholdningsavfall for kommuner tilsluttet Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS (HRA) § 5.1		
Sak 135/16	Budsjett 2017 - Gebyrregulativ for feiing Saksbehandler: Trygve Rognstad Kommunestyret fatter følgende vedtak: 1. Gebyrregulativ for feiertjenester i Gran kommune for 2017 fastsettes i henhold til forskrift om vedtekter for feiing og tilsyn i Gran kommune, slik det fremgår av vedlagte forslag. 2. Kommunale feiertjenester forutsettes å være 100 % selvfinansiert ved fastsettelse av gebyrer etter pkt. 1. 3. Årlige variasjoner i utgifts- og inntektsnivå ivaretas ved bruk av eller avsetning til bundne driftsfond.		
136/16	Budsjett 2017 - gebyrregulativ for bygge-, måle- og delesaker. Gebyr for privat reguleringsplaner Saksbehandler: Leif Arne Vesteraas Kommunestyret vedtar forslag til nytt gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven, gebyrer for private reguleringsplaner og gebyrregulativ for bygge-, dele- og seksjoneringsaker. Følgende tjenester skal ha full kostnadsdekning: Reguleringsplaner Bygge-, dele- og seksjoneringsaker Kart og oppmåling		
Sak 137/16	Budsjett 2017 - betalingsregulativ kultur Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad Kommunestyret vedtar betalingsregulativ for området 5 Kultur jfr. vedlagte prisliste, inkludert endringer vedtatt i formannskapets møte 24.11.2016.		
Sak 138/16	Nye priser helse og omsorg 2017 Saksbehandler: Tone Reidem Kommunestyret i Gran vedtar prisregulativet for helse og omsorg for 2017. Ny pris for dagsenter kr 130,- pr besøk. Ny pris for matombringning kr 85,- pr porsjon. Ny pris i prisregulativet: ekstra smykesender i husstanden kr 52,- pr enhet. Øvrige priser vedtas slik de fremgår av vedlagte priser for 2017.		

Sak 139/16	Budsjett og økonomiplan 2017 - 2020	Kommentar	Status
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	1. Gran kommunes budsjett og økonomiplan for 2017 - 2020 vedtas i samsvar med fremlagte forslag fra H, Frp, MDG og GBL.		
	2. Budsjett og økonomiplan vedtas på definerte tjenestenivå med netto driftsbeløp. Disponeringen av budsjettet skjer i henhold til "Reglement for delegering i budsjettsaker vedtatt i K-sak 66/15" og «Økonomireglement for Gran kommune av 14.06.12, K-sak 67/12».		
	3. Rådmann gis fullmakt til å oppdatere budsjettet i forhold som ikke påvirker virksomhetenes driftsnivå.		
	4. Investeringer for 2017 finansieres i samsvar med budsjettskjema 2A. Låneopptak til investeringer, kr 91,150 mill og til startlån kr 10 mill skjer i hht "Reglement for finansforvaltning". Lån til investering og lån til videre utlån avdras over 30 år.		
	5. Rådmannen gis fullmakt til å inntektsføre fra selvkostfond dersom selvkostregnskapet viser under 100 % dekningsgrad.		
	6. Skatteøret fastsettes i samsvar med maksimalsatsene for det kommunale skatteøret for perioden 01.01.2017 til 31.12.2017.		
	a) Eiendomsskatten skrives ut på faste eiendommer i hele kommunen, i samsvar med Eiendomsskattelovens § 3, og på "verk og bruk".		
	b) Eiendomsskattesatsen fastsettes til 0,2 %.		
	c) Bunnfradraget for selvstendige boenheter, jvf. pkt. 3 i kommunestyrevedtak i sak 25/07, fastsettes til kr 425 000 pr. boenhet.		
	c) Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter og revidert analyse vedtatt 22. mai 2007 sak 0005/07 i Sakkyndig nemnd eiendomsskatt.		
	e) Eiendomsskatten forfaller til betaling i 4 terminer.		
	f) Eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet som arbeider innen områdene livssyn, helse, idrett og kultur fritas for eiendomsskatt, jfr. lovens § 7.		
	g) I henhold til eiendomsskatteloven § 7b fritas automatisk fredede bygg og bygg som er fredet etter lov.		
	h) I medhold av eiendomsskatteloven §8 A-3, andre ledd vedtar kommunestyret å videreføre gjeldende takstgrunnlag for 2017.		
	8. Kommunestyre vedtar at følgende tjenester skal ha full kostnadsdekning, 100 % selvkost, jfr. rundskriv H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester fra KMD:		
	* Vann		
	* Avløp		
	* Feietjenesten		
	* Reguleringsplaner		
	* Dispensasjoner fra kommuneplan		
	* Bygge- og eierseksjoneringsaker		
	* Behandling av utslippssøknader		
	Øvrige tjenester med lovmessig krav til 100 % selvkost		
	* Renovasjon		
	* Tømming av slamavskillere (septiktanker)		
	* Kontroll av separate avløpsanlegg		
	9. Aktuelle betalingssatser for hjemmehjelpstjenester og institusjonsopphold justeres i henhold til statlige satser.		
	10. Garantirammen for sosialtjenestens virksomhet i 2017 settes til kr 1 300 000.		
	11. Økonomisk sosialhjelp omdisponeres til deltagerstønnd med inntil kr 1 000 000 til prosjekt Jobb1 for 2017. Dette under forutsetning av nye prosjektmidler fra IMDI.		
	12. a) Som kommunestyret tidligere har vedtatt skal det fortsatt være barnehager i alle deler av kommunen.		
	b) For å sikre en mest mulig rasjonell driftsform vil vi åpne for ikke-kommunal drift av barnehager i Vestre Gran og Bjørklund krets.	Må jobbes med i 2017	
	c) Kommunestyret ber rådmannen igangsette en prosess med innhenting av anbud på drift av barnehage i Vestre Gran og Bjørklund krets innen 1. mai 2017.		
	13. a) Kommunestyret viser til vedtak i kommunestyresak 71/16, hvor det ble presisert at ordførers godtgjørelse justeres årlig når Stortinget har justert godtgjøring til stortingsrepresentantene.		
	b) Fra 1.1.2017 fastsettes ordførers godtgjørelse 5% lavere enn til enhver tid stortingsrepresentantenes godtgjørelse.		
	c) Vedtaket innarbeides i politikerhåndboken.		
	14. P965 Kirkelig fellesråd får en investeringsramme på 1.350.000 for 2017 og må selv prioriterte innenfor de fire foreslåtte delprosjektene.		
Sak 140/16	Revisjon av finansreglement for Gran kommune		
	Saksbehandler: Morten Gausen		
	Kommunestyret vedtar vedlagt finansreglement for Gran kommune		
Sak 141/16	Bosetting av flyktninger 2017		
	Saksbehandler: Camilla Jarlsby		
	Kommunestyret vedtar følgende innstilling:		
	1. Kommunen bosetter inntil 45 flyktninger. Gran kommune anmoder IMDi om å få bosette en til to enslige mindreårige av de 45 flyktingene, fortrinnsvis mindreårige som i dag bor på mottak på Hadeland.		
	2. Familieinnvandring kommer i tillegg.		
	3. Ved akutt økt behov for bosetting i løpet av årets gis ordfører fullmakt til å øke bosetting inntil opprinnelig vedtak på 60 bosettinger.		

		Kommentar	Status
Sak 142/16	Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv - Oppjustering av prioritert handlingsplan 2016 Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad Kommunestyret vedtar å innrullere følgende anlegg i prioritert handlingsplan for 2016-2019 i Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv: Ordinære anlegg – <ul style="list-style-type: none"> • Gran IL - Gran Idrettspark, idrettshuset, oppgradering av klubbhusdelen med kjøling av ventilasjonsluft • Tingelstad Skytterlag – Gran Rådhus, skytebane, oppgradering av anlegget med separate skyteskiver for rifle • Hadeland O-lag – Lushaughytta, tilbygg/rehabilitering av dagsturhytte • Vestre Gran IL – Idrettsplassen på Grymyr, idrettshus m/klubbhuslokaler og lokaler for vedlikeholds-, drifts- og idrettsmateriell • Gran kommune – Rosendalsbanen, utbedring av rundbane for islegging vinterstid, samt asfaltert bane for rulleski/skøyter Nærmiljøanlegg – <ul style="list-style-type: none"> • Tingelstad Idrettsforening – Fredheim skole, ballbinge • Gran kommune – Størenslunden, turløype med lys og hvileplasser 		
Sak 143/16	Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - Prioritering av søknader for 2017, Gran kommune Saksbehandler: Else Hagen Lyngstad Kommunestyret vedtar følgende prioritering av innkomne søknader om spillemidler for 2017: Ordinære idrettsanlegg: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gran kommune – kaldtlager, Brandbu Stadion 2. Gran IL – garasje/lagerbygg, Gran Idrettspark 3. Hadeland O-lag - tilbygg/rehabilitering av dagsturhytte, Lushaughytta 4. Vestre Gran IL – idrettshus m/klubblokaler inkl. rom for møter og arrangement, Grymyr 5. Vestre Gran IL – Idrettshus m/lokaler for vedlikeholds-, drifts- og idrettsmateriell, Grymyr 6. Tingelstad Skytterlag – oppgradering av skytebane med separate skyteskiver, Hadeland skytebane (Gran Rådhus) 7. Tingelstad Skytterlag - rehabilitering og oppgradering til elektroniske skriver 200 m banen, Lygna Skytebane 8. Tingelstad Skytterlag – stang- og felthurtigskyttebane, Lygna Skytebane 9. Gran IL - oppgradering av klubbhusdelen i idrettshuset med kjøling av ventilasjonsluft, Gran Idrettspark 10. Oppland fylkeskommune – Basishall for turn, inkl. ett ekstra garderobesett, Hadeland videregående skole 11. Oppland fylkeskommune – Styrketreningsrom inkl. ett ekstra garderobesett, Hadeland videregående skole Nærmiljøanlegg: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tingelstad IF – ballbinge, Fredheim skole 2. Gran kommune – skilekanlegg m/lys, Størenslunden 3. Gran kommune – lysanlegg, Størenslunden 4. Gran kommune – ballbinger (2 stk.), Brandbu barneskole 5. Gran kommune – aktivitetsanlegg I, Brandbu barneskole 6. Gran kommune – aktivitetsanlegg II, Brandbu barneskole 7. Gran kommune – aktivitetsanlegg III, Brandbu barneskole 8. Gran kommune – aktivitetsanlegg IV, Brandbu barneskole 9. Gran kommune – turløype m/hvileplasser, Størenslunden 10. Gran kommune – 9-hulls frisbeegolfbane, Størenslunden 		
Sak 144/16	Implementering av ny rammeplan for kulturskolen, "Mangfold og fordypning" Saksbehandler: Knut Andre Bjerke Saken utsettes til den er blitt behandlet i Gran ungdomsråd.	Behandlet i Ungdomsrådet 5/1-17. Politisk behandling februar/mars	
Sak 145/16	Gjenoppsetting av Telthuset på Granavollen Saksbehandler: Kari Møyner Kommunestyret vedtar å gi Randsfjordmuseene AS tillatelse til å sette opp igjen Telthuset på kommunens eiendom på Granavollen. Museet restaurerer Telthuset etter antikvariske prinsipper og gjenoppsetter bygningen på Granavollen hvor det stod fram til 1958. Telthuset skal være allment tilgjengelig året rundt og inneholde informasjon om Granavollen og omegn. Gran kommune vil fortsatt være eier av tomta. Tiltaket finansieres av Randsfjordmuseene og er således kostnadsfritt for Gran kommune.		
Sak 146/16	Temaplan trafikksikkerhet - rullering av tiltaksliste Saksbehandler: Trygve Rognstad Saken utsettes til den er blitt behandlet i Gran ungdomsråd.		
Sak 147/16	Reguleringsplan fv 57 – gang/sykkelveg Trintom – Vennolumsvegen - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrud Lerud I medhold av Plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre reguleringsplan for fv 57 – gang/sykkelveg Trintom - Vennolumsvegen, med plankart datert 31.05.2016, revidert 29.09.2016, bestemmelser datert 04.10.2016 og planbeskrivelse datert 02.06.2016, revidert 30.09.2016. Klagefrist settes til tre uker fra kunngjøringsdato.		
Sak 148/16	Kjettingplass -Reguleringsplan for RV 4 Roa - Jaren - sluttbehandling Saksbehandler: Sigrud Lerud I medhold av Plan- og bygningslovens § 12-12 godkjenner Gran kommunestyre reguleringsplan for Kjettingplass – Reguleringsplan for Rv 4 Roa - Jaren, med plankart datert 08.12.2015, revidert 27.04.2016, bestemmelser datert 09.12.2015 og planbeskrivelse datert 02.06.2016, revidert 30.09.2016. Klagefrist settes til tre uker fra kunngjøringsdato.		

		Kommentar	Status
Sak 149/16	Arbeidsgruppe for arbeid med klima-, energi- og miljøplan - mandat Saksbehandler: Øyvind A Sørli Arbeidsgruppa for klima-, energi- og miljøplan skal arbeide med utgangspunkt i følgende mandat: 1. Arbeidet tilpasses til arbeidsopplegget for felles klima- og energiplan for Hadeland og mandatet vil dermed også kunne omfatte emner fra dette planarbeidet 2. Utforme konkrete tiltak som reduserer utslipp av klimagasser samt effektivisere energibruk 3. Utforme konkrete retningslinjer/mål/tiltak for forvaltning av vassdrag, utmark, kulturlandskap og ivaretagelse av det biologiske mangfoldet 4. Utforme konkrete retningslinjer/mål/tiltak for avfallshåndtering i kommunale virksomheter og miljøpåvirkning i jord og - skogbruk 5. Beskrive rutiner/metoder som sikrer at tiltakene blir gjennomført, og at virkningen av gjennomførte tiltak blir målt eller evaluert 6. Vurdere behovet for å opprette et permanent utvalg med ansvar for å følge opp dette arbeidet når planen er vedtatt		
Sak 150/16	Suppleringsvalg - nye medlemmer til Gran ungdomsråd 2016 - 2018 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret velger følgende medlemmer til Gran ungdomsråd for perioden fram til 30.09.2018, i tillegg til de nye medlemmene som ble valgt i møtet 17.11.2016 i K-sak 128/16: Ingeborg Grini Sørli (2. trinn Hadeland VGS) Maren Egge (10. trinn Brandbu ungdomsskole) Anders Hulbækdal Svendsbråten (2. trinn Hadeland VGS)		
Sak 151/16	Forslag til medlemmer til Trygg Trafikks styre 2017 - 2019 Saksbehandler: Eli Stigen Kommunestyret foreslår følgende kandidater til medlemmer til Trygg Trafikks styre for perioden 2017 – 2019: Kandidat: Tine Milda Øverlier Tine Milda Øverlier foreslås primært til fast styreplass. Sekundært som varamedlem. Begrunnelse for forslaget: Tine M Øverlier er en meget engasjert, erfaren og kompetent kandidat - og som forholdsvis fersk pensjonist har hun også tilstrekkelig kapasitet til å kunne skjøtte vervet på en god måte. Tine har fire perioder bak seg som medlem av kommunestyre og formannskap (Gran og Lunner). Den siste perioden fram til 2015 var hun også leder av Planutvalget i Gran kommune. Øverlier har vært lærer i grunnskolen i 17 år. Hun arbeidet i Norges Handikapforbund fra 1987 til 1993. Deretter i Sosialdepartementet, Helsedirektoratet og Barne- og familiedirektoratet. I denne perioden jobbet hun spesielt med tilrettelegging i samfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Universell utforming og likestilling i samfunnet for alle. Hun har et uttrykt engasjement for trafikksikkerhet og tilrettelegging for myke trafikanter. Er særlig opptatt av at barn skal kunne ferdes trygt i nabolaget, til skole og venner. Kandidat: Oskar Sunde Gran kommunestyre foreslår Oskar Sunde, (f. 1997) som styremedlem i Trygg Trafikk. Begrunnelse for forslaget: Oskar Sunde har vært en aktiv ungdomspolitikker på Hadeland. Han har hatt flere verv der blant annet trafikksikkerhet har stått på dagsorden. Han har flere år som elevrådsleder på flere skoler og har vært leder for Gran ungdomsråd i fire år. Gran Kommunestyre ser på Oskar Sunde som en god kandidat til styret i Trygg Trafikk fordi han representerer den delen av befolkningen som er overrepresentert i ulykkesstatistikken. Han vil bidra til at Trygg Trafikk når denne målgruppen.		
Sak 152/16	E16 Eggemoen - Olum: Lokalpolitisk behandling knyttet til bompengefinansiering av prosjektet Saksbehandler: Øyvind Andreas Sørli Gran kommune slutter seg til vedtaket i Jevnaker kommunestyre 17. november 2016 og gir følgende høringsuttalelse vedr. bompengefinansiering av E16 på strekningen Eggemoen – Olum: 1. Utbyggingen av E16 på strekningen Eggemoen - Olum delfinansieres med bompenger. Innkrevningen skjer i begge retninger i automatiske bomstasjoner på gammel og ny E16 og fv. 241, som vist på kart for alternativ 3 i bompengeutredning av 2. november 2015. 2. Det legges til grunn at utbyggingen skjer i perioden 2017/2018 – 2020/2021. 3. Ved bruk av elektronisk brikke får kjøretøy i takstgruppe 1 en rabatt på 20 pst. Det vil ikke bli gitt rabatt til kjøretøy i takstgruppe 2. 4. Bompengereordningen baseres på felles månedlig passeringstak på 40 passeringer som gjelder for alle bomstasjonene på sidevegene. I tillegg innføres timesregel som gjelder felles for alle bomstasjonene på sidevegene. Passeringstak og timesregel gjelder ikke for ny E16. For øvrig legges gjeldende takstretningslinjer til grunn. 5. Ved åpning av Eggemoen – Olum forutsettes det at den gjennomsnittlige taksten blir om lag 55 kr 2016-kr på ny E16, og 20 kroner på eksisterende E16 og på fv. 241. Dette tilsvarer om lag: * 55-60 kr på ny E16 og 20-23 kr på eksisterende E16 og på fv. 241 for kjøretøy i takstgruppe 1 (kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3 500 kg og kjøretøy i kjøretøygruppe M1). * Kjøretøy i takstgruppe 2 (kjøretøy med tillatt totalvekt fra og med 3 501 kg med unntak av kjøretøy i kjøretøygruppe M1) betaler 2,5 ganger taksten for lette kjøretøy. 6. Dersom økonomien i prosjektet blir dårligere enn lagt til grunn, aksepteres det at gjennom- snittstaksten økes med inntil 20 pst. og at innkrevingsperioden forlenges med inntil 5 år. 7. Skulle det vise seg at økonomien i prosjektet blir vesentlig gunstigere enn det som er lagt til grunn i Statens vegvesens finansieringsanalyse (jf. bompengegrundet av 2. november 2015), forutsettes det at takstene ved oppstart av innkrevningen for E16 Eggemoen - Olum kan settes lavere enn det som er beregnet i finansieringsanalysen. Endelig takst- og rabattsystem skal legges frem for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevningen tar til. 8. Bompengeperioden settes til 15 år fra åpning av strekningen Eggemoen – Olum. 9. Det gis tilslutning til at anlegget på strekningen kan startes opp, basert på Statens vegvesens anbefalte finansieringsopplegg, så snart Stortingets tilslutning til den foreslåtte bompengereordningen foreligger.		
Sak 153/16	Forslag til endringer i vedtekter og opptakskriterier for kommunale barnehager Saksbehandler: Hege Flatla Kommunestyret vedtar det framlagte forslaget til vedtekter og opptakskriterier for kommunale barnehager i Gran kommune.		